A ✱ audiſ. ꝛc. iſti āt p̄ ceterꝭ doluerūt de vitupio ſauli illato eo ꝙ liberauerat eos de manu naaſ regꝭ āmon: vt dictū fuit. s̄. xi.
a ¶ Et ambula. ꝛc. qꝛ de die nō poterāt illa corpa auferre.
b ¶ Et cōbuſ. ea ig. aromatica multa ibidē cūburēdo: ſic fiebāt ātiq̄tꝰ ī ſepltur ſolēnibꝰ. ſic dꝛ. ij. pa. xvj. ī ſepltura aſa regꝭ iuda. Poſuerūtqꝫ eū ſup lectū ſuū plenū aromatibꝰ ꝛ vnguētꝭ meretricijs q̄ erāt pigmētarioꝝ arte ꝯfecta: ꝛ cōbuſſerūt ſup eū ābitiōe nimia. c ¶ Et ie. ſe. in ſignū triſticie ꝓ morte ſaul ꝛ filioꝝ eiꝰ.
Moraliter ✱ eiꝰ appēſa fuerūt in muro bethſā: ſignificat infamie turpitudo q̄ ſequit ad mortalē culpā. m ¶ Qd cū au. Per iſtos q̄ caput ꝛ corpꝰ ſaul au. de mu. ſe. ſignificāt illi q̄ turpitudinē ſuoꝝ ſupiorū q̄tū pñt bono mō ſatagūt occultare.
¶ In ca. xxxi. vbi dꝛ in poſtil. Hebrei ꝓo dicūt ſaulem eſſe ſaluatum.

q̄cūqꝫ fecerāt philiſtijm ſaul: ſur-
a rexerūt oēs viri fortiſſimi ꝛ ābula-
uerūt tota nocte ꝛ tulerūt cada-
uer ſaul: ꝛ cadauera filioꝝ eiꝰ de
muro bethſā. Veneruntqꝫ viri ia-
b bes galaad: ꝛ cōbuſſerūt ea igni
ꝛ tulerūt oſſa eoꝝ/ ꝛ ſepelierūt in
c nemore iabes: ꝛ ieiunauerūt ſe-
ptem diebus.

¶ Finit liber primus regū.

¶ Scd's liber Regum incipit:

Factū ē āt poſtq̄ Ca. I
a mortuꝰ ē ſaul: vt dauid
reuerteret a cede ama-
lech: ꝛ maneret duos di

Additio.

Opinio hebreoꝝ ī h passu nullo mō vidꝛ ſuſtinēda. ñ eī hꝫ fūdamētū ī aucte nec rōe. Nā fūdamētū eoꝝ aſſūptū ex h ꝙ ſaul dinā ſnīaꝫ p ſamuelē ſibi ānūciatā acceptauit nulliꝰ valorꝭ ē. In h eī nō excuſant ſaulē a pctō: ſꝫ potiꝰ eū ḡuiꝰ accuſāt. qd ſic ptꝫ. nā ī phitonicꝭ dinatiōibꝰ ꝛ hmōi duo ꝓhibent ī lege diuina: q̄ꝝ vnū ē tales diuinatores ꝯſulere. vnde Deu. xviij. b. Nō ſit ī te maleficꝰ neqꝫ q̄ phitōes ꝯſulat. Aliud ꝓo ꝓhibitū ē: ne q̄s ꝟbis taliū credat ſeu aſſentiat. vñ Deut. vbi. s̄. Gētes iſte q̄ꝝ poſſidebꝭ t̄rā augures ꝛ dinos audiūt: tu āt a deo tuo alit̄ īſtitutꝰ es. Ubi ꝛ ī ſeq̄ntibꝰ māifeſte hr̄ ꝙ ſicut ī lege dina p̄cipit vt credat ꝟo ꝓphe dei: ita ī eadē lege ꝓhibet ne q̄s talibꝰ ſupſtitioſis vaticinijs aſſētiat ſeu credat: vt ī p̄dctō ca. ſatꝭ declarat. Ex q̄bꝰ euidēt ſeq̄t ꝙ ſi q̄s ꝯſulēt phitōes ſeu dinos: q̄bꝰ ꝯſultꝭ nō aſſētiret eoꝝ vaticinijs: tlis eēt trāſgreſſor p̄mi p̄cepti tm̄. Si āt ñ ſolū ꝯſulēt ſꝫ etiā eoꝝ p̄noſticꝭ aſſētiret eēt trāſgreſſor vtriuſqꝫ p̄cepti: vt ptꝫ ex dictꝭ. Ex q̄bꝰ māifeſte ſe q̄t ꝙ volētes excuſare ſaulē a ꝯſultatiōe phitoniſſe: p h ꝙ ſnīaꝫ
B ſibi p illū ſuſcitatū ānūciatā acceptauit: nō ſolū ipm ñ excuſāt a pctō ꝯſultatiōis: ſꝫ īſup ipm accuſāt de nouo pctō. ſ. acq̄eſcendi ꝟbis magicꝭ ſeu dinatōibꝰ vt ſic ñ ſolū ſit ſaul p̄mi p̄cepti ſupra dicti trāſgreſſor: ſꝫ etiā ſcdi. Si āt dicat ꝙ ſaul nō credidit phitoniſſe ſeu phitoni: ſꝫ ꝓphie ſamuelꝭ q̄ erat fidelꝭ ꝓpha dñi: h ñ valꝫ. nā ſm opi. Aug. s̄. ca. xxviij. traditā q̄ ꝟa ē: vt ibi fuit declaratū: nō ſamuel ī ſpū appuit: ſꝫ demō ī ſamuelē traſſormatꝰ ē. ꝛ ſic nō ſamueli ſꝫ demōi credidit ꝟb eiꝰ aſſētiēdo. Dato ē t ꝙ ſamuel ī ꝓpa pſona appuiſſꝫ: ꝓut q̄dā volūt. lꝫ minꝰ ſane: vt. s̄ adhuc ſaul peccauit ī credēdo ꝟbis illiꝰ. cuiꝰ rō ē. nā dicētes ſamuelē veꝝ fuiſſe ſuſcitatū: h aſſerūt ex diſpēſatiōe dina eueniſſe q̄ phitoniſſā ꝛ ſaulē latebat: vt expſſe hr̄ ī glo. ibidē. ꝛ ſic ſaul ñ credebat ipm eē verū ſamuelē ſꝫ ſpm̄ malignū arte magica ī ſamuelꝭ ſpē appentē: cui credēdo īdubie peccauit ꝯ ꝯſcīaꝫ cōmittēdo: qd eī nō ē ex fide: pctm̄ ē. ad Ro. xiiij. Si aūt dicat ꝙ ſaul credidit ꝟbiſ ſibi ānūciatꝭ rōe ſiḡꝝ q̄ forte viderat phitoniſſa vꝭ ipe ſaul: nec ex h excuſat a pctō. Nā ſꝫ Aug. ī ca. Nec miꝝ. s̄. allegato: nō iō q̄s dꝫ credē tlibꝰ: qꝛ aliq̄ñ eueniūt ea q̄ p̄dicūt. Ad cuiꝰ ꝓbatiōꝫ adducē clarā auctē Deut. xiiij. Qꝛ āt dꝛ ſaulē de oībꝰ ſuis pctīs penituiſſe audita ſnīa. talꝭ aſſertio eadē facilitate ꝯtēnit q̄ approbat ſꝫ Gre. Nullū eī fūdamētū huiꝰ pnīe apparet ī ſacra ſcp̄tura: niſi forte ī acceptatiōe p̄dicte ſnīe: q̄ q̄dē acceptatio ñ hꝫ pnīe rōnē: ſꝫ potiꝰ pctī vt dictū ē. Si āt ſignū ſue pnīe volūt accipe ex h ꝙ modico cibo ſūpto p totā noctē ambulauit: vt vēiret ad p̄liū vbi erat moriturꝰ: ꝓut ī poſtil. dꝛ: h ñ videt valē. rōnabiliꝰ enī poſſꝫ dici ſeu p̄ſumi ꝙ ſaul iuit ad p̄liū credēs ñ eē dinā ſnīaꝫ ſibi ꝓlatā: ſꝫ potiꝰ demōiacā illuſionē. Ex q̄ alit̄ eēt excuſatꝰ: vꝭ ſaltē alienatꝰ a pctō p̄dicto. Illd āt qd dicūt hebrei ad ſuā opīonē ꝯfirmādā ex illꝭ ꝟbis. Cras tu ꝛ filij tui eritꝭ mecū. nō videt valē: nā li mecū nō ē neceſſe vt ītelligat ī pte iuſtoꝝ: ſꝫ ſufficit ītelligē ī ſtatu defūctoꝝ. nec plꝰ ſonat auctas vt idē poſtil. ait. s̄. ca. xxviij. ꝛ pōt argui ex ꝟbis xp̄i ad latronē. Lu. xxiij. f. vbi dīc: Hodie mecū erꝭ ī pa. Si eī hāc dictionē mecū opteret referri ad ſtatū btītudīs. ſupfluū eēt addē in padiſo. ſufficēt eī dixiſſe hodie me. e. ſꝫ qꝛ ſine tali additione poſſꝫ ītelligi mecū erꝭ. i. ī ſtatu defūctoꝝ: iō ꝯuenīēt addit ī paradiſo. ſamuel āt nō dixit: Cras eritꝭ mecū ī limbo. ſꝫ tm̄ dixit: eritꝭ mecū. Et iō rō hebreoꝝ ex hac auctē nō ē efficax. Ad aliā ꝟo rōnē q̄ ꝓ hebreoꝝ opīone inducit: ꝓ eo ꝙ dictū ē. s̄. ix. ca. de ſaule ꝙ erat

C de ſaule ꝙ erat electꝰ ꝛ bonꝰ ꝛc. Ex q̄ volūt inferre ꝙ lꝫ poſtea ḡuiter ꝛ multiplr̄ peccaſſꝫ. tm̄ dine pietati ꝯgruū videt: vt ꝓpt p̄cedētē bōitatē dñs dederit ei ī fine pnīe locū: h ñ videt valē. Nā lꝫ deꝰ h potuiſſꝫ facē ex diſpēſatiōe ꝯ cōi tm̄ lege dina ꝯtriū legit Ezech. xviij. f. Cū auerterit ſe iuſtꝰ a iuſticia ꝛ fecerit iniq̄tatē morietꝭ ī ea īiuſticia quā opatꝰ eſt. Sic igit patēt fūdamēta heb. ī h paſſu nulliꝰ eē efficacie. Snīa igit doctoꝝ nr̄oꝝ ē tenēda tāq̄ ex verꝭ ſūpta fūdamētꝭ. Fūdat eī p̄mo in h ꝙ ſaul ſeipm̄ occidit: qd ē ḡuiſſimū peccatū: qꝛ magꝭ ꝯ nālē īclinationē ꝛ ꝯ charitatē q̄ ceta hoīcidia: ſilr̄ ꝛ ē piculoſiꝰ ceťis pctīs: cū pꝰ mortē nullꝰ ē locꝰ pēitēdi. Nec valꝫ dicē ꝙ h fec: ne ī ꝓpa pſona pateret ꝯ honorē dinū ꝛc. ꝓut ī poſtil. alle. Nā ludibria ſeu īpropia q̄cūqꝫ ꝓpt deū ſuſtinē q̄tūcūqꝫ ignominioſa ſint ꝛ acerba: tāto magꝭ ad dinū honorē ptinēt: vt ptꝫ ī martyribꝰ. vñ eſt ſaul debuiſſet ī deū ſpare q̄ potēs eſt hoīeꝫ q̄cūqꝫ tētatiōe ſupuenīēte liberare a pctō: qd tm̄ ñ fec ſe occidēdo. Et iō vere de ipo dꝛ. j. Paralꝭ. x. d. Nec ſperauit ī dño. Preťea bōitas finis ñ tollit maliciā actus hūani: ſi talꝭ actꝰ ſꝫ ſuā ſpēm ē malꝰ. nō enī ſūt faciēda mala vt eueniāt bōa: ſūt tm̄ tolerāda mīora mala vt vitēt maiora: vt dictū fuit. s̄. ca. xvij. Preťea ſi ſaul excuſatꝰ fuiſſꝫ a reatu homicidij rōe p̄dicta: pari mō excuſaret amalechita: ſi ipm ſaulē ꝓpt eādē rōnē occidiſſet. cuiꝰ ꝯtriū ptꝫ. ī. ij. Reg. j. ca. vbi hr̄ ꝙ dd q̄ fuit rex iuſtꝰ audita amalechite excuſatiōe: ipꝫ mādauit interfici. Qd āt īducit ꝯ raſia. ij. Mach. xiiij. ca. ñ ē trahēdū ad ꝯſeq̄ntiā: qꝛ nō cōmēdat ex h ī ſcp̄tura tāq̄ ꝟtuoſuſ ſimplr̄: ſꝫ tāq̄ hñs q̄ndā ſpēꝫ fortitudīs: eſtimāſ ſe fortit agē: q̄ tm̄ nō ē ꝟa fortitudo: ſꝫ magꝭ q̄dā mollicies aī nō valētꝭ maiora pēalia ſuſtinē: vt p phm ptꝫ ī. iij. Ethi. ꝛ p Augꝭ. p̄mo de ci. dei. Pōt ēt alit̄ dici. ſ. ꝙ raſias ille p totū ꝓceſſū ſue vite ī ſacꝭ ſcp̄tura cōmēdat: vt ptꝫ ibidē. vñ ꝛ talē p̄ſumēdū ē īſtinctu dine īſpiratiōis h feciſſe. Nā ſm iuriſtas: Qui ſemel bonꝰ ſp p̄ſumit eē bonꝰ. Secꝰ āt ꝯ ſaule de q̄ legit. s̄. xiiij. iux hebraicā ꝟitatē: ꝙ q̄cūqꝫ ſe ꝟtebat īpie agebat. ꝯ tali igr̄ p̄ſumēdū ē ſp fore malū: ꝛ p ꝯñs nō īſtīctu dino ſe occidiſſe: ſꝫ ex deſpatiōe ſeu tīore acerbioris piculi ſeu mortꝭ tpalꝭ. de Saſone āt nō ē retrahēda ꝯñtia: qꝛ p illū deꝰ mlťa miraclꝭa faciebat. vñ p̄ſumēdū ē ꝙ latēt īſpiratiōe dina h fec. Silr̄ tenēdū ē de ſctīs femīs q̄ tpe pſecutiōis ſeip̄as occiderūt: ꝓut dīc Aug. p̄mo de ci. dei. nec ad dānationē ſaulꝭ alia auctas ſacre ſcp̄ture ſeu detmīatio ecclꝭie videt req̄ri: cū doctores nr̄i ꝯcordit teneāt: vt dꝛ ī poſtil. Nā vt ī ca. decretales eplꝭe diſt. xx. ſcripturarū tractatores. i. doctores ī earū expoſitiōibꝰ ſūmis pōtificibꝰ ꝓponūt. vñ detmīatio doctoꝝ ſacre ſcp̄ture ī talibꝰ tm̄ ſufficere debꝫ ac ſi ab ecclꝭia detmīaret: igit illa ꝟba. j. Pa. x. ca. vbi dꝛ: Inſup ꝛ phitoniſſā ꝯſuluit: nec ſperauit ī dño intelligenda ſūt de deſpatiōe finali: ꝓut doctores nr̄i eā exponūt: ꝙ etiā malicia totiꝰ vite ipiꝰ ſaulꝭ poſtq̄ regnauit vna cū peſſimo ipiꝰ fine ſibi inuicem correſpondendo h teſtant. D

Replica.

Qm̄uis Burg. ipe circa ca. xxxi. lōga laboret digreſſione: volēs ꝙ ſaul ſit dānatꝰ ꝯ opinionē heboꝝ: cui videt poſtil. fauere: nō obſtātibꝰ obiectiōibꝰ Burgē. q̄ ſūt facilit ſolubiles: qꝛ volēs ſuſtinē opīonē de ꝟa apparitiōe pſōe ſamuelꝭ mō p̄dicto ceſſāt oīa argumēta Bur. q̄ fūdāt ī pctīs ꝯſultatiōiſ phitoniſſe. Nā ſaul p ſamuelē veꝝ īformatꝰ de ꝯſultatiōe penituit: ꝛ ſnīaꝫ dinā ꝯ ſe latā acceptauit: ꝛ p pnīaꝫ meruit de ꝟa ſamuelis appitiōe certificari: vt ſic ſine piclꝭo deceptiōiſ ſnīaꝫ dinā acceptaret: q̄bꝰ bñ attētꝭ ſoluūt ea q̄ Bur. de glo. ī ꝯtriū adducē. Et p eādē pnīaꝫ ꝛ ſnīe acceptionē ſaul meruit recipe inſpirationē de ſe ipm occidēdo ſic cōit tenet ꝯ Saſone. Et btūs Aug. p̄mo de ci. dei dīc de ſctīs femīs q̄ ſeſe tpe pſecutiōis occiderūt: ne ī vitupiū honoris dini illuſiōes infideliū paterēt. ꝛ hec dicta ſufficiāt ꝛc.

¶ Poſtilla ſup ſcd'm librū regū incipit. Ca. I

Factū eſt ꝛc. Poſtq̄ ī p̄mo libro actū ē ꝯ regno p electionē: h ꝯñter agit de regno p ſucceſſionē: qꝛ iſboſeth ſucceſſit ſauli: lꝫ puo tpe. ꝛ ſalomō ſucceſſit dd: ꝛ ſic ꝯñr alij r̄ges vſqꝫ ad captiuitatē babylonicā: ꝛ qꝛ regnū iſboſeth ꝓcedebat debilitādo: regnū āt dd fortificādo. iō p̄mo ꝯſcribit īchoatio regni vtriuſqꝫ ptialꝭ. ſcd'o extmīatio regni iſboſeth totalꝭ. ca. iiij. tertio ꝓmotio regni dd integralꝭ. ca. v. Circa primū p̄mittit ſaulꝭ ꝛ filioꝝ eiꝰ lamētatio. ſcd'o ſucceſſoris duplex īſtitutio. ca. ij. Circa primū p̄mo deſcribit denūciatio mortꝭ. ſcd'o actꝰ lamētatiōis/ ibi: Apphēdēs āt dd. Circa p̄mū p̄mittit tp̄s huiꝰ denūciatiōis/ cū dicit: Diuiſio

a ¶ Amalechites. Rab. Ca. I
Hūc aiūt hebrei filium fuiſſe doech.
Amalethites em̄ et idume⁹ vnū eſt:
†1.Re.4.c q: fili⁹ pmogenit⁹ Eſau eliphaç fuit.
ꝛ hui⁹ fili⁹ amalech. diadema autē et
armillā a patre cōmendatā habebat.
b ¶ Accedēs. Qui q̇ ꝓprio machina
tur malū: vel de ei⁹ gaudet īteritu iu
ſte retributiōis penaꝫ a iudice ſupno
Ps.7.d mereṫ. Qui em̄ fodit foueā īcidit ī eā
†j.24.c ꝛ os qđ mētiṫ occidit aīam. hic auteꝫ
1.Pa.21.d mētiebaṫ ſeſe ſaulē occidiſſe. c ¶ Fi
lios iuda. Filij iuda filij cōfeſſionis
q̊s ver⁹ dd̄ vult arcu ſcp̄ture muni/
ri: ne p ignorātiā in ꝯſpectu demonū
ſuccumbāt. d ¶ Arcū. Rab. Quia
philiſtijm ſagittarij ſūt q̄ arte ſaul in/
terfecerāt: Eādē belli artē vult eos di
ſcere. vl' p̄cepit vt reges iuda docerēt
fortitudinē: vt fortes. ſ. ꝛ intenti eēnt
in timore dn̄i: ne perirent ſicut ſaul.
e ¶ In libro iuſtoꝝ. Rab. Legiṫ
vl' ſcriptū ē hūc librū nuſq̄ꝫ reperiri aſ
Multi li/ ſeuerāt: ſiē librū belloꝝ dn̄i: cui⁹ in li/
bri iudeorū bro numeroꝝ mētio fit: ꝛ carmina ſa/
q̇ hodie nō lomonis ꝛ diſputatiōes ei⁹ de natura
habentur lignoꝝ: herbarū: iumētoꝝ: volucruꝫ:
reptiliū ꝛ piſciū. Vel qđ in libro ver/
boꝝ dierū d̄r: Reliq̄ ṽo operum ſalo
monis ꝓrioꝝ ꝛ nouiſſimoruꝫ ſcripta
ſūt in libris nathan ꝓp̄he ꝛ ahie ſolo/
nitis. In viſiōe q̄ꝫ abdo vidētis ꝯtra
hieroboam filiū nabath: ꝛ multa vo/
lumīa hmōi q̄ ſcriptura fuiſſe ꝓbat:
ſꝫ hodie nō eē conſtat. Vaſtata em̄ a
chaldeis iudea bibliotheca hoſtili ig/
ne ꝯſumpta eſt. pauci aūt libri Eſdre
pōtificis ex ꝓphetie induſtria repara/
ti vl' reſtaurati ſūt. hic ṽo Eſdras ſcri
ba ī lege dei fuit: q̇ ꝓmptiores lr̄aꝝ
figuras q̄ꝫ eatenus hebrei habuiſſent
repperit. Sūt em̄ q̇ dicūt librū iuſtoꝝ
eē librū regū: vbi cōtinenṫ ꝓp̄he iuſti
ſamuel: gad: ꝛ nathan: in quo ſcp̄tum
eſt: Quomodo ſaul recedens a timo/
re domini per inobedientiam perijt.
Conſidera iſrael
†j.3.f
et.13.f

Nico.de lyra

a ¶ In die āt ter. ſ. a reuerſiōe
dđ in ſiceleh īterfect⁹ amalechit⁹ q̇ eā
īcēderāt: ꝓut dictū fuit. j. libro. xxx. ca.
b ¶ Veſte cō. ꝛc̄. iſta fiebāt apđ he
breos in ſignū triſticie ꝛ magne deſo
lationis. Cetera patent vſq̄ꝫ ibi:
c ¶ Caſu veni in mō. ꝛc̄. Licet
veniſſet a ꝓpoſito ad p̄liū: tn̄ fugiens
caſualiter venit ad locū vbi ſaul erat
vulnerat⁹: vl' forte in h̄ dixit mēdaciū
ſiē ꝛ ī alijs: vt patebat ꝯn̄r. Dicit em̄
cōiter ꝙ erat fili⁹ doech: ꝛ iō veriſīle
ē ꝙ eēt iuxta p̄rem ſuū q̇ erat cum ſau
le: vt p̄dictū ē ī fine p̄mi libri. d ¶ Et
ſaul incū. ſup ha. ſuā. q̄uiṫ vulne
rat⁹ ꝛ nō potēs incedere. e ¶ Por
† ro curr⁹ ꝛ eq̄tes ap. ei: ita ꝙ nō po
De pe. diſ. terat eos euadere. f ¶ Sta ſup me
2.§. opponi ꝛ īterfi. me. Hoc fingebat: ſꝫ n̄ erat
tur circa me vex: q: h̄ dixit ſaul armigero ſuo tn̄:
diū. 1. q. 1. c q̇ etiā īterfecit ſeip̄m. g ¶ Stanſq̄ꝫ
domin⁹ cir/ ſup eū oc. il. Siliter in h̄ mētit⁹ fuit
ca medium q: ſaul ſemetip̄m occidit. Dicit tn̄ Jo/
Joſephus ſephus ꝙ iſte verū dixit: q: lꝫ ſaul ir/
ruiſſet ſup gladiū ſuū: tn̄ ita d̄bilitat⁹
erat ꝙ nō poterat ſeip̄m pforare. ꝛ iō
Als plāctū iſte iuuenis ex ei⁹ p̄cepto īpegit eum
ſup gladiū intātū ꝙ fuit mortu⁹: ꝯriū
tn̄ teneṫ. h ¶ Et tulit dia. ꝛc̄. Di/
cunt aūt

es in ſicelech. In die autē tertia ap a
paruit homo veniens de caſtris ſa
ul veſte conſciſſa: †ꝛ puluere ꝯſper b
a ¶ Aperte totū: nō em̄ hō cadit ſolū ſup faciē ſꝫ in eā p̄tē in qua eſt facies tot⁹ cadit.
ſus caput: ꝛ vt venit ad dauid/ cēci
dit ſuper faciē ſuā ꝛ adorauit. Di/
xitq̄ꝫ ad eum dauid: Unde venis?
Qui ait ad eum. De caſtris iſrael
fugi †Et dixit ad eū dauid: Quod
eſt verbum quod factū eſt? Indica
mihi. Qui ait: Fugit pp̄ls ex p̄re/
lio: ꝛ multi corruentes e pp̄lo mor
tui ſunt: ſed ꝛ ſaul ꝛ ionathas fili⁹
eius interierūt. Dixitq̄ꝫ dauid ad
adoleſcentem q̇ nūciabat ei: Unde
ſcis quia mortu⁹ ē ſaul ꝛ ionathas
filius eius? Et ait adoleſcens q̇ nū
ciabat ei: Caſu veni in montē gel/ c
a ¶ fatigatus ſuſtentabatur.
boe: ꝛ ſaul icūbebat ſup haſtā ſuā d
Porro currus ꝛ eq̄tes appropinq̄ e
bāt ei: ꝛ cōuerſus poſt tergū ſuum:
videſq̄ꝫ me vocauit. Cui cū rn̄diſſē
adſū. Dixit mihi: Quiſnā es tu? Et
a aio ad eum: Amalechites ſum. Et
locut⁹ ē mihi: Sta ſup me ꝛ īterfice f
me: q̄m tenēt me anguſtie: ꝛ adhuc
¶ totus vigor aīe.
tota aīa mea ī me ē. Stāſq̄ꝫ ſup eū: g
occidi illū. Sciebā eī ꝙ viuere nō
a ¶ vulnerationem.
poterat poſt ruinām. Et tulit diade h
ma qđ erat in capite ei⁹: ꝛ armillaꝫ
d̄ brachio illi⁹: ꝛ attuli ad te dn̄ꝫ me
um huc† Apprehēdēs āt dauid ve i
ſtimēta ſua ſcidit: oēſq̄ꝫ viri q̇ erant
cū eo: ꝛ plāxerūt et fleuerūt/ ꝛ ieiu/
nauerṫ vſq̄ꝫ ad veſpā ſup ſaul ꝛ ſup
a ¶ Sacerdotes.
ionathā filiū ei⁹: ꝛ ſup pōpulū dn̄i
¶ generaliter.
et ſup pp̄lm iſrael: eo ꝙ corruiſſent
gladio. Dixitq̄ꝫ dauid ad iuuenē q̇ k
nunciauerat ei: Un̄ es tu? Qui rn̄/ l
dit: Fili⁹ homis aduenę amalechi/ m n
tę ego ſū. Et ait dauid ad eū: Qua
re nō timuiſti mittere manū tuā/ vt
occideres xp̄ꝫ dn̄i? Vocāſq̄ꝫ dauid o
b vnū de pueris ſuis/ ait: Accedens
irrue in eū. †Qui pcuſſit illū: ꝛ mor
¶ dānatio tua.
tu⁹ ē. Et ait ad eū dđ: Sanguis tu⁹
ſup caput tuū. Os eī tuū locutū ē
adūſū te/ dicēs: ego īterfeci xp̄ꝫ dn̄i
Plāxit aūt dđ plāctū huiuſcemo p q
di ſup ſaul ꝛ ſup ionathā filiuꝫ ei⁹.
c d Et p̄cepit vt docerēt filios iuda †ar r
e cū: ſicut ſcriptū eſt in libro iuſtoꝝ. s

cūt aūt h̄ hebrei ꝙ doech videns ſaul
mortuū tradidit iſta īſignia regalia fi
lio ſuo: vt portaret ad dđ: ac p h̄ īueni
ret g̃ram apđ eū: ꝛ tūc ſeip̄m īterfecit
rōne p̄dicta ī fine p̄mi libri. i ¶ Ap/
phēdēs āt. Hic ꝯn̄r pōiṫ act⁹ lamē/ Diuiſio
tatiōis. ꝛ p̄mo ī gnāli. ſcđo mod⁹ plā/
ct⁹ ī ſpāli/ ibi: Plāxit āt dđ. Circa pri
mū p̄mittiṫ plāct⁹/ cū d̄r: Apphēdēſ
āt dđ ꝛc̄. ꝛ ſbdiṫ punitio nūciāt⁹ cuꝫ
d̄r: k ¶ Dixitq̄ꝫ dđ ad i. q: dixerat
ſe īterfeciſſe ſaulē. l ¶ Un̄ es tu. iā
em̄ dixerat ꝙ erat amalechites: ſꝫ dđ
de morte ionathā ꝛ pp̄li iſrl' turbatus
nō aduerterat. m ¶ Fili⁹ ho. ad. i.
conuerſi ad iudaiſmū. n ¶ Amale
chite. Hoc videṫ falſum: q: ſupra di
ctū ē ꝙ doech p̄r ei⁹ erat idume⁹. j. li/
bro. xxj. ca. ꝛ. xxij. Dicēdū ꝙ amalech
a quo dicti ſūt amalechite: fuit fili⁹ eli
phaç p̄mogeniti: Eſau ꝓut declaratū
fuit. s̄. diffuſe Exo. xvij. ab Eſau vero
denoīati ſunt idumei: ꝛ ſic oīs amale
chita ē idumeus: ſed non econuerſo.
o ¶ Vocāſq̄ꝫ dđ ꝛc̄. Et ſic iuſto di
iudicio ꝛ mēdacio de q̇ ſperabat īpe/
trare gratiam: reportauit mortem.
p ¶ Plāxit aūt. Hic ꝯn̄r deſcribiṫ Diuiſio
forma plāct⁹ in ſpāli cū d̄r: q ¶ Plā
ctū huiuſcemodi. q̇ poſtea ſubdiṫ:
ſꝫ quoddā p̄ceptū dđ īterponiṫ de ſa/
gittādi arte. ſcđo explicaṫ carmē eius
lugubre/ ibi: Et ait: Conſidera. Circa
p̄mū g̊ ponit dđ preceptū cū dicitur:
r ¶ Et p̄cepit ꝛc̄. Sic ē ī hebreo et
ī libris correct⁹: ꝛ p arcū h̄ ītelligiṫ ars
ſagittādi ne filij iuda de cetero d̄bella
renṫ a philiſteis p artē ſagittandi: ſiē
ſaul ꝛ ei⁹ exercitus fuerāt debellati.
s ¶ Sic ſcriptū ē in li. iu. Aliq̄ di
cūt ꝙ h̄ ē liber regū ī q̇ agiṫ de ſamue
le ꝛ dđ ꝛ alijs plib⁹ iuſt⁹. ſꝫ h̄ nō ē ve h
riſimile ꝙ idē liber alleget ſeip̄m. ꝛ iō
dicūt alij ꝙ iſte liber ē vn⁹ ſpālis liber
q̇ nō h̄r: q: Eſdras rep̄ans bibliothe
cā a chaldeis īcēſaꝫ nō rep̄auit oēs li
bros: ſicꝫ pꝫ d̄ libris Salomōis q̊s fecit
de naturis
Moralr. a ¶ In die āt ꝛc̄. Per Moraliter
iſtū hoīem q̇ ad habēdū ipſi⁹ dđ g̃tiā
mēdaciū ſibi dixit. ſ. ꝙ īterfeciſſꝫ ſaul:
cū tn̄ īterfect⁹ fuiſſet p̄tim ſagitt⁹ phili
ſtinoꝝ: p̄tim ꝓprio gladio: ſignificanṫ
illi q̇ p mēdacia q̄rūt placere potētib⁹
ꝛ p̄lat⁹. o ¶ Vocāſq̄ꝫ dđ ꝛc̄. In h̄
dđ dedit exēplū potētib⁹ hui⁹ mūdi vt
nō ſint fauorabiles aut bn̄fici adula/
torib⁹ ꝛ mēdacib⁹: ſꝫ mag⁹ puniāt eos
p̄m q̄ꝫtitatē delicti vt iuſticia ſerueṫ ꝛ
terror alijs īcutiaṫ. p ¶ Plāxit aūt
ꝛc̄. Per caſum ſaul ꝛ pp̄li corpalē: ſi/
gnificaṫ lapſus fideliū in culpā morta
lē: q̇ plāgēd⁹ ē valde q̄ꝫto aīa ē melior
corpe: ꝛ maxie q̄n pcm̄ eſt p̄lati vl' p̄n
cipis ad qđ ſeq̄ṫ malū cōitat⁹. r ¶ Et
p̄cepit vt do. ꝛc̄. Hec ē vera lr̄a lꝫ
aliq̄ libri habeāt plāctū. ꝛ p̄m ſenſum
lr̄alē p arcū ītelligiṫ ars ſagittādi q̄ fi
lij iuda ſcirēt īpugnare philiſteos. ſiē
ſagittis debellati fuerant per ipſos.
Ars aūt ſagittandi ſp̄ūalis eſt: exerci
tiū deuote orōnis q̇ demōes q̄ p phi/
liſteos intelligunṫ fortiṫ debellantur.
In cui⁹ figura d̄r Exo. xvij. ꝙ moyſe
in orationib⁹ pſeuerante amalechite
per quos ſimiliter demones ſignifi/
cantur: vt dictum eſt. s̄. j. libro. xxx. ca.
fuerunt a filijs iſrael debellati.
Cōſidera iſrl'

a ¶ Conſidera iſrl' ⁊c. Qui remãſiſti. pro qua culpa interfecti ſunt: ⁊ p̃caue ne ⁊ tu in ſcelere eoꝝ pereas. ¶ Vel cõſidera q̃ glorioſi fuerunt: qui pro tua libertate vulnerati ſunt.

b ¶ Geth. Torcular. ſ. hieruſalẽ q̃ occidit ꝓphetas: cui mors domini et apl'oꝝ in deriſum fuit: et ob hoc p̃cipit verus dauid ne paſſio ſua illis annũcieť. c ¶ Mõtes gelboe ⁊c. Rab. Alij excelſi: q2. ſ. o ſaul inobedientia tua q̃ſi idolatria in excelſis reputata eſt: q2 ſcelus idolatrie eſt nolle acq̃eſcere. Mõtes gelboe. Vberrimi ante maledictionẽ fuerunt: q̊s hactenus maledictioni ſubiacere ferunt: nec vnq̃ȝ pluere ibi teſtantur.

¶ Rab. Rex ⁊ ꝓpha dauid: q̊ ꝑſecutorib' mala nõ reddidit: cũ ſaul ⁊ ionatha bello occubuiſſent in lamentatione ſua gelboe mõtib' maledicit: Mõtes gelboe nec ros ⁊c. Quid deliq̃rũt montes: ſed q2 gelboe interp̃tať decurſus. Per ſaul aũt vnctũ ⁊ mortuũ. vnctio et mors nr̃i mediatoris exp̃rimiť. merito ꝑ gelboe ſupba iudeoꝝ corda ſignificãť q̃ dũ in hui' mũdi deſiderijs defluunt: inuncti. i. chriſti ſe morte miſcuerũt. Et q2 in eis vnctus rex tpaliter moritur ab omi rore gratie ſiccanť. De quib' bene diciť: vt agri primitiarũ eẽ nõ poſſunt. Supbi eñ hebreoꝝ mõtes primitiuos fructus nõ ferunt: q̃ ⁊ in redẽptoris aduentu ex parte maxima in ꝑfidia remanẽtes: primordia fidei ſequi noluerunt. Sctã eñ eccl'ia in primitijs ſuis multitudine gentiũ fecũdata: vix in fine mundi iudeos q̊s inuenerit ſuſcipit: ⁊ extrema colligẽs: eos q̃ſi reliquias frugum
Ro. 9. f ponit. vñ reliquie iſrl' ſalue fient. Poſſunt tñ mõtes gelboe ore ꝓphete maledici: vt dũ fructus areſcẽte terra moriť: poſſeſſores terre ſterilitatis dãno feriãtur: vt ipi maledictionis ſententiã acciperent: q̃ apud ſe mortẽ regis ſuſcipere iniquitate exigẽte meruiſſent. d ¶ A ſanguine interfecto. Sanguis et adeps robur p̃ſtant corpi. Ita illi forti-
B tudinem dabãt ſubiectis: a quibus ſaul ⁊ ionathas interfecti ſunt: q̃ſi non a ruſticis. Vel ita: Saul reprobatus eſt a deo: ⁊ ab incircũciſis viliter interfect': tanq̃ȝ non eſſet vnctus oleo: ꝓpter ſanguinem interfectoꝝ. ſ. lxxv. ſacerdotuȝ: q̃ dño adipem adolebant: quos innoxios iuſſit ſaul interfici. e ¶ Sagitta iona. ⁊c. Et gladi' ſaul. Jonathan ⁊ ſaul bellicoſos ⁊ fortiſſimos ſignificat fuiſſe: ⁊
Allego. laudat in eis decorẽ forme ⁊ conſtantiã animi. ¶ Rab. Alle. Prius ꝓpheta dauid figuraliter deflet ſaul ⁊ ionathan: q̃ cuȝ potentes eſſent: ⁊ ſemꝑ hoſtib' p̃ualerẽt. ſauciati ilico ⁊ vulnerati in medio p̃lio corruerunt. Sic ⁊ chriſtiani deflent eos q̃ repugnãtes demonib': in lubrico ſeculi labunť (Gelboe nanq̃ȝ mõtes lubrici interp̃tanť) ⁊ ſpem recuꝑationis omittẽtes proprio mucrone deſperationis ſeip̃os interficiunt: ſicut ſaul irruens ſuꝑ gladiũ ſuũ. Philiſtei vero. i. demones de interfectis ſpolia virtutũ auferẽtes: ꝓprie fortitudini victoriã aſcribunt: cum talia iuſtis ꝑmiſſione dei eueniunt. Sed dauid noſter in electis ſuis corruentiũ caſum gemit: ⁊ in vrbib' allophiloꝝ prohibet diuulgari. i. p̃cipit fidelib' vt caute ſe cuſtodiãt: vt ſcutuȝ
Ps. 6. c fidei: loricã iuſticie: galeã ſalutis: ⁊ gladiũ ſpiritus habeãt: qđ eſt verbum dei. quibus aduerſarijs reſiſtant: ne iterũ ignominioſe ſuperati: gaudium inimicis faciãt.

a ¶ gemit ſubitũ caſum p̃ncipis ppl'i.

a Et ait: Cõſidera iſrael de his a b
a ¶ mõtes gelboe.
q̃ mortui ſũt: ſuꝑ excelſa tua vul c d
nerati. Inclyti iſrl' ſuꝑ mõtes tu e
a ¶ quaſi di. ilico inter hoſtes.
os interfecti ſunt. Quõmõ ceci f
a ¶ ꝓhibet ne vllus leteť in tali caſu: ne diuulgeť caſus ppl'i dei ĩ ciuitatib' inimicoꝝ.
derũt fortes: Nolite annũciare g
b in geth/ neq̃ȝ annũcietis in cõpi-
tis aſcalonis/ ne forte letenť filie h
philiſtijm/ ne exultent filie incir-
a ¶ Indignatus caſu fortiũ ipm interfectionis locum abominatur.
c cũciſoꝝ. Montes gelboe nec i
ros nec pluuia veniãt ſuꝑ vos.
Neq̃ȝ ſint agri primitiarũ: q2 ibi k
abiectus eſt clypeus fortiũ: cly- l
peus ſaul q̃ſi nõ eſſet vnct' oleo:
d a ſanguine interfectoꝝ ab adipe m
e fortiuȝ. Sagitta ionathe nunq̃ȝ
redijt retrorſum: ⁊ gladius ſaul
nõ eſt reuerſus inanis. Saul et n
ionathas amabiles ⁊ decori val o
de in vita ſua: in morte q̃ȝ nõ ſũt p
¶ Hyꝑbole.
diuiſi. Aq̃lis velociores: leoni- q r
bus fortiores. Filie iſrl' ſuꝑ ſaul s
a ¶ de p̃da. ſ. hoſtiũ.
flete: q̃ veſtiebat vos coccino in
delitijs/ q̃ p̃bebat ornamẽta au- t
a ¶ in peccato ſubaudis.
rea cultui veſtro. Quõ cecideřt v x

Nico. de lyra

✻ de naturis aĩaliũ ⁊ herbarũ: vt habeť. ĩ. iij. libro. ⁊ de libris nathan ꝓphe ⁊ ahie ſylonitis qui alleganť. ij. Paral. ix. nec tñ habenť: q2 nõ fuerũt reparati: ⁊ idẽ dicũt de iſto q̃ vocatur liber iuſtoꝝ. ¶ Ra. Sa. dicit ꝙ hic liber eſt Geñ. in q̃ agiť de iuſtis ſcȝ abraã iſaac ⁊ iacob. ⁊ Geñ. xlviij. ſcribiť in bñdictione iude. Man' tua in ceruicib' inimicoꝝ tuoꝝ: qđ fuit impletum potiſſime tpe dauid q̃ inimicos iſrl' potenter in circũitu debellauit. Ad quã debellationẽ multũ fecit ars ſagittãdi: ĩ qua filios iuda inſtrui p̃cepit. a ¶ Et ait ꝯſidera ⁊c. Premiſſo
C p̃cepto dauid de ſagittãdi arte: hic ꝯñr explicať carmẽ eius lugubre. ⁊ primo generaliter. ſcđo ſpecialiter/ ibi: A ſanguine interfectoꝝ. tertio ſingulariter/ ibi: Jonathas. Circa primũ lamẽtatur pplm iſrl' dicẽs: b ¶ Conſidera iſrl'. i. attẽte recogita. c ¶ Pro his q̃ mor. ſũt. d pplo tuo. d ¶ Suꝑ excelſa tua ⁊c. quod ẽ turpius: videlicet ꝙ ſũt deuicti in terra ꝓpria ⁊ in loco montuoſo ⁊ male acceſſibili: ꝓpter quod põt facilius ab aduerſarijs defendi. e ¶ Inclyti iſrl'. i. nobiles genere: armoꝝ peritia: ⁊ corporũ virtute. Ex quo cõcludit admiratiue. f ¶ Quõ ceciderũt fortes. q. d. nõ videť humana victoria: ſed vltio diuĩa ſcȝ ꝓpter pctã ſaul ⁊ cõplicũ eius. ⁊ ideo ſumme cauendũ eſt a talib'. g ¶ Nolite annũciare in geth ⁊c. i. in quadriuijs ſeu locis vbi plures vie ꝯueniunt ⁊ ibi ſolent hoĩes cõuenire ad audiendum rumores: ſicut ptȝ ex p̃cedẽtib'. Iſtud factũ iã erat diuulgatũ ꝑ totã terrã philiſtinoꝝ: Quõ ğ dixit dauid: Nolite annũciare ⁊c, q2 quod factũ eſt non põt ñ fieri. Dicẽdũ ꝙ loquiť ad modũ dolẽtis q̃ aliq̃ñ immiſcet aliqua irrõnabilia. ⁊ aliq̃ñ ꝓnunciat aliq̃ abſolute: q̃ tñ ſunt ſub cõditione intelligenda. Eſt igiť ſenſus: Nolite annũciare ⁊c. Id ẽ ſi iſtud poſſet fieri ꝙ non annũciaretur ibi: illud vellem ex toto deſiderio animi. h ¶ Ne forte letenť fi. phi. mulieres hic exp̃mit potius q̃ȝ viros: q2 ille ſunt q̃ p̃cipue ſolent canere in choris cãtilenas de victorijs ſuoꝝ: ſicut. ſ. j. li. xviij. ca. dictũ fuit de mulierib' p̃cinentibus obuiã ſauli ⁊ dauid de victoria redeuntib'. i ¶ Mõtes gel. ⁊c. Licet terra ſit res inaĩata: bene tñ malediciť ꝓpter factum quod ꝯtigit in ea. k ¶ Quia ibi abiectus ẽ ⁊c. q2 plures videntes ſe debellatos ꝓiecerunt ibi clypeos ꝓprios: vt expeditius poſſent fugere. vel dicunť clypei abiecti: q2 non potuerũt bellatores a ſagittis philiſtinoꝝ defendere. ⁊ in iſto ſenſu accipitur quod ſubdiť: l ¶ Clypeus ſaul q̃ſi nõ eẽt vn. oleo. ſ. ꝯſecrationis regie a ſamuele: ꝑut habeť. ſ. j. li. x. ca. ac ſi dicat: ita ꝓſtrat' eſt ibi ſaul q̃ſi eẽt vn' de humili plebe. m ¶ A ſanguine.

Als tabijs

D Hic lamẽtať dauid in ſpeciali ſaul ⁊ ionathan. p̃mo rememorãs eoꝝ ꝓbitatẽ/ dicens: A ſanguine ⁊c. i. ſagitta ionathe ⁊ enſis ſaulis nõ ꝑcuſſerũt in vanũ: ſed ꝑforabãt arma fortiũ vſq̃ȝ ad adipẽ ⁊ ſanguinẽ intrinſecus. n ¶ Saul et io. ama. Id eſt digni amore: qđ patȝ de ionatha in plurib' locis ſupra et de ſaule ꝓ tpe q̃ fuit electus a dño: q2 in iſrl' nõ erat vir melior eo: vt habeť. ſ. li. j. ca. ix. o ¶ Et decori. qđ ptȝ de ſaule q̃ ab p̃uero et ſupra eminebat ſuꝑ totum pplm: vt habeť. ſ. j. li. x. ca. ⁊ de ionatha ei' p̃mogenito. veriſiľe ẽ qđ fuerit ꝓcere ſtature ⁊ forme decore. p ¶ In mor. q̃ȝ nõ ſũt di. q. d. lamẽtabile eſt ꝙ tales duo ſint ſimul interfecti. q ¶ Aq̃lis velo. ad ꝑſequendũ hoſtes. r ¶ Leonib' for. aduerſarijs reſiſtendo. Sciendũ tñ ꝙ h̃ eſt hyꝑbole: ad exp̃mendũ eoꝝ notabilẽ agilitatẽ ⁊ fortitudinẽ: ſic̃ de aliq̃ re notabiliť alba d2 qđ eſt albior niue. s ¶ Filie iſrl' ⁊c. i. ĩ veſtib' coloratꝭ ⁊ p̃cioſis de p̃da hoſtiũ ſblatꝭ. t ¶ Qui p̃be. orna. au. de hoſtiũ p̃da. v ¶ Cultui ve. i. ornatui. illud eñ vocať cult' alicui' circa qđ eſt multũ intẽt'. mľieres ãt ſũt multũ intẽte circa ornatum ſuũ ⁊ iõ ornatũ hmõi h̃ vocat eaꝝ cultũ. x ¶ Quõ ce. ⁊c. Verba iſta vel ſnĩa pluries repetunť in iſto lugubri carmĩe: ſic̃ ⁊ ĩ cãtico leticie illud quod ẽ p̃mũ vľ p̃ncipale ibi pluries repetiť.

✻ Jonathas

Moraliter
✻ b ¶ Cõſidera iſrl' ꝓ illis ⁊c. Sicut. ſ. dictũ eſt. xxix. ca. p̃mi libri. mortalitas iſta ꝯtigit ꝓpter pctm̃. ⁊ hoc eſt a viuẽtib' valde conſiderandũ: ⁊ maxime a pergentibus ad bellum. ne ⁊ ipſi ſint irretiti aliquo peccato graui et cõtingat eis ſimilis pena vel etiam maior in gehenna.

E G Igitur poſt hec cõ. ⁊c. Aſcẽdit ergo dauid. Ca. II
Rab. Aſcẽſio dauid cū duabꝰ vxoribꝰ in hebron: ſigni-
ficat cõuocationẽ duoꝝ ꝑploꝝ in eccl'iam catholicã. He
bron em̃ interꝑtatᷓ cõiugiū. Sola aūt eccl'ia celeſtis regꝭ ſpõſa
eſt. Illuc duxit dauid ſingulos viros cuꝫ domo ſua: qꝛ ſinguli
fideles in illã ſocietatẽ ꝑ euãgelij ꝑdi-
cationẽ cõuocantᷓ vbi nõ eſt diſtinctio
iudei ⁊ greci. b Ueneruntq̄ vi.
Ro.10.c Rab. Quia ſupbꝭ ⁊ ꝯtẽptoribꝰ grãm
dei ſpernentibꝰ electi fama ꝑdicatiõis
⁊ virtutū ſtudio ꝯfitentᷓ xp̄m regẽ eſſe
in ꝑpl'o ſuo: cui data ẽ oĩs ptãs in celo
⁊ ĩ terra. c Dixitq̄ ad eoſ. Rab.
Redẽptori nr̃o multū placet: q̄ opera
maloꝝ q̄ in pctĩs mortui ſūt: obliuioni
tradit dãnãdo: nec ea q̄ dño diſplicent
imitatᷓ ſed q̄ ꝑcepit facere recordatur.
d Iſboſeth. Rab. Qui ĩterꝑtatur
filiꝰ ꝯfuſionis abner auxiliãte. q̄ ĩterꝑ
tatur pr̃is lucerna regnauit ſuper vni-
uerſum iſrl': ⁊ ſola domꝰ iuda ſequeba
tur dauid: qꝛ ſolis credẽtibꝰ ⁊ vere cõ-
fitentibꝰ ſequẽtibꝰ xp̄m: in ceteris er-
ror ꝯfuſionis regnauit: diabolo inſti-
2.Co.11.c gante q̄ trãſfigurat ſe in angelū lucis.
e Circūduxit eū ꝑ ca. In hebreo
dicitᷓ: Traduxit eū in manaim: qđ in-
terpretatᷓ caſtra. traduxit. ſ. vltra iorda
nẽ: ⁊ in naim regẽ ꝯſtituit. f Et fu
it numerꝰ. Rab. Bene dixit ꝙ dauid
ſeptẽ diebꝰ ⁊ ſex mẽſibus regnauit in
hebron q̄ interꝑtatᷓ cõiugiū: vel viſio
ſempiterna: qꝛ xp̄s in eccl'ia q̄ eſt eius
ſponſa ꝑ om̃e tp̄s huiꝰ vite qđ ſeptena
rio dierū nūero decurrit regnat. ſm̄ il-
lud. Ecce ego vobiſcū ſuꝫ. v. ad ꝯſu. ſ.
⁊ qꝛ poſt expletionẽ ſenarij. i. perfectio
1.Re.31.d Mat.vl.d nẽ boni operis electos ſuos ad veruꝫ
G ſabbatū. i.

Nico.de lyra

F a Jonathas. Hic ponitᷓ lamẽ
tatio ſingularꝭ ſuper ionathã. eo ꝙ da
uid eū ſingulariter diligebat. ideo ſub
ditur: b Amabilis ſuꝑ amoreꝫ
mulierū: qđ põt intelligi dupl'r. Uno
modo paſſiue. i. pluſq̄ amantur mulie
res: ⁊ tñ ille amor ẽ multū feruidꝰ: ſm̄
ꝙ dᷓ. iij. Eſdre. iiij. c. Multi demẽtes
facti ſūt ꝓpter vxores ſuas. i. ꝓpter fer
uentẽ amorẽ ipſarum. Alio modo acti
ue. i. plus q̄ mulieres diligūt: que tñ
aliqñ valde feruẽter amant. ⁊ huic cõ-
ſonat qđ ſubditᷓ: Sicut mater amat
vnicū filiū ſuū ⁊c.

In. ij. libro regū. j. ca. vbi dᷓ: Et ꝑ-
cepit vt docerẽt filios iuda arcū ⁊c.

Additio. Hoc ꝑceptū vt q̄dã
hebreoꝝ expoſitoreſ
dicūt: eſt de ſubſtãtialibꝰ lamẽtationis:
cuiꝰ rõ eſt. Nã in h' carmĩe ꝑncipaliter
intẽdebat dauid plãgere ĩualitudinem
ꝑpl'i. ⁊ debilitatẽ fortioꝝ eiꝰ q̄ in patria
⁊ in locꝭ excelſis fuerūt turpitᷓ deuicti.
Ex q̄ inferebat lamẽtãdo ꝙ iã nõ erat
modus defendendi ꝑpl'm ⁊ patriã niſi
ꝑ artẽ ſagittãdi: ſm̄ quã artem debilio
res ſepe poſſunt fortiores eis debella-
re: qđ ſic nõ cõtingit in pugna q̄ fit cuꝫ
gladio in quo magis requiritᷓ animi vi
rilitas ⁊ brachij fortitudo. Idcirco tan
q̄ proemiuꝫ ſui carminis premiſit hoc
lamẽtatorie/ dicẽs: ꝑcepit vt docerẽt.

Diuiſio Igitur. poſita la- Ca. II
mentatione ſaulis. hic ꝯſeq̄n-
ter deſcribitur inſtitutio ſucceſſoris. Habuit autem du
plicem ſucceſſorẽ. vnū de iure. ſ. dauid q̄ iam ĩunctus erat ex di
uina electione. aliū de facto. ſ. iſboſeth quẽ inſtituit abner prin
ceps militie.

fortes in prelio? Jonathas in ex- a
¶ ſicut ſupra.
celſis tuis occiſus ẽ. Doleo ſuꝑ
te fratᷓ mi ionatha decore nimis:
⁊ amabilis ſuꝑ amorẽ mulieruꝫ. b
Sicut matᷓ amat vnicū filiū ſuū:
ita te diligebaꝫ. Quomõ cecide-
rūt robuſti: ⁊ perierᷓt arma bellica?

Igitᷓ poſt hec con- Ca. II g
ſuluit dauid dñm/ dicens:
Num aſcẽdã in vnã de ciui- e
tatibꝰ iuda? Et ait dñs ad
eum: Aſcende. Dixitq̄ dauid:
Quo aſcẽdã? Et rñdit ei: In he- f g
a bron. Aſcẽdit ergo dauid ⁊ due vxo
res eiꝰ achinoẽ iezrahelites ⁊ abi
gail vxor nabal carmeli: ſꝫ ⁊ viroſ
q̄ erãt cum eo duxit dauid ſingu-
los cū domo ſua: ⁊ mãſerūt in op
b pidis hebron. Ueneruntq̄ viri iu- b
da: ⁊ vnxerūt ibi dauid vt regna
¶ hoc pleniꝰ ſcriptū eſt in Paralipom̃.
ret ſuꝑ domū iuda. † Et annūcia-
tū eſt dauid vt viri iabes galaad
ſepeliſſẽt ſaul. Miſit ergo dauid nū- †
c cios ad viros iabes galaad. Di-
xitq̄ ad eos. Bñdicti voſ a dño:
q̄ feciſtꝭ miſericordiã hãc cū dño
vr̃o ſaul: ⁊ ſepeliſtis eū. Et nunc
retribuet vobis q̄dẽ dñs miſeri-
cordiã ⁊ veritateꝫ: ſꝫ ⁊ ego reddã
grãm: eo ꝙ feceritꝭ verbū iſtud:
Cõfortentᷓ manꝰ vr̃e: ⁊ eſtote filij
fortitudinis: licet em̃ mortuus ſit
a ¶ Quaſi ero vobis loco ſaul.
dñs veſter ſaul: tñ vnxit me domꝰ
iuda in regẽ ſibi. Abner aūt filiꝰ i
d ner/ ꝑnceps exercitꝰ ſaul/ tulit iſ-
e boſeth filiū ſaul: ⁊ circūduxit eū
ꝑ caſtra: regẽq̄ ꝯſtituit ſuꝑ gala-
a ¶ geſſuri: ĩ hebreo aſſuri. i. ſuꝑ tribū aſar.
ad ⁊ ſuꝑ geſſuri ⁊ ſuꝑ iezrael: ⁊ ſu
per ephraim: ⁊ ſuꝑ beniamin: et
ſuꝑ vniuerſū iſrl'. Quadraginta
annoꝝ erat iſboſeth filiꝰ ſaul cuꝫ
regnare cepiſſet ſuꝑ iſrael: ⁊ duo
bus annis regnauit. Sola auteꝫ
domus iuda ſequebatur dauid.
f Et fuit numerus dierū quos cõ-
moratꝰ eſt dauid/ imperãs in he-

ceps militie. Et iõ ꝑmo agitur de inſtitutione dauid. ſecūdo de G
inſtitutione iſboſeth/ ibi: Abner aūt. tertio de ꝓceſſu vtriuſq̄
ibi: Egreſſuſq̄ eſt abner. Circa ꝑmū dicitᷓ: d Poſt hec cõ
ſuluit dauid dñm ⁊c. Licet haberet ius ĩ regno: qꝛ erat in-
unctus ex precepto diuino: tñ noluit intrare poſſeſſionẽ abſq̄
diuino conſilio: quia attingit a fine vſ- Sap.8.a
q̄ ad finem fortiter: ⁊ diſponit oĩa ſua
uiter. e Num aſcendã ⁊c. de il-
lis ꝑmo q̄ſiuit: quia magis confidebat
de hoĩbus illius tribꝰ: eo ꝙ ẽẽt de ea-
dem tribu. f Quo aſcendã. Ha-
bita reſponſione de tribu iuda: cõueni
enter querit de loco. g Et rñdit ei
in hebron. Quia in illa ciuitate ſunt
ſepulti quattuor ꝑncipaleſ patriarche:
ꝓut dictum fuit Geñ. xxiij. ꝓpter qđ et
caleph illuc iuit ad orandū dñm ex de-
uotione: ꝓut dictum fuit Nume. xiij.
⁊ Joſue. xiiij. ꝓpter ꝙ dñs voluit ꝙ ibi
inciperet regnum dauid. h Uene- Dauid ter vnctus
rūtqꝫ viri ⁊c. Ter fuit inunctꝰ. ꝑmo
in domo pr̃is: vt dictū fuit. ſ. j. lib. xvj.
ca. ſecūdo in hebron ſuꝑ tribū iuda vt
hic habetᷓ. tertio ſuꝑ totuꝫ ꝑpl'm iſrl': vt
habetᷓ. ĩ. v. ca. In ſignū ꝙ bonꝰ catho-
licus regno celeſti dignus debet habe
re vnctionẽ ſpirituſſancti in corde ꝑ ve
ram fidẽ: in ore per confeſſionẽ: in ope
re per ſanctã cõuerſationem. Et qꝛ bo-
nus rex debet eſſe gratus ſubditis de
facto fidelitatis ⁊ pietatis. ideo conſe-
quẽter oſtenditur gratitudo ipſius da
uid erga viros iabes galaad de ſepul-
tura ſaulis ⁊ filioꝝ eius. Et pꝫ littera.
i Abner autem. Hic conſequentᷓ
ponitᷓ ĩſtitutio ipſius iſboſeth d' facto.
Et patet lr̃a. Sciendū tñ ꝙ Ra. Sa.
dicit hic ꝙ hoc factum fuit ad verifican
dum verbū dñi ad iacob Geñ. xxxv. b.
Reges ex te egredientᷓ: ⁊ tñ om̃es filij
eiꝰ erãt nati ꝑter beniamin. ⁊ ſic ſigni- H
ficatū fuit ei ꝙ de beniamin eſſent duo
reges futuri. ſcilicet ſaul ⁊ iſboſeth.
Egreſſuſq̄ eſt

Moralitᷓ. c Igitᷓ poſt hec con- Moraliter
ſuluit dauid dñm. Per hoc aūt ꝙ
dauid ex diuĩa reuelatiõe aſcẽdit in he
bron que altero noĩe vocatᷓ chariathar
be: id eſt ciuitas quattuor: ſignificatur
ꝙ homo bone voluntatis: qui ꝑ dauid
ſignificatᷓ aſcendit ad ꝑfectionẽ quattu
or virtutū cardinaliū per inſtinctum ⁊
adiutoriū diuinū. q̄ quideꝫ ꝑfectio ciui
tas quattuor põt dici. de qua dᷓ Apo-
cal'. xxj. e. ⁊ ciuitas erat in q̄dro poſita.
h Ueneruntqꝫ viri iuda ⁊ vn-
xerunt dauid/ ibi: Juda interpretatᷓ
cõfitens. ⁊ ideo viri iuda dicuntᷓ illi q̄
corde ore ⁊ ope deū confitentᷓ: ⁊ iſti vn
gere dauid: id eſt virum virtuoſuꝫ ꝓ-
mouere nituntur. Nã ſi eſt ꝓmotio in
regimine tẽporali volūt eū habere ꝑn
cipem. ſi autẽ in ſpūalibus pontificem
vel preſidentẽ. † Miſit ergo da-
uid nūcios ad viros ia. gala. di-
xitqꝫ ad eos: bñdicti vos a dño
⁊c. Sicut dictū eſt ſupra vltimo ca. j. li
bri. Per iſtos viros iabes ſignificantᷓ
illi q̄ cooperire ſtudẽt q̄ntum bono mõ
poſſunt turpitudineꝫ ſuperioris ſui. et
ipſi ſunt a dño benedicti. vñ Geñ. ix. d
Sem ⁊ Japhet operientes verenda pa
tris ſui: ex h' receperūt benedictiõem.
Cham aūt reuelans maledictionẽ. Ab
ner aūt filius ner q̄ ꝯſtituit iſboſeth re
gem: ſignificat illum qui per potentiaꝫ ſtudet promoueri indi
gnū. Iſboſeth auteꝫ vir confuſſionis interpretatur. ⁊ ſic ſignat
illum qui non eſt dignus honore ſed magis vituperio.
Egreſſus eſt ab

¶ ſabbatū.i.requiē ſempiternā ꝑducit: vbi ꝑfruent̄ viſiōe dei ꝑ/
petua. Eſt aūt hebrō ciuitas ī tribu iuda q̄ quondā vocabat̄ ar
be: licet ī grecis codicib᷒ male habeat̄ arboc ſic̄ ⁊ in nr̄is cū in
hebreo legit̄ arbe.i. q̄ttuor: q: abraā ⁊ iſaac ⁊ iacob ibi ſepulti
ſūt ⁊ magn᷒ adā. licet eū in loco caluarie q̄dā ſuſpicent̄: hec fuit
oli metropolis philiſtinoꝝ ⁊ habitaculū gigātiū. poſtea ciuitas
ſacerdotalis et fugitiuorum. diſtat a meridiana plaga ab helia
milibus circiter. xxij. vbi quercus Abraam que etiam terebin/
thus que ⁊ mambre vſq̄ ad cōſtantini
regis imperium monſtrabatur: et mau
ſoleū eius impreſentiarū cernit̄: cūq̄ a
nr̄is ibidē eccl'ia iā extructa ſit in circūi
tu: a cunct' gētib᷒ terebinthi locus ſuꝑ
ſtitione colit̄: q: ſub ea abraā angelos
hoſpitio recepit. h̄ primū arbe dicta eſt.
poſtea hebron ab vno filioꝝ caleph. cō/
dita eſt aūt ante ſeptē annos q̄ thanis
vrbs egypti. a ¶ Egreſſus ē. Ra.
Hunc locum Joſephus ita exponit. ab
ner ꝓmouit electū nimis erercitū: vt cō
grederet̄ cū tribu iuda. Iraſcebat̄ enī
aduerſum eos: a quib᷒ rex dauid fuerat
ordinatus. Huic occurrit miſſus ioab a
dauid fili᷒ ſaruie ſororis ei᷒. h̄ erat ꝯtra
abner ꝯſtitutus ꝑnceps militie: cū q̄ fu/
erūt fr̄es ſui abiſai ⁊ aſahel: ⁊ omēs ar/
mati dauid: veniēſq̄ ad quendā fontē ī
ciuitate gabaon. aciē ꝯſtituit ad pugnā
dū. dicēte vero abner ad eū: velle ſe pro
bare q̄s eoꝝ haberet robuſtiorē exerci/
tum. ꝯuenit int̄ vtroſq̄: vt duodecim vi
ros pugnaturos mitterēt: eductiſq̄ gla
dijs viri dauid: ⁊ tenētes hoſtiū capita
lūbos ⁊ latera ſuis gladijs ꝑforarūt do
nec oēs q̄ſi ex vno ꝯſtituto ꝑiculo peri/
merēt. his cadētib᷒ etiā reliqu᷒ dilabat̄
exercit᷒: ⁊ abner ppl's victus. Fugien/
B teſq̄ ioab ꝑſequi nō ceſſabat: ꝑcipiens
armatis vt feſtinarēt: ⁊ occidēdo nō de
ficerēt. Cui᷒ etiā fr̄es ꝓmptiſſime decer
tabāt. Int̄ q̄s clarior fuit aſahel: q̄ tātā
gl'iam in pedū velocitate habuit: vt etiā
eq̄s currēdo ſuꝑaret. h̄ ꝑſeq̄bat̄ abner
in neutrā ꝑtē declinās. b ¶ Dixitq̄
abner ⁊c̄. Abner d̄ tribu bēiamin ꝑn
ceps exercit᷒ ſaul: pueros dauid ad ꝑli/
um ꝓuocauit: et Saulus necdū ap'ſus
de tribu beniamin phariſeus ap'los ad
certamē ꝓuocauit: ac neci ſtephani int̄
7.G fuit. c ¶ Porro aſa. cur. ve. fuit.
Greg. Aſahel ſignificat eos q̄s vehe/
mens arripiēs furor imꝑceps ducit: q̄
in eodē furoris īpetu tāto cautius decli
nandi ſunt: q̄nto inſane rapiunt̄. vnde
abner.i. patris lucerna fugit: quia do/
ctorum lingua q̄ ſuꝑnū dei lumē indi/
cat: cū ꝑ abrupta furoris mentem cuiuſ
piā ferri ꝯſpicit: ⁊ ꝯtra iraſcentē v̄boꝝ
diſſimulat iacula reddere: q̄ſi ꝑ ſequen
tē nō vult ferire. Sed cū iracūdi nulla
ſe ꝯſideratione mitigāt: ⁊ quaſi aſahel
ꝑſequi nō ceſſant. Neceſſe eſt enī vt q̄
furētes reꝑmere conant̄: nō ſe in furo/
rē erigāt: ſed ſi q̄d eſt trāq̄llitat' oñdāt.
q̄dā v̄o ſubtilit̄ ꝓferāt: in quib᷒ ex obli
quo animū furētis pūgant. vñ abner ꝑ
ſequentē nō recta ſz auerſa haſta ꝑfora
uit. Ex mucrone enī ꝑcutere eſt impetu
aꝑte increpationis obuiare. Auerſa āt
haſta ferire: eſt furentē intranquille ex
quibuſdā tāgere ⁊ q̄ſi parcēdo ſuꝑare.
Aſahel aūt ꝓtinus occūbit: q: cōmote
mētes dū ⁊ parci ſibi ſentiunt: ⁊ tamen
reſpōſoꝝ rōne in intimis ſub trāquilli/
tate tangunt̄: ab eo q̄ ſe erexerant ſta/
tim cadunt: quia ergo a furoris ſui im/
petu ſub lenitatis ꝑcuſſione reſiliunt:
quaſi ſine ferro moriuntur.

¶ An igno

bron ſuꝑ domū iuda ſeptē anno
a rū ⁊ ſex mēſiuz. Egreſſuſq̄ ē ab a
ner fili᷒ ner: et puer iſboſeth filij
ſaul de caſtris in gabaon. Por/
ro ioab fili᷒ ſaruie: ⁊ pueri dauid
egreſſi ſunt: ⁊ occurrerūt eis iu/
xta piſcinā gabaon. Et cū ī vnū b
cōueniſſent e regione / ſederūt hi c
ex vna ꝑte piſcine: ⁊ illi ex altera.
b Dixitq̄ abner ad ioab: Surgāt d
pueri ⁊ ludāt corā nobis. Et rñ/ e
dit ioab: Surgāt. Surrexerunt
ergo et trāſierūt nūero duodeci
de beniamin ex ꝑte iſboſeth filij
ſaul: ⁊ duodeci de puer' dauid.
Apphēſoq̄ vnuſq̄ſq̄ capite cō f
paris ſui: defixit gladiū in latus
cōtrarij ⁊ ceciderūt ſimul. Voca/
tūq̄ eſt nomē loci illi᷒ ager robu
ſtorū in gabaon. Et ortū ē bellū g
durū ſatis ī die illa. Fugatuſq̄ h
eſt abner ⁊ viri iſrl' a pueris da/
uid. Erāt aūt ibi tres filij ſaruie:
c ioab / et abiſai / ⁊ aſahel. Porro i
aſahel curſor velociſſimus fuit:
q̄ſi vn᷒ † d̄ capreis q̄ morant̄ in ſil k
uis. Perſeq̄bat̄ autē aſahel ab/ l
ner: ⁊ nō declinauit ad dextrā ſi
ue ad ſiniſtrā / omittens ꝑſeq̄ ab
ner. Reſpexit itaq̄ abner p᷒ ter/
gum ſuū / ⁊ ait: Tu ne es aſahel:
Qui rñdit: Ego ſuz. Dixitq̄ ei
abner: Vade ad dextrā ſiue ad
ſiniſtrā: ⁊ apphēde vnū de † ado/
leſcētibus: ⁊ tolle tibi ſpolia ei᷒:
Noluit āt aſahel omittere quin
vrgeret euz. Rurſūq̄ locut᷒ eſt
abner ad aſahel: Recede no/
li me ſeq̄ ne forte cōpellar confo
dere te in terrā: ⁊ leuare nō pote m
ro faciē meā ad ioab frēm tuuz.
Qui audire ꝯtēpſit / ⁊ noluit de/
clinare † Percuſſit ergo eū abner n
¶ conuerſa.
auerſa haſta: in inguine ⁊ trāſfo o
dit: ⁊ mortu᷒ ē in eodē loco. Oēſ
q̄ q̄ tranſibāt ꝑ locuz in quo ce/
ciderat aſahel et mortuus erat /
ſubſiſtebāt. Perſequētibus au/ p
tem ioab ⁊ abiſai fugientem ab/

† a ¶ Egreſſuſq̄ eſt abner. Hic ꝯſequēter ponit̄ vtri/ C
uſq̄ regis inſtituti ꝓceſſus: q: iſboſeth ꝓcedebat ſemꝑ deficiē Diuiſio
do: dauid aūt proficiendo: quod oſtendit̄ in duobus. primo in
viroꝝ iſboſeth debellatione. ſecūdo in ipſius abner cū dauid
cōfederatione. ca. iij. Circa primū primo ponitur bellatorū con/
gregatio. ſecūdo partis iſboſeth deꝑſſio / ibi: Fugatuſq̄ eſt ab/
ner. tertio belli ceſſatio / ibi: Perſequētibus autem. Circa pri/
mum ſciendū ꝙ q̄tum ex littera videt̄ abner princeps militie
iſboſeth: ⁊ ioab princeps exercit᷒ dauid
cōdixerāt ad inuicē vt conuenirēt ad lo
cum certum ⁊ ibi viderēt pugnā ſingu/
larem aliquorū ex iſta parte ⁊ ex altera
ad videndū probitatem viroꝝ vtriuſq̄
partis. ⁊ hoc ē quod dicit̄: b ¶ Et cū
in vnū cōueniſſent. i. in vnū locū de
terminatū. c ¶ E regione ſederūt.
Id ē exercitus dauid ex vna parte: ⁊ ex
ercit᷒ iſboſeth ex altera. Et piſcina erat
in medio. i. ꝯgregatio aquarū pluuiali/
um in vna fouea: ſicut ſolet eſſe in cam/
pis pro animalib᷒ potādis. d ¶ Sur
gant pueri. Hoc eſt ad preliū apti.
e ¶ Et ludāt corā nobis. i. oſtēdāt
fortitudinē ſuā ⁊ ꝓbitatē. Vñ ſciendu
ꝙ iſtud verbū qđ hic ponit̄ equiuocū ē
ad ludere ⁊ occidere: ⁊ etiā ad quedam
alia: ſicut dictū fuit Geñ. xxi. hic aūt po/
nit̄ ꝓ occidere. iđ ſubdit̄: f ¶ App/
hēſoq̄ vnuſq̄ſq̄ ⁊c̄. Ex q̄ videt̄ ꝙ
ex vtraq̄ ꝑte fuerūt interfecti: licet Jo/
ſephus dicat ꝙ illi ſoli de parte iſbo/ Joſephus
ſeth fuerūt interfecti: ſed magis creden
dū eſt textui: q: Joſephus frequēter di
dicit aliq̄ textui diſſona. vñ ſubdit̄: Vo
catūq̄ ē ⁊c̄. In hebreo h̄r: Cāp᷒ ꝯciſo/
rū. eo ꝙ mutuis gladijs ꝯciſi ceciderūt
ibi iſti ⁊ illi. g ¶ Et ortū ē bel. Quia
iſtis occiſis vterq̄ exercit᷒ incepit pu/ D
gnare ad inuicem ad ſuorū vindictam.
h ¶ Fugatuſq̄ ē ab. Hic ꝯñter de
ſcribit̄ ꝑtis iſboſeth debellatio. Et patz Diuiſio
lr̄a paucis except'. i ¶ Porro aſa.
Ex hoc ptz ꝙ pugnauerat peditādo: ali
ter non cōmendaret̄ de velocitate cur/
ſus: ſed magis equus portans ipſum. Al's tex
k ¶ Quaſi vn᷒ ⁊c̄. Hyꝑbole eſt. ad
denotandū eius agilitatē excellentem.
l ¶ Perſeq̄bat̄ aūt aſa. ⁊c̄. Repu/
tans ſibi ad magnā gl'iam ſi poſſet de/
uincere militie ꝑncipē. m ¶ Et leua
re ⁊c̄. Cogitabat enī abner ꝙ dauid fi/
naliter ꝑualeret: ⁊ tūc indigeret gratia
ipſius ioab q̄ erat maior ī domo dauid:
ꝓpt̄ qđ reformidabat occidere fratrem Al's † adole
eius. n ¶ Percuſſit ḡ eū abner. i. ſcentulis
cōtra eum verſa. Si enī de ligno haſte
ꝑcuſſiſſet eū vt dixerunt aliqui: nō po/
tuiſſet eū ita tranſfodiſſe: maxime q: ar
matus erat: licet leuibus armis. In he
breo habet̄: Percuſſit ḡ eū poſt epar. i.
circa mēbra vitalia vbi eſt ictus morta
lis. o ¶ In inguine. In hebreo ha
bet̄: In quinta. ſ. coſta: ſub qua ſūt mē/
bra vitalia. p ¶ Perſequentibus
aūt. Hic ꝯſequēter deſcribit̄ belli ceſ/ Diuiſio
ſatio duplici de cā. Prima ꝓpt̄ noctē
ſuꝑuenientē. q̄ notat̄ cū d̄r: Sol occu/ †j.29.d
buit. Scđa ꝓpt̄ periculū inf̄fectiōis ex
† vtraq̄ ꝑte:

✳ a ¶ Egreſſus ē ⁊c̄. Per abner q̄ Moraliter
mouit ꝯtētionē ꝯ̄ viros dauid. ſignifi/
cat̄ ꝙ illi q̄ indignū ꝓmouere nitunt̄ ⁊
ꝯtētiones ⁊ brigas mouēt ꝓ ipio. ⁊ ſic
iſte abner de ꝯtētiōe ſua reportauit cō/
fuſionē multis de ſuis bellatorib᷒ occi/
ſis de ꝑlio fugiēdo: ſic dei iudicio iuſto
pro indignis ꝯtētiones mouentes con/
fuſionem reportāt frequēter. ⁊ vtinam
eſſet ſemper.

a An ignoras ꝙ pe. ⁊c. In hebreo habet: an ignoras ꝙ amarus erit finis: ſi ppl'm ꝺlere niterl.

Facta eſt ergo. Ca. III lo. Rab. Dom' dauid celeſtis hierl'm. q̄ ꝑtim peregrinat in terris: ꝑtim cū dn̄o regnat i celis. Dom' ꝟo ſaul ſuꝑbi ⁊ ipſi reg' eſt babylon q̄ facit fornicari oēs gētes. Int has longa ꝯcertatio eſt: q: q̄ ſm carnem

† Nu. 17. d eſt ꝑſequit eā q̄ ſm ſpm̄ eſt. ſꝫ domus dd ꝓfectu filioꝝ gaudet ⁊ in ꝑſecutōe dom' ſaulis deficit ī ſua iniqtate: ⁊ tandē ſm merita ſua ī profundum abyſſi ſubmergetur.

c Natiq; ſūt ſex. Sex filij q̄ nati ſūt dd in hebron ꝑfectionem ſanctoꝝ ſignificant: q̄ de ſpirituali cōiugio xp̄i ⁊ eccl'ie ꝑ ſpūſſcti gratiā quotidie oriunt. d De egla.

† J. 20. g egla. Rab. Hec eſt michol: q̄ ſola vxor ꝺr: q: eam dd in adoleſcētia ſua ꝓmā ſortit' ē vxorē: hec ī partu ꝺr occubuiſſe. vn̄ in ſequētib' ſcriptuꝫ eſt. Igit michol filie ſaul nō ē nat' filius: vſq; ad diē mortl ſue: quia in ipſo partu occubuit.

Sermonē q̄ꝫ.

Nico. de lyra

vtraq; parte: q: filij beniamin ſe recolligētes circa abner parabant ſe ad ponēdū totū ꝓ toto ad fortunā: ꝓpter qd clamauit ad ioab: a An ignoras ꝙ periculoſa ſit deſperatio. ſcꝫ de fuga abſq; bello. q. d. tu non debes ignorare: q: ꝑ taleꝫ modū vtraq;

ꝑs ponit totū ꝓ toto: ⁊ ſic ē in periculo cui nō debebāt exponi, ido ſubdit: b Uſq;quo ⁊c. faciendo ſignū ceſſationis. c Ut omittat ⁊c. Quia iſti ⁊ illi erāt cultores dei ⁊ de eadē lege: ⁊ ido nō erat bonū deſtructionē huius ꝑtis vel illi' q̄rere. Cui ioab aſſētiens dixit: d Si locut' fuiſſes mane. Hoc ē ſi citi' iſta verba dixiſſes: bellū citius ceſſaſſet.

† 1. para. 3. a Aliq hebrei dicūt ꝙ hec ē l'ra. Si em̄ locut' fuiſſes mane. ſ. verbuꝫ qd ꝓdixiſti in ꝓncipio: ſurgāt pueri ⁊ ludāt corā nobis: receſſiſſet ppl's abſq; bello: q: occaſione illi' dicti ⁊ ſequētis facti ortū fuit bellū: vt ptꝫ ex ꝓdictis. Cetera patent vſq; ibi: e Excepto aſahele. Licet eēt de pueris dauid ſicut ⁊ alij īterfecti: tn̄ mors ei' ꝑ ſe exꝓmit: q: plus pōderabat q̄ꝫ oīm alioꝝ: ꝓpter qd de ei' ſepultura ſpālit agit. Et ptꝫ l'ra. Sepultura tn̄ iſta fuit poſtq; ioab ⁊ exercitus redierāt in hebron: licet ante ſcribatur.

Ca. III

Facta ē ergo ⁊c. Oſtenſa debilitatiōe regni iſboſeth ex ſuoꝝ debellatiōe hic ꝯñter h idē oſtendit ex abner

Diuiſio cū dauid federatōe. Circa qd premittit dauid ꝓfect'. ſcd̄o ipſi' abner fedus, ibi: Cū ergo eēt prelium. Primū autē oſtendit, cum dicit: g David ꝓficiēs. In ptāte ⁊ multitudine: q: aliq de nouo ſibi iungebant q̄tidie. h Et ſeipſo ro. reſpectu tēporis ꝓterti: q: ſemper creſcebat eius ptās: creſcebat etiā in ꝓle, iō ſb dit: Natiq; ſūt ex filij dd ⁊c. ſequit: i Et poſt eū cheleab. iſte aūt. 1. Paral. iij. vocat daniel: ⁊ h fuit nomē ei' ꝓmū ſm ꝙ dicit hic Ra. Sa. Sed q: tunc erāt aliq deriſores dicētes ꝙ erat fili' nabal: ⁊ ꝙ abigail ipm̄ cōceperit qn̄ dd eā accepit vxorē: iō ad oñdēdū h eē falſum: mutata eſt a deo ei' facies: ⁊ aſſimilata ē faciei dd. Et extūc vocat' eſt cheleab: qd nomē ſonat in hebreo q̄ſi pr̄: vel ſilis pr̄i. k Sext' q̄ꝫ hie. Iſte vocat' fuit nathan ſm Joſephū. l De egla. Iſta fuit michol filia ſaul. ⁊ vocat egla. i. vitula ſm ꝓprietatē idiomatl hebrei: ⁊ vocat ſic eo ꝙ fuit ei cōiuncta ī iuuētute: ⁊ ei valde dilecta: eo mō loquēdi quo dixit ſamſon Judi. xiiij. d. Si nō araſſetis in vitula mea ⁊c. m Uxore dd. Licet em̄ in ve. teſt. viri poſſēt hr̄e ples vxores ſimul: illa tn̄ que ꝓmo accipiebat: vxor ſpāliter vocabat: ꝓpter qd iacob dixit de rachel Gen̄. xliiij. f. Duos genuit mihi vxor mea. alia aūt nō ſic: q̄ꝫuis ſm veritatē eēnt vxores. Michol autē ꝓmo fuit cōiuncta dauid. ⁊ iō vocat ſpālit ei' vxor. n Cū ergo eſſet ꝓliū ⁊c. Hic ꝯñter deſcribit ipſi' abner cū dd fed'. ⁊ ꝓmo deſcribit huius ꝯfederatiōis occaſio. ſcd̄o ipſa cōfederatio, ibi: Miſit ergo. Occaſio autēꝫ fuit turbatio abner ꝯ iſboſeth occaſiōe cuiuſdā mulierl. ⁊ h notat cum dicitur: o Fuerat aūt ſa. cō. no. reſ. fi. achia. i. vxor nō ꝓmaria ſꝫ ꝓme adiūcta. ſic em̄ noiant ſcd̄e vxores in veteri teſtamento: vt ptꝫ in plurib' locis. p Quare igreſſus es ad cōcu. pr̄is mei. Dicūt aliq ꝙ abner igreſſus fuit ad eā ꝯcubitu matrimoniali: ſperās ꝑ h obtinere regnū ſic ⁊ adonias petiuit abiſac hr̄e vxorem: vt hr̄. 3. iij. li. 2. ca. Alij aūt dicūt ꝙ ingreſſus fuit ad eam fornicarie: quod redundabat in verecū

Moraliter. f Facta eſt ergo longa concertatio. Sequit: David proficiens ⁊c. Per dauid qui interꝓtatur manu fortis: bonus princeps vel ꝓlatus ſignificatur: q: mittit manū ſuā ad fortia. Per ſaul autem q̄ interꝓtatur abutens. malus ꝓnceps vel ꝓlatus qm̄ abutitur poteſtate ſibi data. Per h ergo qd dicit: David proficiens. Significatur proceſſus boni ꝓlati vel ꝓncipis in ſe ⁊ in ſuis ſubditis de bono in melius ſm illd Pſ. lxxxiij. b. Ibūt de virtute in virtuteꝫ: videbitur deus deoruꝫ in ſyon. ꝑ hoc autē quod dicitur: † Dom' aūt ſaul decreſcens quotidie. Significatur defectus mali prelati vel ꝓncipis in ſe ⁊ in ſuis ſubditis q̄ꝫtum ad bonum virtutis. † Dixitq; iſboſeth ad abner: quare ingreſſus es ad cōcubinā patris mei. ſicut dictum eſt. ſ. abner conatus fuit conſtituere regē iſboſeth ⁊ male: quia dauid in regno ius habebat ex diuīa electione. Per hoc igitur ꝙ inter ipſos orta fuit diſcordia. ſignificatur ꝙ inter promouentem indignum ⁊ ipſum promotum dei iudicio frequenter oritur diſſenſio. ex qua ſequitur vtriuſq; ruina. et ſic fuit in propoſito. Nam occaſione huius diſcordie abner iuit ad dauid

Moraliter (margin)

ner: ſol occubuit. Et venerūt vſq; ad collē aqueduct' q̄ eſt ex aduerſo vallis ⁊ itinerl deſerti in gabaon. Cōgregatiq; ſūt filij beniamī ad abner: ⁊ cōglobati ī vnū cuneū: ſteterūt ī ſūmita

eminentioris loci.

te tumuli vni': ⁊ exclamauit abner ad ioab (iacob) ⁊ ait: Nū vſq; ad īternitionem

hebreus nō habet tuus.

a tuus mucro deſeuiet: † An ignoras ꝙ a

a vna ſalus vict' nullā ſperare ſalutē. b cum deſperat neglecta vita ꝓ viribus certatur.

ꝑiculoſa ſit deſꝑatio: Uſq;quo nō di b

cis pp'lo vt omittat ꝑſequi frēs ſuos: c

a id eſt ſi pacē petiſſes.

Et ait ioab: Uiuit dn̄s ſi locut' fuiſſes d mane: receſſiſſet ppl's ꝑſequēs fratreꝫ ſuū. † Inſonuit ergo ioab buccina ⁊ ſtetit oīs exercit': nec ꝑſecuti ſūt vltra iſrl': neq; iniere certamē. Abner aūt ⁊ viri ei' abierūt ꝑ cāpeſtria moab tota illa nocte: ⁊ trāſierūt iordanem: ⁊ luſtrata oī bethoron: venerūt ad caſtra. Porro ioab reuerſus omiſſo abner, cōgregauit oēm ppl'm: ⁊ defuerunt de pueris dauid decē ⁊ nouē viri, excepto a- e ſahele. Serui aūt dauid ꝑcuſſerūt de beniamin ⁊ de virl q̄ erāt cū abner, trecētos ſexaginta: q̄ ⁊ mortui ſūt. Tuleruntq; aſahel ⁊ ſepelierūt eum in ſepulchro pr̄is ſui in bethleē. Et ambulauerūt tota nocte ioab ⁊ viri q̄ erāt cuꝫ eo: ⁊ i ipo crepuſculo ꝑuenert i hebrō.

b Facta eſt ergo lon- Ca. III f ga cōcertatio inter domū dauid, ⁊ int domū ſaulis. dauid ꝓficiēs ⁊ ſemꝑ ſeipſo robuſtior: dom' aūt ſaul ꝺcreſcēs g h †

c q̄tidie. † Natiq; ſūt ſex filij dauid i he

a Si multas haberet tn̄ grauide qn̄ parere ꝺbebat ibi mittebāt i hebrō. ſ. a'ls amon.

brō. Fuitq; ꝓmogenit' ei' āmon de achinoē iezraelite: ⁊ poſt euꝫ cheleab i de abigail vxore nabal carmeli. Porro terti' abſalon: fili' maacha filie tholomai regl geſſur. Quart' aūt adonias fili' agith. Et q̄nt' ſaphacias fili'

a Egla ſola vxor appellat quā ſm legem nuptialiter accepit.

abithal. Sextus q̄ꝫ hietraan de egla k l vxore dauid. Hi nati ſūt dauid in he m brō. Cū ergo eēt prelīū inter domū da n uid ⁊ domū ſaul: abner fili' ner regebat domum ſaul. Fuerat autem ſauli o concubina nomine reſpha filia achia. Ingreſſuſq; eſt ad eam abner. Di †

a timebat ne concubinam vendicans regnum vſurparet.

xitq; iſboſeth ad abner: Quare igreſ p ſus eſt ad concubinam patris mei:

a ¶ Sermonẽ q̊z. Rab. Abner hortaẽ vniuerſuz iſrł vt re/ licto iſboſeth filio ſaul ad dauid ꝯueniat: q2 doctores ſcti (q̊ pa tris lucerna dicunẽ) lumine fidei ⁊ ſcĩe pleni: oẽs gẽtes exhor tanẽ: vt ſpreta idoloꝝ cultura ⁊ relicto errore ꝯfuſionis cũ au/ ctore ſuo diabolo ad verũ dauid i. xp̄m venire feſtinẽt. Nã et ioab q̊ abner ĩ dolo loquẽs et percutiẽs in inguine inẽfecit: hoſtẽ ãtiquũ ſignificat: q̊ fide/ les fraudulẽter ſbuertit: ⁊ p̱ li bidinis cõtagionẽ ĩẽficit. Io/ ab eñ inimic⁹ vł idẽ paẽ inẽ/ pretaẽ. oĩm eñ iniq̊ꝝ diabol⁹ caput ẽ. vñ: Uos ex p̄rẽ dia/ bolo eſt. ab hac ĩterfectiõe da uid ĩmunis eſt: q2 de⁹ neminẽ tẽtat: q̊ oẽs hoĩes vult ſaluos fieri vł eſſe. Per ĩuidiã aũt di aboli mors intrauit ĩ orbem. Põt ioab p̱ſõa ⁊ noĩe pplm iudeoꝝ ſignificare: q̊ ſemp̱ ini mici fuerũt p̄dicatoꝝ: ⁊ fidem xp̄i, vbiq3 p̱ſecuti ſũt.

☞ Fluxum ſe

a ¶ ira cã fuit vt nutu dei transferreẽ regnũ ad dauid.

Qui iratus nimis ꝓpter verba iſboſeth/ait: a

a ¶ .i. vilis et abominabilis. ¶ caput canis .i. p̄nceps ſtul/ toꝝ ⁊ quaſi latrantiũ contra chriſtum domini.

Nunquid caput canis ego ſum aduerſum b iudam hodie: Ipſe mihi feci hec: qui fece/ rim miſericordia3 ſuper domum ſaul patris tui: ⁊ ſup̱ frẽs et ꝓxios ei⁹: et nõ tradidi te in manu dauid: ⁊ tu req̊ſiſti i me qđ argueres p̱ c młiere hodie: Hec faciat de⁹ abner ⁊ hec ad d dat ei: niſi quõ iurauit domin⁹ dauid: ſic fa/ e ciã cũ eo vt vt trãſferaẽ regnũ de domo ſaul: f g et eleueẽ thron⁹ dauid ſup̱ iſrł ⁊ ſup̱ iudam a dan vſq3 berſabee. Et non potuit reſpõdere h ei q̊cq̃3: q2 metuebat illũ. Miſit ḡ abner nũci i os ad dauid in hebrõ p̱ ſe/ dicẽtes: Cui⁹ eſt k l terra: Et vt loquereẽ. Fac mecũ amicitias ⁊ erit man⁹ mea tecũ: ⁊ reducã ad te vniuerſũ iſrł. Qui ait: optie. Ego faciã tecũ amicitiaſ. Sed vnã rẽ peto a te/ dicẽs: Nõ videbis fa/ m ciẽ meã añq3 adduxeris mihi michol filiam ſaul: ⁊ ſic venies ⁊ videb̄ me. Miſit aũt da/ n uid nũcios ad iſboſeth filium ſaul/ dicens:

a ¶ Superius ducẽti legunẽ: ſ3 ſaul centũ poſtulauit.

† Redde vxorẽ meã michol: quã deſpõdi mi hi cẽtũ p̄putijs philiſtijm. Miſit ḡ iſboſeth o et tulit eã a viro ſuo phaltiel filio lais. Seq̃/ p q

a ¶ quia amittebat eam quã nõ cognouerat: eo ꝙ illa dili/ gens dauid ſemper triſtis erat.

batur eã vir ſu⁹ plõrãs vſq3 bahuri. Et dixit ad eũ abner: Uade et reuertere. Qui reuer/ a ſus eſt. Sermonẽ q̊z intulit abner ad ſenio/ r res iſrł/ dicẽſ: Tã heri q̃3 nudiuſterti⁹ q̄rebatł dauid vt regnaret ſup̱ vos. Nũc ḡ facite: qm̃ dñs locut⁹ eſt ad dauid dicẽs: In manu ꝑui mei dauid ſaluabo pplm meũ iſrael đ manu philiſtijm ⁊ oĩm inimicoꝝ ei⁹. Locut⁹ eſt autẽ s abner etiã ad beniami. Et abijt vt loq̄reẽ ad t dauid in hebrõ omnia q̄ placuerãt iſraeli et vniuerſo beniamin. Uenitq3 ad dauid i he/ brõ cũ viginti viris. Et fecit dauid abner et v viris ei⁹ q̊ venerãt cũ eo cõuiuiũ. Et dixit ab ner ad dauid: Surgã vt cõgregẽ ad te dñm x meũ regẽ omnẽ iſrł/ ⁊ ineã tecũ fed⁹ ⁊ iperes oib⁹ ſic đſiderat aĩa tua. Cũ ḡ đduxiſſet da/ y uid abner: ⁊ ille iſſet i pace: ſtati pueri dauid ⁊ ioab venerẽt ceſis latronib⁹ cũ p̄da magna nimis. Abner aũt nõ erat cũ dauid i hebrõ: q2 iã dimiſerat eũ: ⁊ ꝓfect⁹ fuerat in pace. Et ioab ⁊ omnis exercit⁹ qui erant cũ eo poſtea

Nico. de lyra

※ dabat in verecundiã iſbo/ ſeth filij ſaul. ⁊ iõ ſi primo mõ fuerit vel ſcđo: merito diſpli/ cuit ipſi iſboſeth. a ¶ Qui iratus nimis ⁊c. Eo ꝙ mul ta fecerat ꝓpter ip̄m iſboſeth. b ¶ Nũquid ca. ca. ⁊c. i. vi lis et abomĩabilis ſicut canis apud tribũ iuda: đ q̃ erat dđ. Uel aliter. Caput canis .i. latrans ꝯ dauid ⁊ tribũ iuda: ne obtineãt regnũ contra te. c ¶ Et tu req̊ſiſti ⁊c. q̊ſi di/ ceret bene deberes tacere. d ¶ Hec faciat de⁹ ⁊c. i. tot mala ⁊ plura q̃3 alicui miſero. e ¶ Niſi quõ iurauit ⁊c. Hoc eſt niſi impleã v̄bũ dñi. f ¶ Ut trãſferaẽ. ad dauid. g ¶ Regnũ. tuũ. h ¶ Et nõ potuit rñdere ei q̊cq̃3. Tũ quia iſboſeth nõ erat hõ alicuius valoris. Tum: quia abner regebat totam domũ il lam et habebat in manu ſua totam militiam. i ¶ Miſit ergo. Poſita occaſione cõfe/ derationis cũ dauid. hic cõſe/ ſequẽter poniẽ ip̄a cõfedera/ tio. ⁊ primo p̱ nũcios. ſecũdo per ſeipſum/ ibi: Et abijt. Cir ca primum dicitur: Miſit ergo abner ⁊c. Ad viden/ dum qualiter poſſet cu3 eo fe/ dus contrahere. k ¶ Dicẽ tes. ſc3 ex nomine abner. l ¶ Cuius eſt terra. q̊ſi di cerent: tua de iure: ex quo vo luit te deus in regem eligere. Cetera patent vſq3 ibi: m ¶ Non videbis faciẽ meam anteq3 adduxeris mihi Michol. volebat enĩ dauid ⁊ debebat p̄cauere ho/ nori ſuo. fuerat enĩ dauid vxo re ſua iniuſte ſpoliatus. ⁊ iđo in primis voluit eam ſibi reſti tui. n ¶ Miſit autẽ da/ uid nuncios ad iſboſeth. quia abner reſcripſerat ipſi dauid ꝙ non poterat ſibi reducere Michol niſi de voluntate iſboſeth: cuius erat ſoror. ⁊ iđo tũ c dauid petiuit eam ab ipſo iſboſeth. o ¶ Miſit ergo iſbo/ ſeth. de conſilio abner. p ¶ Et tulit eam a viro ſuo. phal tiel non erat vir ſuus niſi putatiuus: quia ſm veritatem erat vxor dauid: nec poterat ſimul habere duos viros ſm veritatẽ: quia nunq3 fuit licitum mulieri habere plures viros ſimul. q ¶ Sequebaturq3 eam. Dicunt expoſitores noſtri cõmu niter ꝙ plorabat ex gaudio eo ꝙ ad virum ſuum reducebatur abſq3 hoc ꝙ eam tetigiſſet: ſed ſicẽ ſorore3 ſeruaſſet. Erat enĩ doctor in lege: ⁊ ſciebat ſibi eſſe illicitum eã tangere carnaliter ipſo dauid viuente: ſicut dictum fuit. ſ. j. lib. xxv. ca. Ra. Sa. dicit ꝙ flebat do lens eo ꝙ exercitium perfectionis ab eo recedebat. Reputabat enĩ exercitiũ magne p̱fectionis talem dñam ſic pulchram ⁊ nobilem ſer uare ſicut ſororẽ abſq3 copula car nali. r ¶ Sermonem quoq3. vt adhererent ipſi dauid: ſciens ꝙ alij vulgares iſtos de facili ſeque rẽtur. s ¶ Locutus eſt aũt abner ⁊c. i. ad illos de tribu ben iamin. iſtos enĩ oportebat ſpecia/ lius ⁊ efficacius ĩducere: eo ꝙ in ꝓmotione dauid trãfferebatur re gnũ de tribu eoꝝ. t ¶ Et abijt. Hic ꝯñr deſcribiẽ ꝯfederatio ab/ ner per ſeip̄m: q2 p̱ſonaliter venit ad dauid. Et p̄mo deſcribiẽ hmõi confederatio amicabilis. ſcđo fe/ deris violatio deteſtabił/ ibi: Nũ ciatum eſt itaq3. tertio occiſi tumu latio venerabilis/ ibi: Dixit aute3 dauid. Circa primum ſciendu3 ꝙ iſta federatio fuit amicabilis. Tũ ex parte abner venientis: quia an te inclinauerat corda filiorum iſ/ rael ad dauid: vt patet ex p̄dictis. Tum ex parte dauid recipiẽtis q̊ eũ amicabiliter ⁊ honorifice rece/ perat. ⁊ hoc notatur cum dicitur: v ¶ Et fecit dauid abner ⁊c. Ualde ſolẽne in federis ſignum: ſimiliter ex parte abner receden/ tis: ad hoc enim a rege receſſit vt ꝓmiſſum impleret in effectu: qđ notatur ibi: x ¶ Surgam vt congregem ⁊c. Similiẽ ex par/ te dauid eum dimittẽtis: quia ad ipſum honorandum cõduxit eum per aliqđ vie ſpaciũ. ideo ſbditur: y ¶ Cũ ḡ deduxiſſet da. ab. Cetera patent in littera.

※ Nuncia/ ad dauid ĩ hebron: ⁊ ibidem fuit interfect⁹: ⁊ ip̄o mortuo iſbo/ ſeth fuit mẽte ꝓſternatus: ex quo rechab ⁊ banaa acceperẽt audaciã intrãdi domũ iſboſeth ⁊ interficiẽ di eũ: vt hẽ ca. ſe.

Moraliter

i ¶ Miſit ḡ ab. nun. ad da. Ad ꝯtrahẽdũ cũ eo amicitiã. ⁊ q2 dauid xp̄i figu ra fuit. iõ abner in hoc gerit typũ pctõris penitẽtis ⁊ xp̄o recõcilia/ ri q̄rẽtis. Per nũcios aũt ei⁹ ĩtel/ ligunẽ viri boni ⁊ religioſi: p̱ q̄rũ orõnes penitẽs ſperat ⁊ q̄rit xp̄o reconciliari exemplo Cẽturionis: Luc. vij. a. q̊ miſit iudeos ad xp̄m vt p̱ eos ſerui ſui ſanationẽ impe traret. m ¶ Non videbis fa/ ciẽ meã añq3 adduxe mi. mi. q̄ interp̄taẽ aq̃ ex oĩb⁹ ⁊ iõ ſignat lachrymas vere pñĩe q̄ de pctĩs oĩbus debet eẽ. Per h̄ aũt ꝙ da/ uid abner ad ſe venientẽ ⁊ Michol adducentẽ gratioſe rece/ pit ⁊ magnũ ꝯuiuiũ ei fecit: ſignificaẽ ꝙ xp̄s vere penitẽtẽ reci pit g̃roſe ⁊ eũ reficit euchariſtie ſacr̄o. in cui⁹ figura đr de xp̄o Luc. xv. a. Hic peccatores recipit ⁊ mãducat cum illis.

¶ i. Re. xv. g

E G a Fluxū ſemis ſu.⁊c̄. Iuxta lrām videt̄ imp̄cari effluētiā libidinis: lepre plagā: effeminationē: inimici ſubiacere gladio: mendicare. b Tenēs fuſū. Aug⁹. Per ambitū verboꝝ notant̄ q̄ fallaciā ſuā ꝯfendere nitunt̄. c Cadēs gladio. Qui gladio pcutit gladio peribit. heretici gladio oris perfodi
Mat.26.e unt: ꝑus gladio īpietat̄ cō foſſi. d Delicat⁹. Antiqui delicata dicebāt dijs ꝯſecrata qui nūc dicimus dedicata.

Ni. de lyra

a Nūciatū ē. Hic ꝯñr oñdit̄ federꝭ violatio deteſtabilꝭ. p̄mo ī ipſi⁹ ab
†3.Re.2.e ner falſa diffamatiōe cum ſbdit̄ poſtea: b Ignoras abner. qꝺ erat falſū: vt ptꝫ ex p̄cedentib⁹: q̄ꝛ venerat ad hoc vt ꝑficeret regnū ei⁹. ſcꝺo ī ſbdola ei⁹ reductione/ cū ꝺr: c Miſit nūci. Ad reducēdū eū q̄ſi rex h̄ret cū eo loq̄ ⁊ ſibi dicere aliq̄ q̄ omiſiſſet: qꝺ tñ fuit fictum et abſq̄ ſcitu ꝺꝺ: vt ptꝫ in lrā. d Et redu. Sic ātvocabat̄ loc⁹
†Dañ.13.e ille: eo ꝙ ciſterna illa erat
Act̄.20.f ī q̄dā via cōi eūdi ꝟſus ſyriam: vt dicūt aliq̄. In hebreo h̄r: A ciſterna ſpīe: q̄ꝛ ibi erat q̄dā ſpīa notabilis ⁊ ḡtioſa. tertio oñdit̄ deteſtabilꝭ ex doloſa occiſiōe/ cū ꝺr: e Adduxit eum. Fingēdo ꝙ vellet ei loq̄ ſecrete ex ꝑte ꝺꝺ/ ideo ſbdit̄: f Et loq̄ret̄ ei ī do. qꝺ ptꝫ ex effectu/ cū ſubditur: g Et ꝑcuſſit ⁊c̄. q̄ꝛ in
F nullo ſibi p̄cauebat credēs eē ī tuto: eo ꝙ iā erat cum rege ꝺꝺ ꝯfederat⁹: ⁊ ꝑ ꝯñſ cū oīb⁹ alijs de domo regꝭ
†3.1.b.et.3 q̄rto oñdit̄ ꝺteſtabilꝭ ex ꝑte
13.f cauſe cū ꝺr: h In vlti. Que cauſa erat nulla: eo ꝙ abner interfecerat eū in bello ſe defendēdo: nec potēs alit̄ manū ei⁹ euadē: vt ptꝫ ex ſupradictꝭ. Aliq̄ ꝟo dicūt ꝙ nō ſolū interfec̄ eū ꝓ iſta cā: ſꝫ mot⁹ īuidia: q̄ꝛ timebat ne ꝺꝺ faceret abner p̄ncipeꝫ militie: ſic̄ fuerat cū ſaule. ⁊ h̄ ē ſatꝭ veriſimile: q̄ꝛ ex ſili cā īterfecit amaſā: vt h̄r. ī. xx. ca. ⁊ h̄ fuit peſſimū: ꝓpt̄ qꝺ ꝺꝺ deteſtans iſtꝺd factum dixit: i Mūd⁹ ego. Volebat eī ſciri ab oīb⁹ ꝙ talis ꝓditio nō erat facta ꝑ eū: tū q̄ꝛ horrebat tale hōicidiū. tūꝫ q̄ꝛ ſi ꝑplꝰs habuiſſet eū ſuſpectū ꝺ h̄ facto merito abhorruiſſet ei⁹ dñiū: ꝓpt̄ qꝺ imp̄cabat̄ faciētib⁹ ſimplex malū dicens: k Et veniat ſup ca. io. ſ. vidicta a ꝺo ꝓ ſāguīe abner effuſo: ⁊ īp̄ecat̄ q̄nq̄ mala: videlicet fluxū ſemīs. leprā ⁊ ꝺbilitatē/ ibi: l Tenēs fu. Hebrei dicūt. Appodiamentū ⁊ gladiū ⁊ fameꝫ. m Dixit aūt ꝺꝺ. Hic ꝯñr deſcri

venerūt. Nūciatū eſt itaq̄ ioab a narrantibus: a Venit abner fili⁹ ner ad regē: ⁊ dimiſit eū/ ⁊ abiit ī pace. Et igreſſus ē ioab ad regē/ ⁊ ait: Quid feciſti? Ecce venit abner ad te. Quare dimiſiſti eū ⁊ abijt ⁊ receſſit? Ignorat̄ abner filiū ner/ qm̄ b ad h̄ venit vt deciꝑet te: ⁊ ſciret exitū tuū ⁊ itroitū tuū: ⁊ noſſet oīa q̄ agis? †Egreſſus itaq̄ ioab a dauid miſit nūcios poſt abner: ⁊ reduxit eū a c d ciſterna ſyro ignorāte dauid. Cūq̄ rediſſet abner ī hebron: ſeorſū adduxit eū ioab ad mediū e
a ⁊ iudei ſiue heretici quoſdaꝫ preſules eccleſie ob defenſionē fidei necauerunt.
porte: vt loq̄ret̄ ei ī dolo. Et ꝑcuſſit illū ibi in in f g guine: ⁊ mortu⁹ eſt in vltionē ſanguis aſahel fra h tris ei⁹. Qꝺ cū audiſſet dauid rem iā geſtā ait:
a Ne ꝯſentiens neci videretur.
Mūdus ego ſum: ⁊ regnū meū apꝺ †deū vſq̄ i i
a iudeoꝝ ꝑfidiā ⁊ miſeriā notat.
ſempiternū a ſāguīe abner filij ner: ⁊ veniat ſup k
a p̄ncipes ſcꝫ ⁊ ſacerdotes ppl̄i. b Synagogā ſcꝫ ſathane ⁊ generationē maloꝝ: vt requirat̄ ab eis oīs ſanguis iuſt⁹ q̄ ef
caput ioab ⁊ ſup omnē domū p̄ris ei⁹: nec defi
fuſus eſt ſuper terram. a varijs deſiderijs fluens.
a ciat de domo ioab fluxū ſemis ſuſtinēs ⁊ lepro
a inſtabilitatē hereſis ⁊ mūdane voluptatꝭ. b vltione diuina. c Qui de celo deſcendit.
b c ſus ⁊ tenēs fuſū: ⁊ cadēs gladio: ⁊ idigēs pane. l Igit̄ ioab ⁊ abiſai frat̄ ei⁹ interfecerūt abner: eo ꝙ occidiſſet aſahel fratrē eoꝝ in gabaon ī ꝑlio. Dixit aūt dauid ad ioab ⁊ ad oēm ppl̄m q̄ erat m n cū eo: †Scindite veſtimēta vr̄a: ⁊ accingimi ſac o cis: ⁊ plāgite aū exeq̄as abner. Porro rex dauid ſeq̄bat̄ feretrū. Cūq̄ ſepeliſſent abner in hebron: leuauit rex dauid vocē ſuā: ⁊ fleuit ſup tumulū abner. Fleuit aūt ⁊ oīs ppl̄s. Plāgenſq̄ rex ⁊ lugēs abner/ ait: Neq̄q̄ vt ſolēt mori igna p ui: mortu⁹ es abner. Man⁹ tue nō ſūt ligate ⁊ pedes tui nō ſūt cōpedib⁹ aggrauati: ſꝫ ſic̄ ſolēt ca q dere corā filijs iniq̄tatꝭ ſic corruiſti. Cōgemināſ r s q̄ oīs ppl̄s fleuit ſup eū. Cūq̄ veniſſet vniuer t v ſa multitudo cibū capere cū dauid clara adhuc x die: iurauit dauid/ dicēs: Hec faciat mihi deuſ: y z ⁊ hec addat: ſi aū occaſuꝫ ſolis guſtauero panē a vl̄ aliꝺ q̄cq̄. Oiſq̄ ppl̄s audiuit ⁊ placuerūt eis cūcta q̄ fecit rex in ꝯſpectu toti⁹ ppl̄i. Et cognouit oē vulg⁹ et vniuerſus iſrl̄ in die illa: qm̄ non actū fuiſſet a rege vt occideret̄ abner filius ner. Dixit q̄ꝫ rex ad ſuos ſuos: Num ignoratꝭ qm̄
a Qui me regē facere voluit ſup omnē domū iſrael.
p̄nceps ⁊ maxim⁹ cecidit hodie in iſrl̄? Ego aūt
nōdum perfecte conſtitutus.
d delicat⁹ ſū adhuc ⁊ vnct⁹ rex. Porro viri iſti filij b c ſaruie duri mihi ſunt: retribuat dñs d e facieti malū iuxta maliciā ſuam.

Ca. IIII

Audiuit aūt iſboſeth fili⁹ f ſaul ꝙ cecidiſſet abner in hebron:

ꝯñter deſcribit̄ ipſi⁹ abner venerabilis tumulatio ex luctu ꝺꝺ G ⁊ toti⁹ ppl̄i ⁊ ieiunio ⁊ ꝑ plāctu lugubri. ⁊ h̄ ē qꝺ ꝺr: Dixit aūt da. ad io. in h̄ oñdēs qꝺ male fecerat. n Et ad oēm po. q̄ erat cū eo. vt ſolenni⁹ fieret negociū. o Scindite ve. ⁊c̄. Hec eñ fiebāt apꝺ iudeos ī ſignū magne triſticie. Cetera patēt vſq̄ ibi: p Neq̄q̄ ⁊c̄. Vbi pōit̄ plāct⁹ ꝺꝺ ī ſpāli. Neq̄q̄ vt ſo. m. ig. i. timidi ⁊ effeminati: q̄ vidētes ꝯ ſe gladiū ꝑmittūt ſe capi ⁊ ligari abſq̄ defēſiōe iō ſbdit̄: Man⁹ tue li. nō ſūt ⁊c̄. q Sꝫ ſic̄ ſo. ca. viri fortes ⁊ aīoſi. r Corā fi. iniq̄. q̄ꝛ ſub ſimulatiōe amicitie ⁊ pacꝭ īterficiūt eos doloſe q̄s nō auderēt īuadere māifeſte. s Corruiſti. tu abner viroꝝ fortiſſime. t Congemināſq̄ omnis populus fleuit ſuper eum. Sicut enim in cantilenis leticie ꝟba p̄cinētis repetūtur ab alijs in chorea exiſtētib⁹: ſic ī carmīe lugubri abner: ꝟba ꝺꝺ ipꝫ lugēdo repetebāt̄ a ppl̄o. v Cū qꝫ venīſ. ⁊c̄. poſt ſepulturā ipſius abner. x Iurauit ꝺꝺ. Ad maiorē ꝺclaratōeꝫ ſue īnocētie circa mortē abner. y Hec faciat mi. ꝺ. i. tm̄ malū ſicut abner ⁊ plus. z Si ante occaſum ſolis guſtauero pa. Et ptꝫ lrā vſq̄ ibi: a Ego autē adhuc ꝺli. In hebreo h̄r: Tener. ⁊ loq̄t̄ metaphorice: q̄ꝛ ſic̄ ramuſcul⁹ tener ꝺ nouo plātat⁹ vel īſert⁹ īdiget fomēto ⁊ nutritiōe: alit̄ cito deſiccaret̄: ſic ꝺꝺ ꝓtunc multū īdigebat auxilio abner: vt ī regno ſuo ſtatueret̄ ⁊ firmaret̄ iō ſubdit̄: b Porro vi. iſti. H ſcꝫ ioab ⁊ abiſai cū adherētibus ſibi. c Duri mihi ſūt. q̄ꝛ dictū auxiliū mihi neceſſariū ſbtrahert. Sꝫ q̄rit̄ h̄ q̄re ꝺꝺ eos ñ puniuit morte ſic̄ puniuit morte eoſ q̄ occiderunt iſboſeth: vt h̄r ſeq̄nti ca. Dicēdū ꝙ ꝺꝺ erat in p̄ncipio regni ſui: ⁊ ſola tribus iuda tunc erat cū eo: q̄ꝛ alie trib⁹ adhuc nō erāt ſibi ꝯfederate. In tribu ꝟo iuda inter milites: ioab ⁊ abiſai erāt p̄ncipales ⁊ trahebant poſt ſe totā militiā: ꝓpt̄ qꝺ ꝺꝺ eos punire nō potuit tūc ꝓpt̄ qꝺ eoꝝ punitionē deo recōmēdauit dicēs: d Retribuat dñs fa. In fine etiā vite ſue punitionē hui⁹ facti īpoſuit filio ſuo ſalomoni: vt habet̄. ī. iij. libro. ij. c. Ca. IIII

Audiuit autē iſboſeth. Hic conſequenter deſcribitur totalis deſtructio regni iſboſeth ꝑ mortem eius. Et primo deſcribit̄ ei⁹ occiſio iniqua. ſecūdo punitio iuſta/ ibi: Reſpondens aūt dauid. Circa primum ſciendum ꝙ in libro de hebraicꝭ queſtionibus dicitur ꝙ mortuo abner iſboſeth cōſtituit rechab ⁊ bennaa: al̄s bannaa: qui erāt de tribu beniamin: vt patet in textu: duces ſuarum expeditionū. Vnde hic vbi dicūtur p̄ncipes latronū. In hebreo h̄r: Principes turmarum vel cuneoꝝ. poſtea iſti duo de ſcitu miphiboſeth ꝯſpirauerūt ī morteꝫ iſboſeth: vt miphiboſeth regem
inſtituerēt

b a ¶ Duo aūt viri. Ra. Sa. IIII
Hi duo viri p̄ncipes erant in exercitu iſboſeth: ⁊ moꝛtuo abner ſicut tradunt hebrei ꝯſiliati ſūt cū miphiboſeth vt iſboſeth interficerēt: ⁊ ipm̄ regē ꝯſtitue rēt. Sꝫ miphiboſeth cōſiliū ꝓdidit: iō ſic inducit̄. Erat aūt ionathe filiꝰ pedibus debil' ⁊c̄. Illiꝰ ꝯo timoꝛe ꝑterriti fugerūt i gethaim: fuerūtq̄ ibi vſq̄ ad tēpus illud ꝗ.ſ. inde reuerſi domuꝫ iſboſeth igreſſi ſūt. b ¶ Et oſtiaria do. Ra. Oſtiaria triticū purgat. cū ment' cuſtodia diſcernēdo ꝟtutes a vitijs ſeparat: q̄ ſi obdoꝛmierit ī moꝛtem ꝓpꝛij dn̄i inſidiatoꝛes admittit: qꝛ cū diſcretiōis ſollicitudo ceſſauerit: ad interficiendū animā malignis ſpiritibꝰ iter pādit. Qui ingreſſi ſpicas tollūt: qꝛ bonarū cogitationū germina auferūt atq̄ ī inguie feriūt: qꝛ ꝟtutē coꝛdis ꝺlectatione carnis occidūt. In inguie ei ferire eſt vitā mēt' carnis delectatiōe ꝑfoꝛare. Non eī iſboſeth inopinata moꝛte ſuccūberet: ſi nō ad īgreſſū domꝰ mlīerē. i. ad mēt' aditū mollē cuſtodiā ꝺputaſſet. Foꝛtis eī vigilq̄ ſenſus ꝑponi coꝛdis foꝛibꝰ debet: quē nec negligentie ſomnꝰ oppꝛimat: nec ignoꝛātie erroꝛ fallat. Vn̄ bn̄ iſboſeth ꝺꝛ ꝗ cuſtode femīa hoſtilibꝰ gladijs nudat̄. Iſboſeth enī vir ꝯfuſiōis ꝺꝛ. vir aūt ꝯfuſiōis ē: ꝗ foꝛti mēt' cuſtodia munitꝰ nō ē: qꝛ dū ꝟtutes ſe agere eſtiat: ſbintrātia vitia neſciētē necāt. Tota ꝑ ꝟtute muniēdꝰ ē aditꝰ mēt': ne eā hoſtes penetrēt: foramie neglecte cogitatiōis.

Nico.de lyra

b * inſtituerēt: ꝗ erat debilis pedibꝰ: ⁊ ſic facerēt ſub eo ꝗcꝗd vellēt. Miphiboſeth aūt vidēs ſe ineptū regno reuelauit hāc cōſpirationeꝫ auūculo ſuo ſcꝫ iſboſeth: ⁊ tūc illi ſciētes ſuū cōſiliū reuelatū: timoꝛe iſboſeth fugerūt ī gethaim: ⁊ fuerūt ibi ꝗuſq̄ redirēt latent̄ ad int̄ficiendū iſboſeth: vt ſic de eo amplīꝰ nō timerent: ⁊ ꝑ h̄ erga dauid grām et mūera ipetrarēt. Dicit̄ eīm in li. de hebraic' q̄ſtiōibꝰ: ꝙ h̄ tradūt hebrei. Sꝫ vbi h̄ ſit ab eis traditū neſcio: maxīe qꝛ Ra. Sa. ꝗ oꝛdīauit gloſas hebꝛaicas ſuꝑ totū ve. te. alit̄ dic̄ ſuꝑ locū iſtū. ſ. ꝺ rechab ⁊ bennaa ꝙ erāt de ciuitate beroth: vt h̄r ī textu: ⁊ qꝛ illa ciuitas licet eſſet in tribu beniamin: tn̄ erat ꝓpinq̄ t̄re phiſtinoꝝ: ⁊ iō moꝛtuo ſaule filij iſrael dimiſerūt ciuitatē illā inde fugientes: ſic̄ ⁊ de mult' alijs ciuitatibꝰ: vt h̄r ſ. lib. j. ca. vlt̄. ⁊ maxīe ꝺ ciuitatibꝰ ꝓpinꝗs ipis philiſteis. Poſtea iſti ſic fugitiui aggregauerūt ſibi multitudinē ꝯſimiliū hoīm vt de pꝛedis viuerēt: et ꝯſimili occaſiōe latēter et doloſe venerūt ad interficiēdū iſboſeth vt ꝑ h̄ a dauid mūera repoꝛtarent. Scdm̄ igit̄ vtrūq̄ dictū lr̄a ī aliꝗbꝰ locis ē alit̄ ⁊ aliter exponenda: q̄ tn̄ ꝓ magna ꝑte ꝑtꝫ ex p̄dictis ſm̄ vtrūq̄ modū dicēdi. Veniamꝰ ꝗ ad lr̄aꝫ. Audiuit āt iſboſeth ⁊c̄. qꝛ tales rumoꝛes cito poꝛtāt̄. a ¶ Et diſſolute ſūt manꝰ eiꝰ. eo ꝙ abner erat pn̄ceps militie ſue. b ¶ Duo āt viri pn̄cipeſ latronū. i. cuneoꝝ currentiū ſuꝑ aduerſarios ad ipos ſpoliādū: ꝓpt̄ qꝺ vocant̄ h̄ latronū pn̄cipes: qꝛ in talibꝰ mlt̄a etiā latrocinia exercētur. c ¶ Filio ſaul. i. de domo eiꝰ et ab eo īſtituti ſuꝑ turmas: ſm̄ pmū modum dicendi

¶ foꝛtitudo.
⁊ diſſolute ſunt manꝰ eiꝰ: oīſq̄ iſ a
a ¶ Ignoꝛans queꝫ potius ſequatur.
a rael ꝑtūrbatuſ ē. Duo āt viri pn̄ b
cipes latronū erāt filio ſaul: no c
mē vni bānaa: ⁊ nomen alteri rechab filij rēmon berothite de filijs bēiamin. Siꝗdē ⁊ beroth reputata ē in bēiamin. Et fugerūt berothite in gethaim: fuerūtq̄ ibi aduene vſq̄ ī tp̄s illud. Erat āt d
iōathe filio ſaul filiꝰ: debil' pedibus. Quiquēnis eni fuit qn̄ venit nunciꝰ de ſaul ⁊ iōatha ex iezrahel. Tollens itaq̄ eum nutrix ſua/ fugit. Cūq̄ feſtiaret vt fugeret: cecidit: et claudus effectꝰ ē. Habuitq̄ vocabuluꝫ miphiboſeth. Venientes igit̄ filij rēmon berothite/ rechab ⁊ bānaa: igreſſi ſūt feruēti die domū iſboſeth: ꝗ doꝛmiebat ſuꝑ ſtratuꝫ ſuū me
b ridie: ⁊ oſtiaria domus purgans e
triticū/ obdoꝛmiuit. Ingreſſi ſūt f
aūt domum latēter: aſſumentes
a ¶ Quaſi cauſa pꝛimitiaꝝ vt regi deferre viderētur: ⁊ dolꝰ nō depꝛehēderetur.
ſpicās tritici. Et ꝑcuſſerūt eū ī inguie rechab et bānaa fr̄ eiꝰ/ et fugerūt. Cū aūt igreſſi fuiſſent domū ille doꝛmiebat ſuꝑ lectū ſuuꝫ ī ꝯclaui: et ꝑcutiētes iterfecerūt eū. Ablatoq̄ capite eiꝰ abierūt ꝑ viā deſerti tota nocte: et attulerūt caput iſboſeth ad dd̄ in hebꝛon. Dixerūtq̄ ad regē: Ecce caput iſboſeth filij ſaul inimici tui ꝗ q̄rebat aīaꝫ tuaꝫ: Et dedit dn̄s dn̄o nr̄o regi vltionē hodie de ſaul et ꝺ ſemie eiꝰ. Rn̄dens aūt dauid g
rechab et bānaa fr̄i eiꝰ filijs remmon berothite dixit ad eos: Viuit dn̄s ꝗ eruit aīam meā de om̄i anguſtia: qm̄ eū qui anunciauerat mihi ⁊ dixerat † Moꝛtuus eſt ſaul: ꝗ putabat ſe ꝓſpera nūciare tenui: et occidi eū in ſicelech: cui opoꝛtebat me dare mercedeꝫ pꝛo nuncio. Quātomagis nunc cum hoīes impij interfecerūt virū innoxiuꝫ in domo ſua ſuꝑ lectum ſuū: nō querā ſanguinē eiꝰ de manu vr̄a: ⁊ auferam vos de terra: pꝛecepit itaq̄ dauid puer' †
ſuis: ⁊ interfecerūt eos. Pꝛecidē b
teſq̄ manꝰ ⁊ pedes eoꝝ/ ſuſpēderūt eos ſuꝑ piſcinā ī hebꝛō. Ca i

dū dicēdi ſm̄ Ra. Sa. dicūt̄ pn̄cipes latronū ad lr̄aꝫ. Filio ſaul. i. inſidiātes ei ad int̄ficiēdū ipm̄ rōnibꝰ p̄dict'. Cet̄a patēt ex dict' vſq̄ ibi: d ¶ Erat āt ionathe fi. ſaul fi. ⁊c̄. Scdm̄ pmū modū dicēdi fit h̄ mētio de miphiboſeth: eo ꝙ rechab ⁊ bēnaa volebāt int̄ficere iſboſeth vt facerēt illū regeꝫ: vt p̄dictū eſt. Scdm̄ Ra. Sa. fit mētio de eo: eo ꝙ h̄ ſcriptura oſtēdit q̄lit̄ regnū ſaul totalit̄ ceſſabat: qꝛ poſt moꝛtē iſboſeth de q̄ ī h̄ ca. agit̄ non remāebat niſi iſte claudus ad regnū totaliter ineptꝰ. Cet̄a patēt ex dict' vſq̄ ibi:
e ¶ Et oſtiaria do mꝰ ⁊c̄. totꝰ iſte verſus nō eſt ī hebꝛeo. Sꝫ poſt lr̄aꝫ p̄cedētē hūc ꝟſuꝫ īmediate ſeꝗt̄: f ¶ Ingreſſi ſūt aūt ⁊c̄. q̄ſi volētes honoꝛare regem faciēdo ſibi ꝺ h̄ exeniū: vt dicunt expoſitoꝛes nr̄i ſm̄ trāſlationē iſtā. In hebꝛeo aūt h̄r: Et venerūt vſq̄ ad mediū domꝰ ſumētes triticū. qꝺ exponēs Ra. Sa. dicit: ꝙ ītrauerūt ſub ſpecie mercatoꝝ: q̄ſi volētes emere triticū: qꝛ rex ꝺ ſuis redditibꝰ multū triticū recipiebat: ⁊ mercatoꝛibꝰ ꝺ lōge veniētibꝰ vendebat. Cetera patēt.
g ¶ Rn̄dēs āt dauid. Hic ꝯn̄r ponit̄ occiſiōis iſboſeth iuſta punitio: qꝛ dauid p̄cepit homicidas illos occidi: eo ꝙ int̄fecerāt dn̄m ſuū doloſe ⁊ ducti cupiditate: vt ꝑtꝫ ex p̄dict'. Et ꝑtꝫ lr̄a vſq̄ ibi:
h ¶ Pꝛecedēteſq̄ manꝰ ⁊c̄. ī loco patenti et cōmuni in deteſtatione crimīs et ad declaratione īnocētie dauid: vt omni pplo iſrl' notum fieret ꝙ illa occiſio iſboſeth n̄ fuerat facta ꝺ volūtate ſeu mādato ipſiꝰ dauid. i ¶ Caput aūt ⁊c̄. honorifice tn̄ cū pn̄cipe ſue militie.

Moꝛaliter. b ¶ Duo aūt viri pn̄. la. ⁊c̄. Per iſtos duos. demones ſignificant̄ ꝗ Luc. x. latrones noīant̄. cū dicit̄: Hō ꝗdā deſcēdebat ab hieruſalem ī hiericho ⁊ incidit ī latrones. Per ꝗs ſm̄ expoſitoꝛes demones ītelligunt̄. f ¶ Ingreſſi ſūt aūt do. la. Cuiꝰ cauſa ꝑmittit̄/ cū ꝺꝛ: e ¶ Et oſtiaria do. pur. triticū obdoꝛ. Cuiꝰ ſenſus myſticꝰ in gloſa ponit̄ hoc mō: Oſtiaria triticū purgat cū mētis cuſtodia diſcernēdo virtutes a vitijs ſeparat: q̄ ſi doꝛmierit ī moꝛtē dn̄i ꝓpꝛij inſidiatoꝛes admittit: qꝛ ſi diſcretionis ſollicitudo ceſſauerit: ad interficiendū animū malignis ſpiribꝰ iter pādit qui ingreſſi ſpicas tollūt: qꝛ bonaꝝ cogitationū germīa auferūt: atq̄ ī inguine feriūt: qꝛ virtutē coꝛdis delectatiōe carnis occidūt. In inguie eīm ferire: ē vitā mēt' carnis delectatiōe ꝑfoꝛare: Nō eīm iſboſeth īopinata moꝛte ſuccūberet: ſi nō ad īgreſſum domꝰ mlierē. i. ad mētis aditū mollē cuſtodiā deputaſſet. Foꝛt' ei vigilq̄ ſenſus pꝛeponi coꝛdis foꝛibus debet: quem nec negligentie ſomnus oppꝛimat: nec ignoꝛantie erroꝛ fallat. Unde bene iſboſeth dicitur qui cuſtode femina hoſtilibꝰ gladijs nudat̄. Iſboſeth enim vir confuſionis dicitur: Vir aūt confuſionis ē qui foꝛti mentis cuſtodia nō eſt munitus: qꝛ dum virtutes ſe agere eſtimat: ſubintrātia vitia neſcientem necant. Tota ergo virtute muniendus eſt mētis aditus ne eam hoſtes inuadāt ⁊ penetrēt foꝛamīa neglecte cogitatiōis. g ¶ Reſpōdēs autē dauid ⁊c̄. Sequit̄: † ¶ Pꝛecepit itaq̄ dauid pueris ſuis ⁊ interfecerunt eos. Per hoc auteꝫ dedit dauid exemplum pꝛincipibus et plat' vt nō parcant malefactoꝛibus qui talia agunt ad eoꝝum gratiā conſequendā.

Moꝛaliter
D
†ſ. I. b
Vir confuſionis

o

E B Et venerūt. Sic oēs gētes ꝯueniūt ad xp̄m ¶ Ca. V ⁊ q̄ſi blādiēdo dicūt: Os tuū ⁊ caro tua ſum⁹: cū in illo īcarnationē quā (ex nr̄a natura ī ꝟgis vtero ſuſcepit) diligunt ⁊ venerant. b ¶ Seniores de iſrl̄. Raba. ꝓphete apoſtoli: pari fide ⁊ deuotiōe ad xp̄m ꝯcurrūt.

c ¶ Unxerūtq̄ da. Ra. Dauid bis vnct⁹ ē: ⁊ xp̄s ꝑus in iudeis: poſt in gētib⁹ ꝑncipatū ſūpſit. d ¶ Et q̄dragin

Queſtio ta ⁊c. Ra. Querit: cur nō in ſūma. xl. anni ⁊ ſex mēſes nūerēt: qđ ab hebreis duob⁹ ſoluit modis. Dicūt em̄ ꝙ dauid

ii. Pa. ii. a ſex mēſib⁹ abſalon filiū ſuū fugerit: ⁊ eos

j. 19. c de ſūma regni eē ſbtractos. Dicūt etiā ꝙ ſex mēſib⁹ ī hebron corꝑis laborauit īfirmitate: idcirco eos nō debere cōputari. Ex eo em̄ tpe in hebron illū regnaſſe dicūt: ex q̄ deuict᷑ amalechit᷑ de ſpolijs eoꝝ miſit dona ſeniorib⁹ iuda: q̄ ſcʒ erāt in hebron ⁊ in bethel: ⁊ vbi cōmorat⁹ fuerat dauid. Qꝫ aūt dauid triginta annorū regnare cepit: ſignificat ꝙ de⁹ nr̄ cū eēt. xxx. annoꝝ venit ad baptiſmū: ⁊ cepit p̄dicare euangeliū regni / cui⁹ regnū ſempiternū: ⁊ ptās eterna. Quadragenari⁹ ꝟo nūerus q̄ ex q̄ter denis cōſtat: tēpoꝝ ⁊ rerum perfectionē ſignificat.

e ¶ In hieruſalē. Tradūt hebrei ꝙ Sem fili⁹ noe quē dicūt melchiſedech: ꝯdidit ſalem: hanc poſtea tenuerūt iebu

Hieruſalē mlta noīa ſei: e q̄bus ſortita eſt nomē iebus. Inde hieruſalē q̄ſi iebus ſalē: q̄ poſt a ſalomone hieroſolyma: q̄ſi hieroſolomonia dicta ē: q̄ poſtea ab helio adriāo vocata ē helia. f ¶ Cecos ⁊ claudos. Quaſi q̄ ſufficiūt ꝯ te: h̄ dicebāt fidētes muris. Aut ita nō ingredier᷑ niſi nos auferas: q̄s inermes ſicut cecos ⁊ claudos arbitraris / ⁊ triūphare putas. g ¶ Cepit

Joſephus aūt dauid arcē. Sicut Joſephus ait cūct᷑ cōſcēdere feſtinātib⁹ ioab ſaruie fi

E li⁹ ꝑuenit vniuerſos: ⁊ cōſcēdens cacumē clamauit ad regē / exigēs militie ꝑncipatū. Expulſis ḡ rex ḋ ſūma arce iebuſeis: ⁊ edificans ciuitatē / vocauit eā hieroſolymā: ⁊ in ea oī tpe imperij ſui habitauit. ¶ Rab. Dauid iebuſeū habitato

Allego. rē terre de hieruſalem eijciēs: ſignificat xp̄m ꝯrias ptātes de cordib⁹ fideliū eijcientē / ⁊ ibidē manētē. Jebuſe⁹ em̄ īterꝑtat̄ cōculcat⁹: hieruſalē viſio pac᷑. Nō ſolū em̄ ꝑ myſteriū cruc᷑ oēm ꝑncipatū diaboli deſtruēdo tropheū gl̄ie acquiſi

Luce. 10. c uit: ſʒ etiā fidelib⁹ ſuis ſuꝑ oēm ꝟtutē diaboli ptātē dedit. vn̄: Ecce dedi vobis ptātē calcādi ſuꝑ ſerpētes ⁊ ſuꝑ ſcorpiōes ⁊c. Vn̄ ḡ dauid eiect᷑ cec᷑ ⁊ claudis habitauit arcē ſion: ⁊ ciuitatē B ſuā noīa

---

put aūt iſboſeth tulerūt ⁊ ſepelierūt i ſepulchro abner i hebron.

a Et venerūt ¶ Ca. V a vniuerſe trib⁹ iſrl̄ ad dauid i hebron / dicētes. Ecce nos os tuū b ⁊ caro tua ſum⁹. Sʒ ⁊ heri et nudiuſterti⁹ cū eēt ſaul rex ſuꝑ nos: c tu eras educēs ⁊ reducēs iſrl̄. Dixit āt dñs ad te: Tu paſces pplm̄ d meū iſrl̄: ⁊ tu er᷑ dux ſuꝑ iſrl̄. Ue e f b nerūt ḡ ⁊ ſeniores iſrael ad regē in hebron: ⁊ ꝑcuſſit cū eis rex dauid fedus in hebron corā dñō. c Unxerūtq̄ dauid in regē ſuꝑ iſ g

a ¶ hac etate dñs baptiçat⁹: diſcipulos habere cepit.

rael. Fili⁹ triginta ānoꝝ erat da b d uid cū regnare cepiſſet: ⁊ q̄dragita annis regnauit. In hebron regnauit ſuꝑ iudā ſeptē anniſ ⁊ ſex e menſib⁹. In hieruſalē aūt regnauit trigintatrib⁹ annis ſuꝑ oēs iſrael ⁊ iudā. Et abijt rex ⁊ oēs vi i ri q̄ erāt cū eo in hieruſalē / ad ie

a ¶ qui erat de genere chananeoꝝ.

būſeū habitatorē terre. Dictūq̄ k ē ad dauid ab eis: Nō igredier᷑

a ¶ hos ꝯſtituerant iebuſei ſuper murū ad irridendū dauid.

f huc / niſi abſtuleris cecos ⁊ claudos / dicētes: Nō ingredit̄ dauid g huc. Cepit aūt dauid arcē ſion: l

---

¶ Nico. de lyra

Diuiſio Et venerūt. Hic ꝯſeq̄nter deſcribit̄ ¶ Ca. V inſtitutio ipi⁹ dauid ītegralis: ⁊ ſic deinceps in h̄ libro agit̄ de regno ei⁹ integro: in q̄ aliq̄n floruit innocēter: ⁊ ſic fuit a deo exaltat⁹: aliq̄n vixit īſolenter: ⁊ tūc fuit ab eo caſtigat⁹. Primo ḡ agit̄ de ei⁹ innocētia in ꝓſperis. Scđo ḋ ei⁹ penitētia in pctīs: ⁊ patiētia in aduerſis. xi. ca. Circa ꝑmū ꝑmo deſcribit̄ ei⁹ ꝯfirmatio ſuꝑ totū regnū. Scđo ei⁹ deuotio erga deū. ca. vj. Tertio ei⁹ cōcertatio ꝯ adūſariū. ca. viij. Quarto ei⁹ cōpaſſio erga ꝓximū. c. ix. Quīto ei⁹ ḡtitudo circa bn̄ficiū. ca. x. Circa ꝑmū oñdit̄ ꝑmo q̄lit̄ a pplo ſit īunct⁹. Scđo q̄lit̄ ſit famā adept⁹ / ibi: Et abijt rex. Circa ꝑmū ḋr: Et ve. vni. tri. ad da. Jā em̄ audierāt ꝙ abner ⁊ iſboſeth nō fuerāt de ſcitu eius occiſi: ⁊ ꝙ ſuꝑ hoc ſuā innocētiā declarauerat manifeſte: vt ptʒ ex p̄dictis. b ¶ Ecce nos os tuū ⁊ caro tua. q̄ oēs trib⁹ deſcēderāt de iacob. c ¶ Cū eſſet ſaul rex ⁊c. tu eras educēs: ſcʒ pplm̄ ad bellū. d ¶ Et reducēs: habita de aduerſarijs victoria. e ¶ Dixit aūt dñs ⁊c. q. d. ex h̄ ptʒ q̄ tu debes ſuſcipere honorē ⁊ onus regni: q̄ h̄ eſt de volūtate ḋi. f ¶ Venerūt ḡ ⁊ ſeniores. in q̄bus ſtabat auctoritas ⁊ regimē populi. g ¶ Unxerūtq̄ dauid in regē. ⁊ ſic fuit ter inunct⁹ ſicut dictū eſt ſupra. ij. ca. h ¶ Fili⁹ triginta an. erat. i. etatis triginta annoꝝ. Cetera patēt. i ¶ Et abijt rex. Hic ꝯſeq̄nter oñdit̄ q̄liter fuit famā adept⁹: ⁊ h̄ ex q̄ttuor. Primo expellendo inimicos interiores. Scđo ꝯfederādo amicos exteriores / ibi: Miſit q̄ hirā. Tertio multiplicando amicos interiores / ibi: Accepit ḡ dauid. Quarto bis debellādo inimicos ei⁹ exteriores / ibi: Audierūt ḡ. Circa ꝑmū ſciēdū ꝙ inimici interiores erāt iebuſei habitatores hieruſalē q̄s nō expulerāt filij iuda: ſicut dictū fuit Joſue. xv. ⁊ iđo dauid īmediate poſt regnū ītegraliter adeptū iuit ad eos debellādū: ſꝫm qđ ḋr hic: k ¶ Dictūq̄ eſt dauid. Iſtud exponit̄ dupliciter. Dicūt em̄ doctores nr̄i cōiter ꝙ illi iebuſei ī fortitudine muroꝝ ſuoꝝ ꝯfidentes: poſuerāt aliq̄s homines cecos ⁊ claudos ad ꝓpugnacula in ꝯtēptū exercit⁹ dauid: q̄ſi dicerēt: tales hoīes ſufficerēt ad defēdēdū fortaliciū. Simile aūt hui⁹ habet̄ Ezech. xxvij. b. ḋ ciuitate tyri: vbi ḋr: Pigmei q̄ erāt in turrib⁹ tuis pharetras ſuas ſuſpēderūt in mur᷑ tuis ꝑ girū: ipſi cōpleuerūt pulchritudinē tuā. Qđ exponūt aliqui doctores de q̄buſdā ꝑuis hoīb⁹ q̄ ſūt cubitalis magnitudinis tm̄: ⁊ tales fuerūt poſiti in turrib⁹ tyri ad oſtētationē fortitudinis loci: q̄ſi dicerēt: tales ſufficiēt ad defenſionē turriū. Rabbi ſa. dicit ꝙ iſti ceci ⁊ claudi erāt due imagines: q̄ꝝ vna repſentabat iſaac: q̄ ī fine fuit cec⁹: vt habet̄ Gen̄. xxvij. ⁊ alia iacob q̄ claudicabat ex lucta cū angelo: vt hr̄ Gen̄. xxxij. Dicit igit̄ ꝙ iebuſei q̄ erāt in hieruſalē deſcenderāt de abimelech cum q̄ inijt fed⁹ ⁊ iuramētū abraā: vt hr̄ Gen̄. xxj. ⁊ iđ videtes poſteri ei⁹ filios abrae creſcētes timuerūt ne aliq̄n vellēt eos īuadere: ⁊ iđ poſuerūt p̄dictas duas imagines in ꝑte ſuꝑiori ſui fortalicij: ⁊ ī ore cuiuſlibet imaginis erat ſcptū iuramentū abrae. q. di. poſteri abrae nō pn̄t hūc locū inuadere. ⁊ ſꝫm hoc dicūt: odiētes aīam dauid: vt hic habet̄: inq̄tū reputabāt eū trāſgreſſorē iuramēti abrae: et ꝑ ꝯſeq̄ns odibilē iſaac ⁊ iacob cui⁹ erant imagines. Dicunt̄ etiā ceci ⁊ claudi in plurali: licet eēt tm̄ vna imago repn̄tās cecū: ⁊ alia claudū: eo mō loquēdi q̄ ī ſacra ſcptura aliq̄n ponit̄ plurale ꝓ ſingulari: ſicut Exo. xxxij. a. ḋr: Iſti ſūt dij tui iſrael: ⁊ tn̄ erat ibi vnū idolū tm̄. Dauid aūt licite ⁊ bn̄ īuaſit locū illū: q̄ iuramētū abrae nō fuerat ad ſꝑ: eo ꝙ terra illa erat ꝓmiſſa abrae ⁊ ſemini ei⁹: ſʒ vſq̄ ad tp̄s certū qđ nōdū trāſierat q̄n ioſue cepit terrā: ꝓpt̄ qđ filij iuda q̄n ceperūt ꝑtē ciuitat᷑ hieruſalē nō potuerūt tūc expellere iebuſeū: ſicut dictū fuit Joſue. xiiij. ī fine. ſʒ tpe dauid p̄dictū tp̄s trāſierat: vt dicit Rab. ſa. ⁊ ideo licite eos īpugnauit. ſꝫm h̄ igit̄ lr̄a diuerſimode ē exponēda in aliq̄bus: Niſi abſtuler᷑ cecos ⁊c. ſꝫm docto. nr̄os cōiter: q̄ dicunt iſtos cecos ⁊ claudos fuiſſe hoīes. ⁊ ꝑ cōſequēs potētes loq̄: ipi dicebāt ꝟba iſta dauid deriſorie. ſꝫm Ra. ſa. q̄ dicit eos fuiſſe imagines: dicebāt h̄ īterp̄tatiue ꝑ ſcpturā in ore eoꝝ poſitā mō p̄dicto. l ¶ Cepit aūt ⁊c. i. fortaliciū illoꝝ iebuſeoꝝ: qđ dicebat̄ arx ſion. i. ſpecula: q̄ īde poterat lōge videri.

✻ Hec eſt ciuitas

Moraliter. a ¶ Et venerūt ⁊c. Sequit̄: g ¶ Unxerūtq̄ dauid in regē. Trib⁹ aūt vicib⁹ fuit dauid in regē inunctus. Primo ꝑ ſamuelē de dñi mādato: vt hr̄ ſupra. j. libro xvj. Scđo ꝑ viros iuda: vt hr̄. ſ. ij. Tertio ab vniuerſis tribubus iſrl̄ ī h̄ loco. Per h̄ allegorice ſignificatū fuit ꝙ xp̄s ꝑ dauid figurat⁹ tāq̄ dign⁹ regie maieſtat᷑ ter fuit declarat⁹. Primo ī magoꝝ adoratōe Matth. ij. Scđo in baptiçatiōe dicēte prē: Hic ē fili⁹ me⁹ dile. ⁊c. Matth. iij. d. Tertio ī trāſfiguratiōe ſilr ꝑ teſtimoniū prīs dicēt᷑: Hic ē fi. me⁹ di. Mat. xvij. a. Moralit̄ aūt ꝑ triplicē dauid vnctionē: ſignificatū fuit ꝙ q̄libet xp̄ian⁹ eē debet ter inunct⁹. Prīo ī baptiſmo. Scđo ī ꝯfirmatiōe. Tertio ī extrēa vnctiōe. i ¶ Et abijt rex ⁊ oēs viri ⁊c. i. ꝯ iebuſeū: ꝑ qđ ſignificatū fuit ꝙ xp̄s poſt baptiſmū

✻ ſuū itur⁹

A ſuā noīauit:qꝛ cū xp̄s malignos ſpūs ⁊ vitioꝝ turbā ꝺ aīa ex/ pulerit:habitat ibi q̄ merito arx ſion.i.ſpeculatiōis vocatꝰ vt ꝺ ea recte dicatꝰ: Factꝰ ē ī pa.lo.eiꝰ ⁊ h.e.in.ſ.ibi ꝯfregit arcū ſcutū g.⁊ bellū. ¶ Dauid arcē ſiō cepit ablatꝭ ꝑus cecꝭ ⁊ clau dis odiētibꝰ aīaꝫ dd. Sic dn̄s ꝑmatū ī eccl'ia gētiuꝫ acq̄ſiuit: reprobatꝭ priꝰ ſcribis ⁊ phariſeis:q̄ ce/ ci ⁊ claudi oderūt aīaꝫ xp̄i.i.eiꝰ vitā au/ ferre conati ſunt. a ¶ Domatū.i.te ctoꝝ fiſtula appellat aq̄ductꝰ de plūbo vl' tegula factos:ꝑ q̄s aq̄ ibat ſup muꝝ ꝑ totā ciuitatē. b ¶ Fiſtulaſ. Falſaꝫ ſciaꝫ mūdi ſeu hereticoꝝ dogmata fi/ gurāt: q̄ dn̄s ꝑ ioab.i.p̄dicatores de/ ſtruit. Jebuſeꝰ ꝯculcās:hec ē gētilitas q̄ an̄ fidē p̄cepta dei ꝯculcabat. Jtē ie/ buſeꝰ calcatꝰ:qꝛ diabolus a dn̄o calca/ tur:⁊ ſuo ioab calcādus ſubditur: c ¶ Et edificauit gyꝝ a mello.i.a loco ita dicto.ſubaudis muꝝ ⁊ intrinſe cus ſubaudis aliū murū:ħ eſt muniuit vrbem duplici muro. d ¶ Miſit q̄ꝫ hirā. Hirā viuēs excelſe.hec ē gētili/ tas in xp̄o excelſa.nūcios mittit ad da/ uid.i.doctores ad xp̄m: ⁊ ꝑ eos cedrīa ligna.i.īcorruptos ⁊ fortes ⁊ artificeſ: id eſt eos q̄ꝝ arte mētes ſūt īcorrupte: ⁊ tanq̄ꝫ lapides q̄ttuor ꝟtutibus q̄dra te:ſic domꝰ dauid.i.eccl'ia xp̄i edificatꝰ: ⁊ cognoſcitꝰ ꝙ deꝰ nr̄m dauid ꝯfirma/ uit regē ſuꝑ iſrl'.i.vidētes deum. e ¶ Cōcubinas ⁊ vxores ⁊c. He/ reticoꝝ eccl'ias q̄ ſub chriſtiani noīs ti/ tulo ſe manere gloriātꝰ. Sꝫ qꝛ ꝓpter lucra carnalia chriſtum ſequuntur: nō coniuges ſed ꝯcubine vocantur: Nūc ꝟo ſi reges plures vxores: vel concu/ binas habēt:pctm̄ ē qꝛ figure tranſie/ rūt:ꝑ quibꝰ hoc aliq̄n veniale fuit.

B f ¶ Natiq̄ꝫ ſunt dauid et filij ⁊c. Si ꝑ dauid ſignificatꝰ xp̄s:nō īmerito ꝑ filios eiꝰ intelligūtꝰ xp̄iani: q̄ ſūt ex iudeis ⁊ natiōibꝰ:q̄bꝰ cōgruūt intꝰpre/ tationes noīm: Samua: audacia. So bab:ꝯuertēſ. Jabaar:elegit. Heliſua: dei mei ſalus. Nepheg:applicās ori. Japhia:illumīat vl' oñdit. Heliſama: deꝰ meꝰ audiēs. Helida:deꝰ meꝰ ſcit. Heliſeleth:deus meus ſaluās.

ꝟ Baalpharaſim

Nico.de lyra

* a ¶ Hec ē ci.da.ex tūc eā ſuo no/ mine denoīauit:q̄litꝰ āt accepit ħ forta/ liciū ſb̄ditꝰ cū dꝛ: b ¶ Propoſuerat em̄ ⁊c.q̄le āt fuerit iſtd ꝑmiū nō dꝛ ħ: ſꝫ hr̄.i.Paral.xi.b.vbi dꝛ. Dixitq̄ꝫ dd q̄ ꝑcuſſerit iebuſeū ī ꝑmis erit ꝑnceps ⁊ dux.ſ.militie:⁊ ſequitꝰ ibidē. Aſcēdit ḡ ꝑmꝰ ioab filiꝰ ſaruie ⁊ factꝰ ē ꝑnceꝑſ. c ¶ Et teti.do.fiſtulas.i.ſtillicidia q̄ erāt ī tectꝭ domoꝝ. d ¶ Et abſtu. ce.⁊ clau.i.hoīes tales:vel imagīes ꝟm duplicē modū dicēdi p̄dictū qꝛ ꝟm vtrāq̄ꝫ opinionē erāt ibi. e ¶ Odiē/ tes aīaꝫ dd.ſi erāt hoīes odiebāt ve re:ſi imagīes rep̄ntatiue: ꝓut eſt.s̄.ex poſitū. f ¶ Jdcirco dꝛ ī ꝓuer. Ce cꝰ clau.⁊c. Leui.xxi.d. ſcribitꝰ ꝙ cecꝰ ⁊ claudus nō debent intrare tēplū ad exercēdū ſacerdotū miſteriū:⁊ illa ſcri/ ptura ex iſto facto tracta ē ad ꝓūbiū.i. vt vulgariter inter homīes diceretꝰ. g ¶ Et edificauit ꝑ gy.qꝛ dilatauit edificia illa. h ¶ A mello ⁊ intrin.mello erat q̄dā vorago q̄ erat an̄ fortaliciū p̄dictū:ita tm̄ ꝙ intꝰ voraginē illā ⁊ muruꝫ fortalitij erat terre ſpaciū in q̄ dauid illa edificia cōſtruxit. i ¶ Et dn̄s deꝰ ⁊c.eū in ſuis opibꝰ manifeſte dirigendo. k ¶ Miſit quoq̄ꝫ. Hic ꝯn̄r oſtēditꝰ q̄litꝰ dauid amicos exte riores mul/ tiplicauit faciēdo amicitiā cū rege tyri. l ¶ Et ligna cedri.ꝓptꝰ amicitiā em̄ ꝯtractā intꝰ eos miſit ei ligna de t'ra ſua ꝑ mare. m ¶ Et artifices lig.⁊c.qꝛ ī t'ra illa nō īueniūtꝰ ita bona ligna:nec artifices ita exꝑti ſicꝰ ī regno tyri:ꝟm ꝙ hr̄.J.iij. li.v.ca. n ¶ Et cognouit dd ⁊c.qꝛ videbat facta ſua ī oībꝰ pro ſpari:nec erat aliq̄s ī regno iſrl' q̄ aude/ ret ſeu vellet aliq̄d ꝯ eū machinari: vel ħ forte habuit ꝑ diuinā reuelationem. o ¶ Accepit aūt. Hic ꝯn̄r oſtēditꝰ q̄li ter mltiplicauit amicos interiores ꝑ ħ ꝙ de nouo accepit vxores ples ad mlti plicandū ꝓlē q̄ ꝯiūgeretꝰ in mr̄imoniū cū nobilioribꝰ ⁊ potētioribꝰ regni ſui:⁊ ſic eſſent ei affinitate ꝯiūcti ad maioreꝫ firmitatē regni ſui.lꝫ em̄ de diuīa ꝓte/ ctiōe ⁊ ꝯſeruatiōe ꝯfideret:omittere tm̄ nō debebat ea q̄ poterat facere ꝟm ꝓui dentiā hūanā ad regni ſui ſtabilitatem. Et ptꝫ lr̄a ħ excepto ꝙ dꝛ ħ: p ¶ Cō/ cubinas ⁊ vxo.li.et nō tenetꝰ h copu/ latiue:ſꝫ expoſitiue ꝓ.i.ille em̄ fuerunt ꝟe vxores ſue: ſꝫ dicūtꝰ cū ħ ꝯcubine eo ꝙ erāt ſc̄darie ⁊ n̄ ꝑncipales. q ¶ Au dierūt ḡ. Hic ꝯn̄r oñditꝰ q̄litꝰ bis ex/ pugnauit inimicos exterioreſ.ſ.philiſte os: conſuluit tm̄ primo dn̄m vt per eius auxiliū dirigeretꝰ ⁊ ꝓtegeretꝰ. Et patet lr̄a vſq̄ꝫ ibi: r ¶ Uenit ḡ dauid ī ba/ alpharaſim. iſtud nomē ponitꝰ hic ꝑ anticipationē:qꝛ ſic vocatꝰ ē ille locꝰ ex victoria quā habuit dd:ꝟm qd ſb̄ditur: s ¶ Et dixit da.diuiſit dn̄ſ inimi. ⁊c. Aqua em̄ ꝓptꝰ ſui mollicīē facilitꝰ di uiditꝰ:ſic philiſtei a deo territi ⁊ molles ⁊ effemīati effecti fugerūt corā dauid ꝑ vias diūſas ſe diuidēdo:qꝛ modꝰ fugiē tiū de p̄lio ē diuiſim recedere: ſicꝰ econ/ trario modꝰ veniētiū ad p̄liū ē ꝯiūctim ⁊ vnite īcedere. t ¶ Propterea vo catū eſt no.lo.il.baalpharaſim. a baal qd ē cāpꝰ ſeu planicies et phares qd ē diuiſio:q̄ſi cāpꝰ ſeu locꝰ diuiſiōis.

* Et reliq̄rūt

* ſuū iturus erat in hierl'm ad impu/ gnādū maliciam ſcribaꝝ ⁊ phariſeoꝝ.q̄ bn̄ ſignificantꝰ ꝑ iebuſeū: eo ꝙ interp̄ta tur p̄ſepe meū. Et ꝺ ip̄is ſcribitꝰ Mat. xxiij.b. Ue vob ſcribe ⁊ phariſei hypo/ crite q̄ comeditꝭ domos viduaꝝ oratio/ ne lōga ſimulātes. d ¶ Et abſtuliſ/ ſet clau.⁊.ce.odiētes aīaꝫ dauid. Per iſtos ſignificati fuerūt ſcribe ⁊ pha riſei odiēteſ aīaꝫ xp̄i:ſicꝰ pꝫ ex euāgelio. Nā ip̄i ꝑſecuti fuerūt xp̄m vſq̄ꝫ ad mor tē. Fuerūt etiā ceci ꝑ ignorātiā ꝓptꝰ qd ꝺ ipſis dicit ſaluator Matth.xv.b. Ce ci ſūt ⁊ duces cecoꝝ. Silr̄ fuerūt claudi in via moꝝ:qd ptꝫ ex hoc ꝙ irrita fece/ runt mādata dei ꝓpter traditiōes ſuas vt habetꝰ Matth.vij.ipſos auteꝫ abſtu lit xp̄s de hierl'm.i.auferendos p̄dixit Luc.xix.g. Ubi p̄dixit deſtructionē ci/ uitatis ⁊ ppl'i ꝑ romanos ī vltionē mor tis ſue:qd impletuꝫ fuit anno.xlij.a xp̄i paſſione. † ¶ Habitauit autē da/ uid in arce.ſcꝫ ſion ꝑ quā intelligitur militans eccleſia:eo ꝙ ibidē ꝑ miſſionē ſpūſſancti ſuper ap'los fuit fundata. Jn hac aūt arce habitat xp̄s ꝑ gratiā ſicꝰ di/ cit Matth.vltꝰ.d. Ecce ego vobiſcū ſuꝫ omnibus diebus vſq̄ꝫ ad finem ſeculi. k ¶ Miſit quoq̄ꝫ hirā ⁊c. Per ħ ꝙ hirā gentilis talia fecit: fuit ſignificatū ꝙ gentilitas in edificatione eccl'ie pro/ ficeret multum. q ¶ Audierunt ḡ philiſtijm ⁊c. Per hoc autē ꝙ ipſi ꝯtra dauid īſurgētes ab eo fuerunt bis debellati: ſignificatū fuit ꝙ principes iudeoꝝ ⁊ tyrāni ꝯtra xp̄m in mem/ bris ſuis pugnaturi:ꝑ fidem ⁊ miracula eſſent bis debellādi ⁊ cōfutandi:primo.ſ.in iudea:⁊ in alijs terris poſtea.

---

a ¶ vt ī ꝑncipio regni fortitudinē ꝺmōſtraret
Hec ē ciuitas dauid. Propoſue a b
a ¶ ꝑncipatū militie. b ¶ q̄ ſcꝫ ꝑ ſb̄iectos col les ī arcē cōſcēderet eāq̄ꝫ caperet.
rat em̄ dauid ī die illa ꝑmiūm:q̄ui
a ¶ qꝛ iā capta īferiori ciuitate arcē obtīere n̄ poterat.
a ꝑcuſſiſſet iebuſeum:⁊ tētigiſſet do c
a ¶ qui erāt ſuper murum.
b matum fiſtulas:et abſtuliſſet clau d
dos ⁊ cecos odiētes aīaꝫ dd. Jd/ e f
circo dꝛ ī ꝓuerbio: † Cecꝰ ⁊ claudꝰ
nō intrabūt ī tēplū. Habitauit āt †
dauid ī arce ſion:⁊ vocauit eā ciui
c tateꝫ dauid. Et edificauit ꝑ gyrū g
a mello ⁊ ītrinſecꝰ. Et īgrediebatꝰ h
ꝓficiēs atq̄ꝫ ſuccreſcēs:⁊ dn̄s deꝰ i
d exercituū erat cuꝫ eo. Miſit q̄ꝫ hi k
ram rex tyri nūcios ad dauid ⁊ li/ l
gna cedrīa ⁊ artifices lignoꝝ: arti m
ficeſq̄ꝫ lapidū ad parietes:⁊ edifi/
cauerūt domū dauid. Et cognouit n
dauid q̄m ꝯfirmaſſet eū dn̄s regē
ſuꝑ iſrl':⁊ q̄m exaltaſſet regnū eiuſ
ſuꝑ ppl'm ſuū iſrl'. Accepit aūt da o
¶ diuerſas eccleſias.
e uid adhuc ꝯcubinas ⁊ vxores de p
hieruſalē poſtq̄ꝫ venerat ꝺ hebrō.
f Natiq̄ꝫ ſūt dauid ⁊ alij filij ⁊ filie.
Et ħ noīa eoꝝ q̄ nati ſūt ei ī hieru
a ¶ in ꝑmo Paral'. Symma. ¶ hij q̄ttuor fi/
ſalē:ſamua/⁊ſobab/⁊ nathā/⁊ſalo
lij ex berſabee filij amihel. a ¶ in Paral'. Je baar. b ¶ in Paral'. Napheg.
mō/⁊ iabaar/et heliſua/⁊ nepheg/
a ¶ in Paral'. iaphie. b ¶ in Paral'. beliade.
⁊ iaphia/⁊ heliſama/⁊ helida/⁊ he
a ¶ in Paral'. eliphalech.
liſeleth. Audierūt ḡ philiſtijm ꝙ q
vnxiſſent dauid in regē ſuꝑ iſrl':et
aſcēderūt vniūſi vt q̄rerēt dauid.
Qd cū audiſſet dd ꝺſcēdit ī ꝑſidi
um. Philiſtijm āt veniēteſ diffuſi
ſūt ī valle raphai. Et cōſuluit dd
dn̄ꝫ/dicēſ:ſi aſcēdā ad philiſtijm:
et ſi dabis eos ī manu mea: Et di
xit dn̄s ad dd: Aſcende: quia tra
dēs tradā philiſtijm in manu tua.
Uenit ḡ dauid ī baalpharaſim:et r
ꝑcuſſit eos ibi/⁊ dixit: Diuiſit dn̄ſ s
inimicos meos corā me ſicut diui
duntꝰ aque. Propterea vocatuꝫ ē t

Ps.75.a

Leui.21.d

Moraliter

a ¶ Baalpharaſim. Interptaẗ inimicoꝝ diuiſio: pōt dici ſic loc⁹ vocar⁹: qꝛ philiſtijm reliq̄rūt idola ſua in loco vbi diuiſi ſūt. b ¶ Piroꝝ. In hebreo flentiū .i. idoloꝝ: vbi ſcꝫ idola erāt in q̄bus ꝯfidebāt: q̄ flentiū vocanẗ: qꝛ fletu digna ſunt: ⁊ cultores ſuos ad fletū: miſeriāꝗ pducūt. c ¶ In cacumie piro. Pir⁹ dꝛ ex greco pyr: qđ ē ignis. Piri ſcti: cacumē: ſublimitas vite eoꝝ in q̄ flante ſpūſctō itonuit pdicatiōis ſonit⁹. Qui ē gradieẗ .i. donū ī carne adueniēt: in cacumine piroꝝ .i. ſup celſitudinē ſctōꝝ: dū hic ſonit⁹ audiẗ a nr̄o dauid: philiſtei intelligibiles ſuperanẗ.

Ca. VI

Congregauit aūt ⁊c. Dauid xp̄m: arca ſignificat eccl̄iam. Queſiuit dauid arcaꝫ in ciuitatē ſuā adducere: ſꝫ cauſa iteruenietē ad tp̄s: eaꝫ alibi diuertit: ⁊ poſtea qđ vouerat/ expleuit: qꝛ dn̄s ī carne apparēs euāgeliū gēti ſue pdicauit: ſꝫ cecitas ex pte ꝯtigit in iſrl̄: donec ple. gen. ī. ⁊ ſic om̄is iſ. ſalu⁹ fi. Cōgregauit dauid ex iſrl̄ electos triginta milia: qꝛ dn̄s primitiuā eccl̄iam ex iſrl̄ ꝯſtituit: nō oēs: ſꝫ electos ſibi cōſociās. Nō em̄ oēs qui ex iſrl̄ hi ſūt iſraelite ſꝫ filij pmiſſiōis deputanẗ in ſemine. Qui triginta milia dicūtur .i. fidei opis ⁊ ſpei firmitate perfecti. Tria em̄ ꝓpter ꝯfeſſionē trinitatis ad fidē ptinent.

Roſſ.ii.c

Ni. de ly.

a ¶ Et reliq̄rūt ibi ſcul. ſua. q̄ apportauerāt ſperātes ꝯſeq̄ victoriaꝫ p ipſa. b ¶ Que tulit da. In hebreo habeẗ: Et cōbuſſit ea dauid: ⁊ ꝙ hec ſit vera lr̄a. ptꝫ p id qđ dꝛ .j. Paral. xxiiij. d̄ iſtis idolis. Et tulit ea ⁊ iuſſit ea tōburi dauid: qꝛ p̄ceptū erat ī lege: ꝙ auꝝ ⁊ argētū ſeu aliq̄d aliud de idolis nō ꝯcupiſcerēt: ſꝫ oīno deſtruerent: vt hr̄ Deut. vij. c ¶ Et addiderūt adhuc. qꝛ collegerūt maiorē exercitū q̄ꝫ p̄us vt ſe vindicarēt. Et ptꝫ lr̄a vſq; ibi: d ¶ Et cū audieris ſo. ⁊c. ſignū erat angeloꝝ venientiū in auxiliū dauid ad debellādū aduerſarios. iō ſbdiẗ: e ¶ Tūc egredi. dn̄s .i. diuīa ꝟt⁹ ī angelis a dō miſſis.

a nomē loci illius baalpharaſim. Et reliquerūt ibi ſculptilia ſua q̄ tulit dauid ⁊ viri ei⁹. Et addiderūt adhuc philiſtijm vt aſcenderēt: ⁊ diffuſi ſūt ī valle raphaim. Conſuluit autē dauid dn̄m. Si aſcēdā ꝯtra philiſteos: ⁊ tradas eos in manus meas? Qui rn̄dit: Nō aſcēdas obuiaꝫ eis: ſed gira poſt terguꝫ eoꝝ: ⁊ venies ad eos b ex aduerſo piroꝝ. Et cū audieris c ſonitū clamoris gradiētis in cacumine piroꝝ: tūc inibis p̄liū: quia tūc egredieẗ dn̄s aū faciē tuā: vt percutiat caſtra philiſtijm. Fecit itaq; dauid ſicut p̄ceꝑat ei dn̄s/ ⁊ pcuſſit philiſtijm d̄ gabaa vſq; dū venias gezer.

a ¶ etiā excuſſit: ſic in Paral. declaraẗ.

¶ al's contra eos.

a ¶ vel cū audieris a ptātib⁹ angelicis eoꝝ idola conteri ⁊ cōculcari.

Ca. VI

d Congregauit aūt rurſū dauid oēs electos ex iſrael triginta milia. Surrexitq; dauid ⁊ abijt: ⁊ vniuerſus pplus q̄ erat cū eo de viris iuda: vt adducerent arcā dei: ſuper quā inuo- f g

dos: qđ nos nullo mō pmitterem⁹. Ūn̄ oportet ꝙ eos potenter auferas ſi vales: qꝛ nō ſpōte eos tradem⁹ tibi. Ūn̄ dauid de h̄ idignat⁹ poſtq̄ꝫ cepit arcē ſion potenẗ poſuit p̄miū facientibus tria ī debellatiōe iebuſeoꝝ. pmo illi q̄ pmo pcuſſiſſet iebuſeū qđ ē ꝯ pſonas eoꝝ. ſcđo illi q̄ tetigiſſꝫ domoꝝ fiſtulas: ⁊ h̄ ꝯ ſuſtētatōes eoꝝ. hierl̄m em̄ n̄ hēbat aquā inẗ muros: ſꝫ ex pluuialib⁹ aq̄s ī ciſternis collect̄ ſuſtētabāẗ. Ūn̄ frāgēdo ſtillicidia illa .ſ. fiſtulas p q̄s aq̄ fluuialis fluebat maxime affligerenẗ. tertio ordinauit ꝯtra deos eoꝝ dicēs: Qui abſtuliſſet cecos ⁊ claudos ⁊c. h̄ ē ſimulacra iebuſeoꝝ vt dictū ē. Et nota ꝙ vbi trāſlatio nr̄a diē cecos ⁊ claudos odiētes aīaꝫ dauid: ꝟitas hebraica habet cecos ⁊ claudos q̄s odiebat aīa dauid: qđ videẗ facere ꝓ iſta expoſitiōe. Nā dauid ꝓprie odiebat talia ſimulacra tāq̄ꝫ inimica diuīo cultui: iuxta illud Ps. Nōne q̄ oderūt te dn̄e oderā. Silr̄ iuẋ illud qđ ſeq̄ẗ: Idcirco dꝛ ī Prouer. Ceci ⁊ claudi n̄ ītrabūt in tēplū dn̄i: videẗ mag̃ adaptari ad iſtā expoſitionē ſic. Nā iſte loc⁹ fuit aſſignat⁹ diuīo cultui a tpe q̄ abraā voluit immolare iſaac Gen̄. xxij. Et ibideꝫ iacob vidit ſcalam Gen̄. xxviij. Et ibidē fuit fūdatū tēplū p ſalomonē: vt infra. iij. li. ca. vi. et. ij. Paral. iij. ⁊ iō ibi erat tēplū dn̄i edificādū ī q̄ nulla imūdicia idolatica debebat hr̄e īgreſſū: ſꝫ ſol⁹ de⁹ erat adorād⁹ ⁊ colēd⁹: iō tāq̄ꝫ p̄ſagiū hui⁹ boni futuri: q̄ſi ꝓuerbialiter dicebaẗ: Nō ītrabit cec⁹ ⁊ claud⁹ ī tēplū dn̄i: q̄ſi diceret: ꝟe p̄noſticauerūt iebuſei ꝙ ī tēplū dn̄i ī hac ciuitate edificādū nō ītrabūt ceci ⁊ claudi: h̄ ē: dij gētiū: q̄ ceci ⁊ claudi dicūẗ: vt dictū ē.

Replica. In ſcđo li. Reguꝫ v. ca. vbi poſtil. adducit Rab. Sa. nō vt ei⁹ dicta approbet: ſꝫ vt obſcure dictū de cecis ⁊ claudis aliq̄liẗ elucidꝫ. Burgen̄. rōnabiliẗ q̄dā dicta Ra. ſa. abijcit d̄ cec̄ ⁊ claudis: ⁊ extortā ſententiā ſupaddit contra cōmunē doctoꝝ noſtrorum expoſitionē: aſſerens per cecos ⁊ claudos in- h

f ¶ In ca. v. vbi dꝛ ī poſtil. Ra. ſa. dicit: ꝙ iſti ceci ⁊ claudi erāt due imagines: q̄ꝝ vna repn̄tabat iſaac.

Additio. Hec expoſitio Ra. ſa. videẗ aliq̄ falſa p̄ſupponē: ⁊ q̄dā alia icerta q̄ nullū hn̄t fūdamētū ī ſacra ſcp̄tura ſbiūgē. Primū ptꝫ. Nā p̄ſupponit ꝙ iebuſei deſcēderāt d̄ abimelech cū q̄ abraā iiuit fed⁹ ⁊ iuramētū ⁊c. qđ falſū ē. nā abimelech erat rex philiſtioꝝ: vt pꝫ Gen̄. xxi. ⁊. xxvi. Philiſtei āt deſcēderūt a meſrhaim ſcđo filio chā filij noe: vt pꝫ Gen̄. x. Iebuſei ꝟo deſcēderūt a chanaā q̄rto filio eiuſdē chaꝫ filij noe: vt ptꝫ ibidē. ⁊ ſic ptꝫ falſitas hui⁹ p̄ſuppoſiti. Preterea p̄ſuppōit ſcđo ꝙ poſteri abrae n̄ poſſent īuadē hierl̄m rōne p̄dicti iuramēti: qđ ē falſū. Nā ī p̄dicto federe cū abimelech īito: lꝫ abraā iurauit n̄ nocē abimelech nec poſteris ſuis ſeu ſtirpi ſue: n̄ tn̄ iurauit ꝙ poſteritas abrae nō noceret poſteritati abimelech: vt ptꝫ ī p̄dicto ca. Gen̄. xxi. aſpiciēti formā illi⁹ iuramēti. Silr̄ et Gen̄. xxvi. Abimelech ꝯfederauit ſecū iſaac cū iuramēto: qđ nō oportebat facere ſi iā abraā iuraſſet ꝓ poſteritate ſua: ⁊ ſic dato ꝙ iebuſei deſcēderāt ab abimelech: adhuc poſſent filij iſrl̄ eos īuadere. Secūdū ptꝫ. Nā dicit ꝙ iuramētū abrae fuerat ad tp̄s certū: qđ nōdū trāſierat qn̄ ioſue cepit terrā: ſꝫ tpe dauid iā tp̄s illud trāſierat: q̄ q̄dē p̄ſuppoſita nullā auctoritatē videnẗ in ſacra ſcp̄tura habere. Ūn̄ de tali expoſitiōe nō videẗ mētio eſſe facīēda. Alia ꝟo expoſitio doctoꝝ eſt ſat̄ applicabilis lr̄e: ſꝫ tn̄ eſt ali⁹ dicēdi mod⁹ q̄ forte mag̃ lr̄e adaptaẗ. ⁊ ē talis videlicet ꝙ ceci ⁊ claudi illi erāt ſimulacra deoꝝ iebuſeoꝝ ſupra poſita in ſūmis fortalicijs ſuis: q̄ quidē iebuſei ſuos deos cecos ⁊ claudos noīabāt ſm eſtimationē dauid: q̄ illos deos improperādo dicebat: Oclos habēt ⁊ nō videbūt: pedes habēt ⁊ nō ambulabūt. ⁊ iō credētes ꝙ dauid nō toleraret ī illa ciuitate regia ſiles deos: nec cultū eoꝝ excuſabāt ſe a receptiōe dauid/ dicētes: Nō ingredieris huc niſi abſtuleris cecos ⁊ claudoſ. q. d. ſcim⁹ ꝙ ſi tu poſſideres illū locuꝫ auferres deos nr̄os q̄s reputas cecos ⁊ claudos: qđ

telligi deos iebuſeoꝝ: q̄ ſuos deos ſic noīabāt: qꝛ dauid d̄ dijs gētiū dixerat: Oclos habēt ⁊c. Sꝫ extn̄eū videẗ ꝙ ꝓpẗ dictū dauid iebuſei ſuos deos dicerēt cecos. Dauid em̄ fuit iebuſeis ⁊ dijs gētiū ꝯri⁹. Ūn̄ ſilr̄ videẗ ꝙ ſi q̄s īfidelis blaſphem⁹ deo vero īponeret nomē turpe: ⁊ fidelis de deo vero loq̄ volēs/ vtereẗ blaſphemāt̄ noīe: ita ⁊ īfidelis audiēs idola cōtēptibiliẗ cecos p ſuū adūſariū noīari ſe ſuo noīe adūſario ꝯformaret: q̄n poti⁹ reprobaret: nec fortaſſe ille mod⁹ loq̄ndi d̄ dijs gētiū erat apđ dauid ī vſu: qꝛ nōdū ille ps. fact⁹ videẗ fuiſſe. q̄ loq̄ẗ de deoꝝ cecitate: nec fortaſſe iebuſei ſibi putaſſent honeſtū deos ſuos exponere ſup muros vbi ſagitt̄ īpeti potuiſſent: qđ tn̄ de cec̄ ⁊ claudis h̄ dꝛ: nec nob̄ foret honeſtū ſacramētū ſic ponē ī locū vbi nō pcereẗ eidē. Eſt igiẗ extorta expoſitio Bur. ⁊ ſic vt diē Bur. hebraica lr̄a hēat cecos ⁊ claudos q̄s odiebat aīa dauid h̄ bn̄ ſtat cū nr̄a trāſlatiōe ⁊ doctoꝝ nr̄orū expoſitiōe. nā ſtāt bn̄ ſilr̄ ꝙ ipi ceci q̄ ad deridēdū dauid ſup fortalicia poſiti oderāt anīam dauid: ⁊ qđ dauid oderat eos. Nec ꝟe applicat Bur. ꝓuerbiū iebuſeoꝝ ceci ⁊ claudi nō intrabūt ī tēplū: q̄ſi p̄noſtice veꝝ dixerīt ꝙ dij gētiū nō eēnt ingreſſuri: qꝛ ꝯriū hui⁹ hr̄ ex Daniele ⁊ euangelio Matth. vbi dꝛ: Abomīatio deſolatiōis ponēda ī tēplo: ⁊ fortaſſe hodie tēplū h̄ ꝓphanatiōib⁹ deſeruit: ſicut tpe achaz.

Ca. VI

Diuiſio

Congregauit āt. Hic ꝯn̄r oñdiẗ deuotio dđ erga deū. ⁊ h̄ q̄ꝫtū ad duo. P̄rio q̄ꝫtū ad arcā dī deducēdā ad locū ſolēnē .ſ. hierl̄m. Scđo q̄ꝫtū ad domū dn̄i edificādā. ca. vij. Circa p̄mū deductio arce īcipiẗ. ſcđo ex timore īterrūpiẗ/ ibi: Poſtq̄ꝫ aūt pue. tertio deuote pficiẗ/ ibi: Nūciatūq̄ꝫ ē. Circa p̄mū dꝛ: Cōgregauit āt rur. da. ⁊c. qꝛ tal̄ trāſlatio arce debebat fieri cū mag ſolēnitate. g ¶ Ut addu. arcā dei

Moraliter

Moraliter. ¶ Cōgregauit āt ⁊c. Seq̄ẗ. g ¶ Ut adducerent

fidē ptinēt. Decē ꝓpt̄ decalogū ad opa. Mille ꝓpter sui pfe
ctionē ad spem vite eterne: q̄ supi⁹ nihil ē: sic̄ nullus numer⁹
maioꝛ millenario ē. Si em̄ decē milia: si triginta si etiaꝫ mille
milia dixeris: nō ipm̄ mille nūerādo trāscēdis: sꝫ vel p se vl' p
minores numeros sepi⁹ ducēdo multiplicas. Tria ḡ p decem
Jac.2.d multiplica: ne fides sine opib⁹ mortua
sit. Itē triginta p mille vt fides q̄ p di/
lectionē opat': nō alibi q̄ꝫ in celis retri
butionem speret. Electi igitur ex israel
populos recte credētes: opantes: spe/
rātesq̄ꝫ significāt. Viri aūt iuda q̄ erāt
cū dauid aplos ⁊ doctores lateri chri/
sti q̄si familiari⁹ adherētes indicāt. His
stipatus dn̄s arcā adducere. i. eccl'iam
dilatare: ⁊ in eoꝝ q̄ nō crediderūt cor/
dibus inserere gaudet. Imponit' arca
plaustro nouo vt noui testamēti gr̄a re
nouat' ī baptismo infundat': ⁊ vinum
nouū nouis vtrib⁹ cōmendet'. Erat q̄/
dem pri⁹ arca in domo aminadab: qui
erat in gabaa: q̄ꝛ eadē q̄ nūc p̄dicat' ec
clesie fides: ⁊ an̄ incarnatiōis dn̄ice tē
pus florebat: in his q̄ p̄riarchaꝝ deuo
tionē secuti sunt. Aminadab em̄ q̄ int'
p̄tat' de⁹ me⁹ spōtane⁹ vl' abraā patreꝫ
fidei: vl' moysen legislatorē significat:
q̄ vterq̄ꝫ in gabaa custodit arcā: q̄ꝛ sub/
limi exēplo ꝟtut' credētiū pectora mu/
nit. Vn̄ ⁊ gabaa collis interp̄tat': q̄ est
loc⁹ ī ciuitate cariathiarim: Flata fort'
arca ludebat dauid: ⁊ oīs isrl' corā dn̄o
diuersis instrumētis ⁊ musicoꝝ gene/
rib⁹: q̄ꝛ inchoāte noue gr̄e p̄conio: dn̄s
ad exhibēdas deo p̄ri laudes hūilitat'
[...].12.d oēs inuitat dicens: Qui mihi mīstrat:
[...].12.a me sequat'. Alij dādo p spm̄ sermoneꝫ
sapiētie: alij sermoneꝫ sciē: alij genera
linguaꝝ ⁊c̄. Sꝫ his ⁊ hmōi charisma/
B tū generib⁹ ꝓgrediēte arca. i. crescēte p̄mitiua eccl'ia: ventū ē
ad aream nachor. i. areā p̄paratā in gentiū eccl'iam fidei ꝟita
[...]al.3.c te ꝯsecrādā. d̄ q̄ d̄r: Permūdabit areā suā: vbi sacerdos q̄ ar/
cā incaut⁹ q̄si corrigendo tetigit: mox a dn̄o ꝑcussus occubuit:
q̄ꝛ iudeoꝝ ppl's dū inuidet gētib⁹: salut' munere p̄uat'. Dū le/
gē vult euāgelio miscere: vtriusq̄ꝫ gr̄am ꝑdit. Tenuit eam: q̄ꝛ
calcitrabāt boues. Boues calcitrare ē p̄dicatores euāgelij li/
beri⁹ circa fidē agere: nec ƀm ꝯsuetudinē leg' ingredi: sꝫ sab/
bata neomenias: circūcisioneꝫ: victimasq̄ꝫ spūalit' interp̄tari.
Quos velut errātes corrigere tētabāt: q̄ descēdētes d̄ iudea
[...].15.a docebāt fratres. Nisi circūcidamini ƀm morē moysi: nō pote
stis salui fieri. a ¶ Sedētis in cherubin ⁊c̄. Sup arcam
erat tabula quā alis duo cherubin tegebāt. int' q̄s dn̄s appa/
rebat ⁊ loq̄bat'. ¶ Grego. In historia regis dauid ⁊ ꝓphete
q̄ arcā dei adduxisse d̄r: hūilitas approbata: supbia dānata: ⁊
temeritas vīdicata mōstrat'. Dauid em̄ q̄ corā arca hūilit' sal/
tare nō erubuit. mox ꝓmissionē filij dei d̄ sua stirpe nasciturī:
suscipe meruit ⁊ ꝯiunx q̄ hūilitatē despexit: ꝑpetue sterilitat'
penas luit. Sacerdos q̄ꝫ qui arcam temerarie tetigit: reatuꝫ
sui ausus imatura morte purgauit. Ubi intuēdū est q̄ꝫtuꝫ de/
linq̄t q̄ ad corp⁹ dn̄i re⁹ accedit: si ille morte mulctat' q̄ arcā do
minici corpis figurā: minori q̄ꝫ debuit veneratiōe corripuit.
Moraliter ¶ Grego. Sepe q̄ꝛ intelligi nō valēt: deteriorib⁹ displicēt fa
cta: vl' dicta melioꝝ. Sꝫ eo ab eis nō temere rep̄hēdēda sūt: q̄
app̄hēdi ꝟacit' nō pn̄t. Sepe aliq̄d a maiorib⁹ dispēsatorie a/
git' qd̄ a minorib⁹ error putat'. Sepe multa a fortib⁹ dicunt'
q̄ infirmi dijudicant: q̄ꝛ ignorāt. Qd̄ bn̄ bob⁹ calcitrātib⁹ īcli
nata illa testamēti arca significat': quā q̄ꝛ casurā credēs leui/
tes erigere voluit: mox sn̄iaꝫ mort' accepit. Quid enī ē mēs
iusti nisi arca testamēti q̄ bob⁹ calcitrātibus inclinat': q̄ꝛ sepe
etiā q̄ bn̄ p̄est dū subiectoꝝ cōpassiōe ꝯcutit' ad dispensatiōis
cōdescēsionē ex sola dilectiōe ꝓmouet'. Sꝫ ī h̄ qd̄ dispensato
rie agit': inclinatio fortitudīs casus putat' imperit'. Vn̄ ⁊ sub
diti ꝯ hāc manū rep̄hēsiōis mittūt: si a vita ꝓtin⁹ sua temeri/
tate deficiūt. Leuites ḡ quasi adiuuās manū tetēdit: sꝫ delin/
quēs vitā ꝑdidit: q̄ꝛ dū infirmi fortiū facta corripiūt: ab ip̄a vi
uentiū sorte reprobant'. Aliqn̄ scī viri q̄dā minimis cōdescē
dentes dicūt: q̄dā ꝟo summa ꝯtēplātes ꝓferūt: dūq̄ꝫ vim vel
cōdescēsiōis vel altitudinis nesciūt: audacter hec stulti rep̄hē
dūt. Et q̄d ē iustū de sua cōdescēsiōe velle corrigere: nisi incli/
natā ar/
natā arcā supba rep̄hēsiōis manu reuelare. Quid ē iustū d̄ in/ L
cognita locutiōe rep̄hēdere: nisi motū ei⁹ fortitudīs erroris la/
psum putare. Sꝫ ꝑdit vitā q̄ arcā dei tumide subleuat: q̄ꝛ n̄ san
ctorū corrigere recta p̄sumit: nisi q̄ de se pri⁹ meliora sentit. vn̄
⁊ leuites oça. i. robust⁹ dn̄i d̄r: q̄ꝛ p̄sumptores nisi robustos se ī
dn̄o crederēt: nō melioꝝ facta vel dicta
velut infirma iudicarent. b ¶ Qui
mortu⁹ ē ⁊c̄. Mortuo sacerdote non
ausus ē arcā diuertere ad se ī ciuitatem †1.Pa.13.a
dauid: sꝫ diuertit eā ī domū obededom
gethei. Quia respuētib⁹ verbū iudeis:
ne p̄dicatio audita ⁊ nō suscepta pl⁹ no
ceret: apl'i trāsierūt ad gētes. vn̄ loc⁹ ar
ce nachor q̄ gentiū fidē dn̄i gr̄e p̄ꝑataꝫ
significāt: ꝑcussio oçe nuncupatur: quia
ex illoꝝ delicto

a catū ē nomen dn̄i exercituū sedē
tis ī cherubin sup eā. †Et impo/ a
suerūt arcā dei sup plaustruꝫ no
uum. Tuleruntq̄ꝫ eam de domo b
aminadab: qui erat in gabaa.
Oça autē ⁊ haio filij aminadab
minabāt plaustrū nouū. Cūq̄ꝫ
tulissēt eā d̄ domo aminadab: q̄
erat ī gabaa/custodiēs arcā dei:
haio p̄cedebat arcā dei. Dauid c
aūt ⁊ oīs isrl' ludebāt corā dn̄o ī
omnib⁹ lignis fabrefact': ⁊ citha
ris ⁊ lyris ⁊ tympanis ⁊ sistris ⁊
cymbalis. †Postq̄ꝫ aūt venerūt d
ad areā nachor: extēdit oça ma/
nū ad arcā dei ⁊ tenuit eam: q̄m̄
calcitrabāt boues: ⁊ declinaue/
rāt eam. Iratusq̄ꝫ ē dn̄s idigna/
tione ꝯtra oçam. Et ꝑcussit eum
a ¶ id est sup humeros ē percussus quibus
ƀm legem arcam ferre debuit.
b sup temeritate: q̄ mortu⁹ ē ibi iu/
xta arcā dei.

¶ Nico. de lyra

✻ arcam dei sup quā inuoca. ē no
mē dn̄i. Sic̄ em̄ dictū fuit Exo. xxv. b.
sup arcā erat ꝓpitiatoriū qd̄ erat q̄si se/
des dei inde dāt' respōsa. a ¶ Et im
posuert' arcā dei ⁊c̄. isto mō remise/
rāt eā p̄ncipes philistinoꝝ vt h̄r li. i. vj.
ca. b ¶ Tulert'q̄ꝫ eā de do. amina
dab ⁊c̄. cōtrariū videt'. j. Paral. xiij. b.
vbi d̄r: Et ascēdit dauid ⁊ oēs viri isrl' †2.q.7.6.
ad collē cariathiarim q̄ est ī iuda: vt au itē obijcit'
ferret inde arcā dn̄i. Dicendū q̄ caria/
thiarim ⁊ gabaa erāt loca satis ꝓpinq̄:
et in cariathiarim p̄mo cōgregat⁹ ē po/
pulus ad dauid: ⁊ inde trāsierūt ad de/
ducendū arcā q̄ erat ī gabaa: ⁊ inde du
cēdo eā trāsierūt p cariathiarim: ⁊ sic in
telligēdū ē illud qd̄ est inductū d̄. j. Pa
ral. Ultim⁹ em̄ locus in q̄ māserat arca
an̄q̄ꝫ p dauid trāsferret' in domū obede
dom fuit gabaa: sic̄ dictū fuit. s̄. j. li. vij.
ca. c ¶ Dauid aūt ⁊ oīs isrl' lu. co. dn̄o. iste ludus nō erat D
dissolutiōis sꝫ deuotiōis: ƀm illud Ps̄. lxxxiij. a. Cor meū ⁊ ca/
ro mea: exultauerūt in deū viuū. d ¶ Postq̄ꝫ aūt venerūt
ad arcā. Hic deductio arce int'rūpit' ꝓpt' mortē oçe repentinā Oça quō
cui⁹ causa fuit: vt dicūt hebrei: q̄ꝛ fecerat poni arcā sup plaustrū peccauit
cū tn̄ deberet portari ī humer' leuitaꝝ: vt h̄r Num. vij. ⁊ in plu
rib⁹ alijs locis: ⁊ ꝓpt' h̄ qn̄ scd̄o fuit portata de domo obededō
fuit portata ī humeris: vt ptꝫ. ī. eodē ca. ⁊. j. Paral. xiij. Qꝛ aūt
sic deberet portari oça nullo mō debebat ignorare. Preterea
peccauit ī h̄ q̄ voluit assimilari philisteis infidelib⁹ ī arce d̄por/
tatiōe: vt ptꝫ ex p̄dictis: fuit tn̄ ꝑcussus a deo qn̄ arcā tetigit in/
clinatā ex recalcitratiōe boū portātiū ip̄am: q̄ꝛ tūc fuit māifestuꝫ
q̄ nō debebat sic portari: sꝫ humer' hoīm rōnabiliū q̄ꝝ depor/
tatiōe sic nō fuisset inclinata. Qꝛ aūt aliq̄ dicūt q̄ fuit ꝑcussus a
dn̄o: eo q̄ arcā nudā tetigerit: nō hꝫ apparētiā: q̄ꝛ arca portaba
tur īuoluta pāno ne videret' nuda a leuit' eā portātib⁹ ⁊ a ppl'o
✻ ne morerēt'
✻ ducerēt arcā dei. In hac aūt arcā tria fuerūt. s. tabule te/ Moraliter
stimonij p q̄s designat' donū sacre scripture: ⁊ virga aaron per
quā rigor iusticie: ⁊ manna p quā dulcor miscd̄ie figurat'. Hec
em̄ tria regimini tpali ⁊ spūali sunt necessaria. Per hoc igit' q̄
dauid arcā ad se adduxit: significat' q̄ bon⁹ p̄nceps ⁊ prelatus
debēt esse solliciti de habēdis istis trib⁹. Per hoc aūt q̄ hec ar
ca debebat sacerdotū humeris deportari: significat' q̄ p̄ncipes
⁊ p̄lati ꝓprios humeros debēt submittere ad portādū on⁹ sui
officij ne ꝑcutiant' a dn̄o: sicut oça ad deportationē arce boū hu
meros applicauit: cui sunt similes q̄ regēdas ecclesias suas a/
lijs tradūt etiā ignorantibus ⁊ ipsi in alijs occupant'. Licet au
tē oça fuit ꝑcussus ꝓ peccato deportationis indebite ⁊ nō ꝓ ta
ctu arce sicut plenius dixi in expositiōe litterali: tn̄ nō fuit ꝑcus/
sus ante tactū eius qn̄ inclinata fuit ex recalcitratiōe boum: q̄ꝛ
tunc apparuit oçe peccatum: q̄ꝛ non fuisset sic inclinata si fuisset
humeris deportata: ⁊ in hoc dn̄s documētū dedit iudicib⁹ dif/
ferēdi punitionē maloꝝ vsq̄ꝫ ad tp̄s debitū. Et h̄ mō dauid pu
nitionem ioab ⁊ semei distulit vt habet'. iij. Reg. ij. b. Hoc eti/
am modo dn̄s dicit Gen̄. xv. d. Nondū cōplete sunt iniq̄tates
amorreoꝝ. Per hoc auteꝫ q̄ dauid fuit ita sollicit⁹ de portatio/
ne arce ad locum honestū: ⁊ d̄ statuendis cantorib⁹ ⁊ leuit' ibi/
dē ad diuinū obsequiū: vt habet'. j. Paral. xvj. ostēdit' q̄lit' p̄n/
cipes christiani de cultu diuino debent sollicitari.

ex illorũ delicto ꝓuenit ſalus gentibꝰ. Obededom nãq; q̃ interꝑtat̃ ſeruiẽs hõ illũ ſignificat: d̃ q̃ dicit̃: Pplˢ quẽ nõ cognoui ſeruiuit mihi: in audi. au. ⁊c. ⁊ quaſi mors oçe ꝑmittit̃. Eripies me de ꝯtradictiõibꝰ pplˢ. Geth q̃ꝫ torcular interꝑtat̃: ſignificãs crucẽ ĩ qua vitis vera calcari ⁊ exꝓmi dignata eſt.
Gal. 6. c A qua getheꝰ pplˢ põt appellari. q̃ dicit: Mihi autẽ abſit gl̃iari niſi in cruce dñi. a ¶ Tribꝰ mẽſibus. Quibus ſcꝫ fides / ſpes ⁊ charitas ſignificatur. Sicut eñ diebꝰ mẽſis ĩplet̃: ita ſingule ꝟtutes ſuis eque paſſibus ad perfectionẽ veniũt: hi mẽſes donec plenitu/
Ubi ſ. quia do gẽtiũ intrat / currere nõ ceſſant. Tã dẽ rediẽs dauid arcã in ciuitatẽ dñi reducet: q꞉ xp̃s helia ⁊ enoch p̃dicãtibus ꝯuertet corda patrũ ad filios: boues ⁊ arietes ĩmolãs. i. eos q̃ areã dñi triturãt: ⁊ ouiũ ducatũ gerũt in martyriĩ ſãguine coronãs. b ¶ In organis armigatis. i. ad armũ ligatis: dũ manibus ferẽtis tãgunt̃. Aliud genꝰ organi ẽ qd̃ cũ aqua fit. c ¶ Ephot. Nõ põtificali: ſꝫ linea veſte cauſa hũilitat̃.
I. pa. 15. d Linũ de t̃ra ꝓceatũ multo labore ad cãdorẽ veſtis ꝑuenit: ⁊ hũanitas a verbo aſſumpta inter flagella triũphauit. d ¶ Cũq; intraſſet ar. dñi in ⁊c. Cũctis exultãtibꝰ ⁊ ad arce celeſtis introitũ hymnos reſonãtibꝰ: ſola michol filia ſaul abeſt: ⁊ ex ſpectacul̃ dauid humiliatũ deſpicit: q꞉ credẽtibꝰ ĩ fine mũdi iudeis: multi ꝓfeſſiõe xp̃m: ſꝫ opere ſequent̃ antixp̃m: q̃bꝰ ꝯgruit ꝙ michol
F (q̃ ob figurãdũ ĩſtabilitatẽ carnaliũ a qua oĩs interꝑtat̃) nõ vxor dauid: ſꝫ filia ſaul dicit̃: q꞉ q̃ xp̃o fidetenꝰ ſeruiũt: nõ illius regno coronãdi: ſed ꝑſecutorꝫ eiꝰ q̃s imitant̃ anathemate ſũt dãnãdi. Uerꝫ praui ſuccẽſeant / hũilitatẽ eccl̃ie cõtẽnant: nihilominꝰ arca dñi locũ ſuũ ingredit̃: ⁊ ponit̃ in medio tabernaculi: qd̃ tetenderat ei dauid. i. fides eccl̃ie p̃dicat̃: ꝓficit: inſerit̃ cordibꝰ oĩm: q̃s deꝰ ad vitã p̃ordinauit eternaꝫ. Offert dauid holocauſta ⁊ pacifica corã domino: fidem deuotionẽq; eccl̃ie cõmẽdat xp̃s pr̃i: q̃ ad dexterã dei interpellat ꝓ nobis: q̃ in exẽplũ dauid fideles humileſq; benedicẽs: ſalutaris myſteriĩ paſcit alimẽtis: partit̃ ſingulis collyridã panis vnã: illiꝰ ſcꝫ q̃ de celo deſcẽdit: ⁊ dat vitã mũdo: ⁊ aſſatur ambubale carnis vnã illiꝰ. ſ. vituli ſaginati q̃ ꝓ reuertẽte filio mactatꝰ: ⁊ igne paſſiõis aſſa/
Ps. 21. d tus eſt dicẽs: Exaruit velut teſta ꝟtus mea: ⁊ ſimilã frixam oleo carnẽ. ſ. a peccati labe mũdiſſimã: ſꝫ hũane ſalut̃ cã vberrimã delectatiõibꝰ cruc̃ ſartagine coctã. Merito vnius panis collyrida: vna carnis aſſatura dat̃: q꞉ vnus dñs: vna fides: vnũ baptiſma: vnꝰ deꝰ ⁊ pa
Eph. 4. a ter oĩpotens. ¶ Aliter: hec munera fideles accipiũt: cũ vnꝰ panis ⁊ vnũ corpus multi in xp̃o: ſue carnis ſinguli laſciuiã caſtigãtes ⁊ ſeruituti ſubiĩciẽtes ſpũs igne decoquũt: ⁊ fructꝰ bonorum operꝫ oleo miſericordie pinguiſſimos: cõpaſſione ꝓximi feruere faciũt. At cõtra: filia ſaul cubiculũ regis ingreſſa: nullos concept̃ ſeminis fructus dat: q꞉ q̃ verbũ dei auretenꝰ percipiunt: abſq; boni opis prole diem ꝑpetue mortis expectant. e ¶ Egreſſa michol filia ſaul ⁊c. Grego.
Recapitulatio geſtorũ dauid Intueri libet quãta ꝟtutũ munera dauid ꝑceperat: ⁊ in his oĩbus q̃ꝫ fortem ſe humilitate ꝓuabat. Quẽ eñ nõ extollet ora leonum frangere. vrſorũ brachia dissipare: deſpectis prioribꝰ fratribus eligi: reprobato rege ad regni gubernacula vngi: timẽdũ cunctis G vno lapi.

xta arcã dei. Cõtriſtatus ẽ aũt dauid / a
eo ꝙ ꝑcuſſiſſet dñs oçam. Et vocatuꝫ
eſt nomẽ loci illius ꝑcuſſio oçe vſq; in
diem hãc. Et extimuit dauid dominũ b
in die illa / dicẽs: Quõ igrediet̃ ad me
arca dñi? Et noluit diuertere ad ſe ar/
cam dñi in ciuitatẽ dauid: ſed diuertit c
eam in domũ obededom gethei. Et fu
it arca domini in domo obededom ge
a thei tribus mẽſibus. Et benedixit dñs d
obededom / ⁊ omnẽ domũ eiꝰ. Nũcia/ e
tũq; ẽ regi dauid: † ꝙ benedixiſſet dñs
obededom: ⁊ oĩa eiꝰ / ꝑpt arcã dñi.
Dixitq; dauid: Ibo ⁊ reducã arcã cuꝫ
benedictiõe in domũ meã: Abiĩt ergo
dauid ⁊ adduxit arcã dei d̃ domo obe
dedom in ciuitateꝫ dauid cũ gaudio.
Et erant cũ dauid ſeptẽ chori et victi/ f
a ¶ In humeris: nec ꝑcuterent̃ ſicut oça.
ma vituli. † Cũq; trãſcẽdiſſent q̃ui portabãt arcã dñi ſex paſſus: imolabãt bo
uem ⁊ arietem. Et dauid percutiebat g
b in organis armigatis: ⁊ ſaltabat totis
viribꝰ ante dñm. Porro dauid erat ac h
c cinctꝰ ephot lineo: ⁊ dauid ⁊ oĩs domꝰ
iſrael ducebãt arcã teſtamẽti dñi in iu/
d bilo ⁊ in clangore buccine. Cumq; in/
traſſet arca dñi in ciuitatem dauid: mi/
a ¶ aqua oĩs: vel ex oĩbus aqua.
chõl filia ſaul ꝓſpiciens ꝑ feneſtrã: vi
a ¶ Quia geſtus corporis ad vocem pertinebat cãtantis: vnde cecinimus ⁊ non ſaltaſtis.
dit regẽ dauid ſbſiliẽtẽ atq; ſãltãtẽ co/
rã dño: ⁊ deſpexit euꝫ ĩ corde ſuo. Et ĩ i
troduxerũt arcam dñi: et poſuerũt eaꝫ
ĩ loco ſuo in medio tabernaculi / qd̃ te
tẽderat ei dauid. Et obtulit dauid ho/ k
locauſta ⁊ pacifica corã dño. Cũq; cõ l m
pleſſet offerẽs holocauſta et pacifica.
Benedixit populo in noĩe dñi exerci/ n
tuũ. Et ꝑtitus eſt vniuerſe multitudi/ o
ni iſrael: tã viro q̃ꝫ mulieri / ſingulis col
a ¶ panis eſt triangulus ⁊ modicus.
lyridãm panis vnam: ⁊ aſſaturam bu/ p
a ¶ A boue dicit̃ bubalus agreſtis: ⁊ indomitus.
b ¶ Paniculi p̃us cocti: deinde frigunt̃ oleo.
bãle carnis vnã: ⁊ ſimulãm frixaꝫ oleo. q
Et abiĩt oĩs populus / vnuſquiſq; in
domũ ſuam. Reuerſuſq; eſt dauid vt r
a ¶ Sicut prius populũ: ita nũc familiã benedicit: id eſt epulas diſtribuit.
e benediceret domui ſue. Et egreſſa mi/
chol filia ſaul in occurſum dauid / ait:

Nico. de lyra

✳ ne morerent̃ ſubito: ſic h̃r Nu. iiiĩ. et. G. i. li. vi. ca. Itẽ ſciẽdũ ꝙ iſte oça ſolꝰ fuit ꝑcuſſus ⁊ ñ frat̃ eiꝰ cuꝫ eo: q꞉ p̃ncipal̃ erat: ⁊ illa temeritas erat de eiꝰ ordinatiõe ⁊ mandato. a ¶ Cõtriſtatꝰ ẽ aũt da. nõ d̃ diuina iuſticia: ſꝫ mag̃ de oçe offenſa ꝓpter quã meruerat a dño ꝑcuti. b ¶ Et extimuit da. do. ⁊c. ex facto eñ illo timuit ne eſſet indignꝰ deducere arcã ad domũ ſuã. iõ ſubdit̃: c ¶ Sed diuertit eã in domũ obe. ge. Iſte autẽ obededom erat de leuitis: vt habet̃. i. Paral. xvi. Dicit̃ aũt getheꝰ: q꞉ ibi ſcilicet in geth fuerat cũ dauid fugiẽte ſaulem. d ¶ Et benedixit do. obededom. multiplicãdo eũ in bonis ſpũalibꝰ ⁊ t꞉palibꝰ: eo ꝙ circa arcaꝫ dñi reuerẽter ſe habuerat ⁊ deuote. e ¶ Nũciatũq; eſt. hic conſequẽter deductio arce ĩterrupta ꝑficit̃. Ubi ꝑmo oñdit̃ ipſius dauid deuota iocũditas reſpectu dei. ſecũdo ampla liberalitaſ reſpectu pplˢ / ibi: Cũq; cõpleſſet. tertio vera hũilitas reſpectu ſui / ibi: Reuerſuſq; eſt dauid. Circa ꝑmũ d̃r: Nũciatũq; ẽ regi dauid ꝙ benedixiſſꝫ dñs obededom: ⁊ oĩa eiꝰ ꝑpter arcã dñi. ⁊ iõ ꝯfidẽs d̃ dei miſericordia voluit arcã adducere ad domuꝫ ſuã: vt benedictio dei eſſet ſuꝑ ipm ⁊ ſuꝑ domũ ſuã: ⁊ ſic fecit. ⁊ ptꝫ lr̃a vſq; ibi: f ¶ Et erant cũ dauid ⁊c. iſte verſus nõ eſt in hebreo nec in libris correctis: ⁊ iõ nõ expono: q꞉ appoſitꝰ eſt ab hoĩbꝰ imperitis. g ¶ Et dauid ꝑcutiebat ⁊c. i. ad armũ ligat̃: ſicut ſũt organa portatilia. h ¶ Porro dauid ⁊c. depoſuerat eñ inſignia regalia: vt humiliaret ſe corã deo ⁊ accepat veſtẽ ſimilẽ leuitis corã d̃o miniſtrãtibꝰ. i ¶ Et deſpexit eum in corde ſuo. eo ꝙ ĩ tãta ſolẽnitate nõ apparebat in habitu regio. k ¶ Et obtulit dauid holocauſta: id ẽ oblatiões totaliter incẽſas ad honorẽ diuinũ. l ¶ Et pacifica: id eſt oblatiões quarũ vna pars incendebatur ad honorem diuinũ: alia erat ſacerdotũ: ⁊ alia offerentiũ: ſicut plenius dicit̃ in Leuitico in pluribus locis. m ¶ Cũq; compleſſet offerens holocauſta. Hic ꝯſequẽter oſtẽdit̃ ipſius dauid liberalitas reſpectu populi. ⁊ primo in ſpiritualibus cum dicit̃: n ¶ Benedixit populo: id eſt bona imprecatꝰ eſt: ſecũdo in tẽporalibus / cum dicitur: o ¶ Et partitus eſt vniuerſe multitudini iſrael: taꝫ viro q̃ꝫ mulieri ſingulis collyridã panis: id eſt paneꝫ tenuem. p ¶ Et aſſaturaꝫ bubale carnis vnã. i. vnã portionẽ talis carnis aſſate. q ¶ Et ſimilã frixã. Simila ẽ farina tritici delicatiſſima: ex q̃ cũ aq̃ tẽperata fiebat paſta ⁊ oleo frigebat̃: ⁊ per portiones populo diuidebat̃. r ¶ Reuerſuſq; eſt dauid vt benedi. Hic oſtendit̃ humilitas dauid reſpectu ſui: quia reuerſus in domũ ſuam: vt benefaceret illis de domo ſua: ſicut fecerat illis extraneis: michol vxor eius improperauit ei: eo ꝙ in tanta ſolennitate nõ apparuerat in ornatu regio / dicens:

✳ Q̃ꝫ glioſus

a Nõ glorioſus fuit hodie rex iſrl' a
diſcooperiens ſe añ ancillas ſer b c
b uoꝝ ſuoꝝ: ꝛ nudatus eſt qua/ d
ſi ſi nudet vn⁹ de ſcurr. Dixit/ e
q; dauid ad michol: Viuit do/ f
minus: q; ludã ante dñm q̃ ele/ g
git me potius q̃ patrẽ tuuz et q̃
oẽz domũ eius: ꝛ precepit mihi
vt eſſem dux ſup oẽm pplm dñi
in iſrael† Et ludam ꝛ vilior fiam h
plus q̃ factus ſum: ꝛ ero humi/
lis in oculis meis: et cũ ancillis i
de quibus locuta es/ glorioſior
apparebo. Igitur michol filie k
ſaul non eſt natus filius vſq; ad
diem mortis ſue. Ca. VII

†Factũ eſt autem cũ l
ſediſſet rex in domo
ſua: et dñs dediſſet
ei requiẽ vndiq; ab
vniuerſis inimicis ſuis/ dixit ad m
nathan pphetam: Vides ne q n
ego habitem in domo cedrina:
et arca dei poſita ſit i medio pel o
lium: Dixitq; nathan ad regez: p
c Omne qd eſt in corde tuo vade q
fac: q; dominus tecũ eſt. Factũ r s
eſt autez in nocte illa: et ecce ſer/

vno lapide goliã ſternere: a rege pppoſita extinctis allophilis numeroſa preputia reportare: pmiſſum tandẽ regnum perci pere: cunctũq; iſraeliticũ populum ſine vlla cõtradictiõe poſ/ ſidere: ꝛ tamẽ cum arcam dei in hieruſalẽ reuocat: quaſi obli/ tus p̄latũ ſe oĩbus admixtus populis ante arcaz ſaltat. Et q; coram arca ſaltare (vt creditur) vulgi mos fuerat: rex ſe in diuino obſequio per ſaltum rotat. Ecce quem dñs cun/ ctis ſingulariter p̄tulit: ſeſe ſub dño ex/ equando minimis: ꝛ abiecta exhiben/ do ɔtemnit. Nõ poteſtas regni ad me moriã reducit: nõ ſubiectorũ oculis ſal tando vileſcere metuit: nõ ſe honore p̄ latum ceteris ante eius arcam qui ho/ norem dederat recognoſcit. Corã deo egit debilia vel extrema: vt illa ex hũili tate ſolidaret: que corã hominib⁹ geſſe rat fortia. Quid de his factis ab alijs ſentiatur ignoro. Ego dauid plus ſaltã tem ſtupeo q̃ pugnantẽ. pugnãdo ho/ ſtem ſubdidit ſaltando corã domino ſe metipſum vicit. Quẽ michol ſaul filia adhuc ex tumore regij generis inſana cum humiliatum deſpiceret/ dicẽs: Nõ glorioſus fuit hodie rex diſcooperiens ſe añ ancillas ſeruoꝝ ſuoꝝ ꝛ nudat⁹ q̃ſi vn⁹ de ſcurris: ptin⁹ audiuit: Ludã añ dominũ qui elegit me potius q̃ patrez tuũ. ꝛ paulo poſt: Ludam ꝛ vilior fiam plus q̃ factus ſum: eroq; humilis in o/ culis meis. Ac ſi dicat: vileſcere coram hominib⁹ appeto: q; ſeruare mihi corã deo ingenuitatẽ p humilitatem quero. Sũt qui de ſe humilia ſentiunt: q̃ in ho norib⁹ poſiti nihil ſe niſi puluerẽ fauil/ lãq; ppendũt: ſed coram hoĩbus viles apparere refugiũt: ꝛ ɔtra h qd de ſe in teri⁹ cogitãt: q̃ſi rigida exteri⁹ venuſta te pallianꝫ. Et ſũt q̃ viles videri ab ho minib⁹ appetũt: ꝛ omne qd ſũt deiectoſ ſe exhibendo ɔtemnunt: ſed apud ſe q̃ B ſi ex ipſo merito oſtẽſe vilitat intume/ ſcũt: ꝛ tãto mag i corde elati ſunt: q̃to ãpli⁹ i ſpẽ elationẽ p̄mũt. Que vtraq; elatiõis bella: dauid magna circũſpe/ ctione dep̄hẽdit: mira virtute ſupauit: Nõ enim de ſe intus hũilia ſentiẽs: ho norẽ exterius nõ querit: inſinuat dicẽs: ludã ꝛ vilior fiam. Et quia p hoc q vilem ſe exteri⁹ prebuit: interius nõ intumeſcit adiũgit: Ero hu. in o. m. Ac ſi dicat: Qualẽ me exterius exhi beo: talẽ interi⁹ attẽdo. Quid q̃ arcturi ſunt q̃s doctrina ele/ uat: ſi dauid q̃ ex carne ſua venturꝫ redemptorẽ nouerat: eiuſ/ q; gaudia pphetãdo nũciabat: tñ in ſe ceruicẽ cordis valida diſcretiõis calce dep̄mebat/ dicens: Ero hũilis in o. m.

a Glorioſus. Dauid cũ arcã i hierlm trãſferret a michol ſbſãnat⁹ eſt. Et xp̄s cũ teſtamẽtũ nouũ in eccleſiã ſuã trãſfer/ ret iudeis in cruce ludibriũ fuit/ nudus apparuit: dũ potentiã illis abſcõdens carnis infirmitatẽ q̃ſi ephot lineũ oſtẽdit. An cille ſeruoꝝ pſonã geſtãt ſanctoꝝ inꝫ q̃s p crucis triũphũ glo rioſior effectus eſt. quez dũ michol irridet: glorioſior ancillis apparet q̃ in typo ſynagoge ſterilis pmãſit. b Et nuda/ tus. Nudatus nõ oĩno: ſz regalib⁹ indumẽtis: ꝛ q; ſe coram dño hũiliare non erubuit: mox pmiſſionẽ filij dei ex ſua ſtirpe naſcituri ſuſcipere meruit. Ca. VII Factũ eſt aũt ꝛc. c Omne qd ẽ. Patet q p/ phetie ſpũs

Nico. de lyra

a Nõ glorioſus fuit hodie rex iſrl. q. d. i nullo: im mo vilis ꝛ inglori⁹. b Diſcooperiẽs ſe. q; regalia inſi/ gnia depoſuerat ex humilitate: q̃ magis placet deo q̃ ornat⁹ Heraclius. regius: vñ de Heraclio impatore legiꝫ: q cũ reportaret cru/ cẽ in hieruſalẽ. Coſdroe rege deuicto: ꝛ ſedens in equo ꝛ or natus inſignijs imperialib⁹ portãs crucẽ: nõ potuit ingredi hieruſalẽ donec depoſitis omnib⁹ humiliꝫ venit peditando. c Añ ancillas ſeruoꝝ ſuoꝝ. i. ita publice q pſone etiaz ſeruiles poterãt h videre. q. d. pei⁹ ẽ q̃ ſi fuiſſet factũ ſecrete. d Quaſi ſi nudeꝫ vn⁹ de ſcurr. q. d. nõ fuit diſtĩctio i habitu reg a vilib⁹ pſonis. e Dixitq; da. ad michol. humiliter reſpõdendo: f Viuit dñs. i. per viuentẽ deum. g Ludam añ dñm qui elegit ꝛc. mente ꝛ corpe exultan do. h Et vilior fiã. i. humilior: q; ſm q dicit btũs Grego. homel. xxxi. Tãto humilior atq; ad ſeruiẽdũ deo pmptior q̃ſq; dz eẽ ex mũere: quãto obligatiorẽ ſe eẽ ɔſpicit i reddẽda rõne. dauid aũt a deo mlta bñficia receperat q̃ ſe hũiliando recognoſcebat. i Et cũ ancillis de q̃b⁹ locuta es glori oſior apparebo. michol enĩ ex ſua ſu pbia inter ancillas reputabat alias vx/ ores dauid: quas acceperat tanq̃ ſecũ/ darias. ꝛ cũ iſtis dauid apparuit glori/ oſior: q; de ipſis habuit prolem multaz pulchram ꝛ nobilem etiaz poſt iſtud fa/ ctum: non aũt de michol. ideo ſubdiꝫ: k Igiꝫ michol filie ſaul nõ eſt natꝫ fili⁹. ſ. de cetero licet habuiſſet an te filium: put dictũ fuit. s. iij. ca.

In ca. vj. vbi dz in poſtil. Et cũ ancil lis: d q̃b⁹ locuta es glioſior apparebo.

Additio.

Non apparet q mi chol vocaſſz alias vx ores dd ãcillas put poſtillator ait: Nã ꝟba ſua in textu talia ſunt: Nõ glioſus fuit rex iſrl hodie diſcoopiẽs ſe añ ancil las ſuoruz ꝟuoꝝ: nõ ei dixit añ ancillas ſuas: ſz añ ancillas ꝟuoꝝ. volẽs dicere q nõ ſolũ vxores: ſed etiã ancille ſeruo rũ poterãt eũ videre diſcoopertum: qd ipſi michol videbaꝫ inhoneſtũ. In re/ ſponſiõe ꝟo dauid vbi diẽ: Cũ ancillis de q̃b⁹ locuta es. glorioſior apparebo: intẽdit dicere q etiã vilificãdo ſe coraz ancillis ſeruoruz glorioſior deberet ap parere. iuxta illud Saluatoris: Qui ſe hũiliat exaltabiꝫ. Ca. VII

† De pe. diſ. 2. §. opponitur circa medium

†1. pa. 17. c

Luc. 14. c

Factũ ẽ aũt. Hic ɔñr dſcri/ biꝫ deuotio dd erga deũ q̃tũ ad domũ ipſi⁹ edificãdã. Circa qd p̄mo põiꝫ hũana ɔſultatio. ſcða diuĩa phibi tio/ ibi: Factũ ẽ aũt. tertio de xp̄o repro miſſio/ ibi: Et nũc hec dices. Circa p̄mũ ſciẽdũ q Deuꝫ. xij. dz: Nõ qñ filij iſrael q̃etati eẽnt i tra pmiſſiõis: tũc dñs eli/ geret locũ vbi tẽplo edificato offerrenꝫ decetero ſacrificia dñi: ꝛ nõ alibi: ſic eti am fuit expoſitũ ibidem: ꝛ iõ vidẽs da/ uid q dñs dediſſet ſibi requiẽ vndiq; ab vniũſis inimic ſuis: credidit eẽ tp̄s edificãdi tẽplũ: pꝫ qd m Dixit ad nathã pphetã. p modũ collatõis ꝛ ɔſilij. n Vides ne ꝛc. nobi liter ꝛ ſũptuoſe edificata. o Et arca di ꝛc. q. d. iuſtũ videꝫ ꝛ rõnabile q ego ei edificẽ excellẽtiſſimã domũ. p Dixitq; nathã ad regẽ. nõ ſpũ pphetico: ſz hũano. qd ptz ex h q; po/ ſtea retractauit ꝟbũ ſuũ. q Omne qd ẽ ꝛc. q. d. bonũ ppo/ ſitũ cõcepiſti ipleas ope. r Quia dñs tecũ ẽ. credebat ei deo placere q dom⁹ a dd edificareꝫ. Et ex h ptz q ſpũs pphie nõ ſp tãgit corda pphaꝝ q; aliqñ loquunꝫ inſtĩctu pprio ꝛ hu/ mano ꝛ nõ diuĩo: vt ptz i h loco ꝛ in plurib⁹ alijs. s Factũ ẽ aũt. Hic ɔñr poniꝫ diuĩa phibitio/ cũ dz: Factũ ẽ ãt i no/ cte il. i. imediate ſeq̃nti dictũ ɔſiliũ. videbat ei dñs ipm dauid valde volũtariũ ad op⁹ inchoãdũ cui⁹ tñ tp̄s nõdũ aduenerat: vt mag patebit ex ſeq̃ntib⁹: iõ ita cito facta ẽ diuĩa phibitio ne * dauid ſtatim

Diuiſio

D

Moraliter

Moraliꝫ. l Factũ ẽ ãt cũ ſediſ. rex ꝛc. Ad intellectuz ſeq̃ntiũ ɔſiderãdũ q doctores nr̃i loq̃ntes d vita actiua ꝛ ɔtẽ/ platiua dupliciꝫ eas diſtinguũt. Uno mõ accipiẽdo vtrãq; i vi ta p̃nti: ꝛ ſic actiua dz q̃ circa pximi neceſſitatẽ ꝟſaꝫ p tpale ſbſi diũ vl ſpũale. Cõtẽplatiua ꝟo q̃ tpalib⁹ omiſſis etna meditaꝫ. Alio ꝟo mõ diſtinguũt eas ſic: vt tota vita pñs dicaꝫ actiua. fu tura ꝟo ɔtẽplatiua. vñ Aug⁹. ſup Iohãnẽ. Una bona ſed ad/ huc miſera: alia melior ſz btã. Scðm p̄mũ modũ diſtinctiõis p dd ſignificaꝫ p̃nceps vl p̄lat⁹ circa neceſſitatẽ ppli pꝫ deũ intẽ tus: q̃ tñ deſiderat ab h onere liberari ꝛ celeſtia meditari: ſm il lud Aug. Ociũ ſctm q̃rit charitas: negociũ iuſtũ ſuſcipit neceſ ſitas charitat. Quia ɔtẽplatiua dz eẽ i deſiderio. iõ dixit dñs ad dd vt hꝫ. iij. Regũ. viij. b. Nõ cogitaſti domũ edificare noĩ meo bñ feciſti: h ipm mẽte ptractãs. Cõtẽplatiu⁹ ãt edificat deo domũ cedrinã. i. ɔtẽplatiõe altã. Sz q; tal occupari deſiderãs i

 * contẽplatiõe

E B ꝓphetie ſpūs ꝓphetaꝝ mētes nō ſꝑ irradiat. Spūs em̄ vbi vult
Ioh.3.b ſpirat. Hinc Heliſeus ait: Dn̄s celauit me: ⁊ n̄ indicauit. mihi
4.Re.4.d Qđ deꝰ ex diſpenſatiōe pietatis diſponit: q꞉ dū ꝓphetie ſpiri/
tū dat ⁊ ſubtrahit/ ꝓphetantiū mētes eleuat in celſitudine: ⁊ cu
ſtodit ī hūilitate: vt accipiētes ſpiritū inueniāt quid de deo ſint:
⁊ rurſum ꝓphetie ſpiritū non habētes
Moraliter cognoſcāt q̄d ſint de ſemetipſis. ¶ Gre/
go. Mūdꝰ in ſe eē a vitijs debet qui cu
rat aliena corrigere: vt terrena nō cogi/
tet: vt deſiderijs īfimis nō ſuccūbat: q̄/
tenꝰ ꝑſpicaciꝰ alijs fugiēda videat/ quā
to hec ipē ꝑ ſciam ⁊ vitā veriꝰ declinat.
Nō pure maculā in mēbro ꝯſiderat ocu
lus: quē puluis grauat: ⁊ ſuꝑiectas ſor/
des tergere nō valēt manꝰ q̄ lutū tenēt:
qđ iuxta antiquā tranſlationē bn̄ ad da
uid erga exteriora bella laborātē per ſi/
gnificationē đr: Nō tu edificabis mihi
tēplū: q꞉ vir ſanguinū es. Dei tēplū edi
ficat: q̇ corrigēdis atqꝫ inſtituendis ꝓxi
moꝝ mētibꝰ vacat. Tēplū đi ſumꝰ nos:
q̇ ad verā vitā ex eiꝰ inhabitatiōe ꝯſtrui
1.Cor.3.d mur. Vn̄: Tēplū dei ſanctū eſt qđ eſtis
vos. Sꝫ vir ſanguinū tēplū dei edifica
re ꝓhibeť: q꞉ q̇ adhuc actibꝰ carnalibus
incūbat: neceſſe eſt: vt īſtituere ꝓximoꝝ
mētes erubeſcat. a ¶ Nūq̄d loqueſ
lo. ⁊c̄. Alicui iudici đ tribubꝰ iſrael: cui
p̄cepi vt paſceret pplm̄ meū iſrl': q̄re nō
edificaſti mihi domū cedrinā. Nō a nul/
lo iudicū ſibi edificari domū cedrinā iuſ
ſit: q꞉ oēs ꝯ hoſtes pugnauerūt: ⁊ effu/
†1 Re.16.b ſores ſanguinis fuerūt. Filiꝰ tn̄ tuꝰ cui
1.Pa.17.b nō inſtabūt bella hoſtiuꝫ: ⁊ q̇ nō erit vir
ſanguinū ipē edificabit mihi domum.
b ¶ Et ponā locū. Tēpus ſalomo/
nis deſcribit q̇ filij iſrl' pacē vndiqꝫ ha/
buerūt: nec afflicti ſunt ſicut tꝑe iudicū.
B Et fidelis

mo dn̄i ad nathan/ dicēs: Uade
⁊ loquere ad ſeruuꝫ meū dauid:
a ¶ quaſi nō: q꞉ vir ſanguinū es:
Hec dicit dn̄s: Nūq̄d tu edifi a
cabis mihi domū ad habitādū:
Neqꝫ enim habitaui in domo ex b
die illa q̄ eduxi filios iſrl' de terra
egypti vſqꝫ in diem hāc: ſed am
bulabā in tabernaculo ⁊ in tēto/
a ¶ Silo: galgala: nobe: ⁊ cetera loca vbi ta
bernaculū ⁊ arca dn̄i locata ſunt.
rio: ꝑ cūctā loca que trāſiui cum
a omibus filijs iſrael. Nūquid lo/ c
quēs locutus ſū ad vnā de tribu
bus iſrael/ cui p̄cepi vt paſceret
populū meū iſrael/ dicēs: Qua/
re nō edificaſti mihi domū cedri
nā: Et nūc hec dices ſeruo meo d
dauid: Hec dicit dn̄s exercituū:
† Ego te tuli đ paſcuis/ ſequentē e
greges/ vt eſſes dux ſuꝑ populū
meū iſrael: ⁊ fui tecuꝫ in omibus f
vbicūqꝫ ambulaſti: ⁊ iterfeci vni g
uerſos inimicoſ tuos a facie tua.
Feciqꝫ tibi nomē grāde iuxta no h i
¶ Abraā: iſaac ⁊ iacob: moyſi ⁊ ioſue: q̄ꝝ
nomina famoſa ſunt in terra.
b men māgnoꝝ q̇ ſunt in terra: Et k
¶ celum. ſpūali.
ponā locū populo meo iſrael/ et l
plantabo eū/ et habitabo cū eo: m
⁊ nō turbabiť ampliꝰ: nec addēt n o
a ¶ hec tanta bona qui in terra ſperat inſi/
pičter ſapit.
filij iniq̄tātis vt affligāt eū ſicut p
ꝑus/ ex die qua cōſtitui iudices
ſuꝑ populū meū iſrael. Et requi q
em dabo tibi ab omibus inimicꝭ
tuis: Predicetqꝫ tibi dominus: r
a ¶ id eſt filios tibi ſuccedentes.
ꝙ domū faciat tibi dn̄s. † Cunqꝫ s
cōpleti fuerint dies tui: ⁊ dormi/
a ¶ chriſtum.
eris cuꝫ patribus tuis/ ſuſcitābo
¶ qđ non, de ſalomone.
ſemen tuuꝫ poſt te/ qđ egredieť

Nico.de lyra

✱ dauid ſtatim inchoaret opus.
a ¶ Nūquid tu edificabis ⁊c̄. q.
d. nō: cuiꝰ rō ſb̄diť: b ¶ Neqꝫ ei ha. i
domo ⁊c̄. q꞉ arca đi ⁊ ꝓpitiatoriū qđ
erat q̄ſi ſedes dei: vt ſupra dictū ē: ſꝑ fu
erāt in tabernaculo: ⁊ nō in domo ſtabi
li vel māſiua de lignis ⁊ lapidibꝰ edifi/
cata. c ¶ Nūq̄d loquēs locutꝰ ſuꝫ
⁊c̄. q. d. adhuc nō p̄cepi. In hebreo hr꞉
Et dixit ad vnā de tribubꝰ iſrl': cui p̄cepi
vt paſceret: q꞉ de oībus fere tribubꝰ fue
rāt aliq̇ paſtores ppl'i iſrl'. Verbi grā. đ
tribu leui/ moyſeſ ⁊ aarō: đ tribu ephra
im/ ioſue: de tribu iuda/ othoniel: de tri
bu manaſſe/ iepte: de tribu beniamin/
aioth ⁊ ſaul: de tribu neptalim/ barach:
đ tribu ꝫabulō/ ailon: de tribu dan/ ſam
†4.Re.8.e ſon: đ tribu iſachar/ thola d ¶ Et nūc
hec dices. Hic ꝯn̄r ponť de xp̄o repro
miſſio: ⁊ ſcđo ipiꝰ dauid grarūactio/ ibi:
Ingreſſus ē aūt rex. Prima ī duas: q̄a
Diuiſio p̄mo beneficiū exhibitū recoliť. ſcđo ex/
hibēdū ꝓmittiť/ ibi: Et ponā locuꝫ. Cir
ca p̄mū đr: e ¶ Ego tuli te đ paſcu
is ⁊c̄. ꝥ ptꝫ ex p̄dictꝭ ſupra. j. libro. xvj. ⁊
xvij. f ¶ Et fui tecū. ꝓtegēs te ab ad
uerſarijs ⁊ dirigēs in oꝑibꝰ tuis. g ¶ Et interfeci ⁊c̄. ſ. ſaul/
doech ⁊ alios: vt ptꝫ ex ſupradictꝭ. h ¶ Feciqꝫ tibi no. grā.
dādo tibi dignitatē regiā. i ¶ Iuxta nomē ma. ⁊c̄. q. d. ma
gnitudo iſta q̄ habeť in terra modica ē reſpectu illiꝰ q̄ expectať
in futuro. Vn̄ dicit ſaluator Matth. xi. b. Qui aūt minor eſt in
Diuiſio regno celoꝝ/ maior ē illo. Iſta aūt bn̄ficia dauid exhibita deꝰ re
citauit nō ad exprobrādū: ſꝫ accēdēdū ampliꝰ cor dauid ad amo
rē diuinū. k ¶ Et ponā locū. Hic ꝯſeq̄nter ꝓmittiť benefi
ciū exhibēdū. Et p̄mo q̄ꝫtū ad tꝑale regnū. ſcđo q̄ꝫtū ad ſpūale ⁊
eternū/ ibi: Cūqꝫ cōpleti fuerint. Circa p̄mū đr: Et ponā locū
pplo meo iſrl'. i. tēplū in hieruſalē vt ppl's ibi offerat ⁊ nō ali
bi. Et planta.

bi. l ¶ Et plantabo eū. i. firmiter radicabo in regno tuo. G
m ¶ Et habitabo cū eo. ꝑ veꝝ cultū. n ¶ Et nō turba
biť ampliꝰ. ſicut fuit ī egypto ſub pharaone. o ¶ Necad
dent filij iniq̄tatis. i. īfideles. p ¶ Ut affligāt eū ſic̄
ꝑus. ſ. tꝑe iudicū q̇ freq̄nter ꝓpter pctā ſua affligebanť ab in
fidelibꝰ: ſicut patꝫ ex decurſu illiꝰ libri:
q꞉ licꝫ filij iſrl' fuerint poſtea aliq̄n affli
cti ꝓpter pctā ſua: nō tn̄ ita frequenter.
q ¶ Et requiē dabo tibi. licet em̄
dauid iā eſſet in requie: vt p̄dictū ē: tn̄
illa requies nō erat adhuc ita ꝑfecta: ſic̄
poſtea fuit q̄n īfideles exiſtētes in cir/
cūitu regni ſui debellauit: vt habeť ca.
ſe. r ¶ Predicetqꝫ tibi ⁊c̄. ſ. ſucceſ/
ſionē regni tui in filijs tuis. s ¶ Cū
qꝫ cōpleti fuerint. Hic ꝯſeq̄nter fit
ꝓmiſſio ipi dauid de reg̃ ſpūali ⁊ eter/
no: q̄ ꝓmiſſio īpleta fuit in xp̄o. Ad in
tellectū aūt huiꝰ paſſus ⁊ ſimiliū ꝯſide
rādū ꝙ geſta ve. teſt. fuerūt figura ge/
ſtoꝝ noui: ſm ꝙ dic̄ Apl's. j. ad Corꝭ.
x. c. Oīa ī figura ꝯtingebant illis: ⁊ ſic
ſalomon filiꝰ dauid fuit figura xp̄i: qui
natꝰ ē etiā de dauid ſm carnē: vt diciť
Ro. j. Illud aūt qđ eſt figura alterius
oportet ꝙ ſit aliq̄ res ſm ſe: niſi em̄ cir
culꝰ p̄dēs ī taberne oſtio eſſet aliqua
res in ſe: nō poſſet eſſe ſignū vl' figura
vini exiſtētis in cellario. Sic igiť illud Figura tri
qđ eſt figura alteriꝰ pōt triplicit̄ ꝯſide plicit̄ ꝯſi
rari. Uno mō vt eſt res ī ſe tm̄: alio mō deranda
vt ē figura alteriꝰ tm̄: tertio modo ſm
vtrūqꝫ. Sic igiť ī ſacra ſcꝑtura aliq̄ di
cunť de ſalomone ſm ſe: ⁊ ſic nō fuit fi
gura xp̄i: ſic̄ ꝙ fecit tēpla idoloꝝ: vt ha
beť. ī. iij. li. xj. ca. Aliq̄ aūt dicūť de ipō
inq̄ꝫtū fuit figura xp̄i tm̄: q̄ nō pn̄t veri
ficari de ſalomone ſm ſe: ſꝫ tm̄ de xp̄o:
ſicut illđ pſalmi. lxxi. b. Et dn̄abiť a ma
ri vſqꝫ ad mare: ⁊ a flumine vſqꝫ ad ter
minos orbis terraꝝ: qđ nō fuit veꝝ de
ſalomōe: q꞉ nō fuit monarcha: ſꝫ habu
it regnū ſatꝭ artū. Sꝫ veꝝ ē de xp̄o ho/
mine cui in ſua reſurrectione data fuit
omis poteſtas in celo ⁊ in terra: vt ha/ H
beť Matth. vl. d. Alia aūt dicūť ī ſcri
ptura de ſalomone vtroqꝫ mō: q̄. ſ. veri
ficata ſūt de ipō: licet minꝰ ꝑfecte: ⁊ de
chriſto ꝑfectius: cuiuſmodi ſūt illa q̄. ꝥ
ponūť ſaltē aliqua. Cūqꝫ completi
fuerint dies tui ⁊c̄. Exponēdo de ſa
lomone: ſciendū ꝙ licet fuerit coronatꝰ
in regē viuēte adhuc dauid: vt habeť ī
✱ fra. iij. libro
✱ ꝯtēplatiōe ꝓpter neceſſitatē popu/ Mo
li aliquādo detineť in actiōe. iō ſubdiť:
† ¶ Suſcitabo ſemē tuū poſt te.
q꞉ de diſcipulis eiꝰ q̇ dicunť filij ſui alť
qui fiūt ꝯtēplatiui q̇ domū hanc edifi/
cāt ꝓ eo: q꞉ bona ꝯtēplatio diſcipuli ce
dit ad meritū magiſtri. Scđm aūt mo
dū aliū diſtinctiōis actiue vite ⁊ ꝯtem/
platiue ꝑ dauid: ſignificať hō q̇ ex fer/
uore dilectionis diuine diſſolui deſide
rat vt cū chriſto ſit ī patria: tamen ex di
uina diſpoſitiōe ꝓpter ſalutem populi
retineť in pn̄ti vita. Sic autēꝫ dicebat
Paulꝰ de ſeipō ad Phil. j. c. Deſideriū hn̄s diſſolui ⁊ eē cū
xp̄o. Manere aūt ī carne neceſſariū ē ꝓpť vos: eē aūt cū xp̄o
mľto meliꝰ ē. iō đr: Qꝛ aūt cogitaſti edificare domū noī meo:
id ē ꝙ tu ſic̄ lapis ꝑfectꝰ ī edificio celeſti ſtatim ponereris bn̄ fe
ciſti. q. d. ꝥ ē meliꝰ vt dictū ē: Suſcitabo ſe. tu. ⁊c̄. i. dabo ti
bi bonos diſcipl'os q̇ edificabūt ꝓ te: q꞉ ꝑ meritū circa doctrinā
ipoꝝ hēbis ī p̄ria g̃dū altiorē q̄ꝫ ſi ſtatī trāſires ad gl'iaꝫ. Sic
aūt dixerūt diſcipl'i btō martino: Salua ſūt tibi tua p̄mia nec
dilata minuenť: ſꝫ ſup. potius augebunť. Et ſimiliter beatus
Iohānes euāgeliſta dicebat xp̄o: Quotiēs te rogaui vt veni/
rē ad te: ⁊ dixiſti mihi: expecta vt liberes pplm̄ mihi cr edituꝝ.

A a ¶ Et fidelis erit do. Hoc vere de xp̄o dr̄. Salomōis em̄ domus plena fuit alienigenis mulierib⁹ falſos deos colētib⁹: ⁊ ipm̄ ſalomonē ad idē ipellētib⁹. In xp̄o vero cōplent̄ iſta q̄ ē ex ſemine dauid ſm carnē. Judei filiū dauid in h loco ꝓmiſſū itelligūt ſalomonē ⁊ adhuc mirabili cecitate aliū ſe ſperare dicunt.

Facta eſt q̄dē alia imago rei future ī ſalomone: q: tēplū edificauit: pacē ſm nomē ſuū habuit. Salomō em̄ pacific⁹ interptat̄: in ꝑncipio regni ſui laudabilis fuit: ſ; xp̄m ꝑnūciabat n̄ exhibebat. Ūn̄ q̄dā de illo ſcp̄ta ſunt q̄ſi de ipſo p̄dicta: ꝙ ſcp̄tura in eo figurā depingit futuro
Ps.71.a rū. Nā in pſalmo q̄ noīe eius intitulat̄: multa dicunt̄ q̄ ei cōuenire nō poſſunt: xp̄o aūt euidēter ꝯueniūt. In ſalomone em̄ figura: in xp̄o ꝟitas. Notū eſt em̄ q̄bus terminis regnū ſalomonis cōcluſū
Ibi.b ſit/cu; ibi legat̄: Dn̄abit̄ a mari vſq; ad mare: ⁊ a flumine vſq; ad terminos orbis terrarū. Xp̄s aūt a flumine dn̄andi
Mat.3.d ſūpſit exordiū: vbi baptiçat⁹ a ioh̄e eo demōſtrāte cepit agnoſci a diſcipulis: q̄ eū nō ſolū magiſtrū: ſ; etiā dn̄m appellauerūt: nec ob aliud viuente adhuc pr̄e ſuo regnare cepit (qd̄ nulli illoꝝ regū contigit) niſi vt appareat ipm̄ nō eē quē prophetia p̄ſignat dicēs: Cū repleti fuerint dies tui: ⁊ dormies cu; pr̄ib⁹ tuis: ſuſcitabo ſemē tuū poſt te ⁊c̄. Hic ē em̄ ver⁹ pacific⁹: q̄ nō an̄ ſic ſalomō: ſ; poſt mortē dauid ꝓphetat̄ ſuſcitādus: q̄ edificauit domū deo nō de lignis ⁊ lapidib⁹: ſ;
1.Cor.3.d. de hoīb⁹. Ūn̄: Tēplū dei ſctm̄ ē qd̄ eſtꝭ vos: Bn̄dictio em̄ dn̄i in ſemīe dauid ī etn̄ū ſpanda ē. Ūn̄ certiſſima ſpe dr̄: fi
Ps.71.d at fiat: ſm illud: Bn̄dict⁹ dn̄s in eternū:
B fiat fiat. Spei aūt ꝯfirmatio ē ip̄a repetitio. Ūn̄ dauid: Et locut⁹ es pro domo ſui tui in longinquū. Inde adiūxit: Nūc incipe ⁊ bn̄dic domū ſerui tui in eternū: q: tūc generatur⁹ erat filiū: ex q̄ ꝓgenies ei⁹ duceret̄ ad xp̄m. Id̄ cū ſm. lxx. in ꝟbis nathan dictū ſit: Et nunciabit tibi dn̄s: q̄m̄ domū edificabis ipi: poſtea dicit ip̄e dauid: Q̄m̄ tu dn̄s de⁹ oīpotēs de⁹ iſrl̄ reuelaſti aurē ſerui tui dicens: Domū edificabo tibi. Hāc em̄ domū edificam⁹ bn̄ viuēdo: ⁊ deus opitulādo. Hui⁹ dom⁹ cū venerit vltima dedicatio / īplebit̄ qd̄ ꝑ nathan dictū ē: Et ponā locū pplo meo iſrl̄: ⁊ plātabo illu; ⁊ inhabitabit ſeorſū: ⁊ ſollicit⁹ nō erit vltra: Et nō apponet fili⁹ iniq̄tatꝭ hūiliare eū ſicut ab initio a dieb⁹ q̄bus ꝯſtitui iudices: ſuꝑ pplm̄ meū iſrl̄. Judices em̄ an̄ fuerūt q̄; reges: et hūiliabat populū fili⁹ iniq̄tatꝭ .i. hoſtis alienigena ꝑ tēpoꝝ interualla: ⁊ ī ueniūt̄ ibi pacꝭ tp̄a ꝓlixiora q̄; ſalomō habuit: q̄. xl. annis regnauit. Nā ſub iudice aioth fuit pax. lxx. annis. Nō ḡ ſub ſalomone hec ꝓmiſſa ſūt: nec q̄ſq; illoꝝ regū in tanta pace regnauit: vt gēs illo ſollicita nō fuerit. Loc⁹ ḡ tā pacate ⁊ ſecure habitatōis etn⁹ ē: vbi erit ver⁹ iſrl̄ .i. vidēs deū. b ¶ Et ſedit ⁊c̄. Sedere corā dn̄o: ē bn̄ficia eius in humilitate confiteri.

* Lex adam

ꝺ vtero tuo ⁊ firmabo regnū ei⁹. a
Ip̄e edificabit domū noī meo † ⁊ b
ſtabilia; thronū regni ei⁹ vſq; in
ſempiternū † Ego ero ei in patrē: et c
¶ in mēbris.
ip̄e erit mihi in filiu;. Qui ſi iniq̄ d
a ¶ ſalomonē. b ¶ gladio inimicoꝝ.
aliq̄d geſſerit: arguā eum a virga
a ¶ incōmoditatib⁹ corpoꝝ. b ¶ qui talia merent̄
viroꝝ: ⁊ in plāgꝭ filioꝝ hōminū.
Miſericordiā aūt meā nō auferā ab eo ſicut abſtuli a ſaul / que;
a amoui a facie mea. Et fidelꝭ erit e
domus tua: ⁊ regnu; tuū vſq; in f
eternū ante faciē meā: ⁊ thronus
tu⁹ erit firm⁹ iugiter. Scd̄m oia
verba hec: ⁊ iuxta vniuerſam viſionē iſtam: ſic locut⁹ eſt nathan
ad dauid. Ingreſſus eſt autē rex g
¶ arca ſc; dn̄i.
b dauid: ⁊ ſedit cora; dn̄o / ⁊ dixit: h
Quis ego ſū dn̄e deus meus: et i

Nico. de lyra

* fra. iij. libro. i. ca. tamen nō fuit firmiter ſtabilit⁹ ī regno vſq; poſt mortē dauid: qn̄ adonia ⁊ ioab interfectis diſſoluta fuit colligatio eoꝝ q̄ fauebāt adonie: tn̄ ſalomō adhuc nō erat nat⁹ nec ꝯcept⁹ qn̄ iſta ꝟba fuerūt dicta dauid ex ꝑte dn̄i: ſic igit̄ qd̄ dicitur hic: Suſcitabo ſemē tuū poſt te: ⁊ firmabo regnu; ei⁹ .ſ. poſt mortē tuā: ita ꝙ iſta ſuſcitatio itelligit̄ q̄;tū ad regni ſtabilitatē: ſicut aliq̄s dr̄ creari in regē. Qd̄ egrediet̄ de vtero tuo. Per h deſignat̄ natiuitas ſalomōis: q̄ licet fuerit ante mortē pr̄is: fuit tn̄ poſt ꝟba iſta ſibi dicta: ⁊ ſic lr̄a ē itricata ⁊ referēda ē ad diuerſa mō dicto. ⁊ talis mod⁹ loq̄ndi bn̄ īuenit̄ alibi in ſcp̄tura: Ip̄e edificabit domū noī meo: ſicut hr̄. ī. iij. lib. vj. ca. Et ſtabiliā thronū regni ei⁹ vſq; in ſempiternū .i. in tp̄s lōgū: ſicut in pſalmo dicunt̄ mōtes eterni. Regnū em̄ ſalomonis defecit in trāſmigratiōe babylonis: vel ſaltē in dieb⁹ herodis: q̄ fuit alienigena: q: pr̄ ei⁹ fuit idume⁹. Ego ero ei ī patrē ⁊ ip̄e erit mihi in filiū: ꝑ gr̄a; adoptiōis: q: in ꝑncipio ſalomon fuit gratioſus corā dn̄o. ꝓpt̄ qd̄ nathan ꝓpha vocauit eū amabilem dn̄o: vt hr̄. ī. xij. Qui ſi iniq̄ aliq̄d geſſerit. Hic accipit̄ ſi ꝓ q: q: de eo ſcribit̄. ī. iij. li. xj. ca. Cūq; iā eēt ſenex deprauatum

prauatū ē cor ei⁹ ꝑ mulieres vt ſeq̄ret̄ deos alienos. Et ibidē C
ſubdit̄: Quō edificauit tēpla idoloꝝ in mōte oliueti ꝯ hieruſalē: ita ꝙ de tēplo dn̄i poterāt idolatre videri: qd̄ erat maximū incitamētū pplo iſrl̄ ad relinquēdū dn̄m: q: ꝓnus erat ad idolatriā. Arguā eū in virga viroꝝ .i. in moleſtijs ab hoīb⁹ īflictꝭ: ſic̄. ī. dr̄. iij. li. xj. ꝙ dn̄s ſuſcitauit adūſarios plures ſalomōi in fine vite ſue. Et in plagꝭ filiorū hoīm. eodē mō exponēdū ē ꝺ adūſarijs p̄dictꝭ ſalo
1.Pa.22.c
moni ſuſcitatis. In hebreo habet̄: In plagis filioꝝ adā: qd̄ exponunt hebrei de adā ꝑmo hoīe: dicētes ꝙ adā in cen
† Heb.1.b
tū trib⁹ annis q̄bus ꝯtinuit ſe ab vxore ſua eua ꝓpt̄ interfectionē abel: demones ſuccubi iūgebant̄ ei: ⁊ cōcipiebāt ab eo: ⁊ pariebāt demōes: ⁊ iſti fuerūt filij adā: q̄ vt dicūt īcitauerūt ſalomonē ad peccādū: ⁊ ꝑ h diuiſū fuit regnū tp̄e filij ſui. Hoc āt h poſui ad oſ̄dēdū ad quā cecitatē deuenerūt iudei: ſm dictū Ap̄li ad Ro. xj. q: cū demōes ſint ſpūales ſubſtātie nō pn̄t ex ſemine hoīs ꝓduci: ⁊ ſi demōes aliq̄n fiūt ſuccubi: vt ex ſemine illo aliq̄d generetur oportet ꝙ poſtea fiāt īcubi: vt ſemen illud ī mulierē trāſfundat̄: ⁊ ſic ex eo hō ⁊ nō demō generaret̄. Miſericordiam meā non auferā. Ex h dicūt alꝭ q̄ ꝙ ſalomō licet peccauerit grauiter vt dictū ē: tn̄ in fine penituit: ⁊ ſic ē ſaluatus. Et h etiā dicit q̄dā glo. hebraica ſuper Eccl̄iaſten. ij. ca. S; h eſt mihi valde dubiū ſicut diffuſi⁹ tractaui in q̄da; queſtiōe de q̄libet mihi ſuꝑ h ꝓpoſita: q: ſi vere penituiſſet cu; eſſet rex valde potēs cui null⁹ de populo auſus fuiſſ; cōtradicere / deſtruxiſſet tēpla idoloru; q̄ edificauerat vt videt̄: qd̄ tamē nō fecit: q: ſteterūt vſq; ad tēpus Joſie regis: vt habet̄ infra. iiij. libro. xxiij. ca. Nec ex hoc loco pōt efficaciter argui ꝺ miſericordia dei circa eū: niſi q̄;tū ad tꝑale regnū: qd̄ nō fuit ab eo: nec a filijs ei⁹ totalit̄ ablatū. ſicut fuit a ſaule. id̄ ſb̄dit̄: Sicut abſtuli a ſaul quē amoui a facie mea .ſ. ne regnaret poſteritas ſua. Q: em̄ ſaul fuerit dānat⁹ nō habet̄ exp̄ſſe ex ſcp̄tura ſicut ſupra dictū ē libro. j. ca. vl. Et fidelis erit dom⁹ tua: q: licet aliq̄ reges a dauid deſcēdentes declinauerūt ad idolatriā: tamē alij ſequētes reducebāt populū ad cultū diuinū. Exponēdo aūt litterā iſtā de chriſto: expoſitio eſt multo clarior et melior ſaltē in plurib⁹ / cū dicit̄: Cūq; cōpleti fuerint dies tui ⁊c̄. certū eſt ꝙ chriſt⁹ deſcēdēs ex dauid ſm carnē ꝑ virginem mariā: fuit magno tēpore poſt mortē dauid. ⁊ ſic littera patet ꝓut iacet. a ¶ Et firmabo regnū eius. q: regnū chriſti firmū ē ī ꝑpetuū: ſm ꝙ dr̄ Dan̄. vij. d. Poteſtas ei⁹ ptās eterna que nō auferet̄: ⁊ regnū eius qd̄ nō corrūpet̄. b ¶ Ipſe edificabit domū noī meo ⁊c̄. ſc; eccl̄iam de lapidibus viuis ⁊ electꝭ. c ¶ Ego ero ei in patrē ⁊ ip̄e erit ⁊c̄. nō per adoptionē: ſed ꝑ natura; q̄ eſt vera ⁊ ꝑfecta filiatio: ⁊ ſub iſto intellectu introducit Ap̄ls hāc auctoritatē dictā ꝺ xp̄o Heb. j. ca. d ¶ Qui ſi inique aliq̄d geſſerit: hoc nō pōt exponi de xp̄o in ꝑſona ꝓpria: q: pctm̄ nō fecit nec inuēt⁹ ē dol⁹ in ore ei⁹: nec ſalomon inq̄;tū peccator fuit figura ipi⁹: vt p̄dictū eſt. Pōt tn̄ exponi de ip̄o ꝓ mēbris ipi⁹ ꝓpter cōdeſcēſionē capitis ad mēbra ſm illā regulā quā poſui in ꝑncipio Gen̄. ⁊ hoc modo peccata populi chriſtiani dicunt̄ peccata chriſti. pſalmo xxj. a. Longe a ſalute mea ꝟba delictoꝝ meoꝝ: vbi loq̄t̄ ꝓpheta in ꝑſona chriſti. Ūn̄ ⁊ pro peccatis noſtris verberat⁹ fuit: plagat⁹ ⁊ crucifix⁹. e ¶ Et fidelis erit dom⁹ tua. q: fides nō deficiet in eccl̄ia. f ¶ Et regnū tuū vſq; in eternū. q: regni xp̄i nō erit finis Lucꝭ. j. g ¶ Ingreſſus eſt aūt dauid. Hic cōſequēter ponit̄ gratiarū actio: vbi dauid ꝑmo regratiat̄ de ꝓmiſſione. ſecūdo dep̄cat̄ ꝓ ꝓmiſſi impletiōe / ibi: Nūc ergo dn̄e. Circa ꝑmū dicit̄: Ingreſſus ē aūt dauid: locū oratiōis iuxta tabernaculū. h ¶ Et ſedit corā: id eſt coram arca dn̄i vbi deus rep̄ſentabat̄ modo ſpeciali: licet ſit vbiq; ꝑ eēntiam p̄ſentiā ⁊ potentiā. i ¶ Quis ego ſum domine deus meus: ⁊ que dom⁹ mea: quia adduxiſti me huc vſq;. id eſt vſq; ad ſublimitatē regiam. q. di. ex me nō habeo ad hoc aptitudinem.
D
Diuiſio

E F

Glo. ordi.

a ¶ Lex adā dñe.ſ. hoīs vt tibi in ſimplicitate cordis ⁊ puritate ſuiat. ⁊ tu facias ei ſm miſcdiam tuā ſicut mihi feciſti. a ¶ Que ē aūt. In terra alia p̄ter electā: ꝓpter quā venit dei filius in mundū velut ī egyptum vt commertio ſanguinis redimeret ſibi populū acceptabilē ſectatorem bonorum operū. Deum autē eiuſdem populi dominicū hominē intelligimus: quē de egypto.i. mundo ꝑ vterū virginis aſſumpſit.

c ¶ Ex egypto. Gente ⁊ deo eius vel gentem ⁊ deum eius. Gentem iſrael: ⁊ deum eius Moyſen ḋ quo

Exo. 7.a coſtitui te deū pharaonis. d ¶ Inuenit ſer. tuꝰ ⁊c̄. Nihil corde fugacius quod inuenitur: cum per diſcretionem reſtringitur.

Nico. de lyra

* a ¶ Sed et hoc parū ⁊c̄. qꝛ nō ſolū locutus es de regno ꝯfirmādo in ꝑſona mea: ſed etiā in poſteritate mea. b ¶ Iſta eſt enim lex adam.ſ. vt quilibet ſit ſollicitꝰ ⁊ deſiderās ꝓſperitatē poſteritatis ſue. c ¶ Quid ergo ⁊c̄. q.d. tu maiora feciſti ⁊ ꝓmiſiſti ꝗ̄ ego fuiſſem auſus petere. d ¶ Tu eñ ſcis ſeruum tuū.i. ꝑ effectuꝫ oſtendiſti ꝙ tu habeas noticiā ⁊ memoriaꝫ mei: tot ⁊ tanta mihi faciendo ⁊ promittēdo. e ¶ Propter verbū tuū: id eſt ꝓpter v̄bū qḋ locutꝰ es ḋ me ſamueli: iſta feciſti ⁊ ꝓmiſiſti: vt impleatur quod ei dixiſti. f ¶ Et ſm cor tuum feciſti.i. ſm voluntateꝫ

G tuam: qꝛ hoc ꝓcedit ex tua mera liberalitate nō ex mea dignitate.

g ¶ Idcirco magnificatus es. Modus enī magnifici ē facere maiora ꝗ̄ ſit dignitas recipientis.

h ¶ Que eſt aūt ⁊c̄. deducēdo filios iſrael in colūna ignis ⁊ nubis. Sciēdū tñ ꝙ ille qui p̄cedebat erat angelus: vt habet̄ Exoḋ. xiiij. tñ aliqñ nominat̄ deus cuius ꝑſonā rep̄ſentabat ſm ꝙ dicit Grego. In hebreo habet̄: Propt̄ quā iuerūt dij. qḋ exponit Ra. Sa. ḋ moyſe ⁊ aaron qui miſſi fuerūt ad educēdū populuꝫ iſrael de egypto. ⁊ dicunt̄ dij ꝑticipatiue eo mō q̊ dr̄ moyſi Exo. vij.a. Ego ꝯſtitui te deū pharaōis: ſꝫ hec expoſitio apparet falſa ꝑ illud qḋ dicit̄.j. Paral. xvij.d. vbi dicit̄: Ad quā ꝑrexit dñs deꝰ: ⁊ ſic eſt ī hebreo. ex q̊ ptꝫ qḋ intelligit̄ ḋ deo ve. Sed melius poteſt exponi de pluralitate ꝑſonaꝝ in diuinis: quaꝝ opera ſunt indiuiſa. et ideo hic notatur pluralitas ꝑſonaꝝ / cū dicit̄: Iuerūt dij: qꝛ tres ꝑſone vere dicunt̄ tres deitatem habentes: qꝛ tñ illa deitas ⁊ eſſentia vna eſt ſimplex in tribus. ideo ſubdit̄ ī ſingulari: i ¶ Ut redimeret eaꝫ ſibi in populū ⁊c̄. qꝛ ex redemptiōe illiꝰ ppl'i nomiatꝰ eſt deꝰ iſrl' ī ſpeciali. k ¶ Faceret ꝗ eis magnalia ⁊c̄. ⁊ que ſint illa oſtēdit dicēs: l ¶ A facie ppl'i tui quē ⁊c̄. ſbintelligit̄ eijciēdo.ſ.

¶ ad regnum.

ꝗ̄ domꝰ mea: qꝛ adduxiſti me huc uſ ꝗ: Sed ⁊ hoc parū viſū eſt in conſpectu tuo dñe deꝰ meus: niſi loq̄reris etiā de domo ſerui tui in longin a

a quum. Iſta eſt eñ lex adam dñe de b

us. Quid ergo addere poterit ad c

huc dauid vt loquat̄ ad te: Tu eni d

ſcis ſeruuꝫ tuū dñe deus. Propter e

a ¶ qḋ ſcꝫ ꝓmiſiſti: abraā: iſaac: et iacob.
b ¶ miſericordiam tuam ſcꝫ quia non eſt ſimilis tui. c ¶ mihi.

verbūm tuum: et ſm cor tūum fēciſti omia magnalia hec: ita vt notuꝫ f

¶ quod facturus es.

faceres ſeruo tuo. Idcirco magni g ficatus es dñe deus: qꝛ non eſt ſimilis tui: neꝗ eſt deus extra te in omnibus ꝗ̄ audiuimus auribus noſtris.

b Que eſt aūt vt ppl's tuꝰ iſrael gens h

in terra ꝓpter quā iuit deus vt redi i

meret eam ſibi in populum: et pone

ret ſibi nomē. Faceretꝗ eis magna k

lia et horribilia ſuper terram a facie l

c ppl'i tui quem redemiſti tibi ex egy

a ¶ in hebreo gentibꝰ ⁊ dijs eaꝝ: q̄ſi egyptios ī mari rubro ꝑmiſti ⁊ in dijs eoꝝ feciſti iudicia.

pto gēnte ⁊ deo eiꝰ: Firmaſti eñ tibi ppl'm tuū iſrl' in populum ſempiternū. Et tu domie factus es eis in deum. Nunc ergo domine deus ver m bum quod locutus es ſuper ſeruuꝫ

a ¶ opere perfice: ſcilicet filium da per quē ſtabiliatur domus mea in eternum.

tuum ⁊ ſuper domum eius ſuſcitā ī ſempiternuꝫ: et fac ſicut locutus es vt magnificet̄ nomen tuū vſꝗ ī ſempiternū / atꝗ dicat̄: Dominꝰ deus

a ¶ eccleſia.

exercituum: deꝰ ſuper iſrael. Et dō mus ſerui tui dauid erit ſtabilita coram domino: quia tu domine exercituum deus iſrael / reuelaſti auriculā n

¶ nathan. a ¶ per ꝓphetam.

ſerui tui / dicēns: domum edificabo

a ¶ qui.ſ. reuelaſti aurē ſerui tui.

d tibi. Prōpterea inuenit ſeruus tuꝰ o

a ¶ audaciam cordis.

cōr ſuum vt oraret te oratione hac.

Nunc ergo dñe deꝰ tu es deꝰ: et ver p q

ba erūt vera. Locutus es eñ ad ſeruū tuū bona hec. Incipe igit̄ ⁊ bñdic domui ſerui tui: vt ſit ī ſempiternū corā te: qꝛ tu dñe deus locutꝰ es hec: et bñdictione tua bñdicet̄ domus ſerui tui ī ſempiternū.

A facie ppl'i tui ⁊c̄.i. populū qui habitabat in terra chananeorū: ⁊ deos eius quos contriuerūt filij iſrl'. Et ꝙ ſic debeat intelligi: patet ꝑ illḋ qḋ habet̄.i. Paral. xvij.d. vbi iſta ſentētia clarius ponit̄ ſic: Et magnitudine ſua atꝗ terrore eijceret nationes ⁊c̄. m ¶ Nunc ergo. Hic ꝯſequenter dauid deprecatur

precat̄ pro ꝓmiſſi adimpletiōe: dupli ci de cauſa. Una eſt qꝛ lꝫ deꝰ velit dare beneficia in futuro: vult tñ ſuꝑ hoc deprecari vt recipiētes mereant̄. Alia ē qꝛ tales ꝓmiſſiōes diuine intelligēde ſunt ſub cōditione.ſ. ſi homines faciāt debitū ſuū: ⁊ nō ponāt diuine ꝓmiſſioni impedimentū: ꝑut diffuſiꝰ dictū fuit.ſ̄.j. li. ca. ij. verſus finem. Cetera patēt vſꝗ ibi: n ¶ Reuelaſti auriculam. al's aurem ſerui tui ⁊c̄. ſequitur: o ¶ Propterea iuenit ſeruuſ tuꝰ ⁊c̄. niſi reuelaſſes mihi ꝑ nathan ꝓphetam ꝙ tu velles mihi tanta bona facere: nullo modo p̄ſumerē iſta deprecari a te. p ¶ Tu es deus. et ꝑ ꝯſequēs veritas per eſſentiā. q ¶ Et verba tua erūt vera. per ꝯſequens niſi ponatur impedimentū a parte noſtra. G

¶ In ca. vij. vbi dr̄ in poſtil. Miſericordiam aūt meā nō auferā ab eo: ex ꝗ dicūt aliqui ꝙ ſalomō lꝫ peccauerit ⁊c̄.

Additio. Poſſibile fuit ſalomonē penituiſſe: ſic tamen ꝓpe mortem ꝙ iam nō valebat idola deſtruere: vnde ex hoc nō concluditur neceſſario ipm̄ non eſſe ſaluatuꝫ. In hoc autem ꝙ dicit poſtil'. Miſericordiam autem meam non auferaꝫ ab eo: nō intelligitur niſi ꝗ̄tum ad tp̄ale regnum ⁊c̄. nimis videtur litteraliçare. nam manifeſtum eſt ſm doctores noſtros ꝙ lex vetuſ diſponebat ad chriſtum: ſicut imperfectum ad perfectum. et ideo populus ille comparatur puero ſub pedagogo exiſtenti: vt patet ad Gala. iij. Unde contra talia bona eis ꝓmiſſa principaliter intelliguntur pro ſpiritualibꝰ: et ideo iſta regna dauid promiſſa ⁊ filio ſuo ſalomoni. Similiter et perpetuitas fidelitatis domus eius: et ſic intelligantur ḋ regno temporali: intelligenda ſunt principalius etiam ad litteram de regno eterno: ſicut cum dicitur abrae: Et benedicentur in ſemine tuo omnes gentes ⁊c̄. Geñ. xxij.d. intelligendū eſt de benedictione ſpūali etiam ad litterā. Si enim intelligerentur de benedictione tēporali tm̄: euacuaretur ratio apoſtoli ad Gal'. iij. quod nullo modo a catholicis eſt aſſerendum. De damnatione aūt ſaulis dictum eſt ſupra in additione primi libri ca. vlti. b

Replica. In ca. vij. vbi multa bona dicuntur ḋ ſalomone ⁊ eius domo: quod poſtil. exponit ſm p̄ſentem iuſticiam: volens ꝙ ex illis dictis nō poteſt argui ſalomon ſaluatus ſicut quidam voluerunt: huic Burgeñ. opponit aſſerens etiam intelligendum non de regno temporali ſolum ſed eterno: volens ſalomonem ſaluare eo ſicut dicit Burgeñ. ꝙ poſſibile fuit ſalomonem penituiſſe ſic prope mortem: vt nō valeret idola deſtruere. Sed iſtud videtur confictuꝫ iuxta achillem Burgeñ. Eſt enim commune eius argmentum ꝙ repetit et conſueuit ſepe repetere: videlicet ex littera non habet fundamentum. igitur irrationabiliter dictum: et maxime quādo ex littera poteſt rationabiliter trahi contrarium. Unde ſi per caſum a Burgeñ. poſitum ſalomoni remaneret aliqua excuſatio de tanto: non tamen de toto: nulla tamen ſucceſſoribus ſuis remanet excuſatio: qui domus eius hic dicuntur: et hec domus dicitur fidelis: prout in littera. Formetur igitur argumentum ſic: cuius domus eſt contra dei diffinitionē

a b Factum est autē post hec pcussit ⁊c̄. a ¶ Frenū tributi. Quinqꝫ ciuitates erāt philistinorū: que israelem tributarium faciebāt. Has tulit sibi dauid ⁊ fecit tributarias: sicut in Paral. legitur. Percussit dauid philistijm: ⁊ humiliauit eos: ⁊ tulit geth ⁊ filias eius de manu eorum ⁊c̄. ¶ Frenū tributi. Christus ꝺ aereis potestatibus triūphans: frenū erroris qꝺ humano generi imposuerāt cōfregit. b ¶ Coequans terre. Nō enī homīes in terra viuētes intantū humiliabant: vt funiculo supextenso terre apparerēt equales: sed adeo viles ⁊ cōtēpti vt in nullo plus valerēt ꝙ̄ terra q̄ nullos homines habet. Funiculū autē pro sorte posuit: quia funiculo solet terra mē̄surari: ſm illꝺ: Et sorte diuisit eis
Ps. 77. f trā ī funiculo distributiōis. Significat aūt ꝙ tā libere regiones moabitarū: quibus vellet diuideret: ꝙ̄ possessor agros ꝓprios. Mēsus ē aūt duos funiculos: vnū ad occidendū: ⁊ vnū ad viuificandū. Significat autem quia quos voluit potuit occidere: ⁊ quibus voluit parcere. Qꝛ autē moab qui interp̄tatꝛ ex parte: ⁊ syriam damasci ⁊ ceteras regiōes tributarias fecit: significat ꝙ xp̄s omēs gentes sub dn̄atiōe sua tenet ⁊ p̄mit: et censum bonoꝝ operuꝫ exigit. Damascꝰ enī nobilis vrbs phenicis eodē vocabulo quo et ma͛eth ancille abrae filius dꝛ: ⁊ interp̄tatꝛ sanguinis poculuꝫ. Syria ꝟo sublimis vel humecta. Que enī prius humecta libidīe: sanguinē humanū inexplebilitꝛ sitiebat: nūc mūdata baptismo xp̄i: sublimis ꝓfectu ꝟtutū sanguinis eius poculū desiderat.

Factū est ¶ Ca. VIII a autē post hec pcussit dauid philistijm: et humiliauit eos. Et † a tulit dauid frenū tributi ꝺ manu b philistijm: ⁊ pcussit moab: ⁊ men c d
¶ hyperbole.
b sus est eos funiculo coequās terre. e Mēsus aūt est duos funiculos: f
a ¶ quos vult dānat ꝓpter peccata: q̊s vult viuificat cōdonās peccata dn̄s iesus.
vnū ad occidēdū / ⁊ vnū ad g h viuificādū. Factusqꝫ ē moab dauid seruiēs sub tributo. Et pcussit dauid adadeçer filiū roob re i gē soba: qn̄ ꝓfectꝰ est vt dn̄aretꝛ sup flumen euphraten. Et captꝛ dauid ex pte eius mille septingētis equitibꝰ: ⁊ viginti milibus peditū: subneruauit omēs iugales k curruū. Dereliquit aūt ex eis cē l tū currus. Uenit q̊ꝫ syria dama
¶ id est q̊ eā sibi tutā facerent.
sci vt p̄sidiū ferret adadeçer regi soba: ⁊ pcussit dauid de syria vigintiduo milia viroꝝ. Et posuit m dauid p̄sidiuꝫ in syria damasci. Factaqꝫ est syria dauid seruiēs sub tributo. Seruauitqꝫ dn̄s dauid in oībus ad q̄cūqꝫ ꝓfectꝰ est. Et tulit dauid arma aurea / et tor n ques aureos q̊s hēbāt ſui adadeçer: ⁊ detulit ea in hierusalē. Et de bethe ⁊ ꝺ beroth: ciuitatibus adadeçer: tulit rex dauid ęs mul o tum nimis † ꝺ quo fecit salomon omnia vasa ęrea in templo: ⁊ mare ęneum et columnas ⁊ altare.

g Sanctificauit

Replica

diffinitionem: et infidelis ille saluatus
B eē nō pōt: sed domus salomonis fuit infidelis: vt late declaratꝛ in glosa ordinaria. igitꝛ ⁊c̄. Omīa igitꝛ que hic laudabilia de salomone ⁊ eius domo dicuntꝛ: intelliguntꝛ de eo ſm p̄sentē iusticiā: ⁊ nō eternā p̄destinationē: sed ſm eternā prescientiaꝫ intelliguntꝛ de christo: de quo est p̄ncipalis sensus lr̄alis eoꝝ laudabiliū que hic dicuntꝛ: ꝓut dicit eadē glosa: que est notabilis. Fictio etiā Burgꝛ. potest argui ex textu .iij. Regꝛ. xi. et. xij. Ubi dn̄s p ꝓphetā ahiam silonitē diffiniuit regnū salomōis scindēdū: eo ꝙ dereliquit dn̄m ⁊ adorauit astarthē deam sidonioꝝ ⁊c̄. Et cōstat illam diffinitionē nō esse positam in executionē nisi tpe ro
3 Re. 12. d boaꝫ filij salomonis: qꝛ dicitꝛ ca. xij. Nō acq̄euit rex pplo: quoniā aduersatus fuerat eū dn̄s vt suscitaret verbū suuꝫ qꝺ locutus fuerat in manu ahie ⁊c̄. vide ibi diligēter litterā. Si igitꝛ salomō egisset penitētiā ꝓut vult Burgen̄. illa sentētia dei nō fuisset posita in executionē post penitētiā salomonis. mutata eīn causa / mutari debuit sentētia. Nūc aūt causa scissure regni fuit idolatria salomōis: vt ptꝫ ex lr̄a allegata. Idcirco penitētia eiꝰ debuit esse causa cōtrarij. s. vnitatis regni: qꝺ tamē scissum est. Huiꝰ argumentū simile accipitꝛ ab historia niniuitarū Jone. iij. vbi sentētia diuina lata cōtra peccata eoꝝ ꝓpter pactā penitētiā fuit īmutata: vn̄ videtꝛ salomon nō penituisse. Ap̄ls igitꝛ ad Galꝛ. iiij. allegēs p̄sentē lr̄aꝫ de regno eꝛ̄no fideli ⁊c̄. Ad lr̄aꝫ ītelligitꝛ de xp̄o ⁊ eiꝰ domo: non de dauid ⁊ salomone nisi ſm p̄ntē iusticiā. ¶ Ca. VIII

Factū est autē post hec ⁊c̄. Hic cōsequenter ostenditꝛ fortitudo dauid: in debellando aduersarios. Et p̄mo ponitꝛ hmōi debellatio. Secūdo regni dauid ordinatio / ibi: Et regnauit dauid. Prima in quattuor ptes: ſm q̄ttuor gentes quas debellauit. secūda ibi: Et pcussit moab. tertia ibi: Et pcussit dauid adadeçer. q̄rta ibi: Fecit q̊ꝫ. Prima gēs ab eo debellata fuit gēs philistinoꝝ: qꝺ notatꝛ cū dꝛ: b ¶ Et tulit dauid frenū ⁊c̄. Frenū est id quo tenetꝛ equus sub sessore: ⁊ eodē mō tributū est id quo tenetꝛ ppl̄s subiectus sub dn̄atore. Dauid aūt deuincēdo philisteos hoc frenū de manibꝰ eorū abstulit: qꝛ p̄us dn̄abantꝛ hebreis: sed postea ecōuerso seruierūt dauid s̄b tributo. c ¶ Et pcussit moab. scd̄s ppl̄s a dauid debellatꝰ fuit ppl̄s moabitaꝝ: qꝺ notatꝛ cū dꝛ: d ¶ Et C mē. ē eos fu. agēs cū eis rigore iusticie. e ¶ Coequās tre. qꝛ destruxit fortalicia eorū ne postea possent rebellare. f ¶ Mēsus est aūt ⁊c̄. i. ordinauit duos ꝓcedendi modos.
g ¶ Unū ad occi. s. magꝛ culpabiles ꝑ viā iusticie. h ¶ Et vnū ad viui. minꝰ culpabiles / dimittēs p viā misericordie. In hebreo hꝛ: Mēsus ē duos funiculos ad mortificādū: ⁊ īpleuit funiculū ad viuificādū: qꝺ exponūt hebrei dicētes ꝙ duas ptes occidit: tertiā ptē vite reſuauit. Causa aūt q̄re sic rigide ꝯ eos ꝓcessit fuit: qꝛ rex moab patrē ⁊ matrē dauid ⁊ aliq̊s de amicꝛ eiꝰ q̊s ibi reliq̄rat dauid pro custodia / occidit: recedēte dauid de terra illa: ſm qꝺ dicit Ra. sa. ⁊ ꝓut dictū fuit. s̄. li. j. xxij. ca. Ista tn̄ sentētia dauid ītelligēda est q̄̄tū ad viros bellatores: qꝛ totū vulgarē ppl̄m dimisit ad seruiēdū sibi sub tributo. i ¶ Et percussit da. ⁊c̄. h̄ ponitꝛ debellatio ppl̄i syrie a dauid: ⁊ primo ponitꝛ ista debellatio. scd̄o ex hoc sequēs ꝯfederatio / ibi: Audiuit āt thou. Circa p̄mū dꝛ: Et pcussit dauid adadeçer: q̊ regnabat in vna pte syrie.
k ¶ Subneruauit oēs iu. cur. id ē eq̊s iugo curruū applicatos: vt de cetero eēnt inepti ad p̄liū. l ¶ Dereliq̄t aūt ex eis cētū cur. i. equos cētū curruū q̊ erāt ei necessarij. In quolibet aūt curru erāt q̄ttuor equi: vt ꝓbatꝛ p illud qꝺ dꝛ. ꝫ. iij. li. x. ca. ī fi. Egrediebatꝛ aūt q̄driga ex egypto. i. eq̊ p vna q̄driga sexcētꝛ siclis argēti ⁊ equus. cl. Ex q̊ ptꝫ ꝙ ī vna q̄driga erāt q̄ttuor equi: qꝛ cl. sicli q̄ter accepti faciūt sexcētos siclos. Et sic ptꝫ ꝙ dauid q̄dringētos eq̊s reſuauit: q̊ erāt sibi necessarij ī diuersis negocijs. m ¶ Et posuit ⁊c̄. i. hoīes bellatores ī fortalicio: vt syri securiꝰ tenerētꝛ s̄b tributo. n ¶ Et tu. da. argu. In hebreo hꝛ: pharetras aureas. D
o ¶ Tulit rex da. es mul. ni. Qꝺ aūt seq̄tꝛ imediate: De q̊ fecit: vsqꝫ ibi: Et altare: nō ē ī hebreo: sꝫ appositū fuit a q̄dā glosatore: qꝛ illꝺ es fuit expēsuꝫ in opibꝰ tēpli: ⁊ postea vitio scriptorum hec glosa inserta ē textui. † De conse. dis. 1. c. 1.

※ Audiuit

Moralitꝛ. ¶ Factū ē aūt. Seq̄tꝛ. Moraliter
† ¶ Et tu. dꝺ fre. tri. h̄ describitꝛ triumphꝰ dauid ꝺ q̄ttuor ppl̄is. s. philisteis: moabitis: syrꝛ ⁊ idumeis. Moralitꝛ p dꝺ q̊ manu fortꝛ īterp̄tatꝛ: vir fortis pugnās ꝯ passiōes īordinatas significatꝛ. Ip̄e ꝟo ꝺ q̄ttuor passiōibꝰ p̄ncipalibꝰ triūphat q̊ sūt gaudiū ineptū ī ꝓsperꝛ: ⁊ dolor nimiꝰ ī aduersis: ⁊ spes de bono futuro īcōpetēti sibi: ⁊ timor inordinatꝰ de incursiōe tp̄is mali: ⁊ his passiōibꝰ subiectꝛ ꝓficit hō in pfectiōe moralis ⁊ ītellectualis ꝟtutis: iō dꝛ. vij. phisicoꝝ. Sedendo ⁊ q̊escēdo fit aīa sciēs ⁊ prudēs. qꝛ sedatis ⁊ q̊etatꝛ tumultibus passionū acq̄rūtꝛ sciētie ⁊ ꝟtutes. Proptꝛ qꝺ de q̄ttuor passionibꝰ p̄dictis ad q̄s alie reducuntꝛ dꝛ. j. de ꝯsolatiōe. Tu q̊ꝫ si vis lumīe claro cernere veꝝ. Tramite recto carpe callē gaudia pelle. Pelle timorem spemqꝫ fugato. Nec dolor assit: nubila mēs est vinctaqꝫ frenis. Hec vbi regnāt. Proptꝛ qꝺ ip̄is ablatis p dauid tollitꝛ frenū tributi. Per philisteos aūt q̊ cadētes īterp̄tātꝛ timor mūdanꝰ q̊ cadē facꝛ hoīeꝫ a ꝟtute significatꝛ. Per moabitas significatꝛ dolor ꝺ p̄nti pena. nā moab īterp̄tatꝛ ex patre. Talis ꝟo dolor ꝯtrahitꝛ ī nob̄ ex carnali generatiōe. Per syros aūt q̊ sublimes interp̄tantꝛ spes immoderata q̄ magꝛ ꝓprie dꝛ p̄sūptio significatꝛ. Per idumeos aūt q̊ interp̄tantꝛ terreni: significatꝛ gaudiū ineptū de adeptiōe tp̄alis boni. Boecius]

E ʃ a ¶Sctificauit rex dauid. Si xp̄s oēs q̄s ď gētib⁹ cōuo/
cat: alios q̄ſi aurū.i.ſenſus ſpūales facit: alios q̄ſi argentū.i.
eloq̄ntie nitore ſplēdētes: alios q̄ſi es: p̄dicatiōe ſonoros ſcti
ficat dn̄o vt ei⁹ tabernaculo fideliter deſeruiāt. b ¶Ceſis
decē ⁊ octo. Quod in quibuſdā codicibus duodecim milia
ceſa dicunť. vitio ſcriptoꝝ inolituȝ eſt.
Ueraciter em̄ dauid ī valle ſalinaꝝ de
cē ⁊ octo milia cecidit. Joab ꝟo.xij.mi
lia: ſicut in titulo.lviij.pſalmi ſcribiť.
Significať aūt ꝙ xp̄s diſtrictione ſui
examinis in his qui de illo praua ſen/
tiunt ſtulticiam īmoderati ſaporis ex/
tinguit. c ¶A cōmentarijs. Uicē
regis agebat: cuius iudicio leges ſcri/
bebanť. Scriba ex ore regis verba de
ſcribebat. d ¶Sacerdotes. Sacer
dos quaſi ſacer dux. Filij aūt dauid du
catum habebāt ī tribu iuda. e ¶Ce/
lethi et pheleti ⁊c̄. Aſſiſtebant re/
gi cuſtodientes corpus eius: et inter/
pretantur interficientes et viuificātes
quoniā ſcḋm iudiciū eorū digni reſerua/
bantur ad vitam: alij ducebantur ad
mortem. ¶Capitulū. IX
Et dixit dauid. f ¶Pu/
taſne eſt aliq̄s ⁊c̄. Ecce da/
uid nō ē oblit⁹ iuramēti federis quod
cū ionatha pepigit: ſȝ miſcd̄iaȝ quā ꝓ
miſit p̄ri: filio īpleuit. Dauid q̄ȝ xp̄m
ſignificat. Jonathā q̄ īterpretať colū/
be donū vł dn̄i donū grām ſpūſſancti.
Habuit ergo ionathas paruuluȝ filiū
nomīe miphiboſeth vtroq̄ȝ pede clau/
dum: quē dauid ad ſe vocauit: cum p̄/
deſtinatio ⁊ p̄ſciētia dei eum quē ad ſe
culi deſideria ⁊ mūdana negocia exer
cenda ſermone ⁊ actione debilem con
ſpicit ad dei miniſterium eligit: q̄ȝ quē
mundus per faſtum elationis ſpernit:
deus propter deuotionē humilitatꝭ ac
ʃ quirit. Interp̄tať em̄ miphiboſeth de
ore ignominia. His em̄ cui⁹ loquelaȝ
⁊ preſentiā ſuperbia mūdi deſpicit: ď
† ſ.20.g dono vtilis ad ſpiritale miniſteriū ī ec
r. Pa.18.d cleſia apparebit. Quid eſt auteȝ ꝙ da
uid ſibam ſeruū ſaul ď ſtirpe ip̄ius in/
terrogās inuenit miphiboſeth: niſi ꝙ
chriſtus electorū numeꝝ diſcutiendo ī
ter eos qui ꝯtempti mūdū reliquerūt:
ad ſe veīre facit. Siba ei egreſſus ve
nit interpretatur. Machir vendens:
ʃ vel ď infir/

Audiuit aūt thou rex emath ꝙ p̄/ a
cuſſiſſet dauid om̄e robur adade/
çer. Et miſit thou ioram filium ſu
um ad regē dauid/ vt ſalutaret eū
cōgratulans et gratias ageret eo:
ꝙ expugnaſſet adadeçer: ⁊ percuſ
ſiſſet eū: Hoſtis quippe erat thou
adadeçer. Et in manu eius erant
vaſa aurea et vaſa argentea et va
a ſa ęrea: quę ⁊ ip̄a ſanctificauit rex b
dauid domino cū argento ⁊ auro
quę ſanctificauerat de vniuerſis
gentibus: quas ſubegerat ď ſyria/
et moab ⁊ filijs āmon ⁊ philiſtijm
et amalech ⁊ de manubijs adade
a ¶Erexit.ſ.ſibi fornicem triumphalem
çer filij roob regis ſoba. Fecit q̄ȝ c
ſibi dauid nomen/ cū reuerteretur
b capta ſyria in valle ſalinarū/ cęſis
decem ⁊ octo milibus: ⁊ in gebelē
ad vigintitria milia: ⁊ poſuit ī idu d
męa cuſtodes: ſtatuitq̄ȝ pręſidiū:
et facta eſt vniuerſa idumęa ſerui e
ens dauid. Et ſeruauit dominus f
dauid in omnib⁹ ad quęcūq̄ȝ pro/
fectus eſt. Et regnauit dauid ſup g
omnē iſrael. Faciebat quoq̄ȝ da/ h
uid iudicium ⁊ iuſticiam omni po i
pulo ſuo. † Joab autē filius ſaruię k
erat ſuper exercitum. Porro ioſa l
c phat filius ahilud erat acommen
tarijs. Et ſadoch filius achitob ⁊
d achimelech filius abiathar ſacer/
dotes: ⁊ ſaraias ſcriba. Banaias m n
e autem filius ioiadę ſuper celethi
et phelethi. Filij autem dauid ſa/
cerdotes erant. ¶Ca. IX
f Et dixit dauid: Pu/ o p
taſne ē aliquis qui re/
māſerit ď domo ſaul/
vt faciam cum eo mi/
ſericordiā propter ionathā? Erat
aūt dauid ď domo ſaul ſeru⁹ noīe
ſiba. Quem cū vocaſſet rex ad ſe/
dixit ei: Tu ne es ſiba? Et ille re/
ſpondit: Ego ſum ſeruus tuus.
Et ait rex: † Nūquid ſupereſt ali/
quis de domo ſaul: vt faciā cū eo
miſericordiā dei? Dixitq̄ȝ ſiba regi:

¶Nico.de lyra.

✱ a ¶Audiuit āt thou. Hic ꝯn̄r
pōiť ſeq̄ns ꝯfederatio: q̄ȝ freq̄nť ꝯtin
git ꝙ aliq̄ fiūt amici: eo ꝙ ſūt inimici ei⁹
dem: ⁊ h̄ mō thou: fact⁹ ē amic⁹ dauid
eo qḋ debellauerat adadeçer inimicū
ei⁹ ⁊ ī ſignū amicitie miſit ſibi vaſa au
rea ⁊ argentea ⁊ erea. b ¶Que et
ip̄a ſctifi.⁊c̄.i. ꝯſecrauit vt inde fie/
rēt illa q̄ erāt neceſſaria in tēplo: ita ꝙ
de cetero nō poterat hūanis vſib⁹ ap/
plicarri. Dicit aūt h̄ Ra. Sa. ꝙ ꝓpť h̄
iſta bella dauid poſita ſūt in h̄ ca. poſt
p̄cedēs immediate: in q̄ declarať volū
tas dauid circa templi edificationē: q̄ȝ
oīa metalla q̄ p̄ iſta bella acquiſiuit ad
Aliſtnum opa tēplá fiēdi ꝯſecrauit. c ¶Fecit
q̄ȝ. Hic poniť debellatio q̄rti ppłi: ſcȝ
idumeoꝝ q̄s debellauit rediēs ď ſyria
ī valle ſalinaꝝ. ⁊ h̄ ē qḋ ďr: Fecit q̄ȝ
ſibi dd̄ nomē ⁊c̄.i. arcū triūphaleȝ:
vt cōiter dicūt expoſitores nr̄i: poſuit ī ſignū victorie habite ď
idumeis. Sȝ h̄ nō videť ꝓbabile: q̄ȝ tale q̄d fit ad iactātiā ꝓ/
pter qḋ ſaul increpať ď erectiōe arc⁹ triūpał. vt h̄r.ś.j.li.xv.
ca. ꝓpť qḋ Ra. Sa. h̄ expōit ď ſepultura idumeoꝝ tūc occiſoꝝ
in p̄lio

in p̄lio q̄s dd̄ fecť ſepeliri: ⁊ ī h̄ acq̄ſiuit ſibi nomē bonuȝ. Tū q̄ȝ
exercuit circa mortuos opus miſcd̄ie. Tum q̄ȝ ſcribitur Deuť.
xxiij.b. Nō abomīaberį idumeū: q̄ȝ frať tu⁹ ē. Jacob ei a q̄ de/
ſcēderūt iudei: ⁊ eſau a q̄ deſcēderūt idumei: fuerūt frēs vterini: vt
h̄r Geñ.xxv. ⁊ ideo iudei ⁊ idumei frēs dicūť: ꝓpť qḋ dd̄ eis ſe 6
pulturā exhibuit. Et idē legiť feciſſe io/
ab.3̄.li.iij.xj.ca. d ¶Et po.ī idu.cu.
ne rebellarēt ⁊ recederēt ab eo. e ¶Et
facta ē vni.⁊c̄. ſic p̄dictū fuerat Geñ.
xxv.c. Maior ſuiet miori. f ¶Et ſer
uauit dn̄s da. h̄ additū ē ad oñdēdū
ꝙ dd̄ habuit p̄dictas victorias ñ ꝟtute
hūana ſȝ diuia. g ¶Et reg.da. Hic
ꝯn̄r oñdiť regni dd̄ ordiatio/ cū diciť:
h ¶Faciebat q̄ȝ.da.iu. recte ſentē/
tiādo. i ¶Et iuſticiā. debite exequē
do. k ¶Joab āt.fi.⁊c̄. Sic ei regnū
bñ ordīať ītra ſe p̄ iuſticiā: ita exť ſe rep̄/
mēdo adūſarios p̄ militiā. l ¶Joſa/
phat fi.ahilud ⁊c̄. vnū nomē ē inde/
clinabile: ⁊ ſignificat idē ꝙ cancellari⁹:
vt dicūt aliq̄. Alij aūt dicūt ꝙ ē officiuȝ
dictādi leges. In heb.h̄r h̄: Recorda/
tor. Et ſic diť Ra. Sa. ꝙ officiū ei⁹ erat
repetere ſeu recordari caſus varios q̄
venerāt ad dd̄: vt p̄ ordineȝ expedirēť:
ſcȝ p̄m⁹ p̄mo ⁊ ſcd̄s ſcd̄o. ⁊ ſic de alijs.
m ¶Et ſaraias ſcri. habebat ei offi/
ciū ſcribēdi geſta temporꝝ. Alij dicūt ꝙ
ſcribebat lr̄as regł. n ¶Banaiaſ āt
⁊c̄.i. ſup ſagittarios ⁊ baliſtarios: vt di
cit trāſlatio chaldaica. Filij āt dd̄ ſacer/
dotes erāt.i. maiores vel p̄mi ad hono
res. vñ.j. Parał.xviij.h̄r: Filij āt dd̄ p̄/
mi ad manū regł. nō eī pōt dici ꝙ eēnt
ſacerdotes ꝓprie ī tabnaclo miſtrātes:
q̄ȝ nō erāt ď genere aaron.
¶In ca.viij. vbi ďr in poſtił. Faciebat
q̄ȝ dauid iudiciū recte ſententiādo.

Additio. Cum ſcḋm ph̄m in.iij.
Politic. Ordinatio
ppłi p̄cipue depēdet ex mаxio p̄ncipatu h
idcirco poſtq̄ȝ diť ꝙ dd̄ faciebat iudiciū
⁊ iuſticiā ⁊c̄. ſbiūgit ſuā optimā ordina
tionē ī ei⁹ officialib⁹ in q̄b⁹ tota ordina
tio regimīs p̄ncipat⁹ ꝟtualiť ꝯtineri vi
deť. Nā ad officiū ioab p̄tinebāt oīa il/
la q̄ ad defenſionē ſubditoꝝ ⁊ īuaſionē
hoſtiū erāt neceſſaria cū eēt ip̄e p̄nceps
militie. Ad officiū ꝟo ioſaphat pertine
bāt oīa illa q̄ ad iudicia p̄ticularia erāt
neceſſaria p̄ ſe vel p̄ alios expedicēda tā
q̄ȝ ad cācellariū. Ad officiū ꝟo ſaruie p̄
tinebant oīa dictamina ſcripturaꝝ q̄ a
rege vel ſuis iudicib⁹ emanabāt: ſeu in
hiſtorijs regalib⁹ erāt reponenda. Ad
officiuȝ ꝟo banaie filij ioiade p̄tinebat
cuſtodia regis ⁊ executio iuſticie ſpecia
liter criminalis. que cū manu valida et
potenter exerceri ſolent. ⁊ hoc eſt quod
dicit: Super celethi ⁊ pheleti. q̄ ſcḋm he/
braicā veritatem que in glo. in hoc loco
habetur interpretať interficientes ⁊ vi
uificātes. quoniam ſcḋm iudiciū regis vł
officialiū eius digni reſeruabanť ad vi
tam: alij ducebantur ad mortem. Filij
aūt dauid non habebant nomen officij
ſed dignitatis: erant enim maiores ſeu
primi poſt regem ad honores.
Et dixit dauid. ¶Ca. IX Diuiſio
Hic cōſequenter oſtēditur pie
tas dauid ad proximum faciē/
do miſericordiam erga domum ſaul ꝓ/
pter ionathan amicum ſuuȝ: que pietas
in tribus oſtenditur. primo quia diligenter inquiſiuit. qḋ nota
tur cum dicitur: p ¶Putaſne ⁊c̄. h̄ q̄ſiuit dauid ab aſſiſtēti/
✱ bus ſibi
Moralit. o ¶Et dixit dauid: Putaſne q̄s ⁊c̄. Sȝ ſcḋm Moralit.
✱ ſenſum lr̄alem

vel de infirmitate. Amihel pp'ls ei⁹ de lodabar: iſte ꝟbuꝫ. Deniq; dauid nō ↄtēptibiles h⁹ mūdi: ⁊ q̄ n̄ ſūt eligēs vt q̄ ſūt deſtruat eos vēdibiles mūdo: ⁊ in infirmitate ↄſtitutos reperiēs: populo ſuo dignos ꝟbo p̄dicatiōis adiūgit: eiſq; regiū honorē int̄ filios ↄcedit. Un̄ ⁊ dauid agros ſaul ⁊ ſuitia miphiboſeth tribuit: ⁊ ſup mēſam ſuā cū filijs eē p̄cipit: q: xp̄s q̄ d̄ ſtercore erigit pauperē: vt ſedeat cū p̄ncipib⁹ / ⁊ ſoliū glie teneat ↄtēptibiles p̄ſonas de mūdo auferēs: poſſeſſores ꝟtutū efficit: ⁊ in mēſa ſcripturaꝝ q̄tidie reficit. Tales ꝟo ſoboleꝫ gignūt: q: dicit̄ micha. i. q̄s eſt iſte q: in admiratione ppl'i veniūt: q̄ nup in mūdo deſpecti in eccl'ia apparēt glioſi.

Factū eſt aūt ⁊c. ❡ Ca. X

a ❡ Faciā miſericordiā ⁊c. Quādo dauid fugit a facie achis reg' geth: venit ad naas regē ammon q̄ fecit cū eo miſericordiaꝫ. De naas itaq; venit ad ſpeluncā odollam: vbi venerūt ad eū pater eius ⁊ mater: ⁊ oīs dom⁹ eius: inde p̄uenit ad moab: ⁊ dimiſit apud eū patrē ⁊ matrē ⁊ oēm domū ſuā. Q̄ꝺ ꝟo dixit achis rex geth: Hic ne ingredieṫ domū meā. Abijt inde dauid ⁊ fugit in ſpeluncaꝫ odollam: ſubaudiendū de domo naas. Si q̄rit̄: cur ad achis redierit: quē p̄us fugerat. Intelligēdū eſt eū ad quē redijt fuiſſe filiū ei⁹ quē fugit. Un̄ i ſeq̄ntib⁹ de achis cū q̄ deſcēdebat dauid in p̄liū fili⁹ fuiſſe d̄r maoch. Non em̄ a p̄re h̄ patronymicū: ſꝫ a m̄re ſūpſit: q̄ maacha vocabaṫ.

Ni. de ly. ☞ Tulit itaq;

b ✱ bus ſibi: p̄ q̄ꝝ īdiciū vocauit ſibā: q̄ ſauli ſuierat: vt ab eo certi⁹ de h̄ inq̄reret: ⁊ i p̄ticulari: qui īterrogatus rn̄dit: a ❡ Supeſt fili⁹ io. cui⁹ cā dicta fuit ſ. iiij. ca. Scd̄o oñdit̄ fidelitas dauid et ei⁹ pietas: eo ꝙ miphiboſeth q̄ſitū dulciṫ recepit: q̄ꝺ notaṫ cū d̄r: b ❡ Et ait ei da. ⁊c. timebat em̄ eo ꝙ au⁹ ei⁹ ⁊ patru⁹ fuerāt inimici dd̄: ꝓpṫ q̄ꝺ eū aſſecurauit: ⁊ ſibi bn̄ facē ꝓmiſit di. Reſtituā tibi oēs agros ⁊c. c ❡ Qui ado. eū. adoratiōe dulie. d ❡ Dixit: q̄s ego ſū. q. d. nulli⁹ momēti reſpectu tāti bn̄ficij. e ❡ Qm̄ reſpexiſti. ocl'o pietat'. f ❡ Sup ca. mor. i. ſup me vilē ⁊ deſpicabilē: q: erat īpotēs corpe ⁊ genere eo ꝙ amici ſui erāt mortui. Tertio oſtēdiṫ pietas dd̄: eo ꝙ ip̄i miphiboſeth diligēter ꝓuidit / aſſignās ei ꝓcuratorē ⁊ ſuū ꝓ domo ſua ⁊ familia gub̄nāda. ſ. ſibā q̄ auo ſuo ſuierat: ⁊ ip̄ꝫ miphiboſeth faciēdo ſibi cōmēſalē. et p̄tꝫ l'ra pauc' excepti q̄ diſcurrenṫ. g ❡ Dedi fi. do. tui. i. filio miphiboſeth q̄ nūc ē dn̄s tu⁹ cui⁹ fili⁹ vocabaṫ micha: vt. ĩ. h̄r. nō em̄ pōt h̄ ītelligi de cibis adminiſtrādis miphiboſeth: q: ſp̄ comedebat ī mēſa reg'. Seq̄ṫ: h ❡ Miphiboſeth aūt ⁊c. ⁊ ſm̄ h̄ ſiba dixit iſtud ꝟbuꝫ. In hebreo h̄r: Et miphiboſeth comedet ſup mēſaꝫ meā. ⁊ ſm̄ h̄ ē ꝟbū ip̄i⁹ dd̄: q̄ꝺ exponūt hebrei dicētes: ꝙ poſtq; ſiba dixerat regi: ſic faciet ſu⁹ tu⁹: dd̄ rn̄dit: Et miphiboſeth comedet ſup mēſaꝫ meā: ita ꝙ h̄ ſbintelligiṫ: rn̄dit dd̄. Et ē mod⁹ loq̄ndi q̄ apd̄ hebreos vocaṫ decurtat⁹ vel reciſus. ſ. qñ aliq̄d omittiṫ: q̄ꝺ tñ neceſſario ſbītelligiṫ ad habēdū ſn̄iam p̄fectā. ⁊ tal' mod⁹ loq̄ndi freq̄nṫ īueniṫ ī ſcp̄tura ve. te. Cetera patēt.

Moraliter ✱ ſenſū l'ralem p̄ h̄ ꝙ dauid mortuo ionatha qui fuerat ei amiciſſim⁹ ī vita diligenṫ inq̄ſiuit de poſteris ei⁹: vt eis exhiberet bn̄ficia: docemur amiciciā

Supeſt fili⁹ ionathe debilis pe- a
dibus. Ubi inq̄t ē: Et ſiba ad re
gē: Ecce ait: in domo ē machir fi
lij amihel i lodabar. Miſit ḡ rex
dauid ⁊ tulit eū d̄ domo machir
filij amihel de lodabar. Cū autē
veniſſet miphiboſeth fili⁹ iona-
the filij ſaul ad dauid: corruit in
faciē ſuā ⁊ adorauit. Dixitq; da
uid. Miphiboſeth: Qui reſpō-
dit: Adſuꝫ ſuus tuus. Et ait ei b
dauid † Ne timeas. q: faciēs faci
am in te miſericordiā ꝓpṫ iona-
thā patrē tuū: ⁊ reſtituā tibi oīs
agros ſaul patris tui: ⁊ tu come-
des panē i mēſa mea ſemp̄. Qui c d
adorās eū dixit: † Quis ego ſum
ſeru⁹ tu⁹ qm̄ reſpexiſti ſup canē e f
mortuū ſil'ē mei: Uocauit itaq;
rex ſibā pueꝝ ſaul / ⁊ dixit ei. Oia
q̄cūq; fueṙt ſaul: ⁊ vniuerſaꝫ do
mū ei⁹ dedi filio dn̄i tui. Opare g
igiṫ ei ṫraꝫ tu ⁊ filij tui ⁊ ſui tui: ⁊
īferes filio dn̄i tui cibos vt alaṫ.
Miphiboſeth aūt fili⁹ dn̄i tui co h
medet ſemp̄ panē ſup mēſā meā.
Erāt aūt ſibe q̄ndeci filij ⁊ vigin
ti ſerui. Dixitq; ſiba ad regē: Si
cut iuſſiſti dn̄e mi rex ſuo tuo: ſic
faciet ſeru⁹ tu⁹. Et miphiboſeth
comedet ſup mēſaꝫ † tuā q̄ſi vn⁹ d̄
filijs reg'. Habebat āt miphibo
ſeth filiū p̄uulū noīe micha. Oiſ
ꝟo cognatio dom⁹ ſibe ſuiebat
miphiboſeth. Porro miphibo-
ſeth hitabat in hierl'm q: d̄ mēſa
dauid reg' iugiter veſcebatur: et
erat claud⁹ vtroq; pede. ❡ Ca. X

Factū ē āt poſt hec i
vt moreret̄ rex filioꝝ
ammon et regnaret
anon fili⁹ ei⁹ pro eo.
a Dixitq; dauid: Faciā miſericor k
diā cū anō filio naaſ: ſic fec p̄r ei⁹
mecū miſericordiā. Miſit ḡ da l
uid ↄſolans eū p̄ ſuos ſuos ſup
p̄ris iteritū. Cū aūt veniſſent ſui m
dauid i terrā filioꝝ āmon dixerūt
ad anon p̄ncipes filiorū ammon
dn̄m ſuū. Putas ꝙ ꝓpṫ honorē n
p̄ris tui miſerit dauid ad te ↄſo-
latores: ⁊ nō iō vt inueſtigaret: ⁊
exploraret ciuitatē ⁊ euerteret eā/

a amiciciā ſuare poſt mortē: q̄ꝺ tñ pauci faciunt ītātū ꝙ vulgariṫ d̄r: mortu⁹ nō hꝫ amicū. Scd̄m autē ſenſū allegoricū p̄ ionathā q̄ īterp̄retaṫ colūbe donū: ſignificaṫ ipſe xp̄s q̄ colūba d̄r amaritudinis felle carēs. Eſt etiā donū ex charitate paṫna nob̄ datū. Joh. iij. b. Sic de⁹ dilexit mūdū vt filiū ſuū vnige. da. ⁊c. Per filiū ionathe claudū vtroq; pede: ſignificaṫ q̄libet chriſtian⁹ qui xp̄i filius eſt per baptiſmū. Claudus tamen eſt vtroq; pede. Nam pronus eſt dupliciter ad cadenduꝫ in peccatū: ſcilicet p̄ ignorantiam ⁊ infirmitatem. Per da

b uid ꝟo poteſt ītelligi bonus prelatus qui talem ad ambulanduꝫ in via moꝝ debilē debet fouere ⁊ nutrire cibis mēſe ſue. ſ. alimento ſacre ſcp̄ture ⁊ ſacro eucharistie: vt ſic diſponaṫ ꝙ ad mēſaꝫ glorie finaliter tranſferaṫ. ❡ Ca. X

†. ĩ. 19. c

c d Factū eſt aūt. Hic ↄn̄r ponit̄ gratitudo dauid erga bn̄ficiū. Circa q̄ꝺ p̄mo pōit̄ ip̄i⁹ dauid gratia propter impenſuꝫ ſibi be-

†1 Re. 18. d

Diuiſio

e f neficiuꝫ. ſecundo illata ſibi iniuria per malum conſiliū / ibi: Cum autem veniſſent. tertio vindicans iuſticia: propter illatum opprobriū / ibi: Quod cum audiſſet. Circa primū diciṫ: k ❡ Faciā

g miſericordiam ⁊c. Iſta aūt miſericordia quā fecit naas cum dauid tacta eſt ſupra primo libro. xxij. ca. ſm̄ duplicēꝫ opinionē. Una eſt ꝙ iſte naas qui

h diciṫ hic mortuus eſſꝫ ſimul rex ammō ⁊ moab: quia ibidē diciṫ ꝙ dauid dimiſit patreꝫ ⁊ matrē ⁊ aliquos eius amicos: qui non poterant ſequi eū cum rege moab pro cuſtodia: ⁊ ſic voluit filio eius recōpenſare. Alia eſt ꝙ rex moab apud quē dimiſit p̄dictos: iratus ꝓpter receſſum dauid de terra ſua: interfecit eos paucis exceptis: qui fugerūt ad naas regem ammon: ⁊ ibi ſaluati fuerūt. Et iſta opinio videṫ verior: quia ſupra viij. ca. dictuꝫ eſt qualiter dauid rigide ꝓceſſit contra regeꝫ moab ⁊ populum eius: ⁊ hic diciṫ quō amicabiliter voluit ꝓcedere cōtra regē ammon. Ex quo manifeſte videṫ ꝙ iſte naas fuerit ali⁹ a rege moab: cui recōmēdauit patrē et matrē cū eēt ī fuga ſaul. l ❡ Miſit ḡ

Al's meam D

i ⁊c. nūcians ei ꝙ eſſet paratus ad eius auxiliū ſi in digeret: propter patris ſui receptū beneficiū. m ❡ Cum auteꝫ veniſſent. Hic conſequēter deſcribitur illata dauid iniuria per malū conſiliū cū d̄r: n ❡ Putas ꝙ p. q. d. nō: ſed vt ſub ſpecie amicicie decipiat te explorādo per nūcios tuos īfirma terre.

†1. pa. 19. a

✱ Tulit itaq;

Moraliter. i ❡ Factum eſt aūt. Per anon qui populus murmurans interp̄tatur iudaicus populus ſignificatur qui a principio fuit murmurationibus aſſuetus: ſcilicet contra moyſen ⁊ aaron: ⁊ etiam contra dominū: vt patet in Exodo in locis pluribus: ⁊ in libro Numeroꝝ: ⁊ poſtea contra chriſtū vt patet ex decurſu euangeliorum. Ad hunc autem populū miſit dauid: id eſt chriſtus per dauid figurat⁹ ſeruos ſuos: ſcilicꝫ apoſtolos alioſq; diſcipulos ad ſpiritualem eius conſolationem dicens eis Matth. x. a. In viam gentiū ne abieritis: ⁊ in ciuitates ſamaritanorum ne intraueritis: ſed potius ite ad oues que perierūt domus iſrael. Sed ſicut anon ſeruis dauid vituperiū intulit: quia ſequitur:

Moraliter

✱ Tulit itaq;

E a ¶ Tulit itaqꝫ ⁊c̄. Signifi-
cant hec bellū diaboli ꝯ̄ eccl̄iaꝫ
Anō em̄. i. doloꝛ eoꝝ diabolū ſi
gnat q̇ āmonitaꝝ. i. malignoꝛuꝫ
ſpirituuꝫ rectoꝛ ppl̄i meroꝛis: ⁊
ſꝑ in anguſtia ꝯſtituti: q̇ cōꝓme
re vl̄ anguſtiare hoīes ꝯ̄ſiderat
Radit ḡ anō barbā dimidiā nū
cioꝝ dauid: cū diabolꝰ q̇rūdā ꝑ-
dicatoꝝ ſmonē vl̄ ꝯuerſationeꝫ
coꝛrūpēdo macl̄at. Precidit tu-
nicas vſqꝫ ad inguina: cū turpia
facta q̄ ꝑſuadet ī ocul̄ hoīꝫ reue
lat. His neceſſe ē ſedeāt ī hieri-
cho: donec creſcat barba: ne ſint
oppꝛobꝛium alioꝝ: ⁊ anathema
oīm. i. donec incremēta ꝟtutū in
eis naſcāt̄: ⁊ digni habeant̄ pre
ſentari ſuo regi: dauid āt nr̄ mi-
lites ſuos inultos eē nō patit̄: ſꝫ
exercitu ꝯgregato ſuoꝝ iniuriā
vīdicat: nec ſoluꝫ aduerſarios ꝑ
ſctōꝝ ſuoꝝ victoꝛiā cōfundit: ſed
etiā in extremo iudicio ꝑpetuis
ignibꝰ tradit. Ca. XI

Factū eſt aūt vertē
te ⁊c̄. b ¶ Tpe q̇ ſo
lēt ⁊c̄. i. ī ꝟe qn̄ pulſa frigoꝛ ⁊ a-
ſpitate: pabula repiūt̄ iumētoꝝ
In hebꝛeo ita legit̄: eo tpe q̇ re-
ges ad bella ꝓceſſerāt. miſit dd̄
ioab ⁊c̄. Proceſſerant. ſ. ad pu-
gnā ꝯ̄ dauid: rex roob: et hiſtob
ſoba ⁊ maacha: q̇ reges ſyrie fu
erūt ⁊ pugnare voluerꝰt ꝯ̄ dd̄ cō
ducti a rege moab: ſꝫ ꝟuicti ſūt.
Dum hec

Nico. de lyra

a ¶ Tulit itaqꝫ. quia tūc
tpis erat maximū vituperiuꝫ: et
adhuc ē in ꝛra illa ī q̄ hoīes ſine
barba reputant̄ q̄ſi mlieres.
b ¶ Et ꝑcidit ve. ⁊c̄. ita ꝙ ap
parebāt verēda eoꝝ. c ¶ Ma
nete ī hie. q̇ erat in ꝑncipio re
gni dauid ex illa ꝑte vn̄ vēiebāt
vt ſic nō appareꝛēt int̄ hoīes cū
turpitudīe ſibi illata. d ¶ Ui-
dētes aūt filij ⁊c̄. qꝛ coḡuerꝰt
qd̄ nō ex fraudulētia ſꝫ ex ꝟa a-
micitia nūcios miſerat: ⁊ tn̄ non
recoḡuerꝰt culpā nec petiuerꝰt ve
niā: ſꝫ magꝰ ꝑꝑauerꝰt ſe ad defen
dendū ſuā ſtulticiā vocādo alios
in ſuū auxiliū ꝯ̄ dd̄: qd̄ factū eoꝝ
notabilit̄ agḡuauit. c ¶ Qd̄
cū au. dd̄. Hic ꝯn̄r pōit̄ vindi
catio ꝑdicte iniurie ꝑ viā iuſticie
⁊ h̄ notat̄ cū d̄r: Qd̄ cū audiſ
Aliſteū ſet dd̄. ſ. filios āmon obſtīatos
ī ſua malicia. f ¶ Miſit ioab
⁊c̄. ad vīdicādū oppꝛobꝛiuꝫ ſibi
illatū: nō zelo vīdicte ſed amoꝛe
iuſticie. g ¶ Syrꝰ āt ſoba et
roob ⁊c̄. iſti libēter iuuabāt fili
os āmon vt ꝑ h̄ eſſent liberati ꝺ
tributo dauid. h ¶ Uidēs ḡ
ioab ⁊c̄. i. ante ⁊ retro. Sic em̄
diuiſerāt aduerſarij ſuū exercitū
vt includerēt filios iſrl̄: ꝓpt̄ qd̄
ioab expꝑtꝰ ī bellis diuiſit exerci-
ꝛi. pa. 20. a tū ī duas ꝑtes: vt q̄libꝫ ꝑs h̄ret
hoſtes in frōte: ⁊ ſic ſecuriꝰ poſ-
ſent pugnare: ⁊ ꝑ iſtā viā habu-
erūt ꝯ̄ vtroſqꝫ victoꝛiaꝫ. Cetera
patēt vſqꝫ ibi: i ¶ Uidentes
igit̄ ſyri. ſ. ſuā debellationeꝫ et
cōfuſionem

a miſit dauid ſeruos ſuos ad te: Tulit itaqꝫ a
a ¶ et diabolus ꝑſtinā foꝛtitudinē eripit.
anon ſuos dauid: rāſitqꝫ dimidiā ꝑtē bar-
a ¶ et diabolus caſtitatis dignitatē nudat: ⁊ turpia que
perſuaſit reuelat.
bę eoꝝ: ⁊ p̄cidit veſtes eoꝝ medias vſqꝫ b
ad nates: ⁊ dimiſit eos. Qd̄ cū nūciatū eſ-
ſet dauid: miſit ī occurſū eoꝝ: Erāt em̄ viri
cōfuſi turpiter valde. Et mandauit eis da †
a ¶ ſub anathemate penitentie.
uid. Manete ī hierīcho donec creſcat bar c
ba vr̄a: et tūc reuertimini. Uidētes aūt fi- d
lij āmon ꝙ iniuriā feciſſēt dauid: miſerꝰt et
ꝯduxerꝰt mercede ſyrū roob ⁊ ſyrū ſobā vi
gīti milia peditū: ⁊ a rege maacha mille vi-
ros: ⁊ ab hiſtob decē milia viroꝝ. Qd̄ cuꝫ e
audiſſet dauid: miſit ioab ⁊ omnē exercitū f
bellatoꝝ. Egreſſi ſūt ḡ filij āmon: ⁊ direxe
rūt aciē an̄ ipm introitū poꝛtę. Syrꝰ aūt ſo g
ba ⁊ roob ⁊ hiſtob ⁊ maacha ſeoꝛſū erāt in
cāpo. Uidēs igit̄ ioab ꝙ ꝑparatū eſſet ad h
uerſū ſe p̄ęliū: ⁊ ex aduerſo ⁊ pꝰ tergū: ele-
git ſibi ex oībꝰ electis iſrl̄: ⁊ inſtruxit aciē ꝯ̄
ſyrū. Reliquā aūt ꝑtē ppl̄i tradidit abiſai
fratri ſuo. Qui direxit aciē aduerſus filioſ
āmon. Et ait ioab: Si ꝑualuerit aduerſuꝫ
me ſyri: eris mihi in adiutoꝛiū. Si aūt filij
āmon ꝑualuerit aduerſuꝫ te: auxiliaboꝛ ti-
bi. Eſto vir foꝛtꝭ: ⁊ pugnemꝰ ꝓ ppl̄o nr̄o: et
ciuitate dei nr̄i. Dn̄s aūt faciet qd̄ bonum
eſt ī cōſpectu ſuo. Inijt itaqꝫ ioab ⁊ ppl̄us
eiꝰ q̇ erat cū eo certamē ꝯ̄ ſyros: Qui ſtati
fugerūt a facie eiꝰ. Filij aūt āmon vidētes
qꝛ fugiſſent ſyri: fugerꝰt ⁊ ipī a facie abiſai:
⁊ igreſſi ſūt ī ciuitatē. Reuerſuſqꝫ ē ioab a
a ¶ Al̄s: vidētes igit̄ filij ammon qm̄ ſyrꝰ expauit et.
filijs āmon: ⁊ vēit hierl̄m. Uidētes igit̄ ſy i
ri qm̄ coꝛruiſſēt corā iſrl̄: ꝯgregati ſūt ꝑiter
Miſitqꝫ adadeçer ⁊ eduxit ſyros qui erāt
trās fluuiū ⁊ adduxit eoꝝ exercitum. So-
bach āt mgr̄ militię adadeçer erat ꝑnceps
eoꝝ. Qd̄ cū nūciatū eēt dd̄: ꝯ̄xit oēm iſrae
lē ⁊ trāſiuit ioꝛdanē: vēitqꝫ ī helema. Et di
rexerꝰt aciē ſyri ex adūſo dd̄: ⁊ pugnauerꝰt ꝯ̄
†iſrl̄. Fugerūtqꝫ ſyri a facie iſrl̄: Et occidit
dd̄ de ſyris ſeptigētos currꝰ: ⁊ q̄dragita mi
lia eq̇tū: ⁊ ſobach principē militię ꝑcuſſit q̇
ſtati moꝛtuꝰ ē. Uidētes āt vniuerſi reges q̇ k
erāt ī ꝑſidio adadeçer victos ſe eē ab iſrl̄-
expauerꝰt ⁊ fugerꝰt q̇nq̄gita ⁊ octo milia co-
rā iſrl̄. Et fecerꝰt pacē cū iſrl̄: ⁊ ſuierꝰt eis. Ti
muerꝰtqꝫ auxiliū ſyri ꝑbere filijs āmon. XI

Factū eſt aūt vertēte anno eo l
tpe q̇ ſolēt reges ad bella ꝓce-
dere miſit dd̄ ioab ⁊ ſuos ſuoſ m
cū eo: ⁊ vniūſuꝫ iſrl̄ ⁊ vaſtaue-
¶ vel rabba.
rūt filioſ āmō ⁊ obſederꝰt rabbach. Dauid †

cōfuſionē: vt poſſent ſe vīdicare: cō-
gregauerūt mltitudinē maioꝛē ꝓpt̄
qd̄ dd̄ in ꝓpꝛia ꝑſona ad ꝑliū venit
cuꝫ exercitu ſuo maioꝛi q̄ pꝛiꝰ: ⁊ eos
debellauit. Et ꝑtꝫ lr̄a vſqꝫ ibi:
k ¶ Uidētes vni. re. ⁊c̄. fecerūt
pacē. ꝓmittētes reddere dd̄ pacifi
ce tributū: ⁊ ꝺ cetero nō ꝑbere eius
aduerſarijs auxilium.
a ¶ Tulit itaqꝫ anon ſuis
dauid raſitqꝫ ⁊c̄. Hic ppl̄us iudai-
cus ſuos xp̄i vituꝑauit mltiplicit̄ et
afflixit: vt h̄r ī actibꝰ apl̄oꝝ ī plibꝰ lo
cis. ꝓpt̄ qd̄ nr̄ dd̄ ſcꝫ xp̄ſ. † ¶ Mā
dauit eis ⁊ manete in hiericho
⁊c̄. Per hiericho q̄ interꝑtat̄ luna ⁊
mutationē ſignat: eo ꝙ luna cōtinue
variat̄ bn̄ gētilitas ſignificat̄ q̄ mul
tis erroꝛibꝰ tūc tꝑis variabatur. In
hac āt hiericho māſerꝰt apl̄i alijqꝫ xp̄i
diſcipl̄i a ppl̄o iudaico repꝛobati ⁊ vi
lipenſi: ꝓpt̄ qd̄ paulus ⁊ barnabas
dixerꝰt iudeis Act. xiij. g. Uob opoꝛ
tebat ꝑmū loq̇ ꝟbum dei: ſed qm̄ re-
pellit̄ illud ⁊ indignos vos iudica-
tis et̄ne vite: ecce ꝯuertimur ad gen
tes: ſic eī ꝑcepit nob̄ deꝰ. Manēdo
ꝟo ī gētilibꝰ ⁊ eiſ ꝑdicādo creuit bar
ba eoꝛum. i. ꝑfectio meritoꝛum que
per incrementum barbe ſignatur:
eo ꝙ barba ſignum eſt maſculini ſe-
xus q̇ ē ꝑfectꝰ. d ¶ Et tūc reuerti
mini. Poſt ꝑfectionē em̄ meritoꝝ ī
doctrīa gētiliū apl̄i ⁊ alij diſcipl̄i ve-
nerūt ad dd̄. i. xp̄m ꝑ aptā ⁊ clarā vi
ſionē. ij. Coꝝ. v. b. Audemꝰ ⁊ bonā
volūtatē habemꝰ ꝑegrinari magꝰ a
coꝛpe ⁊ ꝑn̄tes eſſe ad deū. Ca. XI

Factū eſt autē. Hic ꝯn̄r
oñdit̄ q̄lit̄ dauid vixit īſo-
lēter: ꝓpt̄ qd̄ fuit a deo ca-
ſtigatꝰ. vbi etiā oñdit̄ eiꝰ pn̄ia ꝺ pec
catis ⁊ patiētia ī aduerſis. Priō igi
tur oſtēdit̄ peccaſſe ꝑ luxuriā. ſcd̄o ꝑ
negligentiam ca. xxi. Tertio per ſu-
perbiā. ca. xxiiij. Circa ꝑmū ponit̄ ꝑ-
mo culpe ꝑpetratio. ſcd̄o hūilis reco
gnitio ca. xij. tertio punitiōis patiēs
toleratio ca. xiij. Circa pꝛimū deſcri-
bit̄ ꝑmo ipſiꝰ dd̄ adulteratio. ſcd̄o q̄-
rit̄ facti celatio/ibi: Miſit āt dauid.
tertio pꝛecipit̄ innocētis occiſio/ibi:
Factū eſt ergo. Circa pꝛimū d̄r: Fa-
ctū eſt aūt vertēte āno ⁊c̄. ſcꝫ in
pꝛincipio eſtatis: quādo terrenaſcen
tia ſunt in campis ad pabulum equo
rum. l ¶ Miſit dauid ioab ⁊c̄.
Alijs enī ꝓcedentibꝰ ad bellū remā
ſit dauid in hierl̄m q̄ſi ocioſus: ꝓpt̄
qd̄ fuit lapſus in adulteriū. vn̄ dicit
Ouidiꝰ poeta: Ocia ſi tollas perie-
re cupidinis artes. et Eccl̄i. xxxiij. d.
Multam maliciā docuit ocioſitas.
Uiditqꝫ

Moꝛaliter. l ¶ Factum ē aūt
anno vertente eo ⁊c̄. Sequitur:
† ¶ Dauid autem remanſit ⁊c̄.
Per hoc autē ꝙ alijs ꝓcedētibꝰ ad
bellū dauid remāſit in hieruſaleꝫ: q̄
interꝑtat̄ pacifica vel quieta. ⁊ tunc
enoꝛmia ꝑpetrauit pctā. ſ. adulteriū:
homicidiū ꝓditoꝛiū: vt habet̄. ſ. ſi-
gnificat̄ ꝙ illi qui quieſcunt ocioſi et
ſe nō exercēt ī ꝑlio ꝯ̄ tētatiōes incur
rūt frequēter varias pctōꝝ enoꝛmi-
tates: ꝓpt̄ qd̄ dic̄ Seneca: Sūma
oīm vitioꝝ eſt ocioſitas. Demones
em̄ nūqꝫ doꝛmiūt ſꝫ ſemꝑ inſidiant̄
nobis:

a ¶ Dū hec agerēt. Dauid grauit᷑ peccauit qḋ ⁊ ꝑ ꝓphetā deus arguit: ⁊ ipſe penitēdo abluit. Sʒ ille deſiderabilis cūct᷑ gētib⁹ q̄ſi ī ſolario deambulās: ī ſole poſuit tabernaculū ſuū: ⁊ amauit eccl'iam ſup tectū ſe lauātē. i. mūdātē ſe a ſoꝛdib⁹ ſcl'i: ⁊ domū luteā ſpiritali ꝯtēplatōe trāſcēdētē ⁊ calcātē ⁊ īchoata cū illa p̄me ꝯuētiōis noticia: ſeꝑatū ab ea diabolū occidit: ſibiq̄ eā ꝑpetuo copulauit. Oderim⁹ ḡ peccatū: ſʒ nō extinguamus ꝓphetiā: amem⁹ illū dauid quātū amād⁹ eſt: q̄ nos a diabolo ꝑ miſericoꝛdiā liberauit: amem⁹ iſtū penitētē: q̄ tā graue vuln⁹ pcti hūilitat᷑ ꝯfeſſiōe ſanauit. b ¶ Berſabee. Iſido. Pute⁹ ſatietat᷑: vel pute⁹ ſeptim⁹. Eccl'ia ꝟo vocat᷑ pute⁹ aque viue: ⁊ huic puteo ſeptenarij nomē nūeri in ſpūſſancti ſignificatiōe cōiungit᷑: ꝓpter rōnē pentecoſtes:

Act. 2. a q̄ die ḋ celo ſpūſſanctus miſſus eſt. Ad plix. id eſt ſpecies ſeptē vnū addit᷑: quoniā vnitas cōmendat᷑. Vñ: Sollicititi ſeruare

Eph. 4. a vnitatē ſpūs in vinculo pacis. Nono itaq̄ ſpiritali: id eſt ſeptenario: facta

Eph. 4. b eſt eccl'ia pute⁹ ſatietatis: q2 factus eſt in ea fons aque ſaliētis in vitā eternā: quē q̄ biberit nō ſitiet in eternū. ¶ Grego. Adhuc carnis coꝛruptibil' pondere grauati non valem⁹ ſic viuere: vt nulla nos poſſit culpe delectatio pulſare. Sed aliud eſt nolentē tangi: ⁊ aliud cōſentientē. Sancti aūt viri tāto vigilātioꝛi ſe circūſpectiōe cuſtodiūt: quāto ſe pulſari ſiniſtris motib⁹ vel trāſitoꝛie dedignant᷑: vt ſi q̄d foꝛte coꝛ illicitū cōcupiſceret: p̄ſſus ꝑ diſcipline magiſteriū oculus videre recuſaret. Sicut em̄ ſepe tēptatio ꝑ

B oculos trahit᷑: ſic nōnūq̄ cōcepta intrinſecus cōpellit ſibi: extrinſecus ocul⁹ deſeruire. Plerūq̄ em̄ quelibet res innocenti mente reſpicit᷑: ſed in ip̄o cōſpectu anim⁹ cōcupiſcētie gladio cōfodit᷑. Nō em̄ dauid vrie cōiugē ſtudioſe reſpexit: q2 cōcupiuerat: ſed potius cōcupiuit: q2 incaute reſpexit. Juſto ꝟo retributiōis examine q̄ exterioꝛi negligēter vtit᷑: interioꝛi oculo cecat᷑. Sepe aūt iā intrinſecus cōcupiſcētia dñat᷑: ⁊ illecebꝛatus anim⁹ ad vſus ſuos ſenſus coꝛꝑeos famulari moꝛe tyrānidis exigit: ſuiſq̄ voluptatib⁹ oculos ſeruire cōpellit: ⁊ feneſtras luminis aperit ad tenebꝛas cecitatis. Vñ ſancti viri cū ſiniſtra delectatione pulſari ſe ſentiūt ip̄a ꝑ q̄ foꝛme ſpecies ad mentē ingredit᷑: diſcipline magiſterio lumina reſtringūt: ne praue cogitatiōi viſio lenocinata famulet᷑. Que ſi vnq̄ ſbtiliter cuſtodiri negligit᷑: cogitatiōis immūdicia ad operationē tranſit. ¶ Grego. Sepe res q̄libet ꝑ hiſtoriā ꝟt⁹ ē: ꝑ ſignificationē culpa: ſicut aliq̄n culpa in facto: in ſcp̄to ꝓphetie virtus. Quis em̄ non deteſtet᷑ ꝙ dauid in ſolario deambulās berſabee vꝛie cōcupiuit vxoꝛē: quē tñ a p̄lio reuertētē ire domū monet / pedes lauare. Qui ꝓtin⁹ rñdit dicēs: Arca dei ſub pellib⁹: ⁊ ego in domo mea requieſcā? Quē dauid ad menſam ꝓpriā ſuſcepit: eiq̄ epulas ꝑ quas moꝛi debeat tradit. Tenet ḡ dauid figurā ei⁹ de q̄ ſcp̄tū eſt: In ſole poſuit ta

Ps. 18. b bernaculū ſuū. Qui berſabee ad ſe iubet ꝑducere. i. legē lr̄e carnali pp'lo ꝯiūctā ſpūali ſibi intellectu ſociare. Berſabee em̄ pute⁹. vij. dicit᷑. q2 ꝑ cognitionē leg᷑ infuſiōe ſpecialis gr̄e ꝑfecta nobis ſapiētia miniſtrat᷑. Urias ꝟo iudaicū pp'lm ſignificat: q̄ iterꝑtat᷑ lux mea dei. Judaic⁹ em̄ populus em̄ pp'ls q̄ de accepta legis ſcientia extollit᷑: q̄ſi dei luce gloꝛiat᷑. Sed huic dauid vxoꝛē abſtulit: ſibiq̄ cōiūxit: q2 manu foꝛt᷑ redēptoꝛ apparêſ: dū ḋ ſe ſpūaliter legē loqui innotuit: ꝑ hoc qḋ iuxta litterā tenebat᷑. hanc a iudaico pp'lo extraneā demōſtrauit: ſibiq̄ cōiūxit: q2 ſe ꝑ illā p̄dicatū declarauit: vꝛiā tñ ad domū monet

a aūt remāſit in hier'lm. Dum hec agerent᷑ accidit q̄dā die vt ſurge
a ¶ mãu foꝛt᷑: vel viſu deſiderabil'. b ¶ de
ret dauid de ſtratu ſuo poſt meridie
clinātē iā mūdo. a ¶ In ſole poſuit tabnaculū ſuū: coꝛp⁹. ſ. qḋ aſſūpſit: cūct᷑ patefecit
dié: ⁊ deambularet in ſolario domus regie. Viditq̄ mulierē ſe la a
a ¶ ꝓpter fluxū mēſtruū: vt q̄dā volunt.
uantem ex aduerſo ſup ſolarium ſuum. Erat autē mulier pulchꝛa valde. Miſit ergo rex ⁊ requiſi b
uit q̄ eſſet mulier. Nunciatūq̄ eſt
b ei ꝙ ipſa eſſet berſabee filia heliā
a ¶. i. diaboli: qui falſo dixit: lux mea dei: ideoq̄ ḋ t̄ra viuētiū merito abſciſus. Ethe⁹ vel recheus em̄ abſciſus.
vxoꝛ vꝛie ēthei. † Miſſis itaq̄ dauid nuncijs tulit eā. Que cū ingreſſa eſſet ad illū: doꝛmiuit cum ea. Statimq̄ ſanctificata ē ab i c
a ¶. i. mēſtruali effuſione.
mundiciā ſua: ⁊ reuerſa eſt in domū ſuā concepto fetu. Mittēſq̄ nunciauit dauid / ⁊ ait: Cōcepi.
Miſit aūt dauid ad ioab / dicēſ: d
Mitte ad me vꝛiam ētheū. Mi e
ſitq̄ ioab vꝛiam ad dauid. Et venit vꝛias ad dauid. Queſiuitq̄ f
dauid q̄ recte ageret ioab et populus: ⁊ quō adminiſtraret᷑ bellum. Et dixit dauid ad vꝛiā: Va g
a ¶ poſt laboꝛē balneis vtere ꝑtē poſuit ꝓ toto coꝛꝑe: nō ei tāt⁹ vir diſcalciat⁹ īcedebat
de in domū tuam et lauā pedes tuos. Et egreſſus ē vꝛias de do
a ¶ vt refect⁹ delitioſe: ꝓuocat⁹ libidie doꝛmiret cū vxoꝛe: ⁊ ſic adulteriū lateret.
mo regis: ſecutuſq̄ eſt eū cibus h
regi⁹. Doꝛmiuit aūt vꝛias ante poꝛtā dom⁹ regie cū alijs ſeruis dñi ſui: ⁊ non deſcēdit ad domū ſuā: Nunciatūq̄ eſt dauid a dicētibus. Nō iuit vrias ad domū ſuam. Et ait dauid ad vꝛiā: Nū i
quid non de via veniſti? Quare non deſcēdiſti in domū tuā? Et k
ait vꝛias ad dauid. Arca dei et l
iſrl' ⁊ iuda habitant in papilionibus: et domin⁹ me⁹ ioab: et ſerui dñi mei ſup faciem terre manēt: ⁊ ego ingēdiar domū meā vt comedā ⁊ bibā ⁊ doꝛmiā cū vxoꝛe mea? Per ſalutē tuā: ⁊ ꝑ ſalutē anime tue non faciam rem hāc. Ait ergo dauid ad vꝛiā: Mane hic etiam hodie: et cras dimittā te. Māſit vꝛias ī hieruſalē ī die

¶ Nico. de lyra

※ a ¶ Viditq̄ mulierem ſe lauantem ex aduerſo ſup ⁊c. Ex quo patet ꝙ aſpect⁹ īpudic⁹ ē valde ꝑiculoſus: q2 dauid tā ſctūs ⁊ bonus ꝑ h̄ fuit tract⁹ ī adulteriū: ⁊ ex ꝯſeq̄nti ad homicidiū ꝓditoꝛie ꝓcuratū: vt ex ſeq̄ntib⁹ apparebit. b ¶ Miſit ḡ rex ⁊c. Ad h̄ em̄ q̄ſiuit vt ſciret ſi eſſet ſoluta: vt ſic eā acciꝑet in vxoꝛē ⁊ licite cognoſceret eā: inualeſcēte tñ tēptatiōe ſciēs ꝙ eēt maritata: nihilomin⁹ mādauit ꝓ ea adducēda ⁊ cōmiſit adulteriū. c ¶ Statimq̄ ſan. eſt ⁊c. i. a fluxu mēſtruoꝝ: nō q2 tūc pateret᷑ mēſtrua q̄n dauid eā cognuit: q2 tūc m'lieres ſūt turpis coloꝛ᷑: ⁊ abomiābiles ad actū carnalē: ⁊ ḋ ip̄a ḋr h̄ ꝙ erat pulchꝛa valde. ḋr ḡ tūc purgata a mēſtruis futur᷑ vſq̄ ad ꝑtū: q̄a ī illo coitu ꝯcepit: vt ꝑʒ ī textu: poſt ꝯceptionē aūt ceſſat flux⁹ mēſtruoꝝ: q2 ſanguis ille cedit ī foꝛmationē fet⁹ ⁊ ei⁹ alimentū. d ¶ Miſit autē dauid ad ioab dicens: Hic conſequenter queritur celatio facti / cuʒ ḋr: e ¶ Mitte ad me vꝛiā. ad h̄ em̄ ꝓ ip̄o mādabat: vt vxoꝛē ſuā cognoſceret: ⁊ ſic crederet᷑ puer naſcitur⁹ eē ſu⁹: ⁊ ſic pctm̄ dauid occultaret᷑: ⁊ m'lier a lapidatiōe q̄ ſm legē ei debebat᷑ p̄ſuaret᷑. f ¶ Queſiuitq̄ da. ⁊c. h̄ q̄ſiuit vt ſtatū ſui exercit⁹ ſciret: ⁊ vꝛias cauſā ſui aduēt⁹ nō ꝑciꝑet. g ¶ Vade i do. tu. ⁊ la. pe. i. vtere balneo ꝓpt̄ fatigationē laboꝛ᷑ p̄cedēt᷑: ⁊ ꝑ lotionē pedū deſignat᷑ ablutio toti⁹ coꝛꝑis: ītelligēdo a ꝑte totum.

h ¶ Secutuſq̄ ē eū ci. vt ſic ꝑ balneū ⁊ cibū delicatū ꝓuocaret᷑ ad coitū. Cetera patēt vſq̄ ibi: i ¶ Nūq̄d nō de via ⁊c. q. d. in exercitu fuiſti ī laboꝛe: ⁊ ſilr̄ ī via veniēdo īde: ⁊ iō indiges recreatiōe. k ¶ Et ait vꝛi. ſe excuſando valde fidelit᷑. l ¶ Arca ḋi. q2 tunc erat poꝛtata ad exercitū: ſic̄ fuerat tp̄e ſaul: ꝓut habet᷑ ſupꝛa. i. libꝛo. xiiij. c. ad dandū confidentiā bellatoꝛibus. Cetera patent vſq̄ ibi:

※ Et vocauit ※ nobis: ⁊ quos ocioſos a bonis inueniunt ad peccatū inducunt. Propter quod dicit Hierony. ad Ruſticū. Sēper aliquid boni facito vt te diabolus īueniat occupatū. a ¶ Viditq̄ mulierē lauantē ſe ex aduerſo. Per hoc aūt ꝙ dauid ſanctus ⁊ deuotus ex impudico aſpectu peccatū incurrit adulterij: ⁊ vlterius homicidij ꝓditoꝛie ꝑpetrati: nobis oſtendit᷑ quāta diligentia debeat adhiberi in cuſtodia ſenſus viſus: ⁊ etiam quia dicitur Thꝛeñ. iij. f Oculus meus depꝛedatus eſt animā meam in cunctis filiabus vꝛbis mee. Et idem videtur de cuſtodia alioꝛū ſenſuum: Hiere. ix. f. Aſcendit moꝛs per feneſtras meas. Senſus enim exteriores ſunt quaſi quedā coꝛpoꝛis feneſtre per quas temptatiōes contra latrones ad īterioꝛa ingrediūtur bona gratie rapientes. Moꝛaliter

Glo. ordi.

h g mũ monet ire: ⁊ pedes lauare: q̄ꝛ in carnat⁹ iudeis p̄cipit: vt ad ↄſciam redeāt: ⁊ ſordes opeꝝ fletib⁹ tergāt vt ſpālr mādata leg̃ ītelligāt: ⁊ p⁹ tātā duriciā p̄ceptoꝝ fontem baptiſmi īueniētes ad aquā p⁹ laborē currāt. Sꝫ vrias q̄ arcā dñi eē ſb pellib⁹ meminit. rñdet: q̄ꝛ domū ſuā intrare nō poſſit. q. d. Ego mandata dei in ſacrificijs carnalib⁹ video: et redire ad ↄſciam p ſpūalez intelligētiā nō requiro. Quaſi em̄ arcaz dei eſſe ſub pellibus dic̄: q̄ꝛ p̄cepta dei nō niſi exhibēdo miniſteriū carnalis ſacrificij intelligit. Hūc tñ redire domū nolentē dauid ad menſam vocat: q̄ꝛ cū iudei ad cōſciaz reuerti ↄtēnāt: xp̄s tñ ſpūalia p̄dicat di. Si crederet̃ moyſi: cre. forſitan ⁊ mihi. De me eī ille ſcp̄ſit: Legē eī iude⁹ tenet q̄ ei⁹ diuinitatē loquit̃ cui credere dedignat̃. vnd̄ ⁊ vrias ad ioab cū ep̄lis ex quib⁹ occidi debeat: mittit̃: q̄ꝛ iude⁹ legē portat: q̄ cōuincēte moriat̃. Cuz enī mādata legis retinēs implere nitit̃: ipē defert iudiciū vñ dānet̃. Quid ḡ p factū iſtū dauid ſceleſti⁹: q̄d vria mūdi⁹? Sꝫ ad myſteriū q̄d dauid ſancti⁹: q̄d vria īfideli⁹? Quia ille p vite culpā ꝓphetie ſignat īnocētiā: ⁊ iſte p vite īnocētiā in ꝓphetia exp̄mit culpā. Virt⁹ enim ſacri eloquij ſic trāſacta narrat: vt vētura exprimat: ſic ī facto rē approbat vt ī myſterio contradicat. Sic geſta dānat vt hec myſtice gerenda ſuadeat.

(margin: † de offi. de lega. c. cum olim — Joh. 5. g — † Judi. 9. g — Moraliter h)

¶ Gregori⁹. Ad h̄ ī ſcriptura dauid ⁊ petri pctā ſūt indita: vt caute la minoꝝ ſit ruina maioꝝ. Ad h̄ penitētia inſinuat̃ ⁊ venia: vt ſpes pereūtiū ſit recupatio pditoꝝ. De ſtatu ſuo dauid cadēte nemo ſupbiat: de lapſu etiā reſurgēte dauid ñ deſperet. Mirabilit̃ ſcp̄tura eodē v̄bo ſupbos p̄mit: q̄ humiles leuat. Unā nāq̄ rē geſtā retulit: et diūſo mō ſupbos ad hūilitat̃ formidinē humiles ad ſpei fiduciā reuocauit. Ineſtimabile noui gener̃ medicamentū: qd̄ eodē ordine poſitū ⁊ p̄mēdo tumētia exiccat: ⁊ ſb leuando arētia infundit. De maioꝝ nos lapſu terruit: ſꝫ de repatione roborauit. Sic nos diuīe diſpēſatiōis miſericordia: ⁊ ſupbiētes rep̄mit: ⁊ ne deſpatiōe corruam⁹ fulcit. Sꝫ fortaſſe lectoris anim⁹ mouet̃: cur de⁹ eos q̄s eligit q̄ſq̄: ad donoꝝ ſpiritualiū culmē aſſumit: a vitijs nō cuſtodit? Sꝫ mlti p accepta dona v̄tutū: p īpenſā gr̄az bonoꝝ opeꝝ ī ſupbiā cadūt: ſꝫ tñ ꝙ ceciderīt ñ agnoſcūt. Cōtra eos ḡ hoſt̃ antiquus: q̄ iā interi⁹ dñat̃: exteri⁹ ſeuire pmittitur: vt q̄ ī cogitatiōe elati ſūt: p carnis luxuriā ↄſternāt̃. Aliqñ āt minus ē ī corpis corruptōe cadere: q̄ꝫ cogitatiōe tacita ex d̄liberata elatione peccare: Sꝫ cū min⁹ turpis ſuperbia credit̃: min⁹ vitat̃. Luxuriā eo magis erubeſcūt homines: q̄ꝛ ſil̄ oēs turpē nouerūt. Ideo multi p vl̄ poſt ſupbiā in luxuriā corruētes ex aperto caſu malū culpe latēt̃ erubeſcūt ⁊ maiora corrigūt: cū ꝓſtrati ī minimis ḡui⁹ ↄfundūt̃. Reos em̄ ſe int̃ minora ↄſpiciūt: q̄ ſe liberos int̃ ḡuiora crediderūt. Pia ḡ dñi diſpēſatiōe laxatos ſepe malign⁹ ſpūs d̄ culpa ad culpā trahit: ⁊ q̄ plus pcutit eū quē cepat amittit: ⁊ vñ viciſſe cernitur: inde ſuperat̃. Cōſiderare libet intra munitū gratie

(margin: Als † prelij — Queſtio)

g ſinum

II Regum

illa ⁊ altera. Et vocauit eū dauid vt a
comederet corā ſe ⁊ biberet ⁊ inebriauit eū. Qui egreſſus veſpere dormiuit in ſtratu ſuo cū ſeruis dñi ſui: ⁊ in domū ſuā nō deſcēdit† Factū ē ergo b
mane ⁊ ſcp̄ſit dauid epiſtolā ad ioab miſitq̄ p manū vrie: ſcribēs in ep̄la.
Ponite vriā ex adūſo belli vbi for/ c
tiſſimū ē p̄liū: ⁊ derelinquite eū vt p/ d e
cuſſus iterat. Igit̃ cū ioab obſideret f
vrbē: poſuit vriā i loco vbi ſciebat viros eſſe fortiſſimos. Egreſſiq̄ viri de
ciuitate: bellabāt aduerſum ioab: et g
ceciderūt d̄ populo ſeruoꝝ dauid: et mortu⁹ ē etiā vrias ethe⁹. Miſit itaq̄ ioab ⁊ nūciauit dauid oīa v̄ba prelij
Precepitq̄ nūcio dicēs: Cū cōpleuer̃ vniuerſos ſermones belli ad regē: ſi eū videris indignari/ et dixerit: h i
q̄re acceſſiſt̃ ad muꝝ vt p̄liaremini. An ignorabat̃ ꝙ mlta deſup ex muro tela mittant̃? Quis pcuſſit abimelech filiū hieroboal: † Nōne mlier mi k
ſit ſup eū fragmētū molē de muro et interfecit eū in thebes: q̄re iuxta murū acceſſiſtis? Dices: Etiaz ſeru⁹ tu⁹ vrias ethe⁹ occubuit. Abijt ḡ nūcius: et venit et narrauit dauid oīa q̄ ei p̄ceperat ioab. Et dixit nunci⁹ ad dauid: Preualuerūt aduerſum nos viri: et egreſſi ſunt ad nos in agrum. Nos aūt facto impetu/ pſecuti ſum⁹ eos vſq̄ ad portā ciuitat̃: et direxerīt iacula ſagittarij ad ſuos tuos ex muro deſup: mortuiq̄ ſunt de ſeruis regis. Quinetiaz ſeru⁹ tu⁹ vrias ethe⁹ mortuus eſt. Et dixit dauid ad nun/
ciū: Hec dices ioab: Nō te frangat l
iſta res. Vari⁹ eni euētus eſt † belli: ⁊ m
nūc hūc ⁊ nūc illū cōſumit gladius. Conforta bellatores tuos aduerſus vrbē vt d̄ſtruas eā: ⁊ exhortare eos.
Audiuit autē vxor vrie ꝙ mortuus n
eſſet vrias vir ſu⁹: ⁊ planxit eū. Trāſ o
actoq̄ luctu/ miſit dauid et introdu/

a ¶ Iam obſtinatio culpe occaſionē nō hꝫ defenſionis: ⁊ ideo recte propheta mittitur.

xit eā in domū ſuaz: ⁊ factā ē ei vxor. Pepitq̄ ei filiū. Et diſplicuit v̄buz h̄ qd̄ fecerat dauid corā dño.

Nico. de lyra

* a ¶ Et vocauit ⁊c. faciēs ſibi ppinari latēter potū inebriatiuū credēs ꝙ p h̄ daret obliuiōi arcā ⁊ exercitū: et ſic vino calefact⁹ cum vxore ſua dormiret. p h̄ tñ nō fuit decept⁹: ⁊ ſic ptꝫ bonitas ⁊ pfectio ipſi⁹ q̄ ꝓreuerētia dei ⁊ afflictione ppli exiſtētis ī expeditiōe etiā a licit̃ abſtinebat. Et ex hoc patet grauitas peccati dauid: qui militem tā fidelem ⁊ probuꝫ non horruit occidere ꝓditorie. b ¶ Factū eſt ḡ. hic conſequēter deſcribit̃ īnocētis occiſio cū dicitur: c ¶ Ponite vriā ⁊c. i. vbi aduerſarij ſūt fortes ⁊ audaceſ. d ¶ Et dere. eū ⁊c. retrahēdo vos ab ipſo. e ¶ Vt pcuſ. itere. Sciebat enī euz eſſe ↄſtantē ⁊ ꝙ nō turpiter recederet: ſed mag̃ mori eligeret. f ¶ Igit̃ cū io. ⁊c. credebat enī ꝙ regem offendiſſet faciēs aliq̄d vñ dign⁹ eſſet morte et ꝙ dauid hūc moduꝫ moriēdi decreuiſſet ad celādū culpā vrie. g ¶ Et ceciderīt ⁊c. Ex q̄ aggrauatū fuit ipi⁹ peccatū: q̄ꝛ occaſiōe illi⁹ quē volebat mori fuerīt etiā alij interfecti. h ¶ Si eū vider̃ indig. ꝓpē interfectionē populi. i ¶ Et dixerit: q̄re acceſ. ad muꝝ ⁊c. q̄ꝛ ex illa pte pione etiā īualide pñt hoīes fortiſſimos interficere: qd̄ ptꝫ per exēplū. k ¶ Nōne mu. miſit ⁊c. dices etiā ſer. tu⁹ vrias ethe⁹ occu. h̄ dixit ioab ad ſui excuſationē erga dauid: vt dauid cogſceret ꝙ ioab nō fecerat illū inſultū ex ig̃ratia art̃ bellice: ſꝫ vt ipleret mādatū reg̃. cetā patet vſq̄ ibi: l ¶ Nō te frā. iſta res. ab obſidione ciuitat̃ recedendo. m ¶ Varius em̄ euent⁹ ē belli. q. d. ſi fortuna nūc fuit ↄtra te: erit poſtea pro te. n ¶ Audiuit āt vxor vrie ⁊c. ficte tñ ⁊ ſm apparentiā: q̄ꝛ bñ volebat ei⁹ mortē vt p h̄ lapidationē euaderet: et vxor regis fieret: ⁊ ad iſtā intentionez ꝓcurauerat dauid mortē ſuā. Ad cui⁹ ītellectū pleniorē ſciēdū ꝙ dicit h̄ Ra. Sa. ꝙ viri ꝓcedētes ad bellū dabant vxorib⁹ ſuis libellū ſepatiōis vt libere poſſent ↄtrahere ſi viri ī p̄lio morerēt̃: ⁊ cōputabat̃ tp̄s a die datōis libelli. et iō q̄ꝛ vxor vrie ↄcepat p⁹ receſſū mariti ſui: iō ipō mortuo euadebat penā lapidatiōis. o ¶ Trāſactoq̄ luctu. hoc eſt tēpore determinato lugēdi: q̄ꝛ poſt mortez viroꝝ vxores eoꝝ p aliq̄d tp̄s portabāt veſtes lugubres: ⁊ iſtud tp̄s vocatur tempus luctus.

(margin: g — h)

¶ In ca. xi. vbi d̄r ī poſtil̃. Ad cui⁹ pleniorē ītellectū ſciēdū ꝙ h̄ dic̄ Ra. Sa. ꝙ viri ꝓcedētes ad bellū dabāt vxoribus ſuis libellum ſeparationis.

Additio.

Sic Ra. Sa. ⁊ alij heb. expoſitores ſepe corrūpūt veꝝ intellectū ſcripturarū ꝓſequēdo l̄ram pluſq̄ oportet: ī q̄bus verificat̃ illd̄: l̄ra occidit. ij. Cor. iij. b. Ita ꝙ q̄pluries labūt̃ ī oppoſito vitioſo ⁊ extremo. ſ. fabulādo mlta ↄ̄ria littere ⁊ q̄ nuſq̄ in ſcriptur̃ autētic̃ reperiūnt̃: ⁊ in talib⁹ de eis verificat̃ illud Ps̄. cxviij. l. Narrauerūt mihi iniq̄ fabulationes: ſed non vt lex tua: vt patet in hoc paſſu. Nam hec aſſertio Ra. Sa. dependet ex opinione q̄rundā talmydiſtaruꝫ aſſerentiū ꝙ d̄d nūq̄ fuit adult̃ cū vxore vrie. Ad quod fundādum fingunt illud de libello ſeparationis: quod hic ponit Ra. Sa. quod eſt falſiſſimum: et maxime contra textus planos huius hiſtorie. Unde dauid reprehenditur a deo tanq̄ adulter p ꝓphetam: qd̄ quidem peccatū etiā v̄ificat̃ p ↄfeſſionē ipſi⁹ dauid: vt. j. xij. ca. et in alijs multis locis. Si autez fictio iſta Ra. Sa. ⁊ alioꝝ

Sa. ⁊ alioꝝ ſeq̄ntiū eſſet vera: tūc da
uid nunq̄ꝫ fuiſſet reꝰ illiꝰ adulterij: nā
vxor vrie eſſet libera a die datiōis li
belli q̄ p̄ceſſerat tp̄s p̄me ꝯiūctōis da
uid cū ea: vt ptꝫ māifeſte. Cāꝫ āt quā
aſſignat Ra. Sa. ad datiōnē huiꝰ li
belli repudij: dicit ꝙ h̄ fiebat ad finē
ꝙ ſi viri ī bello morerenť vxores libe
re poſſent ꝯhere: q̄ q̄dē cā ē penitꝰ in
anis ⁊ vacua. nā lꝫ talē libellū repu
dij nūq̄ꝫ darēt: adhuc vxores poſſent
ꝯhere maritꝭ mortuis. Māifeſtū eſt
eñ ꝙ ī morte alteriꝰ cōiugꝭ ſoluiť vi
culū mr̄imōiale: etiā ſi libellū repudij
nō p̄cederet: vñ talia nō videnť iter
ponēda iter expoſitiōes ſacraꝝ ſcp̄tu
raꝝ: niſi forte ad detegendum errorē
male ſentientiū: vl' in deriſionē taliū
(fabulantium.

Replica. In ca. xi. vbi po
ſtil. allegat dictū Ra. Sa. de libello
dato vxoribꝰ a virꝭ p̄cedētibꝰ ad bella
⁊ ceťa q̄ ide ſequūť. Iſtō dictū Bur.
rep̄hēdit ſic rep̄hēſiōe dignū ē: ſed ꝙ
dic̄ h̄mōi erronea dicta in expoſitiōe
nō miſcēda: nō videť erudite dictū:
q: ſcti doctores hereſes ⁊ errores ī li
bris ſuis explicāt: nō vt approbāt ſed
vt derideāt: ⁊ falſitatē coꝝ oñdāt: ita
et h̄ poſtil. facit: q: ⁊ dauid cōmiſiſſe
adulteriū ſepe oſtēdit: nec eū rigore
huiꝰ dicti Ra. Sa. ab adulterio excu
ſari p̄mittit: nec videť poſſe excuſari
ſtāte etiā dicto Ra. Sa. q: ⁊ ſi tal' li
bellꝰ dareť. Añ tñ mortē ſui mariti ñ
haberet effectū. q̄m ante mortē ꝯiun
cta alteri adulteriū cōmiſiſſet: ſic in p̄
poſito caſus berſabee habet.

Glo. ordi.

B ſinū: q̄ꝫto deꝰ miſc̄die fauore nos ꝯti
net. Ecce q̄ de v̄tute ſe extulit: p̄ vitiū
ad hūilitatē redit. Qui v̄o acceptꝭ v̄
tutibꝰ extolliť: nō gladio ſꝫ medicamē
to vulnerať. Virtꝰ eñ medicamētū:
vitiū vulnꝰ. Quia ḡ de medicamēto
vulnꝰ facimꝰ: fac̄ ille de vulnere medi
camētū: vt q̄ v̄tute p̄cutiť: vitio cureť.
Virtutū eñ dona retor q̄mꝰ in vſū vi
tioꝝ: ille vitioꝝ illecebras aſſumit in
arcē v̄tutū: ⁊ ſalutꝭ ſtatū p̄cutit vt ſer
uet: vt q̄ hūilitatē curātꝭ fugimꝰ ei ſal
tē cadētes hereamꝰ. Sꝫ pleriq̄ꝫ q̄ in
Nota multꝭ corruūt: artiꝰ ligant. Cūq̄ꝫ eos
āntiquꝰ hoſtꝭ ex vno vitio p̄cutit vt ꝯci
dāt: ex alio ligat ne ſurgāt. Cōſideret
ḡ hō: cū q̄ adūſario bellū gerat: ⁊ ſi iā
ſe in aliq̄ deliq̄ſſe p̄p̄ēdit: ſaltē ad cul
pā p̄trahi ex culpa p̄timeſcat: ⁊ ſtudi
oſe vitenť vulnera q̄bꝰ freq̄nť iterfi
cit: q: valde raꝝ ē ꝙ hoſtꝭ nr̄ electoꝝ
ſaluti etiā vulneribꝰ ſeruiat. Ad eru
diēdū eñ dñs ſepe electos tēptatorū
ſbijcit: ſic̄ poſt p̄adiſi clauſtra poſt ter
tij celi ſecreta ne reuelationū magni
2.12.b tudie paulꝰ extolleret datꝰ eſt ei āgelꝰ
ſathāe. Sꝫ hac tēptatiōe diſponiť: vt
q̄ elati p̄ire poterāt: hūiliati ſeruenť.
Secreto ḡ diſpēſatiōis ordie vñ ſeui
re p̄mittiť iniq̄tas diaboli: īde p̄ficiť
benignitaſ dei: q: īde obtēp̄at nutibꝰ
ſupne gr̄e vñ exercet irā voluntatꝭ ſue.

Ni. de ly. Ca. XII

M Iſit ḡ dñſ na. Hic ꝯñr
deſcribiť hūilis recogni
Diuiſio tio pctī. Et p̄mo ponitur
peccatis rep̄hēſio. ſcd̄o rep̄hēſi humi
lis cōfeſ

M Iſit ḡ Ca. XII a
dñs nathā ad da
uid. Qui cū vēiſ
ſet ad euꝫ / dixit ei:

a ¶ cū p̄lati eccl'ie potētes arguūt: p̄riꝰ q̄ſdā ſilitudines velut de alieno negocio iducūt.

Rñde mihi iudicium. Duo viri b
erāt in ciuitate vna: vnꝰ diues: et
alter paup̄. Diues hēbat oues et
boues plurimos valde: paup̄ aūt c
nihil habebat oino / p̄ter ouē vnā
paruulā / quā emerat ⁊ nutrierat ⁊ d e
que creuerat apud eū cū filijs eiꝰ
ſimul / de pane illiꝰ comedēs: ⁊ de f
calice eiꝰ bibēs: ⁊ in ſinu illius dor
miēs: eratq̄ꝫ illi ſic̄ filia. Cū āt pe g
regrinꝰ q̄dā vēiſſet ad diuitē / p̄cēs
ille ſumere de ouibꝰ ⁊ de bobꝰ ſuiſ:
vt exhiberet cōuiuiū p̄egrino illi
q̄ venerat ad ſe: tulit ouē viri pau
perꝭ: ⁊ p̄parauit cibos homini illi

a ¶ Poſt ſilitudines rectā ſnīaꝫ ꝯ ſe quaſi in alteꝝ p̄ferunt potentes.

q̄ venerat ad ſe. Irātus āt īdigna
tiōe dauid aduerſus hoīeꝫ illū ni
mis / dixitq̄ꝫ ad nathā: † Viuit dñſ:
q̄m filius mortis ē vir q̄ hoc fecit. h
Quē reddet in quadruplū: eo ꝙ i
fecerit verbū iſtud ⁊ nō pep̄cerit.

a ¶ Tādē p̄lati modis ꝯgruētibus de p̄prio reatu potētes ferlāt iā in nulla ſui defenſione erectos q̄ſi p̄pe ſnīa p̄prij oris ligatus.

Dixit aūtē nathā ad dauid: Tu k
es ille vir q̄ feciſti hāc rē. Hec di
cit dominus deus iſrł: Ego vnxi
te in regē ſup̄ iſrł: ⁊ ego erui te de
† manu ſaul: ⁊ dedi tibi domū dñi
tui: ⁊ vxores dñi tui in ſinu tuo: l
dediq̄ꝫ tibi domū iſrael ⁊ iuda: et
ſi parua ſunt iſta: adijciā tibi mul
to maiora. Quare ergo ꝯtempſi
ſti verbū domini: vt faceres ma
lum in conſpectu meo? Vriā ethe m
um percuſſiſti gladio: ⁊ vxorem il
lius accepiſti tibi vxorem: ⁊ inter
feciſti eum gladio filioꝝ ammon.
Q̄obrem nō recedet gladius de n
domo tua / vſq̄ꝫ in ſempiternū: eo
ꝙ deſpexeris me ⁊ tuleris vxoreꝫ
vrie ethei vt eſſet vxor tua. Itaq̄ꝫ
hec dicit dominus: Ecce ego ſu o
ſcitabo ſup̄ te malū d̄ domo tua:
⁊ tollam vxores tuas in oculis tu
is: et dabo p̄ximo tuo: ⁊ dormiet p
cuꝫ vxoribus tuis in oculis ſolis
huius. Tu eni feciſti abſcondite:
ego vero faciā verbuꝫ iſtud in cō
ſpectu omnis iſrael: ⁊ in cōſpectu
ſolis huiꝰ. Et dixit dauid ad na q

a lis confeſſio / ibi: Et dixit dauid ad na
thā. Prima in duas: q: primo in rep̄
henſiōe dauid p̄abola p̄poniť. ſcd̄o ex 2.q.7.§. itē
poniť / ibi: Dixit aūt nathā. Circa pri cū balaā. v̄.
ca primū d̄r: b ¶ Duo viri erāt. ſ. itē cū dauid
dauid ⁊ vrias. c ¶ Paup̄ āt nihil
⁊c̄. i. vxorē vnicā. dauid āt hēbat plu
reſ: vt ptꝫ ex. ſ̄. dictꝭ. d ¶ Quā eme
b rat. dādo p̄ ea dotē. e ¶ Et nutrie
rat. q: accep̄at eā p̄uulā. f ¶ De pa
ne illius come. ⁊c̄. q: cōicabat cū eo
in cibo ⁊ lecto. g ¶ Cū aūt peregri
c nus ⁊c̄. i. diabolꝰ q̄ alienatus ē a cōi
tate ciuiū celeſtium p̄ obſtinationē in
d pctō: cui dauid fecit conuiuiū p̄ cōſen
e ſum in adulteriū ⁊ homicidiū in opus
deductū: q: diabolus in talibus dele
f ctať. Talē āt parabolā p̄poſuit nathā
ip̄i dauid vt ignorāſ ſeip̄m condēna
ret: ⁊ ſic frontē nō haberet defenden
g di peccatū ſuū. Ideo ſubdiť ſnīa da
uid: h ¶ Filius mortis eſt vir q̄
hoc fecit. i. dignus morte p̄pter hor
rorē facti. i ¶ Quē reddet in qua
druplū. Hoc ſentētiauit ſ̄m legeꝫ q̄
habeť Exo. xxij. a. ſ. ꝙ p̄ furto ouis red
dať quadruplū. ⁊ ſic factū ei eſt: q: p̄
morte vrie mortui ſunt q̄ttuor filij eiꝰ:
ſcꝫ primus filius berſabee: abſalō: am
mon: adonias: vt habeť ex ſeq̄ntibuſ.
k ¶ Dixit aūt nathā. Hic ꝯñr hec
parabola p̄dicta expōiť ꝯ ip̄m dauid.
Et ptꝫ ſnīa ex p̄dictis: paucis exceptis
que diſcurrenť. l ¶ Et vxores dñi † 3.q.7.§.
h tui in ſinu tuo. Lꝫ non legať ꝙ da
uid vxores ſaul' accep̄it: tñ dñs tantā
i p̄tātē ei dedit ꝙ poterat accip̄e: ⁊ forſi
tan aliquas accepit: q: nobiles erant.
nō eñ oīa ſcripta ſunt. m ¶ Vriaꝫ
etheū p̄cuſſi. gladio. q: ex eiꝰ man
dato factū fuit: vt patet ex p̄dictis: ⁊ il D
k le facit rē cuiꝰ auctoritate fit. n ¶ Q̄
obrē non recedet gladius de do
mo tua. q: frater occidit fratrē vt ab
ſalon ammō: vt habeť. ī. ca. ſequēti. ⁊
ſalomon adoniā: vt hr̄. ī. iij. li. ij. ca. Et
filius inſurrexit ꝯ patrē. ſ. abſalō ꝯ da
uid: vt habeť. ī. xv. ca. Ideo ſubditur: al's † domo
l o ¶ Ecce ego ſuſcita. ſup̄ te malū
de domo tua. ſ. abſalō filiū tuū vo
lentē inuadere regnū. p ¶ Et dor
miet cū vxoribus tuis in ocu. ⁊c̄.
. i. manifeſte corā oībus: p̄ut habeť. ī.
xv. ca. q ¶ Et dixit da. Hic ꝯñr po
niť ip̄iꝰ dauid humil' cōfeſſio ⁊ pene tē Diuiſio
m peratio. ⁊ ſcd̄o hūana ꝯſolatio / ibi: Et
cōſolatꝰ ē. tertio reaccipiť hiſtorie nar
ratio / ibi: Igiť pugnabat. Circa p̄mū
diciť: Et dixit dauid. Ore ⁊ corde.
✱ Peccaui dño.

Moraliter. a ¶ Miſit ḡ dñs na Moraliter
n ad dauid ⁊c̄. Per nathā p̄phāꝫ pōt
intelligi p̄dicator qui verbum dñi ha
bet nunciare ad modū p̄phete: p̄pter
qd̄ ſicut nathan pctā dauid regis non
palliauit ſed efficaciter rep̄hendit: ſic
o p̄dicator peccata potentū publica non
debet palliare ſed efficaciter contra ea
p̄dicare: exēplo chriſti qui peccata ſcri
baꝝ ⁊ pontificū efficaciter rep̄hendit.
p q ¶ Et dixit dauid ad nathā ⁊c̄.
Per hoc autē ꝙ dauid ſe nō excuſauit
ſed ſtatim pctm̄ ſuum tanq̄ꝫ vere peni
tens humiliter recognouit: exemplum
dedit omībus ⁊ ſpecialiter potētibus
vt peccata ſua non defendant: ſed hu
militer confiteanť vt veniā conſequi
q mereanť: ſicut ip̄e dauid cui dictū fuit.

p ✱ Dñs trāſtu

a ¶ Dixitq̃ nathā. Q̄ia tñ q̄ ꝓ pctō ꝑdicta ſūt ei: poſtmodū tolerauit: Deus delictū delet: ſꝫ inultū nō deſerit. Aut eñ hō ī ſe penitēs punit: aut deus hec cū hoīe vindicās ꝑcutit. Nō igiꝛ pctō parciꝛ: qꝛ ſine vindicta nō laxaꝛ. Sic eñ dauid audire poſt ↄfeſſionē meruit: dñs trāſtulit pctm̄ tuum: ⁊ tñ multis poſt cruciatibꝰ afflictus effugiēs reatū culpe quā ꝑpetrauerat exoluit. Sic nos ſalutis vnda a culpa pꝛimi parētis abſoluimur: ſꝫ abſoluti q̊ꝫ adhuc carnaliꝛ obimꝰ: qꝛ delicta nr̄a vel ꝑ nos vel ꝑ ſeipſum deꝰ reſecat etiā cū relaxat. Ab electꝭ eñ ſuis iniq̇tatū maculas ſtudet tꝑali afflictione tergere: q̄s in eis ꝑpetuo nō vult videre.

Ecci.47.b. De pe.diſt. 1. c. voluiſſent iniq̇ .§. deniq̃ et.c. ſi pctm̄ dauid. et.c. ſic̄ ꝑmi. et diſt. 2.§. opponitur ī fine. et diſ.3.c. totā penitentiaꝫ et.c. ille rex tantꝰ. et.c. illud

b ¶ Miſitq̃ ioab. Hec victoꝛia dauid quā ioab inchoauit: ⁊ ipē ꝑfecit: ſignificat victoꝛiā nr̄i regꝭ. Dux eī ↄ̄ hoſtes bellū gerit cū ꝑdicatoꝛū oꝛdo ↄ̄ mundi potētes ſcutum fidei opponit. Sꝫ victoꝛia ad xp̄m referꝛ: cui oīs ptās ⁊ potētia regni aſcribitur. Deꝰ eſt eñ q̇ opaꝛ ī nobis ⁊ velle ⁊ ꝑficere. Coꝛonā ḡ regis hoſtilis ppl̄i tulit dauid: ⁊ ſibi diadema fecit: cū xp̄s diabolo regnuꝫ auferēs ſibi inſigne decoꝛū parauit. Eſt eñ dauid coꝛona cōuētus catholici ppl̄i: q̇ caput noſtrū .i. xp̄m fide ⁊ cōuerſatione coꝛonat ⁊ ambit. Oīs eñ ſanctoꝝ laboꝛ certamē et victoꝛia ad honoꝛē eiꝰ refertur. Rabbath ciuitas regni ammon: q̄ nūc philadelphia vocaꝛ: ⁊ interp̄taꝛ multitudo. Et ī euāgelio dꝛ: qꝛ multi venient ab oꝛiente ⁊ occidente ⁊ recūbent cū abꝛaam iſaac et iacob in regno celoꝝ. c ¶ Urbs aquaruꝫ. Pꝛopter abundantiam que ibi erat aque: vel vt quidam dicunt populoꝛum.

† 33.q.2. c. poſt ipm̄ ꝟ. hoc autē

Mat.8.b

☞ Et tulit dia

a ¶ qui humiliter cōfiteꝛ veniā mox cōſequeꝛ.

a than: Peccaui dño. Dixitq̃ nathā ad dauid. a
†Dñs q̊ꝫ trāſtulit pctm̄ tuū. Nō moꝛierꝭ. Uerū b c

a ¶ apud gētes ſceleſtū habeꝛ: ſi q̇s vxoꝛē alteriꝰ ꝑ vim ſibi vēdicauerit maxime qui pꝛeeſt.

tñ qm̄ blaſphemare feciſti inimicos nomen dñi d

a ¶ quia talem regē ꝑfeciſſet.

ꝓpꝛ verbū h̄: filiꝰ q̇ natꝰ ē tibi moꝛte moꝛieꝛ. Et
reuerſus ē nathā ī domū ſuā. Percuſſitq̃ dñs e
paruulū quē pepererat vxoꝛ vrię dauid: ⁊ de f
ſperatꝰ ē† Depcatuſq̃ ē dauid dñm ꝓ paruulo: g

a ¶ At nos ieiunemus ⁊ ſuꝑ terrā iaceamus: donec peccati deſiderium funditus aboleaꝛ.

⁊ ieiunauit dauid ieiunio: et ingreſſus ſeoꝛſum iacuit ſuꝑ terrā. Uenerūt aūt ſenioꝛes domꝰ eiꝰ cogētes eū vt ſurgeret de terra. Qui noluit: neq̃ comedit cū eis cibū. Accidit aūt die ſeptīa vt moꝛereꝛ infans. Timuerūtq̃ ſerui dauid nūciare ei q̄ moꝛtuꝰ eſſet paruulus. Dixerūt eni: Ecce cuꝫ paruulꝰ adhuc viueret loq̇bamur ad eū: ⁊ nō audiebat vocē noſtrā: quātomagꝭ ſi dixerimꝰ moꝛtuꝰ ē puer ſe affliget: Cū ḡ dauid audiſſet ſeruos ſuos muſitātes: intellexit q̄ moꝛtuus eſſet infantulus. Dixitq̃ ad ſeruos ſuos: Nūq̇d moꝛtuꝰ ē puer: Qui rñderūt ei: Moꝛtuus ē. Surrexit ḡ dauid de terra: ⁊ lotꝰ vnctuſq̃ ē. Cūq̃ mutaſſet veſtē: ingreſſus ē domū dñi ⁊ adoꝛauit: ⁊ venit in domuꝫ ſuā. Petiuitq̃ vt ponerēt ei panē ⁊ comedit. Dixerūt aūt ei ſerui ſui. Quis ē ſermo quē feciſti: Pꝛopter infantē dū eñ adhuc viueret ieiunaſti ⁊ flebas. Moꝛ b
tuo aūt puero ſurrexiſti ⁊ comediſti panē: Qui
ait: Pꝛopter infantē cū adhuc viueret ieiunaui ⁊ fleui. Dicebā eñ. Quis ſcit ſi foꝛte donet i k
eū mihi dñs / ⁊ viuat īfans: Nūc aūt qꝛ moꝛtuꝰ
eſt: q̄re ieiuno: Nunq̇d potero reuocare eū amplus: Ego vadā magꝭ ad eū: ille vero nō reuer
teꝛ ad me. Et cōſolatꝰ eſt dauid berſabee vxoꝛē l
ſuā. Ingreſſuſq̃ ad eā doꝛmiuit cū ea. Que ge m
nuit filiū: ⁊ vocauit nomē eiꝰ ſalomō. Et dñs di n
lexit eū† Miſitq̃ eū ī manu nathā ꝓphete: ⁊ vo o

a ¶ In hebꝛeo idida .i. dilectꝰ dñi ꝓpter dñm .ſ. ꝓpter gratuitā miſericoꝛdiā qua eū diligere dignatꝰ ē q̄uis manẽr eſſet.

cauit nomē eiꝰ amabilis dño: eo q̄ diligeret eū

a ¶ qñ cū adiectiōe ſcribiꝛ rabbath: ſic̄ h̄ qñ ſine adiectiōe rabba

dñs. Igiꝛ pugnabat ioab contra rabbath filio p
b rū ammon: ⁊ expugnabat vꝛbē regiā. Miſitq̃ †
ioab nūcios ad dauid / dicēs: Dimicaui aduer
c ſum rabba: ⁊ capienda eſt vꝛbs aquarū. Nunc q
igiꝛ cōgrega reliquā ꝑtē ppl̄i: ⁊ obſide ciuitateꝫ r
⁊ cape eā: ne cū a me vaſtata fuerit vꝛbs / nomini meo aſcribaꝛ victoꝛia. Congregauit itaq̃ dauid oēm populū: ⁊ ꝓfectus eſt aduerſum rab/

Nico.de lyra

a ¶ Peccaui domino. non defendens peccatū ſuū: ſed humiliter recognoſcēs. ꝓpter qđ ſequiꝛ pene tēperatio cū diciꝛ: b ¶ Dñs q̊q̃ tranſtulit peccatū tuum: q̄tū ad culpā: remittendo ꝓpter pn̄iam tuā: ⁊ q̄tuꝫ ad penā: tēperando eā: qꝛ licet ſis homicida ⁊ moꝛte dignus: tñ c ¶ Nō moꝛie. ī ꝓpꝛia ꝑſona: ſed in filio tibi nato. cuiꝰ cauſa ſubditur: d ¶ Qm̄ blaſphe. ⁊c̄. qꝛ hoīes ignoꝛātes ⁊ mali ex h̄ blaſphemabāt iudicia dei occulta: dicētes eū iniuſte egiſſe: repꝛobādo ſaul ⁊ eligēdo dauid q̇ ſatꝭ peioꝛa fecerat q̄ ſaul. e ¶ Percuſſitq̃ dominꝰ par. infirmitate incurabili ſimplr̄ ꝑ naturā. iō ſbdiꝛ: f ¶ Et deſpe. ē .ſ. dauid de ſanatione pueri ꝑ viā nature ⁊ artis medicine: qꝛ tñ deꝰ poterat eū ſanare. iō ſubdiꝛ: g ¶ Depcatuſq̃ eſt dauid ⁊c̄. qꝛ neſciebat ſi verbū dñi de moꝛte pueri fuiſſet

† 1. Pa.3.b Mat.1.a

fuiſſet dictū ꝑ ſn̄iam diffinitiuā: qꝛ tūc nō oꝛaſſet ꝓ eiꝰ ſanitate: aut ꝑ cōminationē tm̄ ſic̄ Ione. iij. dꝛ: Adhuc .xl. b. dies ⁊ niniue ſubuerteꝛ: q̄ tñ nō fuit ſubuerſa eo q̄ niniuite egerunt pn̄iam: ꝓpter h̄ dauid interrogatꝰ de fletu ꝓ puero q̄diu viuebat: ⁊ cōſolatiōe ſua ipſo moꝛtuo de quo mirabanꝛ hoīes ſui. vt ptꝫ in lr̄a / rñdit: h ¶ Dū eñ adhuc viueret ieiunaui ⁊ fleui: ꝓ eiꝰ ſanitate īpetrāda. i ¶ Dicebā eñ .i. in coꝛde meo cogitabā. k ¶ Quis ſcit ſi foꝛte do. ⁊c̄. ꝓpter pn̄iam ⁊ afflictionē meam. l ¶ Et cōſola. eſt. Hic ↄ̄ñr ponīꝛ ipiꝰ dauid aliq̇lis ↄſolatio: eo q̄ dñſ pctm̄ ſuū remiſerat q̄tū ad culpā ⁊ tēperauerat q̄tū ad penā. vt ꝑdictū eſt: ⁊ ideo ↄ̄ñr conſolatus eſt berſabee vxoꝛē ſuā de moꝛte pueri. m ¶ Que genu. ⁊c̄. q̇ interp̄taꝛ pacificus: et h̄ fuit ex oꝛdinatione diuina. fuit eñ ipi dauid reuelatū q̄ poſt eū regnaret: ⁊ in tanta pace q̄ tēplū dñi edificaret ſicut ꝓmiſſuꝫ fuerat dauid a dño .ſ̄. vij. ca. n ¶ Et dñs di. eū. dando ſibi gratiā in ſua iuuētute. q̄uis errauerit in ſenectute: vel dꝛ q̄ dñs dilexit eū eo q̄ dñs dedit ſibi bona naturalia ex ꝑte coꝛpis ⁊ aīe. o ¶ Miſitq̃ eū in manu nathan ꝓphete: vt ꝑ eū ſācte nutrireꝛ: ⁊ bñ doceret: vt ſic poſtea ad regnū aptioꝛ efficereꝛ. p ¶ Igiꝛ pug. Interpoſito pctō dauid q̄tuꝫ ad adulteriū ⁊ homicidiū. hic reuerꝛ ſcriptura ad cōplēdū hiſtoꝛiā. ſ̄. inchoatā .x. ca. de expugnatione filioꝝ āmon / cuꝫ diciꝛ: Igiꝛ pugnabat ioab contra rabbath: q̄ erat ciuitas pꝛincipalis ⁊ regia: ꝓpter quod rex ⁊ bellatoꝛeſ ſui poſuerūt ſe in ea. q ¶ Et capiēda eſt ⁊c̄. qꝛ circa eā erāt aq̄ ⁊ paludes ī q̇bꝰ ↄfidebāt interioꝛes. Sꝫ his nō obſtantibus ioab tm̄ fecerat q̄ erat in ꝓximo capiēda. r ¶ Congrega re. ⁊c̄. Ex quo ptꝫ magna fidelitas ipſius ioab erga dauid: qꝛ victoꝛiā ſuo laboꝛe ꝓcuratā noluit ei aſcribi.

☞ Et tulit

✱ b ¶ Dñs q̊ꝫ trāſtulit peccatū tuū ⁊c̄. Surrexit ḡ da. de ter. et lo. vnctuſ q̊ꝫ eſt. Per hoc aūt factū dauid oſtendiꝛ q̄ licet ꝓ vita ꝓpinquoꝝ languētiū q̄diu viuūt ſit oꝛandū: tñ ipſis defūctis cōſolatio recipi debet de moꝛte eoꝛum. vnde dicitur .i. Theſſaꝛ. iiij. c. Nolumꝰ vos ignoꝛare fratres de doꝛmientibus vt nō contriſtemini ſicut et ceteri qui ſpem non habent: ſcꝫ reſurrectionis future. † ¶ Miſitq̊ꝫ ioab nūcios ad dauid di. ⁊c̄. Per hoc autem q̄ ioab triūphū de filiijs ammon noluit ſibi aſcribere ſed magis domino ſuo dauid: nobis oſtēditur q̄ nullus victoꝛiam de peccatis vel demonibus debet ſibi attribuere: ſed dño nr̄o ieſu chꝛiſto ꝑ dauid figurato.

✱ Populum

a ¶ Et tulit dia. regl. In Pa- ral. ita legi̅t: Tulit dauid coronā melchō de capite ei⁹: ⁊ īuenit in ea auri pōdo talentū: ⁊ p̄cioſiſſi- mas gēmas. Fecitq̃ ſibi inde di- adema. Nō ē em̄ nomē ꝓprium melchō: ſʒ iterp̄tat̄ rex eoꝝ. Mel chon vt volūt hebrei idolū ē am- monitaꝝ: cui⁹ diadematis auꝝ ⁊ gēmas dauid dr̄ ↄflaſſe ⁊ purgaſ ſe ſm̄ legē ⁊ feciſſe ſibi diadema. 1.pa.10.a

Factū ē ⁊c̄. ¶ Ca. XIII

b ¶ Sorbiciūla. Eſt qd̄ ad ſorbēdū aptū eſt.

c ¶ Oppſſit eā. Inceſt⁹ amnon maioris filij dauid in ſorore ſua thamar ⁊ parricidiū abſalō in am non fratre: monet nos vt ſp̄ cau- te agam⁹: ne vitia in nob̄ dn̄ent̄: ⁊ princeps pcti (q̄ falſam pacē pe riclitātib⁹ ſpondet) nos impatos iueniēs de īprouiſo trucidet. Ab ſalō em̄ pr̄ pacis vel pr̄is pax in- terp̄tat̄. Amnō donās. Thamar amaritudo. Qui em̄ membra ſua donat libidini: ⁊ ſuit iniq̄tati ad iniq̄tatē: in pcti amaritudinē ca- dit: ſʒ inimicus ſe q̄ſi pr̄em pacis oñdet ⁊ pſpa ꝑ talib⁹ fact̄ ꝓmit tat. Neceſſe ē em̄ vt cito ad peni- tentiā redeam⁹ ne forte diabol⁹ ꝑ malignos ſpūs in necē noſtram conſpiret ⁊ morti ꝑpetue tradat.

Et exoſam

Nico. de lyra

B a ¶ Et tulit ⁊c̄. eoꝝ. hoc ē: idoli ipoꝝ q̄ vocabat̄ melchō ⁊ ī- terp̄tat̄ rex eoꝝ. b ¶ Et ipoſitū eſt ⁊c̄. primo tm̄ ↄflauit ⁊ purga- uit metallū ſm̄ purgationē legiſ: ⁊ poſtea fecit inde ſibi diadema. Sʒ ſi h̄ dicat̄ videt̄ dauid feciſſe ↄ legē: Deut. vij. a. vbi dr̄: Scul ptilia eoꝝ igne cōbureſ: ⁊ nō ↄcu piſces auꝝ ⁊ argētū de q̄b⁹ facta ſunt ⁊c̄. Ad qd̄ ſciendū qd̄ iſtud p̄ceptū ītelligit̄ tm̄ de ciuitatib⁹ ⁊ pplis q̄ erāt ītra termīos terre ꝓ miſſionis: q̄ꝛ de eis loquit̄ ſic̄ ptʒ ibidē. ppl's aūt āmonitaꝝ nō erat ↄtētus ītra termīos terre ꝓmiſſi onis. c ¶ Pplm q̄ʒ ei⁹ addu. ⁊c̄. qd̄ nō ē ītelligēdū de toto po pulo āmonitaꝝ: ſʒ de illis ſolū q̄ ↄſiliū dederāt q̄ fieret vituperiū nūcijs ſuis: q̄ꝛ miſerat eos bona intētiōe ad ↄſolationē regl ⁊ red diderūt malū ꝓ bono: ⁊ iō voluit ↄ eos exercere rigorem iuſticie ne de cetero aliquis attētaret ſimile facere. aliter

✱ c ¶ Pplm q̄ʒ eius addu- cēs ſerrauit. Per hanc penā q̄ fuit valde ḡuis ⁊ īflicta ꝓpt̄ iniu riā factā ip̄i dauid. Allegorice ſi- gnificata fuit grauitas pene ꝑ ro manos iudeis inflicte ꝓpt̄ iniu- riā factā ip̄i xp̄o ꝑ dauid ſignifica to vt p̄dictū eſt. ¶ Ca. XIII

Diuiſio Factum eſt aūt poſt hec ⁊c̄. Poſtq̃ deſcri- pta eſt tranſgreſſio da- uid ⁊ eius punitio occulta ꝑ pue- ri mortē: hic cōſequēter deſcribit̄ eius punitio manifeſta: ⁊ q̄ꝛ pec- cauerat ꝑ homicidiū ⁊ adulteriū: ideo primo deſcribit̄ primogeni- ti ſui inter

a bath. Cūq̃ dimicaſſet cepit eā† Et tulit a diadēa regl eoꝝ de capite ei⁹: pōdo auri talētū hn̄s gēmas p̄cioſiſſimas: ⁊ ipoſitū b eſt ſup caput dauid. Sʒ ⁊ p̄dā ciuitatis aſportauit mltā valde. Pplm q̄ʒ ei⁹ ad c

a ¶ .i. ſerra ꝑ mediū ſecuit. b ¶ ſilitudinē. c ¶ rotis

ducēs ſerrauit: ⁊ circūegit ſup eos ferrā

incidentia. a ¶ eos. b ¶ cultros ꝑ eos.

ta carpēta. Diuiſitq̃ cultrl: ⁊ trāſduxit

a ¶ ſimilitudine. b ¶ modo quo tranſducunt̄ ꝑ la- teres adhuc teneros vt conforment̄.

in typō lateꝝ. Sic fecit vniuerſis ciuita tibus filioꝝ āmō. Et reuerſus ē dauid ⁊ oīs exercitus in hierl'm. ¶ Ca. XIII

Factū ē āt poſt hec vt abſa- d lō filij dauid ſororē ſpecio- ſiſſimā vocabulo thamar ad amaret† amnon fili⁹ dauid: ⁊ deperiret in eā valde: ita vt egrotaret ꝓ- pter amorē eius: q̄ꝛ cū eſſet v̄go diffici- e le ei videbat̄: vt q̄ppiā inhoneſte ageret cū ea. Erat aūt amnō amicus noīe iona f dab filius ſemma fr̄is dauid, vir pru- dēs valde. Qui dixit ad eū: Quare ſic attenuaris macie fili regl ꝑ ſingulos di- es: Cur nō indicas mihi: Dixitq̃ ei am non: Thamar ſororem fr̄is mei abſalon amo. Cui rn̄dit ionadab: Cuba ſup le- ctulū tuū ⁊ lāguorē ſimula: cūq̃ vene- rit pr̄ tu⁹ vt viſitet te, dic ei: Veniat† obſe cro thamar ſoror mea vt det mihi cibū: ⁊ faciat pulmētū ⁊ comedā d̄ manu ei⁹. Accubuit itaq̃ amnō ⁊ q̄ſi egrotare ce- pit. Cūq̃ vēiſſet rex ad viſitādū eū, ait amnō ad regē: Vēiat obſecro thamar ſo b ror mea: vt faciat ī ocul' meiſ duas ſorbi g ciūculas: ⁊ cibū ꝑatū capiā de māu ei⁹. Miſit ḡ dauid ad thamar domū, dicēſ: Vēi in domū amnō fr̄is tui: ⁊ fac ei pul- mētū. Vēitq̃ thamar ī domū amnō fr̄is ſui. Ille aūt iacebat. Que tollēs farinā cōmiſcuit: ⁊ liq̄faciēs ī ocul' ei⁹: coxit ſor biciūculaſ. Tollēſq̃ qd̄ coxerat: effudit ⁊ poſuit corā eo: ⁊ noluit comedere. Di xitq̃ amnō: Eijcite vniūſos a me. Cūq̃ eieciſſēt oēſ, dixit amnō ad thamar: In- b fer cibū in ↄclaui vt veſcar de māu tua. Tulit ḡ thamar ſorbiciūculaſ q̄ſ fecerat ⁊ itulit ad amnō frēʒ ſuū ī ↄclaui. Cūq̃ obtuliſſet ei cibū: app̄hēdit eā ⁊ ait: Vēi cuba mecū ſoror mea. Que rn̄dit ei: No li frat̄ mi: noli opp̄mere me: neq̃ ei fas ē ī iſrl'. Noli facere ſtulticiā hāc. Ego ei ferre n̄ potero opprobriū meū: ⁊ tu erl q̄ ſi vn⁹ de īſipiētib⁹ in iſrl'. Qui poti⁹ loq̄re i ad regē: ⁊ nō negabit me tibi † Noluit āt amnō acq̄eſcere p̄cibus ei⁹: ſed p̄ualēs c viribus opp̄ſſit eā, ⁊ cubauit cum illa.

a ti ſui interfectio. ſecundo vxoꝝ ſua- C rum cognitio: ca. xiiij. tertio contra † 1. pa. 10. b eū populi rebellatio: ca. xx. Circa p̄ b mum ↄſiderandū q̄ primogenitus dauid occiſus eſt: eo q̄ ſororē ſuaʒ thamar violenter deflorauit: ⁊ idō c p̄mo deſcribit̄ ſtupratio ſororis ab amnō. ſecundo cōceptio rācoris in corde abſalon, ibi: Porro nō eſt lo cutus abſalon ⁊c̄. tertio vindicatio pudoris, ibi: Factū eſt aūt poſt tē- pus ⁊c̄. Circa primū dr̄: Factum eſt autē poſt hec vt abſalon ⁊c̄. Quia in vindictā pctoꝝ dauid amnō primogenitus eius amore il licito exarſit in ſororē ſuā: ita q̄ in- firmabat̄ ꝓpter eā: q̄ꝛ paſſiones ex ceſſiue amoris odij vel timoris et d hmōi mirabilit̄ immutant corpus. e ¶ Quia cū eſſet virgo diffi- cile ei videbat̄ vt q̄p. ⁊c̄. Non q̄ꝛ formidaret inhoneſtatē: ſʒ quia filie regis virgines clauſe intra do Al's† amō mū cuſtodiebant̄: ita q̄ ſibi impoſ- ſibile videbat̄ q̄ poſſet eius habe- e re p̄ſentiā ad exercendū ſuā luxuri- am. f ¶ Erat autē amnō ami- f cus nomine ionadab fili⁹ ⁊c̄. Id eſt aſtutus: quia ad finē malum ſciebat inuenire media opportuna: ſicut patet ꝑ malū conſiliū quod de dit ip̄i amnō. Et patet lr̄a vſq̃ ibi: g ¶ Vt faciat in oculis meis duas ſorbiciūculas ⁊c̄. Id eſt duo pulmenti genera ad ſorbendū apta. Cet̄a patēt vſq̃ ibi: h ¶ In D fer cibuʒ in conclaui: Id eſt in loco ſecreto ⁊ remoto quod dice- bat vt poſſet ea abuti: vt patet ex conſequētibus. Sequit̄: i ¶ Lo- Al's toro quere ad regem: et non nega- bit me tibi. Hoc videt̄ eſſe con- tra legem: Leuit̄. xx. vbi ꝓhibetur matrimoniū fratris cum ſorore ſi- ue ſit de patre tm̄ ſiue de matre: et multo fortius d̄ vtroq̃. ad quod re ſpōdet Ra. Sa. q̄ dauid cepit ma g trem thamar in bello: et circūciſis vnguibus ⁊ peractis alijs que ad hoc requirunt̄: vt habet̄ Deutero. xxi. b. Et accepit eā vxorem. verun- tamen tunc erat imp̄gnata de viro quē prius habuerat habēs in vte- ro iſtā thamar: ⁊ ideo nō erat filia natural' ip̄i⁹ dauid. ꝓpt̄ qd̄ fili⁹ ei⁹ poterat eā hr̄e vxorem ſm̄ legem.

✱ Et exoſam

Moraliter. d ¶ Factum eſt Moraliter autem poſt hec vt abſalon fi- lij dauid ſororem ſpecioſiſſi- h mā vocabulo thamar ad ⁊c̄. Per thamar virginem que cubicu lum amnon fratris ſui ex patre ſed nō ex matre intrauit ſola cum ſolo ⁊ ibidem fuit deflorata: ſignificat̄ quecūq̃ virgo vel mulier contine- re; ꝓponens: ſed de ſua ſecuritate nimis confidens. Nam frequēter in tali confidentia diabolus cuius alitus prunas ardere facit: vt dicit̄ Job. xlj. quando ſola cum ſolo etiā valde ꝓpinquo reperit ignem con cupiſcentie carnalis accēdit. ꝓpter qd̄ talis ſolitudo caueri debet ſolli- cite. Bern̄. ſuper Miſſus eſt. So † 47. diſt. c. lent virgines q̄ vere virgines ſunt ſic̄ hi. §. ne- ſemꝑ eſſe pauide ⁊ nūq̃ ſecure ⁊ vt ceſſe. timēda caueāt etiā tuta ꝑtimeſcere.

a ¶ Et exoſam eã ha. Et nos admiſſum facin⁹ odio habea mus magis q̃ ante ꝑpetrationẽ dilexeram⁹: ⁊ ob hoc citi⁹ con ſequemur veniã: ſi tamẽ in alio vitio denuo nõ offendam⁹ ſi cut amnon: q̃ q: poſt inceſtum ebrietatem non vitauit: ob hoc mortem non euaſit.

¶ Nico. de lyra

Tholomai

* a ¶ Et exoſam illã habuit. q: ſicut dicũt hebrei in ei⁹ defloratiõe leſus fuit in tm̃ ꝙ dolor ſequẽs maior fuit delecta tione p̃cedẽti. b ¶ Maius eſt hoc ma. ſ. me expellẽdo cõ fuſibiliter ſicut meretricẽ q̃ ꝙ me violẽter defloraſti: q: pote rat eã accipere ĩ vxorẽ.

c ¶ Que indu. erat ta tu. In hebreo habet: Se rica tunica. d ¶ Que aſ ꝑgẽs cine. capi. ſuo ⁊c. hoc nõ fecit thamar ſtatim cuꝫ eiecta fuit ab amnon: q: ſeipſaꝫ ſcãdaliçaſſet: ſꝫ poſt q̃ venit ad domum fratris ſui: ideo ſubdit: Ibat ingre diens ⁊ clamãs ⁊c.

e ¶ Mãſit itaq̃ tha. cõ tabeſcẽs. magis volẽs in nupta manere q̃ a viro ſi bi dato violata ĩueniri. Et ex hoc patet cõtinẽtia ⁊ pu ritas ill⁹ tẽporis in virgini bus deſpõçandis. f ¶ Cũ aũt audiſſet rex dauid verba hec: cõtri. eſt val de: Tũ q: fili⁹ ſu⁹ deũ offen derat faciẽdo opus nepha rium: Tũ q: filia ſua ado ptiua erat vituperata in ꝑ petuũ. g ¶ Et noluit cõ triſtare ⁊c. videt ꝙ dauid in hoc grauiter peccauerit: q: nõ ſolũ tenebat filiũ in crepare: ſed etiã ĩterficere: vt videt ꝓ virginis violen ta defloratiõe. Dicendũ ꝙ nõ habebat ſibi ĩfligere pe nã mortis: nec rõne deflo rationis: nec rõne violẽtie. Primũ ptꝫ q: amnõ ⁊ tha mar erãt ꝑſone libere nullo vinculo mr̃imoniali alliga te: nõ ſolũ ꝑ mr̃imoniũ cõſũ mationẽ: ſꝫ nec etiã ꝑ affida tionẽ. Lex aũt nõ ĩponit pe nã mort' talib⁹. vñ Deut. xxij. c. vbi pena mort' infligi tur virgini deflorate in do mo paterna: lex illa loquit de virgine alteri affidata: ſi cut ibidem diffuſius fuit de claratũ. Silr̃ ſecũdũ ptꝫ: q: illa violentia ⁊ totũ factum erat occultũ: nec poterat de floratio ⁊ violẽtia ꝓbari: ni ſi ꝑ querimoniã ipſius tha mar ⁊ ſui corꝑis oſtenſionẽ qd̃ ipſa nõ fecit ĩmo ſimplr̃ tacuit: ⁊ d̃ ꝯſilio frĩs ſui ab ſalõ: vt ptꝫ ĩ lr̃a: ⁊ iõ dauid nõ habebat viã interficiẽdi amnõ iuſte: tenẽdũ eſt tñ ꝙ alit corripuit eũ ſecrete: licꝫ nõ ſit ſcp̃tũ: ĩ tali aũt corecti one debet expectari oportu nũ tp̃s: ⁊ alie circũſtãtie: ⁊ ſic intelligit qd̃ hic d̃r: No luit cõtri. ſpm̃ ⁊c. ſ. ꝓ tũc q: erat debilis ⁊ infirm⁹ et dolẽs de facto: qd̃ ptꝫ ex h̃ ꝙ habebat thamar odio: q: ⁊ ſi nõ dolebat rõne culpe: dolebat

dolebat tñ rõne leſiõis incurſe: vt p̃dictũ ẽ. Si aũt querat q̃ re d̃ nõ coegit amnõ ad accipiẽdũ thamar vxorẽ: ptꝫ reſpon ſio: q: ꝓpter odiũ ꝯ eã ꝯceptũ ꝓbabile erat ꝙ interfeciſſet eã. h ¶ Porro nõ ẽ lo. Hic ꝯñr deſcribit cõceptio rãcoris: q: abſalon iſtã iniuriã ſibi ⁊ ſorori factã tenuit in corde ſuo clau ſam: ⁊ iõ magis fuit rãcor odij augmẽtat⁹ q̃ ſi ꝑ aliq̃ facta vel ſigna exteriora fuiſſet extra ꝓpalat⁹: q: virtus vnita fortior ẽ ſeipſa diſꝑſa. i ¶ Factũ ẽ aũt. Hic ꝯñr ponit p̃dicte iniu rie vindicatio: mõ tñ ꝓditorio: q: abſalõ vocauit amnõ ad prã diũ q̃ſi factũ eẽt totalit oblitũ: ⁊ tũc ĩterfecit eũ. Et pꝫ lr̃a pau cis exceptis q̃ diſcurrent. k ¶ Ut ton. oues ab. tũc enĩ fa ciebãt antiquit⁹ magna cõui uia ĩ memoriã p̃riarcharũ q̃ fuerũt paſtores ouiuꝫ. vt hr̃ Gen. xlvij. l ¶ Cũ aũt co ge. eũ. i. obnixe rogaret pa trẽ ſuũ. m ¶ Et noluiſſet ire bñdixit ei. imp̃cãdo bo na ſibi abſalõ: ⁊ amicabilit ſe excuſando. n ¶ Si non vis ve. in ꝑſona ꝓpria. o ¶ Ueniat obſe. nobi. ⁊c. q̃ rep̃ſentat ꝑſonã tuã tã q̃ primogenitus. p ¶ Ob ſeruate cuꝫ temu. fuerit ⁊c. q: tũc nõ poterit ſibi p̃ca uere. q ¶ Nolite timere ego ſũ q̃ p̃cipio. q. d. factũ ſuꝑ me accipio: ⁊ vos deſen dã. Unde credendũ eſt ꝙ ab ſalon fugiẽs duxit eos ſecũ. r ¶ Aſcenderũt ſin. mu. ſuas. licet enĩ eſſet ꝓhibitũ filijs iſrl̃ ne facerẽt cõmiſce ri anĩalia diuerſe ſpeciei: vt habet Leui. xix. tamẽ pote rãt vti animalib⁹ ex tali com mixtione generat' cuiuſmo di ſũt mule. s ¶ Fama ꝑ uenit ad dauid. q: de tali facto fama cito volat. t ¶ Percuſſit abſalõ ⁊c. q: in talib⁹ plus cõiter dicit in p̃cipio q̃ ſit in veritate.

* ſequit

* h ¶ Porro non eſt lo cutus abſalõ ad amnõ nec malũ nec bo. Per ab ſalon qui illatã iniuriam ſue ſorori falſo diſſimulauit: ⁊ cũ hoc amnon ad ꝯuiuiũ inuitã do cũ eo amicitiã ſimulauit: ſignificat quicunq̃ inſidia tor fraudulẽt⁹ vſq̃ quo vide at vindicte tp̃s. ideo dixit ſue malicie miniſtris. p ¶ Ob ſeruate cũ temulẽtus fu erit amnon vino ⁊ dixe. vo. ⁊c. licet enĩ amnon mor tẽ meruiſſet nõ tñ erat infe renda per eũ nec ꝑ taleꝫ mo dum proditoriũ. ¶ Aliter ꝑ abſalon qui interpretat pa ter amaritudinis diabolus poteſt intelligi qui menda cij pater eſt et amaritudinis peccati. Per amnon vero quilibet inſolens quem ĩni tat primo diabolus ad con uiuium gule ⁊ inde pertra hit ipſum ad peccatum luxu rie: quia ſicut dicit Hiero. Uẽter et genitalia ſunt mẽ bra ꝓpinqua: ⁊ ex vicinita te mẽbrorũ deſignat ꝓpinq̃ tas vitiorꝝ: ⁊ ſic diabol⁹ ip̃m iugulat morte culpe ⁊ poſtea ꝑtrahit ad mortẽ gehenne.

a Et exoſam eaꝫ habuit odio magno nimis: ita vt a
mai⁹ eſſet odiũ q̃ oderat eã, amore quo añ dilexe
rat. Dixitq̃ ei amnõ: Surge ⁊ vade. Que rñdit
ei: Mai⁹ ẽ h̃ malũ qd̃ nũc agis aduerſũ me q̃ qd̃ b
ante feciſti expellẽs me. Et noluit audire eã: ſꝫ vo
cato puero q̃ miniſtrabat ei, dixit: Ejce hãc a me
foras: ⁊ claude oſtiũ poſt eã. Que induta erat ta c
lari tunica: huiuſcemodi enĩ filie reg' virgines ve
ſtib⁹ vtebãt. Eiecit itaq̃ eã miniſter illius foras:
clauſitq̃ fores poſt eã. Que aſꝑgẽs cinerẽ capi d
ti ſuo: ſciſſa talari tunica: ĩpoſitiſq̃ manib⁹ ſuꝑ ca
put ſuũ: ibat ingrediẽs ⁊ clamãs. Dixit aũt ei ab
ſalõ frater ſuus: Nũq̇d amnon frater tu⁹ ꝯcubuit
tecũ: Sꝫ nunc ſoror tace: frater tu⁹ eſt: neq̃ affli
gas cor tuũ ꝓ hac re. Mãſit itaq̃ thamar cõta e
beſcẽs ĩ domo abſalõ frĩs ſui. Cũ aũt audiſſet rex f
dauid v̓ba hec: ꝯtriſtat⁹ eſt valde: ⁊ noluit ꝯtriſta g
re ſpm̃ amnon filij ſui: qm̃ diligebat eũ: q: primo
genit⁹ erat ei. Porro nõ ẽ locutus abſalõ ad am h
non, nec malũ nec bonũ. Oderat enĩ abſalõ am
non: eo ꝙ violaſſet thamar ſororẽ ſuã. Factũ eſt i
autẽ poſt tempus biennij: vt tonderent oues ab k
ſalon ĩ balaſor que eſt iuxta ephraim. Et vocauit
abſalõ oẽs filios regis. Uenitq̃ ad regẽ: ⁊ ait ad
eũ: Ecce tondent oues ſerui tui: Ueniat oro rex
cũ ſeruis ſuis ad ſuũ ſuũ. Dixitq̃ rex ad abſalõ:
Noli fili mi: noli rogare vt veniam⁹ oẽs: et graue
mus te. Cũ aũt cogeret eũ ⁊ noluiſſet ire: benedi l m
xit ei. Et ait abſalon: Si non vis venire: veniat n o
obſecro nobiſcum ſaltem amnon frater me⁹. Di
xitq̃ ad eũ rex: Nõ ẽ neceſſe vt vadat tecũ. Coe
git itaq̃ eũ abſalõ: ⁊ dimiſit cũ eo amnõ: ⁊ vniuer
ſos filios reg'. Feceratq̃ abſalõ cõuiuiũ q̃ſi ꝯui
uiũ reg'. Preceꝑat aũt abſalõ puer' ſuis dicẽs:
Obſeruate cũ temulẽt⁹ fuerit amnõ vino: ⁊ dixe p
ro vob: ꝑcutite eũ ⁊ interficite: nolite timere. Ego q
enĩ ſũ q̃ p̃cipio vobis. Roboramini: ⁊ eſtote viri
fortes. Fecerũt ergo pueri abſalon aduerſuꝫ am
non ſicut p̃ceꝑat illis abſalõ. Surgẽteſq̃ omes
filij reg', aſcẽderũt ſinguli mulas ſuas ⁊ fugerũt. r
Cũq̃ adhuc ꝑgerent in itinere. Fama ꝑuenit ad s
dauid dicẽs: Percuſſit abſalon omnes filios re t
gis: ⁊ nõ remãſit ex eis ſaltẽ vnus. Surrexit ita
q̃ rex dauid: ⁊ ſcidit veſtimenta ſua: ⁊ cecidit ſuꝑ
terrã. Et oẽs ſerui ei⁹ qui aſſiſtebãt ei: ſciderũt ve
ſtimẽta ſua. Reſpõdẽs aũt ionadab fili⁹ ſemmaa
fratris dauid, dixit: Ne eſtimet dominus me⁹ rex

a ¶ Ptolomai. Hic fuit pr̃ maacha mr̃is abſalõ. quã dicũt hebrei dauid in ꝑlio cepiſſe: ⁊ ceſarie ⁊ vnguib⁹ ꝓciſis: ſm̃ le/ gẽ in vxorẽ ſibi ſociaſſe: ⁊ ex ea generaſſe thamar ⁊ abſalon.
b ¶ Ceſſauitq; ⁊c. In hebreo: Ceſſauit rex exire poſt abſa/ lõ. Perhibet̃ em̃ dauid exire voluiſſe poſt abſalõ vt reuoca/ ret eũ: ſ; putãs q2 q̃tiẽs eũ vi/ deret: mortẽ amnõ ad mẽoriã reduceret: ceſſauit exire.

Intelli/ges ⁊c. ¶ Ca. XIIII c ¶ Et ãcil/ le tue ⁊c. Aiũt hebrei hac mulierẽ vere duos filios habuiſſe: ⁊ ꝓ hereditate certaſ/ ſe: ⁊ alteꝝ ab altero iterẽptũ. mlier tñ ſe in ꝑſona dauid po ſuit ⁊ filios in ꝑſona amnõ et abſalõ. cognationẽ xᷓo q̃ con/ ſurgit ꝯ filiũ in ꝑſona alioꝝ fi liorꝝ dauid.

Nico. de lyra

Sequit̃: a ¶ Amnõ ſo lus mortu⁹ ẽ ⁊c. Ex h̃ dicũt aliq̃ ꝙ iſte ionadab erat nathã ꝓpha: ⁊ ꝙ erat binomi⁹: dicẽ/ tes ꝙ ſpũ ꝓphetico ſciuit ſolũ amnon mortuũ: q2 cũ eſſet ab/ ſens: via hũana ſcire nõ potu/ it. S; iſtud dictũ pt; falſum: ꝑ illud ꝙ iſte ionadab dederat amnõ peſſimũ ꝯſiliũ de ſorore ſua deflorãda: vt pt; ꝑ ꝑdicta. qð nll'o mõ feciſſet ꝓpha dñi. qð ĝ dixit: Amnõ ſol⁹ mor/ tuus ẽ. h̃ nõ dixit certitudina lit̃: ſ; ꝯiecturalit̃ tm̃: eo ꝙ no/ uerat odiũ abſalõ ꝯ amnon: ⁊ cã; odij: vt pt; ex ꝑdictꝭ. Cete ra patẽt vſq; ibi: b ¶ Por/ ro abſalõ fugiẽs ⁊c. q2 atti nebat ei ex ꝑte mr̃is. erat enĩ pr̃ maacha mr̃is abſalõ: vt ha bet̃ ex ſupᵽdictꝭ. iij. ca. c ¶ Lu xit ĝ dauid ⁊c. magꝭ ꝓ mor/ te ſpirituali q̃; corporali: eo ꝙ fuerat occiſus actu ebrius.
d ¶ Ceſſauitq; rex ⁊c. eo ꝙ reuoluerat in aĩo amnõ flagi/ tiũ ⁊ ſic iuſto dei iudicio eũ fu/ iſſe occiſum. ⁊ hoc ẽ qð ſb̃dit̃: Eo ꝙ ꝯſolatus ẽ ſuꝑ am/ non interitu.
¶ In ca. xiiij. vbi dr̃ in po/ ſtilla: Ceſſauitq; rex dauid ꝑſe qui abſalon ⁊c.

Additio. Ubi in trãſ latione nr̃a hr̃: Et ceſſauit dauid rex: ĩ he/ breo ẽ q̃ddã ṽbũ equocũ: qð vno mõ idẽ ſignificat qð ceſſa re vl' ꝯſũmare. Alio mõ ſignifi cat idẽ qð deſiderare ſeu cõcu piſcere. vñ vt videt̃ in ſcða ſi/ gnificatiõe poſſet ꝓpri⁹ ĩtelli/ gi. Nã dauid nunq̃; ĩchoauit nec incepit ꝑſeq̃ abſalõ: vt pt; ex dictꝭ in h̃ ca. ⁊ iõ ĩpropẽ di/ ceret̃: Ceſſauit a ꝑſecutione. Silr̃ vbi trãſlatio nr̃a h; ꝑſeq̃ abſalon: in hebreo hr̃: vt egre deret̃ ad abſalõ: Cui⁹ ſenſus ẽ ꝙ dauid deſiderabat ſeu cõcupiſcebat egredi ad recipiẽdũ ab ſalõ: eo ꝙ ꝯſolat⁹ eſſet ⁊c. Et h̃ ſenſus magꝭ cõſonat cũ ĩmedi ate ſeq̃nti: vbi dr̃: Cognouit ioab ꝙ cor regis eſſet verſum ad abſalõ ꝙ ſonat idẽ qð egredi ad recipiendũ eũ. Scðm em̃ pri mã ſignificationẽ q̃ dicit eũ ſolũ ceſſare a ꝑſecutiõe: nõ ita ꝑfe cte ĩtelligeret̃ cor regis eẽ verſum ad abſalõ: ſ; ſolũ ꝙ ceſſaret a perſecutione eius ⁊c.

Replica. In ca. xiiij. notat Bur. nr̃a; trãſlationẽ ſic̃ ⁊ poſtil. facit iu tractatu ſuo de differẽtia trãſ/ latiõis nr̃e ⁊ hebraice ṽitatꝭ. Rñdeat h̃ btũs Hiero. ꝑ q̃ nõ re cipio luctamẽ: ſed ſolũ ꝓ poſtillatore. Luctas em̃ bti Hiero. ⁊ nr̃e trãſlatiõis ꝑ ecclia; recepte defendit ſemetipã;. ¶ Ca. XIII

ꝙ oẽs pueri filij regꝭ occiſi ſint. Amnon ſol⁹ a
mortu⁹ ẽ: qm̃ ĩ odio abſalõ erat poſit⁹: ex die
q̃ opp̃ſſit thamar ſororẽ ei⁹. Nũc ĝ ne ponat
dñs me⁹ rex ſuꝑ cor ſuũ verbũ iſtud/ dicens:
Oẽs filij regis occiſi ſunt: qm̃ amnon ſolus
mortu⁹ eſt. Fugit ãt abſalõ. Et eleuauit pu/
er ſpeculator oculos ſuos et aſpexit: et ecce
ppl's multus veniebat ꝑ iter deuiũ ex latere
mõtis. Dixit ãt ionadab ad regẽ: Ecce filij
regis adſunt: iuxta ṽbũ ſerui tui ſic factu; ẽ.
Cũq; ceſſaſſet loq̃/ apparuerũt ⁊ filij regꝭ. Et i
trãtes leuauerũt vocẽ ſuã ⁊ fleuerũt. S; ⁊ rex
⁊ oẽs ſerui ei⁹ fleuerũt ploratu magno nimis.
a †Porro abſalõ fugiẽs abijt ad ptolomai fi/ b
liũ ãmiur regẽ geſſur. Luxit ĝ dauid filiũ ſuũ c
amnõ multꝭ dieb⁹. Abſalõ aũt cũ fugiſſet ⁊
a ¶ q2 ceſſauit exire poſt abſalõ: vel q2 nouerat amnon fla/ gitioſum ⁊ morte dignum.
b veniſſet in geſſur: fuit ibi trib⁹ ãniſ. Ceſſauit/ d
q; dauid rex ꝑſeq̃ abſalõ: eo ꝙ ꝯſolat⁹ eſſet ſu
per amnõ interitu. ¶ Ca. XIIII
a ¶ q2 vidit eũ ꝓ abſalon ſuſpiraſſe.
Intelligẽs aũt ioab fili⁹ ſaruię ꝙ cor e
a ¶ de q̃ fuit amos ꝓpha: cuius hec vidua puta/ tur fuiſſe auia.
regis ṽſu; eſſet ad abſalõ: miſit thecuã ⁊ tu/ f g
lit inde mulierẽ ſapientẽ/ dixitq; ad eã: Luge h
re te ſimula: ⁊ ĩduere veſte lugubri: ⁊ ne vn/
garis oleo vt ſis q̃ſi mulier plurimo iã tꝑe lu
gẽs mortuũ. Et igredierꝭ ad regẽ: ⁊ loq̃rꝭ ad
eũ ſermões huiuſcemõi. Poſuit ãt ioab ṽba
in ore ei⁹. Itaq; cũ igreſſa fuiſſet mulier the/
cuites ad regẽ: cecidit corã eo ſuꝑ terrã: ⁊ ad i
orauit ⁊ dixit: † Serua me rex/ ⁊ ait ad eã rex: k
Quid cauſę habes: Quę rñdit: Heu mulier l
c vidua ego ſum. Mortuus ẽ em̃ vir meus et m
ancillę tuę erãt duo filij q̃ rixati ſunt aduer/
ſum ſe in agro: nulluſq; erat qui eos ꝓhibere n
poſſet: ⁊ ꝑcuſſit alt̃ alteꝝ: ⁊ iterfecit eũ. Et ec o
ce ꝯſurgẽs vniuerſa cognatio aduerſũ ancil
lã tuã/ dicit: Trade eũ q̃ ꝑcuſſit frẽ; ſuũ: vt oc
cidamus eũ ꝓ aĩa fr̃is ſui/ quẽ ĩterfecit: ⁊ de/ p
leamus heredem. Et q̃rũt extinguere ſcintil/ q
a ¶ reliquias meas a ſimilitudine ignis.
lãm meã q̃ relicta ẽ: vt nõ ſuꝑſit viro meo no/
men ⁊ reliquię ſuꝑ terram. Et ait rex ad mu/
lierem: Uade in domũ tuam: ⁊ ego iubebo r

Intelligẽs aũt. Deſcꝑta ꝑẽa dauid rõne homicidij: h̃ ꝯñr deſcribit̃ ei⁹ pena rõ ne adulterij ꝑ h̃ ꝙ abſalõ fili⁹ ei⁹ ipm̃ fugauit ⁊ vxores ei⁹ carnalit̃ cog̃uit. ⁊ h̃ factũ enorme oĩb⁹ mãi feſtauit. Igit̃ circa h̃ ſic ꝓcedit̃: q2 ꝑmo deſcribit̃ ipi⁹ abſalõ reuo catio. ſcðo ꝯ pr̃e; ꝯſpiratio: ca. xv Circa ꝑmũ ꝑmittit̃ mlierꝭ ĩforma tio. ſcðo ĩformate petitio/ ibi: Ita q; cũ ĩgreſſa fuiſ. tertio petitiõis ĩ terꝑtatio/ ibi: Dixit ĝ mu. q̃rto re gis conceſſio/ ibi: Et ait rex ad io. Circa ꝑmũ dr̃: Intelligẽs aũt ⁊c. q2 videbat eũ ꝯſolatũ de mor te amnõ ⁊ ſuſpirãte; poſt abſalõ.
f ¶ Miſit thecuã. nomẽ ẽ vil/ le: de q̃ fuit amos ꝓpha. ⁊ ĩ termi nis illi⁹ ſunt ꝑaſcua bõa. g ¶ Et tulit ide mu. ſa. i. prudẽter ⁊ ef ficacit̃ loq̃ntẽ. h ¶ Lugere te ſimula ⁊c. Ex h̃ videt̃ eſſe falſũ ꝙ aliq̃ dicũt hãc mulierẽ ad lr̃am duos filios habuiſſe q̃ꝝ vn⁹ ĩter/ fecerat aliũ: q2 tũc nõ fuiſſet ſimu latio luct⁹ ſ; ṽitas: nec eſſet locu/ tio figuralꝭ: ſ; magꝭ rei geſte: cui⁹ ꝯriũ dr̃. ĩ. Poſuit ĩ os ãcille tue oĩa ṽba hec: vt ṽterẽ figurã ſer/ monis hui⁹. i ¶ Itaq; cũ in/ greſſa. h̃ ꝯñr ponit̃ mulierꝭ ĩfor/ mate a ioab petitio/ cum dicitur: k ¶ Serua me rex. q. d. repu/ to me mortuam niſi iuues me. l ¶ Heu mlier ⁊c. iſtð erat veꝝ ad lr̃a;. m ¶ Et ãcille ⁊c. totu; qð ſequit̃ ẽ ꝑabola ꝯficta: ꝓpt̃ il lud qð explicat̃ poſtea n ¶ Nul luſq; erat ⁊c. de ĩſurrectiõe vnĩ us ꝯ alterũ. ⁊ ꝑ ꝯñs null⁹ erat q̃ poſſet ferre teſtĩoniũ ꝯ ĩterfecto/ rẽ. o ¶ Et ꝑcuſſit alt̃ al. h̃ nõ dixit mlier ꝯñtẽdo ꝙ ita eẽt: ſ; re petẽdo qð dicebãt ꝑſecutores fi/ lij: nõ hñtes tm̃ legitĩa; ꝓbatiõe; ꝯ eũ. ideo ſequit̃: Et ecce ꝯſur. vni. ⁊c. Sequit̃: p ¶ Et dele am⁹ he. q. d. nõ q̃rũt h̃ amore iu ſticie: ſ; ducti hereditatꝭ cupidita te: vt deuoluat̃ ad eos q2 ſunt ꝓ pinq̃. q ¶ Et q̃rũt ex. ſcintil. meã. i. nomẽ meũ ⁊ nomen viri mei defuncti: vt nõ ſit ex ꝑte ei⁹ q̃ noĩet̃ in hereditate nr̃a. Sequit̃ regꝭ rñſio: r ¶ Et ego iube. ꝓ te. ſ. ꝙ fili⁹ tu⁹ nõ moriat̃: ſuppoſi to ꝙ tu di/

Moralit̃. e ¶ Intelligẽs ãt ioab ⁊c. Per reuocationẽ abſa lõ ad pr̃e; ſuũ: ſignificat̃ reuoca/ tio pctõris ad deũ. Igit̃ ꝑ ioab q̃ reuocationẽ iſtã ꝓcurauit: ꝑdica/ tor bon⁹ ſignificat̃ cui⁹ officiũ ẽ re uocare pctõres ad dñm: ⁊ noĩs ĩ terꝑtatio cõgruit. Nã abſalõ idẽ pr̃ ĩterꝑtat̃. ꝑdicator ãt pctõris ad deũ reuerſi pr̃ nomĩat̃. i. Co rinth. iiij. d. In xp̃o ieſu ꝑ euãgeliũ ego vos genui. Mulier aũt thecuites ꝑ quã ioab fecit abſalõ reuocationẽ: ſignat ꝑdicandi grãm ꝑ quã ꝑdicator pctõres reuocat ad penitentiã: ⁊ noĩs in/ terꝑtatio cõgruit. Nã thecua interꝑtat̃ tuba. De ꝑdicãdi vero gratia ꝑdicatori dicit̃: Eſa. lviij. a. Quaſi tuba exalta vocem tu am: ⁊ annuncia ꝑpl'o meo ſcelera eoꝝ: ⁊ domui iacob pctã eoꝝ.

[margin: †j. 15. b] [margin: D] [margin: †4. Re. 6. f] [margin: Moraliter]

 Miſitq; abſalõ

lioꝝ dauid. a ¶ In me dn̄e. Quaſi:q2 alter aduerſus al/
terū ſurrexit:in me ſit iniq̄tas:ſi tamen eē debet:in te autem
nulla ſit:q2 abſq3 culpa es ⁊ ſicut ego abſq3 culpa ſum: ſi alter
fili⁹ me⁹ interfect⁹ eſt ab altero:ſic ⁊ tu:ſi abſalō amnon mor
te dignū interfecit. b ¶ Et locutus eſt ⁊c. Ex h̄ aperit qd̄
paulo ſuperi⁹ dictū ē:ceſſauit rex exire poſt abſalon.

Nico. de lyra

to ꝙ tu dicas verū: ⁊ hoc erat iuſtū:q2 fili⁹ ei⁹ nō erat con
uictus de homicidio ꝑ euidē/
tiā facti:nec ꝑ teſtes cū eſſent
ſoli in agro:nec ꝑ recognitio
nē ꝓpriā: ⁊ ideo iſtud debe/
bat dereling̃ iudicio diuino:
dato ꝙ ſic eſſet in veritate.
a ¶ Dixitq3 mulier ⁊c. nō
cōtenta iſta reſpōſione.
b ¶ In me dn̄e ⁊c. qd̄ ſic
exponūt hebrei ⁊ bene vt vi/
det. Dn̄e mi rex ꝓpter mul/
ta negocia magna et ardua
poterit eſſe ꝙ tu des obliuio
ni iſtud negociū. Et tūc ī me
⁊ in domo mea erit hec iniq̄/
tas:id eſt fili⁹ me⁹ interficiet
a querentib⁹ ei⁹ ſanguinē:et
tu eris innocēs:q2 p̄ter intē/
tionē tuā iſtud fiet quaſi dice
ret: placeat tibi iſtud magis
firmare: ⁊ me ⁊ filiū meū aſſe
† Ecci. 25. d curare. c ¶ Et ait rex. re/
ſpōdēs huic petitioni.
d ¶ Qui cōtradixerit ti.
querēdo ſanguinē filij tui.
e ¶ Adduc euz ad me:et
⁊ ego cōpeſcā eū. f ¶ Que
ait:adhuc nō cōtenta iſto re/
ſpōſo. g ¶ Recordet rex
⁊c. ⁊ eſt intellect⁹ hui⁹ mulie
ris. q. d. ꝓximi q̄ querūt vlti
onē d̄ filio meo ſūt multi:nec
poſſem omnes cōgregare ſi/
mul ⁊ adducere ad te: ⁊ ſi ad/
al's † q̄rebāt ducā vnū vel duos:alij inte/
rim interficient filiū meū. Et
ideo recordet rex dn̄i dei ſui
.i. firmet verbū ſuū iuramen
to ꝑ deū: ⁊ ꝑ publicationem
† S. 19. e hui⁹ iuramēti:ita ꝙ null⁹ au/
deat inuadere filiū meū. ꝓ/
pter quod ſequit: h ¶ Qui
ait:acquieſcēdo ei⁹ dicto.
i ¶ Viuit dn̄s. i. iuro ꝑ vi/
uentē deū. k ¶ Quia nō
⁊c. i. ſeruabit nō ſolū a mor/
te ſed etiā a quacūq3 mutilati
one q̄tumcūq3 modica.
l ¶ Dixit g̊. Hic cōſr ponit
p̄dicte parabole interp̄tatio
in qua ꝑ mulierē accipit ipſe
dauid. Per duos filios mu/
lieris duo filij regis. ſ. amnō
⁊ abſalon. Per cognationē
defūcti intelligunt amici ipſi/
us amnon q̄rentes vindictā
de morte ei⁹. Et ꝑ h̄ cōcludit
ꝙ ſicut rex ſentētiauerat ꝓ fi
lio ſuo vt nō moreret: ſic de/
beret ſentētiare ꝓ abſalon vt
ab exilio reuocet:qd̄ quidem
exiliū mors eſt ciuilis. Pre/
Prima rō ꝑſuaſionis mittit tn̄ mulier tres ratiōes
īducētes ad miſericordiā cir/
ca abſalon. Prima accipit ex
ꝑte maioris mali euitādi: q2
abſalō ⁊ illi q̄ erāt cū eo erāt
fugitiui ī terra idolatrie ſub
dita ꝓpter qd̄ erāt in periculo
declinādi ad idolatriā ꝑ eoꝝ ſuggeſtionē vel inductionē īter G
q̊s habitabāt. Ad qd̄ euitādū erāt reuocādi ad terrā iſrl'in q̄
de⁹ colebat. ⁊ hec rō tangit cū d2: m ¶ Quare co. hu. ⁊c.
id eſt cōtra abſalō ⁊ ſocios ei⁹ q̄ erāt de populo dei. n ¶ Et
locu. eſt rex ver. iſtud vt pec. p̄bēdo eis occaſionē idola/
trādi:eo ꝙ nō ꝑmittit eos redire ad locum vbi eſt cultus dei.
Scd̄a rō accipit ex ꝑte defūcti q̄ ad vitā reuocari nō pōt ex ꝑ/ Scd̄a
ſecutione abſalō: ⁊ hec rō tangit cū d2: o ¶ Oēs mori. ⁊c.
q. d. ex quo tu nō potes reuocare defunctū:reuoca viuū. Ter Tertia
tia rō accipit ex ꝑte dei cui⁹ ꝓ
priū ē ꝑcere ⁊ miſereri. ⁊ hec
rō tangit hic cū d2: p ¶ Nec
vult de⁹ pe. ani. ſ. pctōris:
l3 ipm offenderit. q ¶ Sed
re. cogi. tp̄s penitentie cōce/
dēs. r ¶ Ne pe. ꝑeat. pe/
na gehēne. s ¶ Qui abie.
eſt ab eo:ꝑ offenſam morta/
lis culpe. q. d. hec mulier: tu
es quaſi loco dei in regimine
ppl'i:ꝓpter qd̄ debes ei in pi/
etate cōformari:tūc ꝓcedit ad
applicādū negociū/dicēs:
t ¶ Nūc igit ve. vt lo. ⁊c.
ſc3 vt ſentētia data ꝓ me et fi/
lio meo ⁊ iuramēto tuo cōfir/
mata publicet coram ppl'o:vt
eandē efficaciā habeat in te ⁊
filio tuo. v ¶ Dicat g̊ an.
tua:id eſt poſſit vere dicere.
x ¶ Ut fiat ver. dn̄i mei
⁊c. i. ſententia ab eo data ſit
deo placita ſicut ſacrificium.
Sz videt ꝙ iſta mulier ꝑ pa/
rabolā p̄miſſam non cōcludat
intentū:q2 parabola ſua ē de
homicidio occulto:qd̄ nō po/
terat ꝓbari:vt pt3 ex p̄dictis. b
Abſalō aūt interfecerat am/
non ꝑ ſeruos ſuos in palā co/
ra3 multis ⁊ ſic habebant te/
ſtes cōtra eū. Ad qd̄ reſpōdet
Rab. Sa. ꝙ oēs illi qui fue/
rāt p̄ſentes interfectioni am/
non qui poterāt ꝓ teſtimonio
induci:erāt ꝓpinqui ipſius de
functi:vt ſatis pt3 ex p̄dictis:
⁊ iō nō erant idonei ad feren
dū teſtimoniū in hoc caſu. Et
ſi dicat ꝙ ſimiliter erāt ita ꝓ/
pinqui ipſi abſalon. Dicēdu3
ꝙ nō eſt verū:q2 abſalon erat
de matre alienigena: vt pt3 ꝑ
p̄dicta. Amnon vero erat de
matre iſraelitide: ⁊ ꝑ cōñs de/
ppl'o iſrl' qui populus alieni/
genas abominabat. Alit an
tē ſoluūt aliq̄ doc. ꝙ q̄n ꝓpin
qui alicui⁹ occiſi cōſentiebāt ī
cōcedēda pace īterfectori: rex
habēs curā toti⁹ ppl'i ad peti/
tionē eoꝝ poterat hoc cōcede
re: ⁊ talis caſus ꝓponebat ī
parabola videlicet ꝙ mater q̄
erat ꝓpinquiſſima interfecto:
petebat pacē interfectoris: et
eodē mō dauid qui erat ꝓpin
quiſſimus ipſi amnon īterfe/
cto: ⁊ cū hoc erat rex habens
curā cōmunitatis:poterat re/
uocare abſalon abſq3 offenſa
legis: ⁊ maxime q2 amnō ma
gnū flagitiu3 fecerat: vt pt3 ꝑ
p̄dicta. Cetera patēt in lr̄a.
y ¶ Et ait rex ad io. Hic
ponit petitiōis cōceſſio: et q2
facta erat ꝑ ſuggeſtionē ioab
⁊ iō cōceſſio fit ei a rege: ⁊ pt3
lr̄a vſq3 ibi

a ꝓ te. Dixitq3 mulier thecuites ad regē: In me a b
dn̄e mi rex ſit iniquitas: ⁊ in domum p̄ris mei:
rex aūt ⁊ thron⁹ ei⁹ ſit innocēs. Et ait rex: Qui c d
cōtradixerit tibi/adduc eū ad me: ⁊ vltra nō ad e f
det vt tāgat te. Que ait: Recordetur rex dn̄i g
dei ſui: vt nō multiplicent ꝓximi ſanguinis ad
vlciſcēdū: ⁊ nequaq3 īterficiēt filiū meū. Qui h
ait: Viuit dn̄s:q2 nō cadet de capillis filij tui i k
ſup terra3. Dixit g̊ mulier: Loquat ancilla tua l
ad dn̄m meū regē verbū. Et ait: Loquere. Di/
a ¶ abſalon. ſ. et qui cū eo erāt q̄ quaſi captiui ⁊ eiecti nō redu
cebant ad hereditatē dei: ⁊ poterāt coacti in terra aliena ſerui
re dijs alienis.
xitq3 mulier: Quare cogitaſti iſtiuſmodi rem m
b cōtra ppl'm dei: ⁊ locut⁹ eſt rex verbū iſtud vt n
peccet: ⁊ nō reducat eiectū ſuum: † Oēs mori/ o
mur: ⁊ quaſi aque dilabimur in terrā q̄ nō re/
a ¶ Quaſi de⁹ reuocat pctōres q̄ a diabolo captiui tenent: et
tu abijcis qui eum debes imitari.
uertunt. Nec vult deus perire aīam: ſed retra/ p q
ctat cogitans ne penit⁹ pereat q̄ abiectus eſt. r s
Nūc igit veni vt loq̄r ad dn̄m meū regē verbū t
h̄ p̄ñte ppl'o. Et dixit ācilla tua: loq̄r ad regē:
ſi quo mō faciat rex verbū ancille ſue. Et audi
uit rex v̊ba vt liberaret ācillā ſuā de manu oīm
qui † volebant de hereditate dn̄i delere me/et fi
liū meum ſimul. Dicat ergo ancilla tua/vt fiat v x
a ¶ id eſt firmum et acceptum.
verbū dn̄i mei regis ſicut ſacrificiū. Sicut eīn
angel⁹ dn̄i ſic ē dn̄s me⁹ rex † vt nec bn̄dictione
a ¶ hominū b ¶ a recto.
nec maledictiōe moueat. Unde ⁊ dn̄s de⁹ tu⁹
eſt tecū. Et reſpōdēs rex dixit ad mulierē: Ne
abſcōdas a me verbū qd̄ te interrogo. Dixitq3
mulier: Loquere dn̄e mi rex. Et ait rex: Nūq̄d
man⁹ ioab tecū eſt in oibus iſt'? Reſpōdit mu
lier/ ⁊ ait: Per ſalutē aīe tue dn̄e mi rex: nec ad
ſiniſtrā nec ad dexterā eſt ex oib⁹ his q̄ locut⁹ ē
dn̄s me⁹ rex. Seru⁹ eīn tu⁹ ioab ip̄e p̄cepit mi
hi: ⁊ ipſe poſuit in os ancille tue oīa verba hec
a ¶ .i. me in ꝑſona tui acciperē filios meos in ꝑſona tuoꝝ.
vt v̊terē figurā ſermōis hui⁹. Seru⁹ ei tu⁹ ioab
p̄cepit iſtd̄. Tu aūt dn̄e mi rex ſapiēs es: ſicut
habet ſapientiā angelus dei: vt intelligas om/
nia ſup terrā. Et ait rex ad ioab: Ecce placat⁹ y
feci verbū tuū. Vade ergo ⁊ reuoca puerū ab
ſalon. Cadenſq3 ioab ſup faciem ſuam in ter/
ram/adorauit: ⁊ benedixit regi. Et dixit ioab:
Hodie intellexit ſeruus tuus: q2 inueni gratiā
in oculis tuis dn̄e mi rex. Feciſti eīn ſermone3
¶ In pleriſq3 non interponit domine mi rex.
dn̄e mi rex ſerui tui. Surrexit g̊ ioab ⁊ abijt in

Igit̄ poſt hec. Duob⁹ ānis māſit in hierl'm. Ca. XV. ⁊ regē nō vidit: tertio introductus ē corā rege: q̄rto fecit ſibi curr⁹ ⁊ eq̄tes q̄ trāſacto expulit patrē de regno nec ꝑ ſeductione ⁊ interfectione ſacerdotum eiectus eſt de regno ſed ꝑ adulterio ⁊ homicidio nathan cuncta predicente. Quoniā nō accipit deus animā. ſ. ad ſui conſortiū. Sed retractat cogitans ne penitus pereat qui abiectus eſt: hoc eſt dicere ꝙ ꝓuidentia diuina intendebat ſic diſponere: vt humanū genus quod abiectū erat nō periret. iuxta illud: Ego cogito cogitationes pacis: Hiere. xxix. c. Ex quo intendebat ↄcludere ꝙ dauid tanq̄ miniſter dei in terris debebat cogitare qualiter reconciliaret eiectū filiū ſuū ne periret ⁊c̄. Poſt q̄dragi

Ni. de ly.

lr̄a vſq₃ ibi: a Reuertatur in domū ſuā ⁊c̄. ne reuocaret ad memoriā ex p̄ñtia ſua mortem primogeniti: ⁊ ſic dolor regis renouaret̄: b Semel aūt in anno tōdebat̄. In hebreo habet̄: Statuto tp̄e: q₂ ſicut dicūt aliq̄ pluries in āno tōdebat̄. Pōderabat capillos capit̄ ſui. cc. ſiclis: dicunt aliq̄ ꝙ tm̄ vēdebat tōſionem capillorꝫ mulierib⁹ q̄ inde ornabāt capita ſua: ſ₃ hoc nō ē veriſile ꝙ filius reḡ tōſionē capillorꝫ ſuorꝫ vēderet. Preterea d₂ h̄ ꝙ ſemel in āno ad min⁹ tōdebat̄. Creſcētia ꝟo capillorꝫ vni⁹ anni nō videt̄ ita lōga ꝙ inde poſſent fieri talia ornamēta: ⁊ iō videt̄ magis ꝓbabile ꝙ ſcriptura ſolū faciat mētionē de hoc pōdere: ad oñdendū ꝙ habebat multos capillos qđ facit ad pulchritudinē hoīs: q₂ de pulchritudine abſalō ſcriptura h̄ loquit̄. c Pōdere publico. Hoc dicit̄ ad diſtinctionē pōderis ſanctuarij qđ erat alteri⁹ q̄ntitatis. Cetera patēt vſq₃ ibi: d Et veniētes ſerui ioab. Iſte ꝟſus nō ē in hebreo: ſ₃ immediate ſubdit̄: e Surrexitq₃ ioab ⁊c̄. ad ſciendum cāꝫ dāni ſibi illati. f Quare veni de geſſur. q. d. nihil valet mihi ex q̄ nō poſſum accedere ad regē: imo nocet. iō ſb̄dit̄: g Melius mihi erat ibi eſſe. quia tūc nō erat mihi ↄfuſibile faciē p̄ris mei non videre: ſ₃ ex q̄ ſum h̄ in eadē ciuitate cū eo ē mihi valde ↄfuſibile. h Si memor ē ⁊c̄. nolēs me videre: h̄ dicebat abſalō ad inclinandū cor dauid fingēs ꝙ tm̄ eū diligeret ꝙ magis vellet mori q̄ diutius ab eius conſortio ſegregari.

Moraliter ✱ † Māſitq₃ abſalō in hieruſalē duobus annis ⁊ faciē regis non vidit. Per iſtos duos annos intelligunt̄ integra confeſſio ⁊ debita ſatiſfactio: que poſt contritionem ad verbum p̄dicatoris conceptā requiruntur ad perfectam reconciliationem cū deo habendam.

In ca. xiiij. vbi dicit̄ in poſtilla: Nec vult deus perire animā.

Additio. Ubi tranſlatio nr̄a habet: Nec non vult deus perire animaꝫ: veritas hebraica dicit: Nō accipit deus animā. Vñ verba huius ſapientis mulier̄ ꝓfundius poſſint intelligi: ⁊ in fauorem catholice veritatis exponi. Pro cuius intellectu ſciendū ꝙ licet comuniter antiqui nō haberent explicitā fidē de miniſterijs x̄pi: habebant tamen implicitā: vt patet ꝑ Aug. in li. de correctiōe ⁊ gratia. Unde hec mulier ꝓponebat ipī dauid ꝙ totū genus humanū non ſolum erat ad mortē temporalē condemnatū ſed etiā vltima felicitas que in adheſione ad deū ꝑ gloriā cōſiſtit ei erat interdicta. ⁊ ideo dicebat: Oēs morimur: hoc eſt morte tempali. conſequēter dicit: Quaſi aque dilabimur in terra q̄ nō reuertent̄: hoc ē dicere ꝙ poſt mortem nō congregamur in locū beatitudinis. Cuius rationem ſubdit dicens: Quoniā non

geſſur: ⁊ adduxit abſalō in hieruſalē. Dixit āt rex: Reuertat̄ i domū ſuā: ⁊ faciē meā non videat.
a ne p̄ñtia eius mortē amnō ad mēoriā reducēs triſticiā mihi inferat.
Reuerſus ē itaq₃ abſalō in domū ſuā: ⁊ faciem regis nō vidit. Porro ſicut abſalō vir nō erat pulcher in oī iſrl': ⁊ decor⁹ nimis. A veſtigio pedis vſq₃ ad verticē nō erat in eo vlla macula. Et q̄ñ tōdebat capillos: ſemel āt i āno tōdebat̄: q₂ grauabat eū ceſaries: ponderabat capillos capitis ducētis ſiclis pōdere publico.
a aiūt in hebreo eſſe ſtatuto tp̄e. ſ. xxx. die
Nati ſunt aūt abſalō filij tres: ⁊ filia vna/ noīe thamar/ elegāt̄ forme. Māſitq₃ abſalō in hierl'm duobus ānis: ⁊ faciē regis nō vidit. Miſit itaq₃ ad ioab vt mitteret eū ad regē: q̄ noluit venire ad eū. Cumq₃ ſcđo miſiſſet/ ⁊ ille noluiſſet venire/ dixit ſeruis ſuis: Scitis agrū ioab iuxta agrū meū/ habentē meſſem hordei. Ite igit̄ et ſuccēdite eū igni. Succēderūt ḡ ſerui abſalō ſegetē igni. Et veniētes ſerui ioab ſciſſis veſtimēt̄ ſuis/ dixerūt: Succēderūt ſerui abſalō ꝑtē agri igni. Surrexitq₃ ioab ⁊ venit ad abſalō in domū ei⁹/ ⁊ dixit: Quare ſuccēdert̄ ſerui tui ſegetē meā igni? Et r̄ñdit abſalō ad ioab: Miſi ad te obſecrās vt venires ad me: ⁊ mitterē te ad regē/ ⁊ diceres ei: Quare veni đ geſſur? Meli⁹ mihi erat ibi eſſe. Obſecro ḡ vt videā faciēꝫ regis. Quod ſi memor ē iniq̄tatis mee/ iterficiat me. Ingreſſus itaq₃ ioab ad regē/ nūciauit ei oīa hec. Uocatuſq₃ ē abſalō ⁊ itrauit ad regē: ⁊ adorauit ſup faciem terre coram eo. Oſcl'atuſq₃ ē rex abſalō. Ca. XV

Igit̄ poſt hec fecit ſibi abſalō currus ⁊ eq̄tes: ⁊ q̄nquagita viros q̄ p̄cederēt eū. Et mane ↄſurgēs abſalō ſtabat iuxta introitū porte in via: ⁊ omnē virꝫ q̄ habebat negociū vt veniret ad reḡ iudiciū/ vocabat abſalō ad ſe/ ⁊ dicebat: De

Replica. Et qđ in caplo. xiiij. Burgeñ. ponit circa illum paſſum: Nec vult deus perire animā: habeat̄ ꝑ additiōe q̄uis nō directe ad lr̄aꝫ: vt ptꝫ intuēti. Ca. XV

Igitur poſt hec. Deſcripta reuocatione abſalon ⁊ eius reconciliatione: hic conſequenter deſcribit̄ eius conſpiratio contra patreꝫ: ⁊ primo qualiter eum fugauit. ſecundo qualiter fugatum fedauit: ca. xvi. tertio qualit̄ de morte eius tractauit: ca. xvij. quarto qualiter dei iudicio interīt: ca. xviij. quinto quomō dauid ad domum regiam redijt: ca. xix. Circa primum primo ponit̄ ipius abſalon deceptio ſimulatoria. ſecundo eius cōſpiratio ꝓditoria/ ibi: Miſit autem abſalon. tertio ipſius dauid humiliatio meritoria/ ibi: Et ait dauid. quarto eius ordinatio cōſultoria/ ibi: Et dixit rex. Simulatio autē abſalon fuit in duobus: quia primo ſimulauit maximū çelum erga populuꝫ. ſecundo deuotionē erga deū/ ibi: Poſt quadraginta aūt annos. Circa primuꝫ dicit̄: Igitur poſt hec: Id eſt poſt reconciliationem abſalō cum patre confidens de patris benignitate ⁊ de ioab familiaritate: ⁊ eleuatus ex ſua pulchritudine: ⁊ quia inter ceteros filios dauid remanentes erat primogenitus: q₂ cheleab erat mortuus: quod videtur ex hoc: quia de eo non fit aliqua mentio. k Fecit ſibi abſalon currus et equites ⁊c̄. Quaſi quoddam preludium ꝙ deberet regnare poſt patrem ſuum. Sed eius ambitio intantū inualuit ꝙ patrem de regno expellere voluit. ⁊ ideo corda populi ad ſe trahere diſpoſuit. Ideo ſubditur: l Et mane conſurgens abſalon: Id eſt antеq₃ aliq̄s intraret ad regē. m Stabat iuxta introitum porte in via. Ita ꝙ omnes illi qui ingrediebant̄ ad regem ꝓ negocijs habebant iuxta eum tranſire. n Et omnem virū qui habebat negociū ⁊c̄. Pauperē vel diuitē vt maḡ coloraret fictionē ſuam.

✱ Uident̄ mihi ſer

Moraliter. i Igitur poſt hec abſalon fecit ſibi currus et equites: ⁊ quinquaginta viros qui p̄cederent ⁊c̄. Per abſalon qui timēs mortem ꝓpter culpā ſuā fugerat: ⁊ per liberalitatē patris recōciliatus fuerat: ⁊ nihilominus tanq₃ ingratus vel potius ingratiſſimus patrem ſuum malicioſe queſiuit ſubuertere: et ſibi dignitatem regiam vſurpare: ſignificat̄ quicunq₃ malicioſus ⁊ ingratus qui ſuum ſuperiorem ⁊ benefactorem querit malicioſe ſubuertere: ⁊ eius gradum ꝑ ſerpentinam aſtutiā obtinere: ad hoc autē conſequendū facit oſtentatio ꝓprie ſufficientie ⁊ ſupioris inſufficiētie: vtrūq₃ eñ fecit abſalon. Per hoc eñ ꝙ fecit ſibi currum ⁊ equites: oſtendit ſe potentem ad regni defenſionem: ⁊ patrē impotentem qui iam ſenex in domo quieſcebat. Per hoc autem quod dicebat:

 ✱ Quis me cō

Diuiſio

Moraliter

a ¶ Poſt q̄draginta aūt an. ⁊c. Quadrageſim⁹ ann⁹ agebat ex quo ſaul nobe ciuitatē ſubuertit et .lxxxv. ſacerdotes ꝓpter dauid interemit. Ideo hic quadrageſim⁹ ann⁹ ponit: vt mōſtret diuinā vltionē ſuſcitari ſup dauid eo ꝙ abimelech ſacerdotē fefellit: ⁊ tāte cedis cauſa fuit. In mēdoſis aūt codicibus quattuor nō .xl. legunt ſz ī hebrea veritate non q̄ttuor ſed .xl. Si q̄s vero cōtētioſus quattuor annos eſſe aſſerit: ex quo abſalon amnō interfecit: vſq; q̄ patri dixit: Vadā ⁊ reddā vota mea q̄ voui dn̄o in hebrō: plane errat: cū abſalon interfecto amnō in geſſur apđ tholomaim regē trib⁹ annis: ⁊ ī hierl̄m reuocat⁹: nō viſo patre duob⁹ annis moratus fuerit: et ſexto anno faciē patris viderit: dū cōtra eū ꝑduellionē nouerit. Vota nāq; ſe vouiſſe mētiēdo dixit: quaſi oraturus in loco vbi requieſcunt abraam iſaac ⁊ iacob.

1.Re.22.d

q̄ ciuitate es tu? Qui rn̄dēs aie/
bat: Ex vna tribu iſrl̄ ego ſū ſer
uus tu⁹. Reſpōdebatq; ei abſa
lon: Vident mihi ſermones tui a
boni ⁊ iuſti: ſed nō eſt qui te au/ b
diat cōſtitut⁹ a rege. Dicebatq;
abſalon: Quis me cōſtituat iu/ c
dicē ſup terrā: vt ad me veniāt
oēs q̄ habēt negociū ⁊ iuſte iudi
cē: Sz ⁊ cū accederet ad eū hō d
vt ſalutaret illū: extēdebat ma/ e
nū ſuā ⁊ apphēdēs oſculabat f
eū. Faciebatq; hoc omni iſrl̄ ve
nienti ad iudiciū vt audiret a re
ge: ⁊ ſollicitabat corda viroꝝ iſ g
¶ al's quattuor.
a rael. Poſt quadraginta aūt an/ h
a ¶ reuerſionis.
nos dixit abſalōn ad regem da i
uid: Vadā ⁊ reddā vota mea q̄ k
voui dn̄o in hebrō. Vouēs em̄
vouit ſeruus tu⁹ cū eſſet in geſ/
ſur ſyrie dicens: Si reduxerit
me dn̄s ī hierl̄m: ſacrificabo do
mino. Dixitq; ei rex dauid: Va
de in pace. Et ſurrexit et abijt ī
hebron. Miſit aūt abſalon ex/ l
ploratores in vniuerſas tribus
iſrl̄/ dicēs: Statim vt audieritı
clāgorē buccine/ dicite: Regna
bit abſalō in hebrō. Porro cū m
abſalō ierūt ducenti viri de hie
ruſalē vocati: eūtes ſimplici cor
de/ ⁊ cauſam penit⁹ ignorantes.
Accerſiuit q̄z abſalon achito/ n
phel gilonitē cōſiliariū dauid đ
ciuitate ſua gilo. Cumq; imola/
ret victimas/ facta eſt coniura/ o
tio valida: populuſq; concur/

Ni. de ly.

Et depo

a ¶ Vident mihi ſer. tui ⁊c. q. d. ſtatim deberet tua petitio exaudiri. b ¶ Sed nō ē q̄ te audiat ⁊c. q. d. rex iam eſt antiqu⁹ nec poteſt cōpetenter intēdere talib⁹: ⁊ iđ magnū damnū eſt ꝙ alius habēs ȥelū cōitatis non eſt ad hoc cōſtitut⁹. c ¶ Quis me cōſtituat iu. q. d. ꝓ neceſſitate ppl'i ⁊ nō ꝓ alia re iſtud onus ſuſtinerē. d ¶ Sed ⁊ cū acce. ⁊c. tanq; regis filiuz. e ¶ Extēdebat ma. ſuā. in ſignū familiaritatis. f ¶ Oſculabat eū. in ſignū magne cōdeſcenſionis. g ¶ Et ſollicitabat cor. In hebreo habet: Et furabat corda: q2 ꝑ tales fictiōeſ falſas iniuſte attrahebat ad ſe corda hominū: vt ſic ei iūgerēt cōtra patrē ſuū: q2 ꝓpter talia eis impēſa iudicabāt: et dicebāt eū eē regno dignū. h ¶ Poſt quadraginta aūt an. Hic ꝯn̄r ponit fictio deuotionis erga deū ꝑ ſacrificiū in hebron offerendū. Abſalon aūt intēdebat ibi cōſpirare ꝯtra patrē ſuū. Dicit igit: Poſt quadraginta aūt annos ⁊c. Aliq̄ libri habēt poſt quattuor annos: q̄ accipiunt a fuga abſalō vſq; tūc ſm̄ iſtā l'rām: ſz ꝙ ſit falſa patz ex duob⁹: q2 primo a fuga abſalon vſq; tūc cucurrit maius tp̄s: q2 poſt dictā fugā abſalō māſit in geſſur tribus annis vt habet .š.xiij.ca. in fine. Itē poſt ei⁹ reuocationē māſit in hierl̄m duob⁹ annis anteq; videret faciē regis: vt habetur .š.xiiij.ca. ⁊ ſic in ſexto anno faciem regis vidit ⁊ ꝑfecte recōciliat⁹ fuit: ⁊ poſtea fecit ſibi currum ⁊ equites ⁊ corda populi ſibi attraxit: vt p̄dictū eſt: q̄ non potuerūt fieri ī tā breui tp̄e q̄n ad min⁹ currerent ibi duo anni vel circiter: ⁊ ſic anteq; cōſpiraſſet in hebrō cōtra patrē ſuū: iā trāſierāt ſeptē anni vl' octo. Scđo h̄ apparet: q2 hebraica veritas ⁊ libri noſtri correcti habēt hic quadraginta ⁊ non quattuor: ex q̄ ptz litterā fuiſſe corruptā vitio ſcriptoꝝ. Iſti autē quadraginta anni varie cōputant. In libro em̄ de hebraicis queſtionib⁹ đr ꝙ hec cōputatio incipit a tp̄e quo ſaul interfecit ſacerdotes: vt habet .š.j. libro .xxij. ca. ⁊ terminat ī ꝯſpiratione abſalon ꝯtra patrē ſuū. cui⁹ ratio eſt: q2 dauid fuit cauſa ⁊ occaſio aliquo modo dicte occiſionis: licet em̄ nō peccauerit petēdo panes ⁊ gladiū ab achimelech ſacerdote: ⁊ celādo ei fugā ſuā: ꝓut ibidē dictū fuit: tn̄ ī hoc peccauit ꝙ nimis patēter hoc fecit. Ex quo em̄ ſciebat ibi eſſe doech idumeū de q̄ timebat ꝓbabiliter ꝙ iſta ſauli referret: vt ibidē dicit: debuit facere ita ſecrete ꝙ lateret ip̄m doech: ⁊ ideo hic fit mētio illi⁹ tp̄is: q2 culpa illa ip̄ius dauid in parte fuit cauſa hui⁹ rebellionis abſalō cōtra ip̄m: nec obſtat ꝙ p̄dictū eſt hāc rebellionez eueniſſe ꝓpter pctm̄ dauid cū berſabee: q2 plura peccata poſſunt bn̄ eſſe cauſe partiales vni⁹ pene a deo inferende. Rab.

Sa. dicit

Sa. dicit ꝙ iſti quadraginti anni incipiūt a tp̄e quo ppl's iſrl̄ petiuit regē: ⁊ ſimpliciter habere voluit ꝯtra ſamuelis ꝑſuaſionē: vt habet .š.j. lib. viij. ca. ⁊ fit hic memoria illi⁹ tp̄is in rebellione ip̄ius abſalō cōtra patrē: qđ prima facie videbat magnū malū: quaſi ſcriptura reduceret ad memoriā dictū ſamuelis: videlicet ꝙ petitio populi đ inſtitutione regis nō erat ad bonū. i ¶ Dixit abſalō ad regē: ad hoc accepit licentiā vt magis operiret maliciā ſuaz excogitatā. k ¶ Vadā ⁊ red. vota mea ⁊c. id eſt offerēda in hebron. Locus enim ille ſanctus reputabat: eo ꝙ quattuor patriarche principales ſunt ibi ſepulti cū ſuis cōiugib⁹ .ſ. Adam et eua. Abraam et ſaraa: iſaac et rebecca iacob et lya: ſicut dictum fuit Gen̄. xxiij. et ideo abſalon fingebat illuc ire ex deuotione. Sed principaliter intendebat ibidem contra patrem conſpirare: quia locus iſte diſtat a hieruſalem per ſedecim miliaria ſm̄ Hierony. libro de diſtantijs locorum: ⁊ ideo melius poterat ibi fautores ſue conſpirationis aggregare. Item quia dauid pater eius ibi primo regnauit: vt habet .š.ij. capi. et ideo videbatur locus aptus vt ibi inciperet regnum eius.

l ¶ Miſit autem abſalon exploratores in vniuerſas tribus iſrael dicēs: Hic conſequenter deſcribitur ip̄ius abſalon cōſpiratio: quia ad diem determinatam congregauit fautores ſuos in hebron. Miſit enī nuncios ad ciuitates principales tribuuz: ita ꝙ in qualibet ciuitate notabili erāt plures miſſi ex parte abſalon: quoruz vnus habebat tubā ſcientes horam ī qua clamaretur in hebron/ ad ſonitum tube: Regnabit abſalon: ita ꝙ eadem hora in omnibus ciuitatibus notabilibus nuncius abſalon habens tubam vt ſonaret: ⁊ alij diſcurrentes per vicos clamarent: Regnabit abſalon in hebron: diuulgantes ꝙ ibi erat inunctus in regem: ⁊ ꝙ principales de ciuitatibus feſtinarent illuc ad faciendum ſibi debitam reuerentiam. ideo poſtea ſubdit: Populuſq; concurrens augebatur cum abſalon. m ¶ Porro cū abſalon ierunt ducenti viri de hieruſalē vocati ⁊c. ad petitionem ip̄ſius abſalon vt pauciores cum dauid remanerent: et vt illi đ ciuitate regia viderent ſibi fauere: quia propter multitudinem alioꝝ abſalon fauentium non audebant cōtradicere. n ¶ Accerſiuit q̄q; abſalō achitophel gilonitē cōſiliariū dauid ⁊c. de cuius cōſilio iſte abſalon hoc negocium acceperat: ⁊ vt alij facilius iūgerētur ſibi videntes principalem regis conſiliarium adherentem ſibi. o ¶ Facta eſt coniuratio valida: quia illi qui erant ibi iurauerunt ſtare cum abſalon ad maiorem cōſpirationis confirmationem.

* Venit igit.

* c ¶ Quis me conſtituat iudicem ſuper terram: vt ad me veniant omnes qui habent negociū ⁊ iuſte iudicem. Oſtendebat ſe ſapientez ad regni negocia tractanda: et patrem notabat de deſipientia. Similiter ad ambitioſi propoſitum obtinendum facit fauor populi quem abſalon querebat: vt patet in textu: ꝓpter quod dicit quod ſollicitabat corda virorum iſrael: ſcȝ ad ſe attrahendo. Ad hoc etiā facit apparentia ȥeli circa cultum dei ꝙ fingebat abſalon dicens: k ¶ Vadam ⁊ reddaz vota mea que voui domino in hebron. Cum tamē intenderet priuare regno patrem ſuum vt patuit per effectum. Per vias autez predictas ⁊ cōſimiles querunt ambitioſi bonos ſuperiores a ſuo ſtatu deijcere vt ſic ad eum poſſint aſcendere.

* Egreſſus

a ¶ Et depoſuerūt arcā. Ut ab abiathar ſacerdote cōſule-
ret deus q̄ deberet ire dauid. b ¶ Sadoch. iuſtus is ge-
ſtat pſonā ſanctorū q̄ tpe paſſionis dn̄i corpore quidē diſceſſe
runt verū dilectione ſeparati nō ſunt.

Nico.de lyra

☞ Chuſai

✱ a ¶ Uenit igit̄ nūcius ad dauid: nō tn̄ ita cito eo ꝙ abſalō faciebat cuſtodiri vias ne hoc factum nūciaret̄ dauid donec haberet tantā multitudinē ꝙ dauid nō poſſet reſiſtere ſm̄ ſuā eſtimationē. b ¶ Et ait dauid. Hic ꝯn̄r deſcribit̄

Diuiſio

ipſius dauid hūiliatio meritoria: q꞉ ꝑ eā deꝰ fuit placatꝰ erga dauid ⁊ cōtra abſalon ꝓuocatus: apparuit aūt iſta humiliatio ſpālit̄er in duobꝰ. ſ. in humilit̄ d̄ ciuitate regia recedēdo. ſcdo arcā dn̄i remittendo/ibi: Uenit aūt ⁊ ſadoch. Circa primū ſciēdū ꝙ cū dauid eſſet in bellis exptus ⁊ audaciſſimus ⁊ eſſet in loco forti ⁊ haberet ſecū plures ⁊ fortiſſimos bellatores: nō receſſit de ciuitate timore ipſius abſalon principaliter: ſed timore dei quē ſciebat ſe prius offendiſſe: ⁊ ꝓpter hoc ex ſentētia dei iſtud malū ſuꝑ eū euenisse. ſm̄ ꝙ dixerat ſibi nathan ꝓpheta. ſ. xij. ca. Hec dicit dominus: ſuſcitabo ſuper te malum de domo tua ⁊ ideo ad placādū iram dei voluit ſe corā deo humiliare: qui p̄ces humiliū exaudit: ⁊ iſta humilitas apparuit incōfuſibili egreſſu eius de ciuitate. cū dicit̄:

B

c ¶ Fugiamꝰ ⁊c̄. nō ꝓpter ipſius virtutē ſꝫ dei cuiꝰ erat flagellum ad punitionē dauid: ſecūdo apparuit eiꝰ humiliatio in ꝓgreſſu. cū d꞉: d ¶ Egreſſus eſt rex. ⁊c̄. q꞉ incedebat petitādo cū tamē poſſet habere equos ⁊ mulos: et nō ſolū exiuit peditādo ſed etiā nudis pedibꝰ incedendo: vt habet̄. i. eo. ca. e ¶ Et dereli. rex decē mulie. quia ſciebat ꝙ nō interficerent̄. f ¶ Stetit procul a do. extra ciuitatē vt trāſire faceret totū populū ſuum ante ſe vt poneret ſe in maiori periculo ſi abſalon eū inſequeret̄: quod fecit eo ꝙ erat in culpa: vt p̄dictum eſt: ⁊ alij patiebant̄ propter eum. g ¶ Dixit autē rex ⁊c̄. Dicūt aliqui ꝙ iſte fuit filius achis regis geth qui adheſit dauid ꝓpter ſuam bonitatē ⁊ ꝓbitatē: et cōuerſus erat ad iudaiſmū: ꝓpt̄ qd̄ dauid magis ſibi ⁊ ſocijs ſuis cōpatiebat̄: eo ꝙ dimiſerāt gentē ſuā ⁊ locū. h ¶ Ego aūt vadā quo itu. ſum. i. vagabūdus ad locū incertū quouſqꝫ dn̄s ſit mihi placatus. Cetera patēt vſqꝫ ibi: i ¶ Omneſqꝫ flebant vo. ma. ipſi regi cōpatiēdo: ⁊ ad ꝓuocādū dei miſericordiā. k ¶ Uenit aūt ⁊ ſadoch. Hic ꝯſequēter oſtēdit̄ humiliatio dauid in remiſſione arce: cuiꝰ primo deſcribit̄ apportatio. cū dicit̄: Uenit aūt ⁊ ſadoch ⁊c̄. q꞉ volebat ſe aſſociare dauid in fuga ſua ⁊ ꝓ eo conſulere dn̄m tēpore debito. ideo ſubdit̄: l ¶ Et depoſuerunt arcā dei. ſ. ad vnā partē ad conſulendū dominū ad quē locum dauid deberet declinare.

C

m ¶ Et aſcēdit abiathar. ſ. ad cōſulendum dn̄m ſe applicauit: quia erat tūc ſacerdos principalis: ſed tunc non habuit reſponſum ꝑ qd̄ cognouit dauid deum adhuc nō eſſe placatum erga ipſum: ꝓpter qd̄ ſocietate arce reputauit ſe īdignum: ⁊ ideo eam humiliter remiſit ad tabernaculū vnde fuerat aſſumpta/dicēs: n ¶ Si inuenero gratiā ⁊c̄. ⁊ ptꝫ lr̄a. o ¶ Si aūt dixerit ⁊c̄. ſ. ſubire fugam exilium: mortem: vt impleat̄ diuinū beneplacitū. p ¶ Et dixit rex. Hic cōſequēter ponit̄ ordīatio ꝯſultoria: q꞉ licet dauid nō deſperaret de dei miſericordia ꝯſequēda. noluit tn̄ omittere illud qd̄ poterat fieri via humana: ⁊ ideo primo ordinauit d̄ ſtatu abſalon ſibi renūciando. ſecūdo de conſilio eius diſſipādo/ ibi: Cūqꝫ aſcēderet dauid: primū aūt fecit ꝑ hoc ꝙ duos ſacerdotes remittēs cum arca ordinauit ꝙ duo filij eorum eſſent nūcij ad reportandū ſibi illud ꝙ audiret̄ d̄ domo abſalon: ⁊ eſſet expediens ſibi illud ſcire: et ptꝫ lr̄a vſqꝫ ibi: q ¶ Infatua queſo ⁊c̄. Erat em̄ iſte nimis aſtutus ꝓpter qd̄ erat magis timendus. r ¶ Cūqꝫ aſcēderet. Hic ꝯn̄r ponit̄ ordinatio dauid de ꝯſilio abſalon diſſipādo: remittendo chuſai ad hoc q̄ etiā erat valde ſapiēs ⁊ eloquēs: vt patebit. i. xvij. ca. ꝑmittit̄ tn̄ hic locus in quo chuſai occurrit ipſi dauid/cum dicitur: Cūqꝫ aſcēderet da. ſum. mō. ſcꝫ oliuarū.

† 23. q. 5. ſ quis eni

D

Als nō hꝫ ſacerdos

☞ In quo

✱ d ¶ Egreſſus ē ḡ rex ⁊c̄. Per fugā autē dauid ad campeſteſtria deſerti nudis pedibus ⁊ operto capite: ſignificat̄ patientia boni p̄lati vel principis in ꝑſecutionibus cōſtituti.

Moraliter

p v ✱ Ecce oc-

rēs augebat̄ cū abſalō. Uenit igit̄ nūcius ad dauid di- a
cēs: Toto corde vniuerſus iſrl̄ ſequit̄ abſalō. Et ait da- b
uid ſeruis ſuis q̄ erāt cū eo i hierl̄m† Surgite ⁊ fugiamꝰ. c
Neqꝫ em̄ erit nobis effugiū a facie abſalon. Feſtinate
egredi: ne forte veniēs occupet nos: ⁊ impleat ſuꝑ nos
ruinā: ⁊ ꝑcutiat ciuitatē in ore gladij. Dixerūtqꝫ ſerui re
gis ad eū: Oia q̄cūqꝫ p̄ceperit dn̄s noſter rex: libēter ex
equemur ſerui tui. Egreſſus ē ḡ rex ⁊ vniuerſa domꝰ eiꝰ d
pedibꝰ ſuis. Et dereliquit rex decē mulieres cōcubinas e
ad cuſtodiendā domū. Egreſſuſqꝫ rex et oīs iſrl̄ pedibꝰ f
ſuis/ſtetit ꝓcul a domo. Et vniuerſi ſerui eiꝰ ambulabāt
iuxta eū: ⁊ legiōes cerethi ⁊ pheleti/⁊ oēs gethei pugna-
tores validi/ſexcenti viri qui ſecuti eū fuerant de geth
p̄cedebant regem. Dixit aūt rex ad ethai getheum: Cur g
venis nobiſcū: Reuertere ⁊ habita cū rege/q꞉ peregri-
nus es: ⁊ egreſſus es de loco tuo. Heri veniſti: et hodie
cōpelleris nobiſcū egredi. Ego aūt vadā quo iturꝰ ſū. h
Reuertere ⁊ reduc tecū frēs tuos: ⁊ dn̄s faciat tecū mi-
ſericordiā ⁊ veritatē: q꞉ oſtēdiſti gratiā ⁊ fidē. Et reſpon
dit ethai regi/dicēs: Uiuit dn̄s: ⁊ viuit dn̄s meꝰ rex: qm̄
in quocūqꝫ loco fueris dn̄e mi rex: ſiue in morte ſiue in
vita: ibi erit ſeruus tuꝰ. Et ait dauid ethai: Ueni ⁊ trāſi.
Et trāſiuit ethai getheus et rex: ⁊ omēs viri q̄ cū eo erāt:
et reliqua multitudo. Omneſqꝫ flebant voce magna: et i
vniuerſus ppl̄s trāſibat. Rex quoqꝫ trāſgrediebat̄ tor-
rentē cedron: ⁊ cūctus populus incedebat ꝯtra viā oli-
ue que reſpicit ad deſertū. Uenit āt ⁊ ſadoch† ſacerdos k
a ⁊ vniuerſi leuite cū eo: portātes arcā federi dei: ⁊ depo l
a ¶ ad orationē: vt ab omnibus videri poſſet.
ſuerūt arcā dei. Et āſcēdit abiathar: donec expletus eēt m
a ¶ Quia reſponſum datum nō eſt.
b oīs populus qui egreſſus fuerit de ciuitate. Et dixit rex
ad ſadoch: Reporta arcā dei in vrbē. Si inuenero gra n
tiā in oculis dn̄i/reducet me: ⁊ oſtendet mihi eā ⁊ taber-
naculū ſuū. Si aūt dixerit mihi: nō places: preſto ſum: o
faciat qd̄ bonū eſt corā ſe. Et dixit rex ad ſadoch ſacer- p
a ¶. i. ꝓpheta quādo. ſ. cōſulto deo populo p̄dicebat futura.
dotē: O videns reuertere in ciuitatē in pace: et achima-
as filius tuus: et ionathas filiꝰ abiathar: duo filij veſtri
ſunt vobiſcū. Ecce ego abſcōdar i cāpeſtribꝰ deſerti: do
a ¶ Quid agam.
nec veniat ſermo a vobis īdicāns mihi. Reportauerūt
igit̄ ſadoch ⁊ abiathar arcā dei in hierl̄m: ⁊ māſerūt ibi.
Porro dauid aſcendebat cliuū oliuarum: ſcandens ⁊
a ¶ ne videret̄ flere.
flēns: ōperto capite ⁊ nudis pedibus incedens. Sed et
oīs populus qui erat cū eo opto capite aſcendebat plo-
rās. Nūciatū eſt aūt dauid: ꝙ achitophel eſſet in cōiura
tione cū abſalō. Dixitqꝫ dauid: Infatua queſo dn̄e cō- q
ſiliū achitophel. Cūqꝫ aſcēderet dauid ſūmitatē mōtis r

G a ¶ Chuſai arachites. Amicus dauid. chuſai interꝑtatᷣ fe
F ſtinãs q̃ hierl'm reuertẽs ꝯſiliũ achitophel diſſipauit: ſignifi/
cat diſcipulos dñi ex iudeis occl'tos nicodemũ ioſeph ⁊ ſi'les.

in q̃ adoꝛaturus erat dñm: ecce a b
a occurrit ei chuſai arachites ſciſ/ c
ſa veſte: ⁊ terra pleno capite. Et
dixit ei dauid: Si veneris mecũ/ d
eris mihi oneri. Si aũt in ciuita e
tẽ reuertaris ⁊ dixeris abſalõ: ſer f
uus tuꝰ ſuꝫ rex patere me viuere:
ſicut fui ſeruuſ p̃ris tui: ſic ero ſer
uus tuus: diſſipabis conſilium g
achitophel. Habes autem te/

Nico. de lyra

* a ¶ In q̃ adoꝛaturus erat do. De loco eñi illo videbatᷣ clare tabernaculũ in q̃ ſeruabatᷣ arca in mõte ſion ex oppoſito: ⁊ idõ q̃ñ dauid veniebat ad locũ illũ ſolitꝰ erat adoꝛare dñm: ſic homines a lõge vidẽtes eccl'iam alicuius ſancti ſolẽt eũ deꝑcari: ⁊ tũc ibi dauid dñm adoꝛauit. b ¶ Ecce occurrit ei chu. arachi. q2 erat d̃ ciuitate arach. c ¶ Sciſſa veſte ⁊c. in ſignũ magne triſticie. d ¶ Si veneris ⁊c. q2 non erat vir bellatoꝛ. e ¶ Si aũt in ciuitatẽ re. q̃ſi nõ curans de me. f ¶ Et dixeris ⁊c. videtᷣ ꝙ dauid h̃ peccauerit īducẽdo eũ ad mẽtiẽdũ. dicẽdũ ꝙ lꝫ nõ ſit aliq̃ neceſſitas excuſandi dauid ⁊ chuſai de aliq̃ mendacio officioſo: cũ ip̃e dauid peiꝰ fecerit tũc: vt patebit ca. ſeq̃nti. põt tñ dici ꝙ nõ erat ibi mẽdaciũ: ille eñi ſeruit alicui q̃ agit et agere intẽdit ad bonũ ipiꝰ: bonũ ãt erat abſalõ ꝙ a ſuo intẽto peſſimo fruſtraretᷣ ⁊ p̃ri traderetᷣ: maxĩe q2 nolebat eũ īterficere: ſꝫ magꝭ ꝯſeruare ad ſui coꝛrectionẽ: vt ptꝫ ex his q̃ habẽtur. ſ. xviij. ca. g ¶ Diſſipabis ꝯſiliũ ⁊c. i. diſſipare poteris ꝑ tuã ſapĩaꝫ ⁊ eloq̃ntiã: ſic apparuit ꝑ effectũ: vt habetᷣ. ſ. ca. xvij. Cetera patẽt in l'ra.

Moꝛaliter * b ¶ Ecce occurrit ei chuſai ⁊c. Per h̃ ꝙ dauid deum remiſit vt ꝯſiliũ achitophel diſſiparet: ⁊ ſtatũ negocioꝝ ꝑ certos nũcios ſibi ſignificaret: oſtenditᷣ ꝙ lꝫ bonus vir ⁊ ſanctus in ꝑſecutiõe poſitus de dei auxilio pꝛincipaliter ꝯfidat: tñ ea que fieri p̃nt via hũana ad ſui liberationẽ ⁊ maloꝝ repꝛeſſionẽ nõ debet ſciẽter omittere: nã hoc eſſet deũ tẽptare.

¶ In ca. xv. vbi d2 in poſtil. Iſti ãt. xl. ãni varie cõputantᷣ.

Additio.

Licet dauid fuiſſet cauſa occaſionalꝭ occiſionis ſacerdotũ: nõ tñ culpabilitᷣ ei attribuẽ/
H dũ ẽ. Tũ q2 ſacra ſcriptura nõ īponit ei hm̃õi culpã. Tũ q2 nõ debebat p̃ſumere in ſaule eſſe tãtã maliciã: vt īterficeret ſacerdotes ꝓpt̃ hoſpitalitatẽ dauid q̃ erat gener regꝭ: ⁊ nõdũ publice ab eo eiectus neq3 dãnatus: lꝫ in occulto ſaul cõcepiſſet rãcoꝛẽ de eo: qđ latebat abimelech: vt. s̃. j. Reg. xxij. Tũ q2 ꝑuerſitas ip̃ius doech nõdũ erat ip̃i dauid nota: q2 nihil legitᷣ ꝯtigiſſe añ illđ factũ: in q̃ dauid potuiſſet h̃ p̃ſumere d̃ doech: nec ip̃e doech h̃ reuelauit ſauli ſpõte q̃ſi ingerens ſe ad h̃: ſed poſt inſtantẽ inq̃ſitionẽ ip̃ius ſaulꝭ: vt ptꝫ. s̃. j. Reg. xxij. ca. Ex q̃bus videtᷣ ꝙ h̃ geſtũ nullã hꝫ ꝯtinuationẽ cum facto abimelech: nec rõnabiliter habet reſpectũ ad petitionẽ populi de rege inſtituẽdo: vt Ra. Sa. dicit. Tũ q2 in hm̃õi petitione lꝫ populus peccaſſet: non tamen dauid qui ꝓtunc erat innocens. Tũ q2 illa mala q̃ ſamuel p̃dixerat ppl'o eſſe ventura veriſimiliter ex inſtitutione regis: nõ ſunt huic caſui abſalon ſi'lia: ſed oĩa ꝑtinebãt ad malũ regimẽ regis q̃ ad tyrannidẽ ſe inclinaret: qđ nullo mõ dicendũ eſt de dauid: cuius regimẽ publicum fuit a deo appꝛobatũ: vt. s̃. ca. viij. Unde cõputatio hoꝝ. xl. annoꝝ melius videretᷣ inchoari a pꝛima vnctiõe ip̃ius dauid in regem. de qua. s̃. j. Reg. xvj. Que quidẽ vnctio in oꝛdine tempoꝛis fuit poſt petitionẽ populi de inſtitutione regis: ⁊ añ occiſionẽ ſacerdotum p̃dictã. Ratio aũt huius continuationis talis eſt: Nã in pꝛima p̃dicta vnctione legitᷣ: Directus eſt ſpiritus dñi in dauid a die illa ⁊ deinceps: qui quidẽ ſpũs dñi exponitᷣ cõmuniter de ſpũ foꝛtitudinis ⁊ ꝯſtantie: q̃ poſt vnctionẽ viguerũt in dauid: vñ extunc incepit dauid in virtutibus floꝛere ⁊ ad magnos honoꝛes aſcẽdere. Et exĩde ꝯtinue fuit in cunctis ꝓſpere agẽs: ⁊ famoſiſſimus in oĩbus actibus virtuoſis: ⁊ in victoꝛijs bellicis adeo vt nõ ſolũ in iſrael: ſed in ceteris nationibus ꝑ gyꝝ timeretᷣ: ⁊ in magna reuerẽtia haberetᷣ tanq3 dñs p̃cipuus ⁊ ſtrẽnuus vir bellatoꝛ: vt ptꝫ. j. Reg. xvj ⁊. xvij. ⁊. xviij. ⁊. ij. Regũ. v. ⁊ in q̃3pluribus alijs locis. Cuius tñ oppoſitũ videtᷣ ei contingere in ꝑſecutione abſalon: in qua ꝓſperitas ſua ⁊ celeritas ſeu claritas ſue fame fuit multipliciter denigrata: cum ille qui de fructu ventris ſui egreſſus fuit tam inuerecunde ⁊ audacter illũ ꝑſecutus eſt vſq3 ad eiectionem ꝑſone ſue de domo ⁊ ciuitate regia: ⁊ deturpationeꝫ concubinaꝝ ⁊ huiuſmodi. Nec ſolum hoc: ſed etiã ꝑ vnũ ſimplicem hominem. ſ. ſemei fuit in facie blaſphematus: ⁊ verbis ⁊ factis grauitᷣ iniuriatus: vt patet. ĩ. xvj. ca. Merito igi/
tur ſacra

G tur ſacra hiſtoꝛia accipit computationem huius perſecutionis abſalon a pꝛima vnctione ip̃ius dauid. Tum quia oppoſita iuxta ſe poſita magis eluceſcunt: Tum ad oſtendendum ꝙ celeberrima ꝓſperitas ip̃ius dauid viguit continue ꝑ quadraginta annos dũ ip̃e dauid recte ambulauit cũ deo: ⁊ deinde incepit denigrari ſeu debilitari ꝑ tale infoꝛtuniũ qđ ſibi ꝯtigit ex oꝛdinatione diuina ꝓpter peccatũ cõmiſſum: ex quo fideles poſſunt ſalubꝛiter erudiri. Quecũq3 eñi ſcripta ſunt ad noſtrã doctrinam ſcripta ſunt: ad Roma. xv. a. ⁊ vt intelligamus ꝙ ꝓſperitas ip̃ius dauid cũ ad culmen celſitudinis ſublimatus fuit ex ſuo peccato faciliter verſa fuit in ꝓfundũ. iuxta illud: Eieciſti eos cũ alleuiarentᷣ. quod totũ etiã in bonũ ſpirituale ip̃ius dauid redũdauit: vt ip̃e dixit. ĩ. xvj. c. Foꝛte videbit deus afflictionẽ meam ⁊c. Uñ iuxta ſententiã apl'i: Diligẽtibus deũ omnia cooperantᷣ in bonũ: ad Roma. viij. e. Nã ẜm doctoꝛes deus tñ dat iuſtis de bonis vel malis tẽpoꝛalibus q̃3tum decet eoꝝ ſaluti ſpũali: ꝓut in pꝛima. ij. q. vlt. arti. vlti. reſpondendo ad queſtionẽ.

Replica.

In cap̃. xv. vbi dicitᷣ de quadraginta annis poſt quos abſalon cõtra dauid p̃rem ſuũ ſe erexit: Poſtilla. dicit: Initiũ illoꝝ. xl. annoꝝ a diuerſis varie cõputari. Nam beatus Hiero. computat eos ab occiſione ſacerdotum in nobe cui neci dauid cauſam ⁊ occaſionem dedit ⁊c. Burgeñ. licet in ꝓlogo ſui operis valde rep̃hendit poſtillatoꝛem: quia aliq̃ñ dicta ſanctoꝝ pꝛecipue ſancti Tho. ex magnis cauſis declinauit: hic ip̃e ſine ratione beato Hierony. contradicit: aſſerens ꝙ p̃dicta occaſio ſacerdotum non ſit ip̃i dauid culpabiliter attribuẽda: nec ſacra ſcriptura vt dicit imponit ei huiuſmodi culpam: ſed ecce Burgeñ. non veretur ſe opponere rotundo textui: non mirum igitᷣ ꝙ ſe opponat ſancto doctoꝛi: dicitᷣ eñi. j. Reg. xxij. d. Cũq3 abiathar necem ſacerdotum ip̃i dauid nunciaſſet. Reſpondit dauid: Sciebã in illa die ꝙ cum ibi eſſet doech idumeus pꝛoculdubio annunciaret ſauli/ dicendo: Ego ſum reus omnium animaꝝ patris tui. Et beatus Hiero. dicit: ⁊ aſſumitᷣ in Glo. oꝛdi. ideo hic. xl. annus ponitᷣ vt monſtretᷣ diuinam vltionem ſuſcitari ſuꝑ dauid: eo ꝙ abimelech ſacerdotem dei fefellit ⁊ tante cedis cauſa fuit: nec poteſt dici ꝙ dauid ex humilitate ſit mentitus/ dicens: Ego ſum reus: hec et alia ꝑpendant qui Burgeñ. deliramenta grandipendunt. Illud aũt qđ Burgeñ. quaſi ſuam computationẽ ſubiũgit nõ minus deliramentum videtᷣ. Computat eñi illos q̃draginta annos a pꝛima vnctione dauid vſq3 ad rebellionem viri ſui abſalon: vt oppoſita iuxta ſe poſita magis moueãt: vtputa quia dauid ab illa vnctione q̃draginta annis fuit in cõtinua ꝓſperitate. ⁊ poſt cepit rebellio: de qua p̄ſens ſermo. Sed de opinione beati Hiero. Ra. Sa. Burgeñ. ⁊ alioꝝ circa hanc computationẽ nõ faciendo vim. Ratio cõputationis Burgeñ. nihil videtur valere. Nã pꝛima vnctio dauid que facta fuit pꝛimo anno regni ſaul: vt vult beatus Augꝰ. xvij. de ciuitate dei ca. vij. Et ponitur dictum eius in glo. j. Reg. xv. ſuꝑ verbo: ꝓiecit te dominus ne ſis rex. q̃dragĩta aũt annis regnauit ſicut ⁊ dauid vt dicit idẽ beatus Augꝰ. ibidem. Dauid aũt ꝓ tũc nullum ius in regno habuit: licet haberet ius ad regnum: nec habebat executionẽ ꝓ tunc regie poteſtatꝭ: vt dicit Burgeñ. s̃. j. Reg. xxviij. ca. ⁊ tamen vt ptꝫ ex decurſu pꝛimi libꝛi Regũ ꝑ totũ: viuente ſaul ⁊ regnante nll'a fuerit ip̃i dauid ſecuritas neq3 ꝓſperitas: ſed neq3 ſuis: nec auſus fuit quiſq3 in regno iſrael eum aut ſuos recipere in domum ſuam: nec quicq3 humanitatis exhibere: quia bannitus coactus eſt ſe transferre ad achis regem geth: vt patet. j. Regũ. xxvij. ⁊. xxviij. A pꝛima igitur vnctione dauid vſq3 ad moꝛtem ſaul fluxerunt. xxxix. anni quibus fuit ſub continua fuga et tribulatione: niſi quis illam tribulationem pꝛoſperitatem dicere voluerit: quia in bonum ſui pari modo ⁊ rebellio abſalon dicenda erit ꝓſperitas: quia in bonum ſcilicet h humiliationem dauid: ⁊ conſequenter exaltationem vt etiã dicit Burgeñ. Uidetur igitur manifeſtum deliramentum dicere dauid fuiſſe in continua ꝓſperitate ante adeptum regnum quando fuit ſecundo vnctus. Nam talis modus loquendi eſt omnium ſanctoꝝ doctoꝝ qui dicunt dauid tempe aduerſitatis in virtutibus creuiſſe: ſed tempe ꝓſperitatis turpiter peccaſſe. ſicut patet ꝑ decurſum ſecundi libꝛi ⁊c. Reliq̃ vſq3 ad finẽ libꝛi ſecũdi ſtant in difficultate vocali ⁊c.

Q Unqȝ dauid traſ.ꝛc. a ¶ Quid ¶ Ca.XVI
mihi ꝛ vo.eſt ꝛc. Solus abiſai dixerat: Vadaȝ et
amputabo caput ei⁹: ꝛ dauid abiſai ꝛ ioab reſpōdit.
Quid mihi ꝛ vo.filij ſar.ꝛc. Nūqd vult⁹ interficere iſtū
ſicut iterfeciſtis abner? b ¶ Dimittite eū vt ma.ꝛc. Gre.
Moraliter Qui verboꝝ cōtumelijs preſſus ꝟtutē patiētie ſeruare nō po
teſt vel ſufficit: factū dauid ad memoriā reuocet: quē cū ſemei

matris erat de cognatiōe ſaul: q2 mulieres in hereditate non C
ſuccedētes poterāt ꝯhere mrīmoniū cū viris alterⁱ trib⁹: ꝑ/
ut dictū fuit Nu.xxxvi. k ¶ Egredere egre. vir ſang.i.ef
fuſor multi ſāguinis innoxij. l ¶ Et vir be.i.abſqȝ iugo di/
ſcipline ꝛ legis diuine. Cetera patent vſqȝ ibi: m ¶ Quid
mihi ꝛ vo.fi.ſar.ex h ptȝ ꝙ ioab ſilr ſemei occidere volebat
ꝛ fratrē ſuū abiſai ad h icitabat. n ¶ Dimittite eū vt ma.

cōuitijs vrgeret: ꝛ armati pceres
vlciſci cōtēderēt/ait: Quid mihi
ꝛ vo.fi.ſar.ꝛc.ꝛ paulopoſt. Di/
mittite euȝ vt maledicat/iuxta pce
ptū dñi ꝛc. Quib⁹ ꝟbis indicat:
q2 ꝑ pctō berſabee inſurgētē ꝯ ſe
filium pateret. Fugiēſqȝ reduxit
ad animū malū qđ fecit: ꝛ ꝯtume
lioſa ꝟba nō tā cōuitia ꝙ̄ adiuto/
ria eſſe credidit qb⁹ ſe purgari ſi/
biqȝ miſereri poſſe iudicauit. Tūc
eñ illata cōuitia bñ toleram⁹: cū i
ſecreto mentis ad mala ppetrata
recurrim⁹: leue qppe videbit ꝙ i
iuria pcutimur: dū cōſpicim⁹ q̄ pe
nis meruim⁹: ſicqȝ fit vt cōtume/
lijs gr̄a magis ꝙ̄ ira debeat quo
rū interuētu deo iudice pena gra
uior declinat.

Ni.de ly.

h Semei

Q Unqȝ da. Ca.XVI
ꝛc. Hic ꝯñr oñdit quali
ter abſalō patrē ſuū feda
uit ingrediendo ad eius vxores.
Diuiſio Permittunt tñ hic q̄ttuor: q2 pri/
mo dauid a ſeba decipit. ſcđo a ſe
mei impetit/ibi: Venit ḡ rex. ter/
tio chuſai ab abſalon recipit/ibi:
Abſalon aūt. quarto abſalō ad vx
ores pr̄is ingredit/ibi: Dixit aūt
abſalō: Circa pmū ſciēdū ꝙ adu/
latores intēdētes magnates deci
pere: ꝯſiderāt tp̄s ꝛ locum ꝛ alia
B ad h apta: ꝛ h notat cū dr: Cūqȝ
dauid trā.pau.mōtis verti.
q2 iā erat fatigat⁹ ex itinere ꝛ tri/
ſticia. b ¶ Apparuit ſeba ꝛc.
q̄ſi multū parat⁹ ad ſuccurrendū
regi i tali neceſſitate. vñ ſequit:
c ¶ Aſini do.re.vt ſedeāt.i. ſi
aliqs de domo tua fuerit ita fati/
gatus ꝙ nō poſſit incedere pote/
rit ſup aſinū ſedere. d ¶ Et pa
nes ꝛc. palate dicunt ficus cōpſ/
ſe inter tabulas. e ¶ Ubi ē fi/
li⁹ dñi tui: habebat eñ ei⁹ curaȝ
ppter ionathe amicitiā. f ¶ Re
ſpōditqȝ ſe.ꝛc. iſte ſeba mentie
bat: vt ptȝ ex his q̄ habent.i.xix.
ca. q2 mipbiboſeth đ fuga dauid
fuit valde triſtis ſicut apparebit.
ibi: Cogitabat eñ ſeba ꝙ dđ ppt
ſapiam ſuā ꝛ bonā militiā finalit
obtineret victoriā: ꝛ iō ſtudebat
hereditatē dñi ſui ipetrare a dđ:
qđ ꝛ factū eſt. vnde ſubdit:
g ¶ Tua ſint omia ꝛc. qđ fuit
male ꝛ pcipitant ꝛ iniuſte dictū:
Tū q2 iſte ſeba dixerat falſū: Tū
q2 dato ꝙ verū dixiſſet. tñ miphi/
boſeth dñs ſuus nō erat cōdenā/
dus anq̄ȝ audiret: vel anq̄ȝ veri/
tas alio mō ſufficiēt declararet.
h ¶ Venit ḡ rex. Hic ꝯñr da/
uid a ſemei ipetit ꝟbis maledic⁹
ꝛ alijs iniurijs. ꝛ h ē qđ dicit:
i ¶ Egrediebat vir ꝛc.i.xix.
ca. dr ꝙ erat de domo ioſeph. Di/
cēdū ꝙ erat de domo ioſeph ex p
te pr̄is.i. de tribu ephrai: ſȝ ex pte
matris

cū ſadoch ꝛ abiathar ſacerdotes: ꝛ oīe
verbū qđcūqȝ audieris đ domo reg⁹: in/
dicabis ſadoch et abiathar ſacerdotib⁹.
Sunt eñ cū eis duo filij eorum /achima
as filius ſadoch: ꝛ ionathā fili⁹ abiathar:
ꝛ mittetis p eos ad me omne verbum qđ
audieritis. Veniente ergo chuſai amico
dauid in ciuitatē: abſalon quoqȝ ingreſ/
ſus eſt hierl'm ꝛ achitophel cū eo.

Q Unqȝ dauid trāſiſ ¶ Ca.XVI a
ſet paululū mōtis verticē ap b
paruit ei ſeba puer miphibo/
ſeth i occurſū ei⁹ cū duob⁹ aſi
nis q̄ onerati erāt ducētis panib⁹ ꝛ centū
a ¶ ficorū palatas appellat eo ꝙ p maſſas pmerent in
ter duas tabulas q̄s palas dicūt a qb⁹ palate vocant.
alligaturis vuepaſſe: ꝛ ſeptē maſſis pala
taꝝ ꝛ duob⁹ vtrib⁹ vini. Et dixit rex ſebe:
Quid ſibi volūt hec? Rñditqȝ ſeba regi:
a ¶ Sunt. b ¶ Sup eos filij regis.
Dñe mi rex aſini domeſticis reg⁹ vt ſedē c
ant: ꝛ panes ꝛ palate ad veſcēdū pueris d
eius: vinū aūt vt bibat ſi q̄s defecerit i de
ſerto. Et ait rex: Ubi eſt fili⁹ dñi tui? Rñ/ e
ditqȝ ſeba regi: Remāſit in hierl'm dicēs: f
Hodie reſtituet mihi dominus iſrael re/
gnū patris mei. Et ait rex ſebe: Tua ſint g
omnia que fuerūt miphiboſeth. Dixitqȝ
ſeba: Oro vt inueniā gratiam corā te do
mine mi rex† Venit ergo rex dauid vſqȝ h
bahurim. Et ecce egrediebat vir inde de i
cognatione domus ſaul nomine ſemei fi
li⁹ gera: pcedebatqȝ egrediēs ꝛ maledice
bat: mittebatqȝ lapides: ꝯ dauid ꝛ ꝯ vni
uerſos ſeruos reg⁹ dauid. Ois aūt ppl's
ꝛ vniuerſi bellatores a dextro ꝛ a ſiniſtro
latere reg⁹ incedebāt. Ita aūt loq̄bat ſe/
mei cū malediceret regi† Egredere/egre/ k
dere vir ſāguinū/ꝛ vir belial: reddidit ti/ l
bi dñs vniuerſū ſanguinē dom⁹ ſaul: qm̄
inuaſiſti regnū p eo: ꝛ dedit dñs regnū i
manu abſalon filij tui: et ecce premunt te
mala tua: qm̄ vir ſanguinū es. Dixit aūt
abiſai fili⁹ ſaruie regi: Quare maledicit
canis hic moritur⁹ dño meo regi? Vadā
a ꝛ amputabo caput ei⁹. Et ait rex: † Quid m
a ¶ In hebreo nō habet dimittite vt maledicat: ſed tā/
tum maledicat.
b mihi ꝛ vobis eſt filij ſaruie? Dimittite eū n
a ¶ Permittendo.
vt maledicat: dñs eñ precepit ei vt male o
¶ Penitendo.
diceret dauid: ꝛ quis eſt q̄ audeat dicere/

q2 ei⁹ maledictio ē mihi materia
ad exercitiū patiē. o ¶ Do/
minus eni pcepit ei vt ma
lediceret da.ꝛc. hic occurrit An ſemei
pplexitaſ q2 ſi dñs pcepit ei nō maledicen/
peccauit h faciēdo ſic nec mini/ do dauid
ſter iudicis de pcepto ei⁹ male peccauerit
factorē iterficiēdo. Dauid aūt
peccauerat coraȝ deo: ꝛ dign⁹
erat hac pena ꝛ maiori: vt ptȝ
ex ſupradict⁹.xi.ca. Sȝ ad h ſe
quit ꝙ dđ peccauit iniungēdo
ſalomōi ei⁹ iterfectionē: vt hr
i.iij.li.iij.ca. Cui⁹ ꝯtrariū vide
tur ſcptura innuere ibidem. Si
aūt dicat ꝙ ſemei maledicēdo
dauid peccauit: ſequit incōue/
niens.ſcȝ ꝙ deus pceperit euȝ
peccare: et ſic fuit cauſa pecca/
ti per ſe ꝛ directe: quod eſt im/
poſſibile. Dicendum ad hoc ꝙ
dauid videns ſemei ſolum et i/
ermem ita conſtanter ꝛ intrepi
de ſibi iniuriantem et manife/
ſte corā bellatorib⁹ multis for/
tiſſimis et audaciſſimis: et ad
vindicandum regis iniuriam
promptiſſimis: perpendit ꝙ
hoc non proueniebat ab ipſo
✠ ſemei tm̄

Moraliter. a ¶ Cūqȝ da Moraliter
uid tranſiſſet paululū mō
tis verticē apparuit ſeba
puer miphiboſeth ꝛc. Hic
duo ſunt notāda. Primum eſt D
cautela malicioſa ſebe detracto
ris: qui conſiderans dauid et
ſeruos eius in anguſtia poſi/
tos et fuga et fame fatigatos
obtulit dauid pauca reſpectiue
vt per hoc mendaciter acquire
ret hereditatem domini ſui de/ †3.Re.2.b
trahendo ſibi: ꝛ ꝯſimiliter faci
unt in curijs magnatorum cu/
pidi et auari. Scđm eſt pericu
lum potentū in verbis talium
detractorum: quia dauid ſan/
ctus ex verbis ꝛ dono licet mo
dico huius adulatoris ꝛ detra/
ctoris in tantuȝ fuit deceptus
ꝙ ſine verborum eius exami/
natione dedit ei hereditatem †De cō.di.
domini dicēs: g ¶ Tua ſint 1.c.pmo
omnia que fuerūt miphi/
boſeth. propter quod princi/
pes et prelati tales adulatores
ꝛ detractores multum debent
abhorrere: et ne precipitanter
rem concedant alienam dilig̃
ter pcauere. i ¶ Et ecce egre
diebat vir inde de cogna/
tione domus ſaul noīe ſe/
mei filius gera. Per ſemei †i.19.d
qui maledicebat dauid ꝛ eum Ecci.23.c
lapidibus ꝛ terra impetebat:
ſignificat quicunqȝ dans affli/
cto afflictionē iniuſte: ꝛ ſicut ſe
mei ex h finaliter incurrit mor/
tem corporalem: ſic talis incur
rit mortem culpe et finaliter ni
ſi peniteat mortem gehenne.
✠ Ingrede

℞ a ¶ Semei aũt. Hic ē nabach pr̄ hieroboã ſm̄ hebreos: q̃
℞ fili⁹ iemini dr̄: ⁊ in celo dom⁹ ſaul maledicit dauid. Nomen
ꝙo aui ei⁹ iemini fuit. Ipe ſemei ex tribu ephraĩ filij ioſeph
extitit. vñ dicit ad dauid: p̃m⁹ veni hodie de oĩ tribu ioſeph: ſꝫ
ſemei vt ſupi⁹ legiť de cognatiõe ſaul fuit. Saul ꝙo de benia
mĩ. In heſter ſemei fili⁹ cis legiť: q꜡ ⁊ cis ⁊ gera vocabať pr̄
eius fili⁹ gemini. i. beniamĩ ħ legiť: ſꝫ de tribu ioſeph p̃m⁹ ve/
niſſe dr̄: q꜡ in tribu ioſeph habitauit. b ¶ Ingredere ad
ꝯcu. Cõcubĩas dauid abſalõ
polluit. Iudaicã plebẽ ſcribe
q̃ꝫ ⁊ phariſei ſupſtitiõib⁹ cor/
rũpũt: ſicq꜡ a vero dauid alie/
†ij.20.b nã faciũt. c ¶ Achitophel
⁊c̃. Interp̃tať ruina fr̃is: iu/
das de ruina xp̄i agẽs: ꝯſiliũ
dedit iudeis aduerſus chriſtũ
vterq꜡ ſuſpendio interijt.
℞ Et fortiſſim⁹.

a ¶ quia iuſte oĩa fecerit.
q̃re ſic fecerit: Et ait rex abiſai ⁊ vniuerſis ſer
uis ſuis: Ecce fili⁹ me⁹ q̃ egreſſus eſt de vtero a
meo q̃rit aĩaꝫ meã q̃ẗomagl ħ fili⁹ gemini ma
a ¶ ꝓme rui em̄.
ledicet mihi: Dimittite eũ vt maledicat iuxta
p̃ceptũ dñi ſi forte reſpiciat dñs afflictioneꝫ
meã: ⁊ reddat mihi dñs bonũ ꝓ maledictiõe
hac hodierna. Ambulabat itaq꜡ dauid ⁊ ſo/
a cij ei⁹ ꝑ viã cũ eo. Semei aũt ꝑ iugũ mõtis ex
latere ꝯ̃ illũ gradiebať/maledicẽs ⁊ mittẽs la
a ¶ vt fedaret eos.
pides aduerſus eũ: terramq꜡ ſpãrgẽs. Venit
itaq꜡ dauid rex ⁊ vniuerſus ppl̃s cũ eo laſſuſ:
⁊ refocillati ſunt ibi. Abſalõ ãt et † vniuerſus b
ppl̃s ei⁹ ingreſſi ſũt hierl̃m: ſꝫ ⁊ achitophel cũ
eo. Cũ ãt veĩſſet chuſai arachites amic⁹ da/
uid ad abſalõ/locut⁹ ē ad eũ: Salue rex: Sal
a ¶ in hebreo miſericordia quaſi nullius miſericordie vide/
ris: quia dimiſiſti amicum tuum.
ue rex. Ad quẽ abſalõ: Hec eſt inq̃t gr̃a tua c
ad amicũ tuum: Quare nõ iuiſti cum amico
tuo: Rñditq꜡ chuſai ad abſalõ: Neq̃q꜡: q꜡ il/ d e
li⁹ ero quẽ elegit dñs ⁊ oĩs ħ ppl̃s ⁊ vniuerſuſ
iſrl̃ ⁊ cũ eo manebo. Sꝫ vt ⁊ ħ inferã: cui ego
ſeruiturus ſum: Nõne filio regꝭ: Sicut parui
patri tuo/ita parebo ⁊ tibi. Dixit aũt abſalon f
ad achitophel: † Inite ꝯſiliũ q̃d agere debea/
b mus. Et ait achitophel ad abſalõ: Ingrede/ †
re ad ꝯcubinas pr̃is tui q̃s dimiſit ad cuſto/
diendã domũ: vt cũ audierit oĩs iſrl̃ ꝙ feda/ g
uerꝭ pr̃eꝫ tuũ: roborenť tecũ man⁹ eoꝝ † Tetẽ
derũt igiť abſalõ tabernaculũ in ſolario. In/
greſſuſq꜡ ē ad ꝯcubinas pr̃is ſui corã vniuer
c ſo iſrl̃. Cõſiliũ aũt achitophel qđ dabat in di h
ebus illꝭ: q̃ſi ſi q̃s ꝯſuleret deũ. Sic erat oĩe
ꝯſiliũ achitophel: ⁊ cũ eſſet cũ dauid: ⁊ cum
eſſet cum abſalon. ¶ Ca. XVII

D Ixit igiť achitophel ad abſalõ: i
Eligã mihi duodeci milia viroꝝ k
⁊ ꝯſurgẽs ꝑſequar dauid hac no/ l
a ¶ ꝓ timore.
cte: ⁊ irruẽs ſuꝑ eũ q̃ppe q̃ laſſus eſt ⁊ ſolůt is m n
a ¶ a facie noſtra.
manibus/⁊ ꝑcutiã eũ. Cũq꜡ fugẽrit oĩs ppl̃s o
a ¶ ꝓpter fugã ſocioꝝ.
qui cũ eo eſt: ꝑcutiã regẽ deſolãtum: ⁊ redu/ p
a ¶ id eſt concorditer.
cam vniuerſum ppl̃m: quõ vnus homo reuer
a ¶ Unde expedit vt vnus moriať homo ⁊c̃.
ti ſolet. Unũm em̄ viꝝ tu q̃ris ⁊ oĩs ppl̃s erit q r
in pace. Placuitq꜡ ſermo eius abſalõ: ⁊ cun/ s
ctis maioribus natu iſrael. Ait aũt abſalon: t

Nico. de lyra

✻ ſemei tm̄: ſꝫ a deo ĩpãliť ħ
agẽte: ⁊ ħ vocauit p̃ceptũ dei:
⁊ lꝫ ſemei in ħ peccauerit vo/
lũtate iniq̃ maledicẽs dauid:
nõ tñ ꝓpť ħ de⁹ fuit cã pcti in/
Plura ad pctm̃ cõcurrentia q̃ẗũ pctm̃ ē. Ad cui⁹ ĩtellectũ
ſciẽdũ ꝙ ad pctm̃ plura ꝯcur/
rũt. ſ. potẽtia q̃ peccať q̃ eſt li/
Al's tomis beꝝ arbitriũ: ⁊ mot⁹ liberi ar/
bitrij in ꝯſenſum: ⁊ ad ĩpulſũ
potẽtiaꝝ executiuaꝝ: ⁊ totum
iſtud ē a deo q̃ ē actor nature
⁊ oꝑationũ ei⁹. Eſt etiã ibi de
formitas in actu q̃ ē q̃dã defe
F ctus ex q̃ actus hꝫ rõnẽ pctĩ. ⁊
hui⁹ de⁹ nõ eſt cã ſꝫ defectibili
tas liberi arbitrij: ſiť in claudi
catiõe q̃cq̃d eſt ibi ãbulatiõis
ſeu motiõis reduciť in virtutẽ
motiuã ſiť in cãꝫ. illud ãt qđ ē
ibi deformitatꝭ ⁊ defect⁹ redu
ciť in cãꝫ tibie curuitatis. ⁊ ſic
ptꝫ ꝙ de⁹ nõ ē cã pctĩ: lꝫ ſit cã
liberi arbitrij ⁊ motiõis ĩpi⁹.
Sic igiť põt dici ꝙ ꝯſtãtia et
†1. pa. 27. d audacia q̃ fuit in ſemei dauid
ĩpetẽdo: ⁊ entitas illi⁹ actiõis
totũ fuit a dõ: vt ꝑ ħ dauid pu
nireť ⁊ ei⁹ patientia ꝓbareť.
Sꝫ deformitas ſeu defect⁹. ſ.
†47. diſt. §. neceſſe ꝙ iniq̃ volũtate ħ fecerit: ħ nõ
reduciť in deũ ſiť in cãꝫ: ſꝫ in
liberi arbitrij defectibilitatẽ.
a ¶ Ecce fili⁹ me⁹ ⁊c̃. ħ dr̄ ꝓ
tãto: q꜡ ſemẽ viri qđ ē p̃ncipiũ
generatiõis filij ē de ſuꝑfluo
alimẽti: qđ in vtero digeriť: ⁊
ad mẽbra generatiue ꝙtutꝭ de
ferť. Cetera patent ex dictis.
b ¶ Abſalõ ãt. ħ ꝯñr chuſi
ab abſalon recipiť. Et ptꝫ lr̃a
vſq꜡ ibi: c ¶ Hec ē inq̃t gr̃a
ad ami. tuũ. ſ. ad dauid. q. d
nõ oñdiſti te eſſe ei fidelẽ. ħ ãt
dicebat abſalon vt exploraret
mẽtẽ ĩpi⁹ chuſai. d ¶ Rñdit
q꜡ chuſai ad ab. neq̃. ſ. de/
bui ire cũ dauid. e ¶ Quia
illi⁹ ero ⁊c̃. i ħ mẽtit⁹ ē chuſai
q꜡ abſalõ nõ erat a deo elect⁹:
ſꝫ dixit ħ chuſai vt abſalõ eũ re
cipet citius: nec oportet eũ ex/
cuſari de mendacio officioſo.
f ¶ Dixit aũt ab. ad achi.
ħ vltio abſalõ ad vxores pr̃is
ſui ingrediť de ꝯſilio achito/
phel. Cui⁹ cã ſubdiť: g ¶ Ut
cũ audie. oĩs iſrl̃ ⁊c̃. Per/
pẽderat em̄ achitophel ꝙ multi erãt cũ abſalõ vacillãtes: eo ꝙ ℞
timebãt ne pr̄ ei⁹ ⁊ fili⁹ recõciliarenť ⁊ ſic fierẽt odioſi vtriq꜡: eo
ꝙ fauiſſent abſalõ in malo: ex q̃ timebãt poſtea grauiť puniri:
⁊ iõ ad remouendũ hũc timorẽ ⁊ vacillationẽ achitophel: ꝯſu/
luit abſalõ vt patẽter fedaret pr̃em ſuũ eius vxores cognoſcen
do carnaliter: vt ꝑ tale vituperiũ ĩpi dauid illatũ crederet a po/
pulo dictã recõciliationẽ nõ poſſe fieri: ⁊ ſic firmiter ſtarẽt cum
abſalõ. Iſtud aũt cõſiliũ lꝫ fuerit ad malũ finẽ ordinatũ: tñ erat
valde accõmodũ ad finẽ intẽtuꝫ.
Iđ ſubdiť: h ¶ Cõſiliũ autẽ
achito. ⁊c̃. Iſta ſilitudo nõ te/
net in oĩbus: q꜡ ꝯſiliũ dei nõ põt
ad malũ ordinari: ſꝫ tenet q̃ẗum
ad ħ ꝙ conſiliũ dei eſt accõmodũ
ad finẽ intentum. Dicũt aũt aliq̃
ꝙ achitophel dedit hoc ꝯſiliũ: eo
ꝙ berſabee neptẽ ſuã dauid pol
luerat ꝑ adulteriũ.
✻ † ¶ Ingredere ad concu Mo
binas patris tui ⁊c̃. Per ab
ſalon qui cognoſcẽdo ꝯcubinas
patris ſui mãifeſte ĩpm̃ fedauit:
ſignificať quicũq꜡ ſbditus rebel/
lis ſuo ſuꝑiori: cuius famam ſtu
det denigrare ꝑ ſuſpecta mulieꝝ
ꝯſortia ⁊ alia mendacia q̃ in ap/
pellatiõibus cõtra ſuꝑiores bo/
nos ſolẽt poni. Per achitophel
aũt qui dedit abſalon hoc ꝯſiliũ:
ſignificať aduocatus qui cauſaꝫ
ꝓmouet taliter appellãtis: ⁊ ſi/
cut achitophel ſuſpendit ſeĩpm̃:
ſic talis aduocatus ſibi ꝓcurat
inferni patibulũ. ¶ Ca. XVII

D Ixit igiť ⁊c̃. Hic ꝯſe Diui
quẽter oñdiť qualiter
abſalõ de morte patris
ſui tractauit. Et primo circa hoc ℔
conſiliũ tractať. ſecũdo hmõi tra
ctatus ĩpi dauid renunciať/ibi:
Et ait chuſai. Circa p̃mũ p̃mitti/
tur conſiliũ achitophel. ſecundo
ĩpius chuſai/ibi: Ait ſautẽ abſa
lon. Circa primum diciť: Dixit
igiť achitophel ⁊c̃. volẽs ab
ſorbere dauid ex cauſa predicta.
k ¶ Eligã mihi duodeci mi
lia viroꝝ. Tot em̄ videbantur
ſufficere ad debellandũ dauid et
eius exercitũ: q꜡ erant fugitiui ⁊
ſtupefacti ꝺ hoc quod acciderat.
l ¶ Et conſurgens ꝑſequar
dauid hac nocte. Anteq꜡ poſ/
ſit aliquod fortalicium intrare. ⁊
ibidem populum ſibi fauẽtem re
colligere. m ¶ Et irruens ſu
per eum quippe qui laſſus
eſt. i. ex itinere fatigat⁹. n ¶ Et
ſolutis manibus. i. deſtitutis
viribus. o ¶ Percutiam eũ.
Tanq꜡ facilem ad debellanduꝫ.
p ¶ Et reducam vniuerſum
populum quomõ vnus ⁊c̃.
Ad obediendũ tibi. q ¶ Unũ
enim virum tu queris. ſ. da/
uid. r ¶ Et omnis populus
erit in pace: Id eſt eo ĩterfecto
omnes obedient tibi pacifice.
s ¶ Placuitq꜡ ſermo ei⁹ ab/
ſalon: ⁊ cunctis maioribus
⁊c̃. Tanq꜡ valde accõmodus ad
finem attentũ lꝫ malũ. t ¶ Ait
autem abſalon. Hic ꝯſequen Diuiſ
ter ponitur conſilium ĩpius chu/
ſai. ⁊ primo diſſipat achitophel
ꝯſiliũ. ſecundo dat ſuum/ibi: Sꝫ
hoc mihi rectum videtur eſſe con
ſilium. Circa primum dicit ſic:
✻ Nõ ē bonũ

a ¶ Et fortiſſimus Ca. XVII
quiſq; ⁊c. In hebreo fortiſſimus
ipſe cuiꝰ eſt cor quaſi leonis pa.ſo.
ſubaudis: nō fortiſſimꝰ iſte dauid ī
telligit. vñ: Scit eñ oīs iſrael pa/
trē tuū eſſe fortiſſimum. ¶ Iſido.
Allego. Scdm allegoriā cōſiderari opor/
tet qd ſit ꝙ abſalō parricida patrē
inſequit: Primo pater fugit de vi
ctoria ſecurus: ⁊ interitū parricide
deplorabat: queꝫ pariturū ſciebat.
Scribit eñ fugiſſe dauid a facie fi
lij. Et de populo hierlm dicit dñs:
Eſa.1.a filios enutriui ⁊ exaltaui: ipſi aūt
ſpreuerūt me. Filiꝰ aūt eiꝰ: pplˀs iu
daicus qui tradidit eū. Abſalō aūt
pris pax īterptat: qd ī hiſtoria mi/
rū videt: quō ſcꝫ pax patris intelli/
gat vel dicat ꝗ patrē pſequit. Sꝫ
abſalō hierlm ſignificat ꝗ viſio pa
cis dicit: a cuiꝰ facie fugit xp̄s quā
do eā deſeruit ⁊ ad gētes trāſijt.
b ¶ Abſalon. Alij abſalon Iu/
dā traditorē accipiūt quē xp̄s ptu/
lit tanꝗ eius cogitationes ignora/
uerit ⁊ cōuiuiū participauit ei: in ꝗ
corporis ⁊ ſanguinis figuram di/
ſcipulis cōmendauit. In ipſa vero
traditione ab ipō oſculum accepit:
ideo abſalon pax pacis dicit: quia
pacem pater habuit: quā ille nō ha
buit. c ¶ Achitophel ⁊c. Qui
recedens a dauid ad abſalō migra
uit: hereticos ſignificat qui relin/
quūt veritatē ⁊ ſequūt errorē. In/
terptat achitophel frater meus ca
dēs. Silonites vero trāſmigratꝰ
Ps.10.a cōtra quos dicit: In dño confido
quō dicit anie mee ⁊c. Et merito
tales laqueo diaboli malicie ſue vi
tā finiūt: ꝗ alienā prauis pſuaſioni
bus corrūpūt: ſicut achitophel in ꝓ
B pria domo ſuſpēdio interijt: qui in
aliena vite dauid inſidiatus eſt.
Ps.7.d Qui eñ fodit foueā: incidit in eam
Pro.11.a ⁊ in inſidijs ſuis capient iniqui.
d ¶ Chuſai. Arachites antiquꝰ
amicus dauid: ſignificat credentes
de gentibꝰ: ꝗ licet cū abſalon aliqñ
fuiſſe viſi ſūt: tñ operibus eius nō
cōicantes: nec prauis ſuggeſtioni/
bus achitophel cōſentiētes: cū da/
uid fideliter pmāſerunt. Interptat
chuſai ethiopſ. Arachiteſ lōgitudo
Iere.13.d mea. Unde vertit ethiops pellem
Ps.67.g ſuā: ⁊ alibi: Ethiopia pueniet vel
feſtinet manus eiꝰ dare deo: qꝛ gē/
tilis populus poſtꝗ ſe in nigredi/
ne pctōꝝ exuit: nūquā a tergo dñi
receſſit. Qꝛ aūt abſalon cōcubinas
dauid ad cuſtodiendā domū dimiſ
ſas ſtuprādo corrupit: ſignificat ꝙ
apoſtata angelus quoſdam qui vi/
det regere ⁊ cuſtodire populū dei
heretica prauitate ſeducit. Ad ꝗs
tamē dauid vltra nō ingredit: ſed
in cuſtodia poſitis alimenta pbet:
ꝗ in viduitate viuentes clauſe ſūt
vſq; ad diē mortis ſue: quia cū he/
retici a via veritatis aberrantes re
dire ſe ſimulant: nō ſunt digni co/
habitatiōe chriſti: ſed clauſi ⁊ ſepa
rati a conſortio eius debēt aliena/
Deut.5.g ri. Ille tamen qui ſolem facit oriri
ſup bonos ⁊ malos: ⁊ pluit ſup iu/
ſtos ⁊ iniuſtos: non renuit talibus
paſtū i hoc mūdo pbere vt cōuertā
tur beneficiorum occaſione.

Jonathas

Uocate chuſai arachitā ⁊ audi
amꝰ qd etiā ipē dicat. Cūq; ve/
niſſet chuſai ad abſalō: ait abſa
lō ad eū: Huiuſcemōi ſermonē
locutꝰ ē achitophel: facere debe
¶ tu quid dicis
mꝰ an nō? Qd das conſiliū? Et †
dixit chuſai ad abſalō: Nō ē bo a
num cōſiliū quod dedit achito
phel hac vice. Et rurſuꝫ intulit
chuſai: Tu noſti prēm tuū et vi b
ros ꝗ cū eo ſūt eē fortiſſimos et
amaro aīo: veluti ſi vrſa raptis
catulis in ſaltu ſeuiat. Sꝫ ⁊ pat c
tuꝰ vir bellator eſt: nec morabit
cū pplˀo. Forſitā nūc latitat ī fo
ueis/aut ī vno ꝗ voluerit loco:
a ¶ ſiue paruus ſiue magnꝰ.
Et cū ceciderit vnus/quilibet ī
a ¶ .i. in nouitate regni tui. b ¶ id eſt
auditum habuerit.
principiō audiet quicūq; audie
rit ⁊ dicet: Facta ē plaga ī pplˀo
a ꝗ ſequebat abſalon. Et fortiſſi/
mꝰ quiſq; cuiꝰ cor eſt quaſi leo/
nis pauore ſoluet. Sicut ei om
nis populus iſrl forte eſſe patrē
tuū: ⁊ robuſtos oēs ꝗ cū eo ſūt.
Sed hoc mihi rectuꝫ videt eſſe d
cōſiliū. Cōgreget ad te vniuer/ e
a ¶ duo termini terre ꝓmiſſionis.
ſus iſrael a dan vſq; berſabee
quaſi arena maris inumerabi/
lis: ⁊ tu eris ī medio eoruꝫ: et ir/ f
ruemꝰ ſup eū ī ꝗcūq; loco inuētꝰ
fuerit: ⁊ opiemꝰ eū ſicut cadere g
ſolet ros ſup terrā: ⁊ nō relique/
mꝰ de viris ꝗ cū eo ſūt nec vnuꝫ
quidē. Qꝛ ſi vrbē aliquā fuerit h
ingreſſus: circūdabit oīs iſrael i
ciuitati illi funes: ⁊ trahemꝰ eā ī
a ¶ Hyperbole. b ¶ paruus lapis.
torrentē: vt nō reperiat /nec cal
b culꝰ quidē ex ea. Dixitq; abſa/ k
lon ⁊ omnes viri iſrael: Meli/
c us eſt conſiliuꝫ chuſai arachite
cōſilio achitophel† Domini aūt l
nutu diſſipatū eſt cōſilium achi
tophel vtile: vt induceret dñs
d ſup abſalon malū: ⁊ videret ꝯſi
liū chuſai bonū corā abſalō. Et m
ait chuſai ſadoch ⁊ abiathar ſa/
cerdotibꝰ. Hoc ⁊ h mō ꝯſiliū de
dit achitophel abſalō ⁊ ſeniori/
bꝰ iſrael: ⁊ ego tale ⁊ tale dedi cō
ſiliū. Nūc ergo mittite cito ⁊ nū n
ciate dauid dicētes: Ne more/
ris hac nocte in cāpeſtribꝰ deſer
ti: ſed abſq; dilatiōe trāſgrede/

✱ a ¶ Nō eſt bonū hoc ꝯſiliū ⁊c. ꝗſ C
ſi diceret licet ſit ſapiens homo ⁊ cōſuetꝰ
dare bona cōſilia: tamē defecit iſta vice: h
aūt dixit chuſai ne videretur contra achi/
tophel inuidia moueri: ⁊ ideo licet de ſa/
pientia eum cōmēdauerit generaliter. nō
tñ in hoc facto: ſm illud: Quādoq; bonꝰ Horatiꝰ in
dormitat homerus. Rationē aūt huiꝰ de/ arte
fectus oſtendit ex tribꝰ rationibꝰ. Prima
accipit ex fortitudine dauid ⁊ volūtate ſe
vindicandi: ⁊ ſimiliter aliorum qui cū eo
erāt: qd notat cū dr: b ¶ Tu noſti pa/
trē tuū ⁊c. q.d. periculoſuꝫ eſt inuadere
eū: ⁊ maxime mō: qꝛ ex amaritudīe animi
ponet totū ꝓ toto ad ſe vindicādū. Scda
rō accipit ex prudētia bellica ꝗ erat in da/
uid ex multis experimētis. ⁊ hoc notat cū
dicit: c ¶ Sed ⁊ pater tuus ⁊c. Mo
dus eñ eſt ducū exercitꝰ ꝗ timēt inuadi ꝑ/
ſonaliter de nocte quieſcētibꝰ alijs ſe cum
paucis ſolēt abſentare maxime qñ timent
a ſuis tradi: qꝛ dicebat chuſai ipſuꝫ dauid
ꝯ hoc ꝓbabiliter ſe timere vt tradētes eū
haberēt gratiā abſalō. q.d. chuſai ſic faci/
et pater tuꝰ. Et ideo ſi ꝑcutiat totus eiꝰ po
pulus: nō habebis intētū: qꝛ nō morabit
cū eis in caſtris: ſꝫ alibi vbi poterit ad eū
poſtea pplˀs aggregari. Tertia rō accipit
ex pte viroꝝ abſalō: qꝛ cōiter in talibꝰ in/
uaſionibꝰ cadūt aliꝗ de inuadentibꝰ: ⁊ ex
feſtuca fit trabs: qꝛ ex modica ꝑcuſſiōe fit
rumor magne occiſionis: ⁊ ſic expaueſcūt
inſequētes: ⁊ diſſoluūt ⁊ fugiūt: ⁊ hec rō
notat cū dicit: Et cū ceciderit vnꝰ quilibet
in principio ⁊c. d ¶ Sed hoc mihi re.
videt. Hic ꝯñr chuſai dat ſuū ꝯſiliuꝫ/ di
cēs: e ¶ Cōgreget ad te vniuer. iſrl.
.i. in tanta multitudine: ꝙ nullus poſſit ti
bi reſiſtere. f ¶ Et tu eris in me. eoꝝ:
ſicut rex potentiſſimꝰ ⁊ glorioſiſſimꝰ: ⁊ ſic D
attribuet tibi victoria de dauid ⁊ nō achi
tophel vel cuicūq; alteri ad hoc miſſo.
g ¶ Et operiemꝰ eū ⁊c. i. in tāta multi/
tudine ꝙ nō poterit ſe ꝓtegere. h ¶ Qꝛ
ſi vrbē aliquā fuerit ingreſ. te fugien
do. i ¶ Circūdabit oīs iſrl ⁊c. loquit
metaphorice: ⁊ eſt ſenſus: ita deſtruemus
totā illā ciuitatē ꝙ nō erit aliqua reſiſtētia
Uñ in hebreo habet: Circūdabit oīs iſrl
ciuitati illi ſocietates. ſ. armatoꝝ ad totum
pplˀm deſtruēdū. k ¶ Dixitq; abſalon
⁊ oēs viri iſrl ⁊c. ita ꝙ diſſipatū fuit cō/
ſiliū achitophel. cuiꝰ cā ſubdit: l ¶ Dñi
aūt nu. diſ. eſt. qꝛ dñs humiliationē da/
uid ⁊ eiꝰ patiētiā reſpexerat oculo miſeri/
cordie: ⁊ abſalō reddere volebat penā ſue
malicie: totā aūt pdictā contionē narrauit
chuſai vt dauid haberet tempus ſe recolli
gēdi in aliꝗ fortalicio: ⁊ cōgregandi pplˀm
ſibi deuotū ⁊ ordinādi eū ad pugnādū cō/
tra abſalō. m ¶ Et ait chuſai. Hic ꝯñr Diuiſio
tractatus conſilij pdicti renunciat ipſi da/ † ſ.15.g
uid: ⁊ primo deſcribit huiꝰ cōſilij renūcia/
tio. Scdo ipſius achitophel digna puni/
tio/ibi: Porro achitophel. Tertio pugne
ꝯtra dauid pparatio/ibi: Dauid āt. Sen/
tentia prime partis ptꝫ vſq; ibi: n ¶ Et
nūciate dauid ⁊c. hoc āt dixit chuſai ti/
mēs ne in eiꝰ abſentia achitophel ſuade/
ret abſalō executionē ſui ꝯſilij. Unde vbi
trāſlatio noſtra habet.

✱ Ne forte
✱ † ¶ Et dixit chu. ⁊c. Per chuſai ꝗ ī Moraliter
terptat ſilētiū vel archanū: ſignificari po/
teſt quilibet homo deuotꝰ ꝗ in abſcondito
orat deū: ⁊ talis ꝑ orōniſ ſue meritū freqn
ter diſſipat cōſiliū malignoꝝ qd ordinatū
fuerit ad deſtructionē bonoꝝ.

✱ Jonathas

a ¶ Jonathaſ aūt ⁊c. Raba. Moraliter. Nō āt ionathas qui interp̄taſ columbe donum: ⁊ achimaas frater eius ad explorā/duʒ factū abſalō ⁊ dauid renūciā/dū decreti fugiē/tes abſalō decli/nauerunt in do/mum cuiuſdā viri in bahurī qui hēbat puteuʒ in veſtibulo ⁊ deſcē/derunt in eū ⁊c. Non ſine myſterio credendū eſt. Significāt enim hi duo eos qui p̄ gratiam ſpūſſancti ſunt renati: et in numero fratꝝ ſunt aſcripti: qui credentes ab abſalon fugiūt: cuʒ malignos ſpiritus euadere querūt. Hi ſtant iuxᷓ fontē rogel: qui interp̄taſ triſtis vel deorſum: cuʒ luctum et deſpectū in mundo appetūt ꝓpter celeſtis regni deſiderium: declināt in domū viri in bahurim: qui locus interpretatur electus vel viuens: cum adoleſcentie tp̄a in memoriaʒ reducūt: deſcendunt in puteū q̄ erant in veſtibulo cū penitentie ſe humiliter ſb̄ij/ciunt: que cunctꝭ neceſſaria eſt ante finem preſentis vite. Expādit mulier velamen ſup̄ os putei cuʒ eccl'ia precum aſſiduitate delicta iuuētutis ⁊ ignorantie filioꝝ abſcondit: quaſi ſiccās ptiſanas cuʒ carnis laſciuiam per continentie rigoreʒ ſtringit: ⁊ ſic rei latet trāſgreſſio: id eſt humane vite: qui per aſſiduitatem precum in compunctiōe lachrymarum ⁊ per caſtigationem corporis omnia delicta abſcondun/tur: ⁊ homines a perſecutione hoſtis protecti liberabunt.

Al's † inue/niſſent

re: ne forte abſorbeaſ rex: et oīs pp̄l's q̄ cū eo a
a eſt. Jonathas āt ⁊ achimaas ſtabāt iuxᷓ fōtē b
a ¶ quaſi pānos lauatura.
rogel. Abijt ancillā ⁊ nūciauit eis: ⁊ illi ꝓfe/ c
cti ſūt vt referrēt ad regē dauid nūciū. Nō ei d
a ¶ filius eiuſdē ācille vt d̄r.
poterāt videre aut itroire ciuitatē. Uidit āūt
eos q̄dā puer ⁊ indicauit abſalō. Ille vō cō/
cito gradu ingreſſi ſunt domum cuiuſdā viri
in bahurim q̄ hēbat puteū in veſtibulo ſuo: ⁊ e
deſcēderūt in eū. Tulit aūt mulier ⁊ expādit
a ¶ Hordeū ſiccatum pila tuſum decorticatū inde fit cibus aptus carenti dentibus: hoc eſt ptiſana.
velamē ſup̄ os putei q̄ſi ſiccāns ptiſanas: et f
ſic latuit res. Cūq̄ veīſſent ſui abſalō in do
mū ad mulierē/ dixerēt: Ubi ē achimaas ⁊ io
nathaſ? Et rn̄dit eiſ mlier: Trāſierēt feſtināter g
guſtata paululū aq̄. At hi q̄ q̄rebāt cū nō re
periſſent: reuerſi ſūt i hierl'm. Cūq̄ abiſſent/
aſcēderēt illi d̄ puteo: ⁊ p̄gētes nūciauerēt regi
dauid atq̄ dixerēt: Surgite ⁊ trāſite cito flu/
uiū: quoniā huiuſcemodi dedit conſiliū con
tra vos achitophel. Surrexit ergo dauid et
omnis pp̄l's qui cū eo erat: ⁊ tranſierūt iorda
nem donec diluceſceret/ anteq̄ denudare/
tur verbum: ⁊ nec vnus quidem reſiduus fu
it qui nō tranſiſſet fluuiū. Porro achitophel h
videns q̄ non fuiſſet factum conſiliū ſuum: i
ſtrauit aſinū ſuū: ſurrexitq̄ et abijt in domū
a ¶ Joſephus dicit hoc
ſuam et in ciuitatē ſuam. Et diſpoſita domo k
ip̄m feciſſe potius ex magnanimitate q̄ʒ ex puſillanimitate.
ſua ſuſpendio interijt: ⁊ ſepultus eſt in ſepul l
a ¶ hebraice manaym: vbi .ſ. angeli obuiauerūt iacob.
chro patris ſui. Dauid autē venit in cāſtra: m
⁊ abſalon tranſiuit iordanem ip̄e ⁊ omnes vi n
ri iſrael cum eo. Amaſam vero conſtituit ab/ o
ſalon pro ioab ſuper exercitum. Amaſa au/
tem erat filius viri qui vocabatur ieçra de
a ¶ qui ⁊ iſai ⁊ ieſſe diciſ: vt ferūt iudei.
ieçreli: qui ingreſſus eſt ad abigail filiā naās p
ſororem ſaruię: quę fuit mater ioab. Et ca/
ſtrametatus eſt iſrael cum abſalon in terra
a ¶ filius .ſ. naas regis cū q̄ pugnauit ſaul. Naas q̄ʒ
galaad. Cunq̄ veniſſet dauid in caſtra/ ſobi q
fecit miſericordiā cū dauid: qn̄ fugiebat a facie ſaulis. Interempto vō a dauid anon q̄ ſeruos eius decaluauerat ꝯſtitutus ē ab eodē dauid in loco fratris iſte ſobi.
filius naas de rabbath filiorū ammon et ma r
chir filius ammihel de lodabar/ et berçellai
a ¶ lectoꝝ.
galaadites de rogelim/ obtulerunt ei ſtrato/ s
ria et tapetia/ ⁊ vaſa fictilia/ frumentū ⁊ hor/
a ¶ purā farinā. b ¶ genus leguminis.
deum/ et farinam et polentam/ ⁊ fabam ⁊ len/
a ¶ decoctū vel nouū. b ¶ Chriſtus poſtq̄ iudeos reliq̄t ſpūalibus honoraſ mūeribus apud gentes.
tem et frixum oleo cicer/ et mel/ et butyrum/
oues/ et pingues vitulos: dederuntq̄ dauid
et populo qui cum eo erat ad veſcendum.
Suſpicati enim ſunt populum fame et ſiti
fatigari in deſerto.

* a ¶ Ne forte abſorbeaſ rex ⁊c. i. dauid. In hebreo habeſ: Ne ꝯſulaſ regi. ſ. abſalon: q̄ faciat conſilium achitophel: ⁊ ſic inueniret dauid ⁊ eius exercitus laſſus ⁊ fatigatus: ⁊ ſic de facili poſſet capi rationibus p̄dictis in ꝯſilio achitophel. b ¶ Jonathas autem ⁊c. Expectantes extra ciuitatem rumores de domo abſalō. c ¶ Abijt ancilla ⁊c. Ad hoc em̄ fuit miſſa vt magis lateret negocium: quia ibat quaſi ad lauandū pannos ibidē. d ¶ Nō em̄ poterant videri ⁊c. Jam em̄ ſciebat abſalō q̄ erāt cōiuncti ip̄i dauid: ⁊ ideo iuſſiſſet eos interfici. e ¶ Qui habebat puteum in veſtibulo ſuo. i. in curia ſua ſeu atrio. f ¶ Quaſi ſiccās ptiſanas. i. hordeū decorticatū. g ¶ Trāſierūt feſtināter gu. ⁊c. In hebreo habetur: Trāſierūt riuum aq̄ꝝ. q̄d exponūt hebrei de iordane q̄ d̄r riuus aq̄ꝝ: eo q̄ riui fontiū illi' terre deſcēdūt in eo ſicut in fluuio p̄ncipali. Eſt igiſ ſenſus: Tranſierūt fluuiū aq̄ꝝ. i. iam ſunt ita elōgati q̄ trāſierūt iordanē: ꝓpſ q̄d nuncij abſalō de ꝓſecutiōe eoꝝ deſperati reūſi ſunt in hierl'm. Ceťa patent. h ¶ Porro achitophel. Hic ꝯn̄r poniſ ip̄i' achitophel digna punitio: q2 ꝓpter nimiā iniq̄tatē ſuā p̄miſſus ē a deo interficere ſeip̄m. ⁊ h̄ ē q̄d d̄r: i ¶ Uidēs q̄ nō fu. ⁊c. de h̄ fuit valde idignat' eo q̄ ꝯſiliū chuſi approbatū fuerat ⁊ ſuū reprobatū. k ¶ Et diſpo. do. ſua. q2 filijs ſuis diuiſit bona ſua. l ¶ Suſpēdio interijt. p̄ ſeip̄m. q̄d fecit nō ſolū ꝓpſ indignationē p̄dictā: ſʒ etiā q2 ſtulticiā abſalō ⁊ pp̄li qui erat cū eo p̄cipiebat: ⁊ ex h̄ firmiſ tenebat q̄ dauid p̄ualeret ⁊ in regnū rediret: ꝓpter q̄d timebat ab eo occidi morte turpi ⁊ doloroſa: ⁊ iō voluit magꝭ p̄ueīre mortē ſuā p̄ aliā viā. m ¶ Dauid aūt. Hic ꝯn̄r deſcribiſ belli p̄parati: q2 dauid trāſito iordāe vēit ad quendā locū fortiſ munitum: ꝓpſ q̄d vocabaſ manaym. i. caſtra: q2 iacob ibi obuiauit angelus: vt habeſ Gen̄. xxxij. Et ibi dauid pp̄lm ad ſe venientē recollegit ⁊ ip̄m ordinauit ad reſiſtēdum abſalō: vt plenius habeſ. j. n ¶ Et abſalō trāſijt iordanē. vt caperet dauid ꝯfidēs de multitudīe pp̄li cū eo exiſtētis. o ¶ Amaſam vō ꝯſtituit abſalō ꝓ ioab ⁊c. Ex q̄ ptʒ q̄ ꝓponebat ioab occidere cum dauid: ⁊ iſte amaſa erat nepos dauid: q̄d ptʒ ex hoc q̄d ſequiſ de p̄re eius. p ¶ Qui igreſſus eſt ad abigail filiā naas. i. iſai p̄ris dauid q̄ vocat' ē ieſſe: iſai ⁊ naas. q ¶ Cūq̄ veīſſet da. Hic reuertiſ ſcr̄ptura ad oſtēdēdū q̄liſ dauid fuit ibi recept' / cū d̄r: r ¶ Sobi fili' naas ⁊c. iſte naas fuit rex ammō q̄ fecit cū dauid miſericordiā: vt dictū ē. s̄. x. ca. Cui' fili' anon deturpauit nuncios dauid: ꝓpſ q̄d fuit ab eo interfect': ⁊ ſobi fraſ ei' ꝓ eo rex ꝯſtitutus: q2 illud vitup̄iū nō fuit factū p̄ ip̄m: ⁊ q2 tunc dauid miſīcordiſ egit cū eo: iō viceuerſa dauid fugiēti p̄buit auxiliū ꝯ abſalō: ⁊ neceſſaria p̄ut potuit miſtrauit. ⁊ ſilr āmihel ⁊ berçellai. s ¶ Stratoria ⁊ tapetia. i. neceſſaria ꝓ lectis. Cetera patēt.

* b ¶ Jonathas autē ⁊ achimaas ſtabant iuxta fontem rogel ⁊c. Per ionathan aūt ⁊ eius ſociū q̄ denūciauerunt dauid achitophel ⁊ chuſi ꝯſiliū ad p̄munitionē ip̄i' dauid ⁊ viroꝝ ſuoꝝ: ſignificanſ cōſolationes ſpūſſancti date diuinit' afflictis iniuſte p̄ orōnes hoīm deuotoꝝ ⁊ īterp̄tatio noīs ad h̄ cōgruit: q2 ionathas colūbe donuʒ interp̄taſ: p̄ quā ſpūſſanctus ſignificaſ. q ¶ Cunq̄ veniſſet dauid in caſtra ſobi fili' naas ⁊c. Per iſtos q̄ dauid ⁊ virꝭ ei' fame ⁊ labore afflictꝭ miſtrauerūt charitatiue neceſſaria: ſignificanſ illi q̄ afflictis iniuſte ꝯſolationes ꝯſilia ⁊ auxilia subminiſtrant.

Diu

Mo

A ¶ In ca. xvij. vbi dr̃ in poſtil. Circũdabit oĩs iſrl̃ ciuitati illi funes ⁊c̃. Loquit̃ metaphorice.

Additio. j. Immo in hebreo habet̃ ꝓprie funes: ſic̃ ĩ trãſlatiõe nr̃a: ⁊ eſt intelligẽdum metaphorice. q. d. ſic attraherem⁹ illã ciuitatẽ vſq; ad torrẽtẽ: ac ſi eẽt aliqua res mobilis q̃ per funes poſſet attrahi ⁊c̃.

¶ In eo. ca. xvij. vbi dr̃ in poſtil. Ne cõſulat̃ regi. ſ. abſalon ⁊c̃.

¶ Additio. ij. Immo in hebreo hr̃. Ne abſorbeat̃ regi expreſſe ⁊c̃.

Glo. ordi.

B Igit̃ cõſidera. da. ⁊c̃. ¶ Ca. XVIII

a ¶ Accidit autez. Rab. Abſalõ mulo fugiẽs ĩ quercu ꝑ ceſariẽ capit̃ ſuſpẽſus ẽ: q2 iudei ſtulticie carnalis ſenſus incũbentes ꝓpter ſuꝑſtitionẽ phariſeoꝝ legem corrũpẽtes: ꝑ ipãz quã ad correctionẽ vite ꝑceperant mortis occaſionem habuerunt. Unde eſt q̃ accuſat vos moyſes: ĩ q̃ ſperatis. Ioab vero ĩ cor abſalõ tres lanceas figit: cũ diabol⁹ auariciã ſuꝑbiã et inuidiã vel ꝑfidiã ĩ cor iudaici ppl̃i mittit: q̃ illis maxime ſũt cã ꝑditionis. Ex ſuꝑbia eĩ in cõtẽptũ dei idola fabricauerũt. Ex cupiditate res trãſitorias ꝟtutibus ꝑ̃poſuerũt.

B Ex ꝑfidia ⁊ ĩuidia nõ ſolũ dicta legis ⁊ ꝓphetaꝝ: ſed etiã ipſius ſaluatoris p̃ſentiã ſpreJo.19.c uerũt. vñ: Nõ habem⁹ regẽ niſi ceſarẽ: ⁊ ſi hũc dimittis: nõ es amicus ceſaris. Abſalon poſt mortẽ in foueã grandem mittit̃: ⁊ quiſq; iniquus poſt obitũ carnis ĩ lacũ inferni: ſuꝑ quẽ aceru⁹ lapidũ cõgerit̃ dũ duricia mẽtis exprobrat̃. Dauid extinctũ abſalõ plorauit: ⁊ ꝓpter interitũ iu19.g. daici ppl̃i xp̃s vidẽs ciuitatẽ fleuit: cui⁹ miſerie cõpatiẽs ĩ eruditionẽ ⁊ curã ſalutis ei⁹ vſq; ad mortẽ crucis ꝑmãſit. Scribe ⁊ phariſei p̃ncipes iudeoꝝ in ligno crucis ĩ quo dñm ſuſpẽderũt: occulto iudicio damnati ſũt: ⁊ q̃ carnali ſenſu velut irrõnabili mulo p̃ſidere videbant̃: in diſꝑſionem gẽtiũ ꝑtrãſeunt: ipſi principatũ pariter ⁊ ppl̃m amiſerũt.

Igit̃ cõſiderato dauid ¶ Ca. XVIII a populo ſuo / cõſtituit ſuꝑ eos tribunos ⁊ cẽturiões: ⁊ dedit ppl̃i tertiã partem ſub manu ioab: ⁊ tertiã ſub manu abiſai filij ſaruię fratris ioab: ⁊ tertiã ſub manu ethai / qui erat de geth. Dixitq; rex ad populum: † Egrediar ⁊ ego vobiſcũ. Et reſpõdit populus: Nõ exibis. Siue eñ fugerimus / nõ magnopere ad eos de nobis ꝑtinebit: ſiue media ꝑs ceciderit e nobiſ: nõ ſatis curabũt: q2 tu vn⁹ ꝓ decẽ milib⁹ cõputaris. Meli⁹ eſt igit̃ vt ſis nobis in vrbe p̃ſidio. Ad q̃s rex ait: Quod vobis videt̃ rectuz / hoc faciã. Stetit ergo rex iuxta portã. Egrediebat̃q; ppl̃s ꝑ turmas ſuas cẽteni ⁊ milleni. Et p̃cepit rex ioab ⁊ abiſai et ethai / dicens: Seruate mihi puerũ abſalon. Et oĩs ppl̃s audiebat p̃cipientem regem cũctis principibus ꝓ abſolon. Itaq; egreſſus eſt populus in cãpũ cõtra iſrl̃. Et factum eſt ꝑliũ in ſaltu ephraim. Et cęſus eſt ibi ppl̃s iſrl̃ ab exercitu dauid: factaq; eſt plaga magna in die illa viginti miliũ. Fuit aũt ibi ꝑliũ diſꝑſum ſuꝑ faciẽ oĩs terrę: ⁊ multo plures erãt q̃s ſaltus cõſũpſerat de pplo / q̃z hi q̃s vorauerat gladi⁹ ĩ die illa. Accidit aũt vt occurreret abſalõ ſuis dauid ſedẽs mulo. Cũq; igreſſus fuiſſet mul⁹ ſubter cõdẽſaz quercũ ⁊ magnã: adheſit caput ei⁹ quercui † Et illo ſuſpẽſo iter cęlũ ⁊ terrã: mul⁹ cui inſederat ꝑtrãſiuit. Uidit †

a ¶ Super mille. b ¶ Iſte fili⁹ illi⁹ achis putat̃ cũ q̃ dauid amicitiã habuit. a ¶ nõ etate ſed paruitate ſenſus. ¶ ſolus. a ¶ beſtie. ſ. q̃ in ſaltu erãt: vel ipſe ſaltus aſperitate.

Nico. de lyra

Divisio. Igit̃ cõſiderato. Hic cõñr oſtẽdit̃ qualiter abſalon dei iudicio in bello interijt. ¶ Ca. XVII Et primo ex pte dauid deſcribit̃ ordinatio ppl̃i. ſcd̃o cõgreſſio belli ibi: Itaq; egreſſus. tertio denũciatio facti / ibi: Achimaas autẽ. quarta lamẽtatio filij / ibi: Cõtriſtatus itaq;. Circa primum ſciẽdũ ꝙ ſm̃ Uegetiũ libro de re militari: pauci bñ ordinati ⁊ cõſtãtes ſũt diſpoſiti ad victoriaz: multitudo vero inordinata nõ eſt niſi victima parata ad cedẽ: ꝓpter ħ dauid exꝑtus ĩ rebus bellicis ppl̃m ſuũ q̃ paru⁹ erat cõparatiue: diligẽter ordinauit. ⁊ ħ eſt qd̃ dr̃: b ¶ Cõſtituit ſuꝑ eos tri. quoꝝ quilibet p̃erat mille bellatorib⁹. c ¶ Et cẽturiones: p̃ſidentes centũ. d ¶ Et dedit po. ter. partem: q2 de toto pplo fecit tres acies. e ¶ Egrediar ⁊ ego vo. q2 volebat eẽ de p̃mis ad laborẽ ⁊ pericula. f ¶ Nõ exibis: cui⁹ rõ ſubdit̃: Siue eñ fugerim⁹ ⁊c̃. q. d. parũ curãt d̃ nobis: q2 te ſolũ querũt. g ¶ Meli⁹ ẽ igit̃ vt ſis no. ⁊c̃. vt ſi debellati fuerim⁹ poſſim⁹ ibi habere refugiũ vt poſſit ibi iterũ exercit⁹ cõgregari. h ¶ Stetit ergo rex iuxta por. vt videret q̃liter exirẽt ordinate: ⁊ eos

te: ⁊ eos aĩaret ad fortiter ꝑliandũ. i ¶ Seruate mi. puer. abſalõ. ſ. viuũ ſi ei ꝑualebitis: ħ dicebat dauid ne moreret̃ ĩ pctõ mortali ꝑſequẽdo patrẽ ꝓpriũ: ⁊ ſic eternaliter dãnaret̃. k ¶ Et oĩs ppl̃s au. ħ faciebat rex vt nullus eum interficeret. l ¶ Itaq; egreſſus eſt. Hic cõñr deſcribit̃ cõgreſſus belli: ⁊ notat̃ locus cũ dicit̃: Diuiſio m ¶ In ſaltu ephraim. i. ꝓpe ſaltũ illũ: q2 pugnabãt in cãpo plano nõ in nemore. Sz querit̃ hic quõ vocabat̃ ſalt⁹ ephraim: cum nõ eſſet in ſorte ephraim: ſed vltra iordanẽ: vt patet ex p̃dictis. Questio Dicendũ ꝙ erat ex oppoſito ſortis ephraim: ita ꝙ iordanis fluuius tm̃ erat intermedius: ⁊ ex hoc ſortitus eſt iſtud nomen. n ¶ Et multo plures ⁊c̃. q2 ibi erãt fouee magne: † Jo.21.d vt ptz ex hoc quod. ĩ. dicit̃ ꝙ abſalon fuit ꝓiectus in foueã magnã: ⁊ in foueis illis fugientes de exercitu abſalon ceciderũt et mortui ſũt. Dicũt etiã hebrei ꝙ in illo ſaltu erãt fere terribiles que multos de illo exercitu fugientes ⁊ ĩtrãtes ſaltũ occiderũt. o ¶ Accidit aũt ⁊c̃. q2 fugientes de ꝑlio vagant̃ incerti ⁊ frequenter incidũt in illos quos fugere intẽdũt. p ¶ Adheſit caput ei⁹ quercui ⁊c̃. q2 vidẽs ſuos deuictos ad fugiẽdũ expeditius depoſuerat galeã: ⁊ ſic ꝑ capillos ſuos qui multi erant vt dictũ eſt. ſ̃. xiiij. ca. retentus eſt frondibus quercus. Cetera patent vſq; ibi: ✱ Non ſicut

Moraliter. a ¶ Igit̃ daconſiderato ⁊c̃. Moraliter per dauid qui manu fortis interp̃tatur: ſignificat̃ homo virtuoſus q̃ cõtra vitia fortiter ꝑliat̃: d̃ quo ꝑlio dicit Seneca. Habeto pacem cũ hominib⁹ ⁊ cũ vitijs bellum. Igit̃ virtuoſus diſponit exercitum ſuũ. ſ. cõgeriẽ actuũ bonorũ in tres ꝑtes: ſicut dauid ſuum exercituz diſpoſuit. Prima pars eſt interiorũ meditationuz reſpectu dei. Scd̃a ꝑs cõſiſtit in actib⁹ charitatis reſpectu ꝓximi ꝑ elemoſynas corꝑales ⁊ ſpũales. Corꝑales cõtinent̃ in ħ verſu. Uiſito poto cibo redimo tego colligo condo. Qui ſic intelligit̃. Uiſito infirmũ: poto ſitientẽ / cibo famelicũ / redimo captiuũ / tego nudũ / colligo hoſpitẽ / condo. i. ſepelio mortuũ. Iſte ſũt ſeptẽ elemoſyne corporales. Spũales aũt elemoſyne cõtinent̃ in ħ verſu. Cõſule caſtiga remitte ſolare fer ora. Qui ſic intelligit̃. Cõſule ſb̃ q̃ verbo intelligit̃ cõſiliũ ⁊ doctrina: iõ ſic accipit̃: cõſule dubitanti ⁊ doce ignorantẽ: ⁊ ſũt due elemoſyne ſpũales: caſtiga delinquẽtẽ: remitte offenſam: ſolare. i. cõſolare triſtẽ: fer. i. ſupporta infirmũ. ſ. in morib⁹: ora ꝓ oĩbus: ⁊ ſic ſũt ſeptẽ elemoſyne ſpũales. Tertia ꝑs exercit⁹ virtuoſi eſt geſtuũ ⁊ verborũ modeſtia reſpectu ſui. Per iſtas tres ꝑtes ſeu acies debellant̃ exercit⁹ vitiorũ. Princeps aũt exercitus iſti⁹ eſt ſuꝑbia ſicut dicit̃: Ecc̃i. x. b. Initium omnis ſuꝑbia. Superbus autem excellenter dici poteſt ſuperbia in abſtracto: ſicut excellenter liberalis dicit̃ liberalitas: ⁊ talis ſuperbus ꝑ abſalon figurat̃ qui ex nimia ſuperbia contra patrem rebellauit: ⁊ contra ipſumtanq̃ princeps mouit exercitum. † ¶ Mulus cui inſederat pertranſijt. Iſte mulus ſuper quem ſedet ſuꝑbus eſt gloria mundana que cito tranſijt. j. Ioħ. ij. c. Mũdus trãſijt ⁊ concupiſcentia eius. Et ſuperbus per abſalon figuratus remanet ſuſpenſus in arbore: ꝑ quã ſignificat̃ patibulum gehenne: et configitur tribus lanceis ſcz pena ignis et pena vermis ⁊ pena carentie viſionis.

Moraliter D. Seneca. †47. diſt. c. ſic hi. §. neceſſe

B A a ¶ Nō ſicut tu vis. Abſalō ſeruabit vi/
uus. b ¶ Sed aggrediar eū corā te ⁊c.
interficiēdo. c ¶ Et tulerūt abſalon ⁊c. Ex
quo ptʒ qđ dictū eſt ꝙ in illo ſaltu erāt fouee ma/
gne. d ¶ Et cōportauerūt ſup eū aceruū
⁊c. Hoc fecerūt ꝑm legē Deut. xxi. vbi p̄cipit fi/
liꝰ ꝯtumax a pplo lapidari. Iſte aūt nō ſolū erat
ꝯtumax: ſed etiā manifeſte pſeq̄bat patrē: ⁊ idō
nō ſolū erat dignus a gladio perimi: ſʒ etiā a po
pulo lapidari. e ¶ Porro abſalon ⁊c. dicit
Joſephus Joſephꝰ ꝙ fecerat ſtatuā marmoreā ad ſui mēo/
riā in poſterꝝ. Alij dicūt ꝙ fecerat qđdā edificiū
notabile ⁊ altū ad eundē finē. f ¶ Dixerat ei:
Nō habeo fili. s. xiiij. ca. dictū ē ꝙ habuit tres
filios: ⁊ iō dicēdū ē ꝙ erāt mortui vl' inepti ad re
gnādū poſt ipm. g ¶ Et appellat manꝰ ab/
†Joſ. 7. d ſalon. i. opus eius memoria dignū. Manꝰ em̄
eſt organū organoꝝ: vt habet. iij. de aīa. ⁊ ideo
p eā ſignant opa ⁊ maxīe ſolēnia ⁊ memoria di/
gna. h ¶ Achimaas aūt. Hic ꝯnr deſcribit
denūciatio facti: q2 achimaas ȝelās ꝓ dauid de
ſiderabat victoriā ſuoꝝ nūciare: ſʒ ioab impedie
bat dicēs: Nō eris nūciꝰ in hac die. i ¶ Sʒ
nūciabis in alia. ſ. de alia victoria futura que
magis placebit regi. Sciebat em̄ ioab dauid de
morte abſalō turbari: ⁊ iō nolebat iſtū quē dili/
gebat rumores iſtoſ portare. ꝓpt' qđ miſit aliū. ſ.
chuſi. Sciēdū tñ ꝙ iſte chuſi nō erat ille de q̊ di/
ctū ē ca. p̄ce. ꝙ erat amicꝰ ⁊ ꝯſiliariꝰ dauid. Tū q2
tātus hō ad h̄ nō mitteret ſic curſor. Tū q2 nō fu
erat in bello: ſʒ fuit aliꝰ eiuſdē noīs ⁊ đ hūili ple/
be. k ¶ Rurſus āt achi. ⁊c. q2 oībꝰ modis vo
lebat currere ad dauid. ꝓpt' eiꝰ īportunitatē ꝑmi
ſit h̄ ioab: maxīe q2 credebat ꝓbabilit' ꝙ chuſi p̄
ueniſſet ⁊ mortē abſalō nūciaſſet. l ¶ Si ſolꝰ ē
bonꝰ ē nū. ⁊c. Illi em̄ q̄ reuertunt' de ꝑlio fugi
tiui nō veniūt ſoli ſʒ turmatī. victores aūt rema/
nēt: q2 ſunt intēti ad rapiēdū ſpolia deuictoꝝ: ⁊
iō ex h̄ ꝙ erat ſolus bñ ꝯiecturauit dauid ꝙ erat
euētꝰ ꝓſperi nūciꝰ: ⁊ eodē mō đ alio ipm ſeq̄nte.
m ¶ Cōtēplor ait ⁊c. iā em̄ erat ita ꝓpe ꝙ po
terat ꝑſonā currēt' diſcernere. Cetera patent vſq3
ibi: n ¶ Vidi tumultū mag. Aliq̄ libri hñt:
Tumulū ⁊ male: q2 hebraica v̄itas ⁊ libri corre/
cti hñt Tumultū. ⁊ accipit h̄ vidi ꝓ audiui ſicut
Exo. xx. c. Cūctꝰ āt ppl's videbat vo. i. audiebat.
q. d. tātꝰ erat ibi tumultꝰ ꝙ ego nō potui audire
ſeu ꝑcipe q̄d eēt factū de abſalō: ſʒ mentiebat' ne
regē offenderet: q2 viderat ipm mortuū: denūcia
Al's ī ſuo uit tñ victoriā q̄ erat bonū nūciū. o ¶ Tranſi
ait ⁊ ſta hic. dōec audiamꝰ q̄d dicet curſor aliꝰ.
p ¶ Judicauit ei ⁊c. tuos adūſarios debellā/
do. q ¶ Fiāt inq̄t ⁊c. p h̄ intellexit rex ablalō
eſſe mortuū: q2 p talē modū loq̄ndi mors alicuiꝰ
nūciabat' cōiter. r ¶ Contriſtatus ita rex. h̄
vltīo ponit' lamētatio filij / cū đr: s ¶ Aſcēdit
cenaculū porte. i. ſolariū vt in loco ſeq̄ſtrato
ab alijs fleret ⁊ plāgeret filiū ſuū / dicēs: t ¶ Fi
li mi abſalō ⁊c. Plāgebat em̄ mortē eiꝰ ſpūa/
lē: q2 mortuus erat in pctō mortali actualit' pſe/
quēdo p̄rē ⁊ ꝓpt' h̄ v̄bū iſtud: v ¶ Abſalon
Sex cōditi/ones pene gehenne fili mi. Ponit' h̄ ſex vicibus: q̄ter in h̄ ca. ⁊ bis
in ſeq̄nti ꝓpt' ſex ꝯditiōes pene gehēne: q2 ibi ē
pena dāni: ⁊ pena ſenſus: ſtridor dentiū: ⁊ fletꝰ:
exteriores tenebre: ⁊ duratio ſine fine. ¶ Mo/
Moraliter raliter exponendo abſalon perſequens dauid ⁊
viros eius: tyrannum ſignificat ſimplicium op/
preſſorem: cuius caput adheret quercui: mūdi ſb
limia appetendo. Tribus lanceis configit': tripli
ci concupiſcentie aſſentiendo: in foueam ꝓijcitur
ad inferos deſcendendo.

¶ In ca. xviij. vbi đr in poſtil. Sciendū tñ ꝙ
iſte chuſi nō erat ille de q̄ dictū eſt p̄cedēti caplo.

Additio. In hebreo noīa iſtoꝝ ſunt diū
ſa. Nā ille amicꝰ dauid vocat'
chuſai: iſte āt vocat' chuſi. ⁊ ex vitio trāſlatoꝝ ſeu
ſcptoꝝ vocatꝰ ē vterq3 chuſi. Chuſi āt in hebreo eſt
equiuocum. Vno modo ſignificat idem ꝙ ethi/
ops. alio

aūt hoc quiſpiā ⁊ nūciauit ioab / dicēs: Vidi abſalō pēdere B
de q̄rcu. Et ait ioab viro q̄ nūciauerat ei: Si vidiſti quare
nō cōfodiſti eū cū terra: ⁊ ego dediſſem tibi decē argenti ſi/
clos ⁊ vnū baltheū: Qui dixit ad ioab: Si appenderes in
manibus meis mille argēteos: nequaq3 mitterē manū meā
in filiū regis. Audiētibus em̄ nobis p̄cepit rex tibi ⁊ abiſai
⁊ ethei dicēs: Cuſtodite mihi pueꝝ abſalon. Sed ⁊ ſi feciſ/
ſem cōtra animā meā audacter / nequaq3 hoc regē latere po
a tuiſſet: ⁊ tu ſtares ex aduerſo. Et ait ioab: Nō ſicut tu vis:
b ſed aggrediar eū corā te. Tulit ergo ioab tres lāceas in ma/
nu ſua: ⁊ infixit eas in corde abſalō. Cūq3 adhuc palpitaret
herēs in quercu: cucurrerūt decē iuuenes armigeri ioab: et
ꝑcutiētes iterfecerūt eū. † Cecinit aūt ioab buccina: ⁊ retinu
it populū ne pſequeret' fugientē iſrl': volens parcere multitu
c dini. Et tulerūt abſalō ⁊ ꝓiecerūt eū in ſaltu in foueā gran/
d dem: ⁊ cōportauerūt ſup eū aceruū lapidum magnū nimis.
e Omnis aūt iſrl' fugit in tabernacula ſua. Porro abſalō ere
f xerat ſibi cū adhuc viueret titulū q̄ eſt in valle regis. Dixe/
a ¶ Qui. ſ. cū abſalon rebellis extiterat.
rat em̄: Nō habeo filiūm: ⁊ hoc erit monimentū nomis mei.
g Vocauitq3 titulū noīe ſuo: ⁊ appellat' manus abſalon vſq3
h ad hanc diem. Achimaas aūt filius ſadoch / ait: Curram: ⁊
nūciabo regi: q2 iudicium fecerit ei deus de manu inimicoꝝ
i eius. Ad quē ioab dixit: Nō eris nuncius in hac die: ſʒ nun
ciabis in alia. Hodie nolo te nūciare: filius em̄ regis ē mor/
tuus. Et ait ioab chuſi: Vade ⁊ nuncia regi q̄ vidiſti. Ado/
a ¶ nomen appellatiuū. i. egyptius.
k rauit chuſi ioab: ⁊ cucurrit. Rurſus aūt achimaas filius ſa B
doch dixit ad ioab: Quid ipedit ſi etiā ego curro poſt chu/
ſi: Dixitq3 ei ioab: Quid vis currere fili mi: Veni huc: Nō
eris boni nuncij baiulus. Qui reſpondit: Quid em̄ ſi cu/
a ¶ Sic q̄dē ꝯuerſione nouiſſimi fide ⁊ dilectione fiunt primi.
rrero: Et ait ei: Curre. Currēns ergo achimaas ꝑ viā cō
pendij tranſiuit chuſi. Dauid autē ſedebat inter duas por/
tas. Speculator vero qui erat in faſtigio porte ſuper murū
eleuans oculos vidit hominem ſolum currentem: et excla/
l mans indicauit regi. Dixitq3 rex: Si ſolus eſt bonus ē nun
cius in ore eius. Properante autem illo ⁊ accedēte ꝓpius:
vidit ſpeculator hominem alterum currentem: et vociferās
in culmine ait: Apparet mihi alter homo currēs ſolus. Di/
m xitq3 rex: Et iſte bonus eſt nuncius. Speculator aūt ꝯtem/
plor ait curſum prioris quaſi curſuʒ achimaas filij ſadoch.
Et ait rex: Vir bonus eſt: ⁊ nunciū portans bonum venit.
Clamans aūt achimaas dixit ad regē: Salue rex. Et ado/
rans regē coram eo ꝓnus in terram / ait: Bñdictus dominꝰ
deus tuus: q̄ ꝯcluſit homines qui leuauerūt manus ſuas ꝯ̄
dñm meum regem. Et ait rex: Eſt ne pax puero abſalon:
n Dixitq3 achimaas: Vidi tumultum magnum cum mitteret
ioab ſeruus tuus o rex me ſeruum tuum. Neſcio aliud. Ad
o quem rex: tranſi ait: ⁊ ſta hic. Cumq3 ille tranſiret ⁊ ſtaret ap
paruit chuſi: ⁊ veniens ait: Bonum apporto nuncium do/
p mine mi rex. Judicauit enim ꝓ te dominus hodie de ma/
nu omnium qui ſurrexerunt contra te. Dixit autem rex ad
chuſi: Eſt ne pax puero abſalon: Cui reſpondens chuſi:
q Fiant inquit ſicut puer inimici domini mei regis: et vni/
r uerſi qui conſurgunt aduerſus eum in malum. Contriſta/
s tus itaq3 rex aſcendit cenaculum porte: et fleuit: et ſic lo/
t quebat' vadens: Fili mi abſalon: abſalō fili mi. Quis mihi

tribuat vt ego moriar pro te? Abſalon fili mi:
fili mi abſalon. ¶ Ca. XIX
a Nunciatū eſt aūt ioab φ rex fleret ꝛ
lugeret filiū ſuū: ꝛ v̂ſa eſt victoria
in die illa ī luctū oī pplo ſuo. Au/
diuit ei ppl's ī die illa dici: Dolet
b rex ſup filio ſuo. Et decliauit ppl's ī die illa in/
gredi ciuitatē: quō declinare ſolet ppl's v̂ſus ꝛ
fugiēſ d̄ ꝑlio. Porro rex opuit caput ſuū: ꝛ cla
mabat voce magna† Fili mi abſalō: abſalō fili
mi. Ingreſſus ḡ ioab ad regez in domū/ dixit:
c Cōfudiſti hodie vult⁹ oīm ſeruoꝝ tuoꝝ: q̄ ſal/
uā fecerūt aīam tuā: ꝛ aīam filioꝝ tuoꝝ ꝛ filiaꝝ
tuaꝝ/ ꝛ aīam vxorū tuarū/ et aīam cōcubinarū
d tuaꝝ. Diligis odiētes te: ꝛ odio habes diligē/
tes te. Et oſtēdiſti hodie q2 nō curas de duci/
bus tuis ꝛ de ſeruis tuis. Et vere cognoui mō
q2 ſi abſalon viueret/ ꝛ oēs nos occubuiſſem⁹:
e f tūc placeret tibi. Nūc igiť ſurge ꝛ ꝓcede: ꝛ allo
g h q̄ns/ ſatiſfac ſeruis tuiſ. Juro eni tibi ꝑ dn̄m φ
i ſi nō exieris/ ne vn⁹ q̄dē remāſur⁹ ſit tecū nocte
hac ꝛ peius erit hoc tibi: q̄ꝫ oīa mala q̄ venerūt
k ſup te ab adoleſcētia tua vſqꝫ ī pn̄s. Surrexit
l ergo rex/ ꝛ ſedit in porta. Et oī populo nuncia
tū eſt φ rex ſederet in porta. Venitqꝫ vniuerſa
m multitudo corā rege: iſrl' aūt fugit in taberna/
n cula ſua. Oīs quoqꝫ ppl's certabat in cunctis
o tribubus iſrl'/ dicēs: Rex liberauit nos de ma
nu inimicoꝝ noſtroꝝ: ip̄e ſaluauit nos de ma/
p nu philiſtinoꝝ: ꝛ nūc fugit de terra ꝓpter abſa
lon. Abſalon aūt quē vnxim⁹ ſup nos: mortu⁹
q r eſt in bello. Vſqꝫ q̊ ſiletis/ ꝛ nō reducitis regē? †
s Et ꝯſiliū toti⁹ iſrl' venit ad regē. Rex vero da
uid miſit ad ſadoch et ad abiathar ſacerdotes
dicēs: Loq̄mi ad maiores natu iuda/ dicētes:
Cur veniſtis nouiſſimi ad reducēdū regē ī do/
mū ſuā? Sermo autē oīs iſrl' ꝑuenerat ad regē
vt reducerēt eū ī domū ei⁹: q2 dixerat rex: Hęc
dicetl ad ppl'm iuda: Frēs mei vos: os meū ꝛ
caro mea voſ. Quare nouiſſimi reducitl regē?
Et amaſę dicite: Nōne os meū es ꝛ caro mea t v
es? Hęc faciat mihi de⁹ ꝛ hęc addat. Si non x y
magr̄ militię fueris corā me oī tꝑe ꝓ ioab. Et z
inclinauit cor oīm virorū iuda q̄ſi viri vnius.
Miſerūtqꝫ ad regē dicentes: Reuertere tu ꝛ a
oēs ſui tui Et reūſuſ ē rex: ꝛ vēit vſqꝫ iordanē.

a ops. Alio modo eſt nomen ꝓpriū: q̄ iſtoꝝ modorū accipiať in
hoc ca. nō bn̄ ex lr̄a cōprobať. ¶ Ca. XIX
Diuiſio Nunciatū eſt. Hic cōſequēter oſtēdiť qualiter da/
uid in regnū ſuum redūt. vbi primo deſcribiť ip̄ius
dauid ꝯſolatio. ſecūdo conſolati reuocatio/ ibi: Oīs
quoqꝫ ppl'us. tertio reuocati
reductio/ ibi: Miſerūtqꝫ ad
regē. quarto reducētiū ꝯcer/
tatio/ ibi: Omīs aūt ppl's iu
da. Circa p̄mū diciť: Nūci/
atū eſt aūt ioab. ab illis q̄
formidabāt redire ad domū
regis ꝓpter ei⁹ luctū. vnde
ſubdiť: b ¶ Et declina/
uit ppl'us ꝛc. Et ideo īmi/
nebat periculū ne ppl'us in/
dignatus ꝯtra dauid faceret
ſibi aliū regē: qđ aduertens
ioab reprehendit eū acriter/
dicens: c ¶ Cōfudiſti ho
die vultus ꝛc. Cū tn̄ debe
res eos honorare ꝛ congau
dere de victoria in qua expo
ſuerunt ſe periculo ꝓ te.
d ¶ Diligis odiētes te. i.
tu oſtēdis hoc ꝑ ſignū lugen
do abſalon aduerſariū tuū.
e ¶ Nunc igiť ſurge. De
luctu. f ¶ Et ꝓcede. Ad
recipiendū bellatores tuos
honorifice. g ¶ Et allo/
quēs ſatiſfac ſeruis tu.
Promittēdo eis honores ꝛ
p̄mia ꝑ victoria. h ¶ Juro
eni tibi ꝑ dn̄m. Quaſi de
re certa. Qđ ſi nō exieris. ad
B ſatiſfaciendū eis mō p̄dicto.
i ¶ Ne vn⁹ q̄dē remāſu/
rus. Quia illi qui pugnaue
runt ꝓ te ꝯtra abſalon rece/
dēt a te ꝛ īūgenť aliūs ad fa/
ciendū regē ſup totuz ppl'm:
ꝛ tu remanebis ſolus ab oī/
bus derelict⁹. k ¶ Surre/
xit ḡ rex. De luctu acq̄eſcēs
rationabili rep̄henſioni.
l ¶ Et ſedit in porta. In
loco patēti ꝛ cōmuni: vt poſ/
ſet oēs venientes amicabiliter
recipere et gratioſe alloq̄. et
ſic recollegit populum.
m ¶ Iſrl' aūt fugit. ſ. illi q̄
erāt cū abſalon. n ¶ Oīs q̊
qꝫ ppl's. Hic ꝯn̄r deſcribiť
ip̄i⁹ dauid reuocatio: q2 po/
pulus q̄ fuerat cū abſalon vi
debat ſe deceptū. iō dicebāt:
o ¶ Rex liberauit nos. ſ.
dauid. ſ. qui ppl'm iſrl' de ini/
micis ſuis exiſtentibus ꝑ cir
cūitū liberauit: vt patz ex ſu/
pra dictis. viij. ca. p ¶ Et
nūc fugit de terra. i. de vr
be regia ꝓpter abſalon. cui⁹
mala reducebāt ad memoriā
in fedatione patris ꝛ ei⁹ ꝑſe
cutione: q̄ſi diceret. indignū
eſt φ ꝓ ip̄o fugiat. q ¶ Vſ
qꝫ quo ſiletis. A recogniti
one culpe ꝛ petitione venie.
r ¶ Et nō reducitiſ regē.
Ad locū ſuū honorifice. s ¶ Et cōſiliū totius iſrl' venit
ad regē. Quia ꝑ nūcios certos et ſolēnes ſignificata fuerūt
ſibi iſta. q̄bus auditis rex miſit ad viros iuda qui fuerant cuz
abſalon: vt eſſent de primis ad ip̄m reducendū. Ex hoc enim
φ erant de tribu dauid verecundabanť apparere in cōſpectu
eius: q2 plus ſibi fore fecerāt q̄ꝫ extranei. ꝛ ideo dauid hoc ad
uertens mandauit ꝓ eis vt venirent ſecure: q2 paratus erat
remitte/

remittere: cuius rationē tangit. t ¶ Os meū ꝛ caro mea C
vos: Quare nouiſſimi reducitis regē. Quaſi diceret:
nō poſſem vos odire: q2 hoc eſſet cōtra me. v ¶ Et amaſe
dicite: Nōne os meū es ꝛ caro mea? Iſte inter omnes
plus peccauerat cōtra dauid: q2 fuit princeps exercitus abſa/
lon: vt habeť ſupra. xvij. ca. cum
tamen eſſet nepos dauid. ꝛ ideo
ip̄m ſpecialiter nominauit: ſicut
ꝛ chriſtus poſt reſurrectionē ſuā
per angelū expreſſit: ſpecialiter
petrū/ dicens: Dicite diſcipulis
ſuis et Petro. Mar. xvj. b. q2
ꝓpter chriſti negationem non
fuiſſet auſus inter diſcipulos cō
parere: niſi fuiſſet ſpecialiter nō/
minatus. x ¶ Hec faciat mi/
hi deus ꝛ hec addat. i. maio/
ra mala q̄ꝫ ſuſtinuerim in ꝑſecu/
tione abſalon. y ¶ Si nō ma
giſter mili. fu. corā me oī
tꝑe ꝓ ioab. Aliqui libri habēt tē. 18. g.
poſt ioab. i. ſub ioab. dictio enīz
hebraica que ibi poniť aliq̄n ſi/
gnificat ꝓ: aliquādo ſub. tamen
eſt eadē ſentētia: q2 dauid nō in
tendebat amouere ioab de ſuo
officio: ſed φ iſte ſuppleret vices
eius ꝓ tempore ꝛ loco vbi vide
reť expedire. z ¶ Et inclina/
uit cor omniū viroꝝ iuda.
Ad ſe ꝑ ſuū benignū mandatū.
a ¶ Miſeruntqꝫ ad regē/ di
centes: Reuertere tu. Hic
cōſequenter deſcribiť ip̄ius re/
uocati reductio: vbi interponiť
benignitas dauid in ſemei obui
atione. ſecūdo eius inequalitas
in hereditatis miphiboſeth diui
ſione/ ibi: Miphiboſeth quoqꝫ.
tertio eius curialitas in berçel/
lai licentiatione/ ibi: Berçellai E
quoqꝫ: Circa primū diciť: Mi/
ſeruntqꝫ ad regē. ſ. viri iuda.
Et oīs iu
Moraliter. a ¶ Nunciatū Moraliter
eſt aūt ioab φ rex fleret ꝛc.
Per dauid lugētem mortē filij
ſui. ſignificať bon⁹ p̄latus lugēs
mortē culpe ſubditi: maxime qn̄
ꝓbabiliter eſtimať φ comitetur
mors inferni: ſicut dauid ꝓbabi
liter eſtimabat de filio q̄ mortu⁹
fuerat in ꝑſecutiōe p̄ris actuali.
q ¶ Vſqꝫ q̊ ſiletis ꝛc. Per re
ditū dauid ad regnū ſuū de quo
fuerat expulſus ꝑ abſalon ꝓpter
vrie pctm̄: ſicut dixerat ſibi dn̄s
ꝑ nathan ꝓpphetā. ſ. xij. ca. Ecce
ego ſuſcitabo ſup te malū de do/
mo tua: ſignificať peccator vere
penitēs ꝛ ad bonū regimen vite
ſue rediēs: et ſic eſt in via vite ꝑ
quā veniť ad regnū celeſte. Ip̄m
autē comitať berçellai valde ſe/
nex: per quē ſignificať ſapiētia.
de qua diciť Prouer. viij. c. Ab
eterno ordinata ſum et ex anti/
quis. † ¶ Vſqꝫ iordanē. i.
vſqꝫ ad mortem que ꝑ iordanē ſi
gnificať: eo φ iordanis iudicij ri
uus interp̄tať. ꝛ in morte eſt ho/
minis iudiciū particulare. Eccl. xxxviij. c. Memor eſto iudicij
mei: ſic enī erit ꝛ tuū: mihi heri ꝛ tibi hodie. Per hoc aūt φ in
trāſitu iordanis occurrerūt dauid viri iuda ꝛ iſrl': ſignificať φ
bene moriēti occurrunt angeli ſancti qui dicunť viri iſrael: q2
vident deum clare. ꝛ viri iuda: q2 laudant eum continue. Pſ.
lxxxiij. a. Beati qui habitant in domo tua dn̄e: in ſecula ſeculo
rum laudabūt te.

Et oïs iuda venit vſq; in galgala vt occurreret re a
gi ⁊ traduceret eū iordanē.†Feſtinauit aūt ſemei b
fili⁹ gera filij iemini de bahurim: ⁊ deſcēdit cū vi
ris iuda in occurſū regis dauid cū mille viris de
beniamin: ⁊ ſiba puer de domo ſaul ⁊ q̄ndecim fi
lij eius: ac viginti ſerui erāt cū eo. Et irrūpentes c
iordanē ante regē tranſierūt vada/ vt traducerēt
domū regis: ⁊ facerēt iuxta iuſſionē eius. Semei
aūt filius gera ꝓſtratus corā rege cū iaʒ trāſiſſet:
iordanē/ dixit ad eū: Ne reputes mihi dn̄e mi ini
quitatē: neq; memineris iniuriarū ſerui tui in die
qua egreſſus es dn̄e mi rex de hieruſalē: neq; po
nas rex i corde tuo.†Agnoſco eni ſeru⁹ tuus pec
catū meū: ⁊ idcirco hodie p̄mus veni de oīni do
mo ioſeph: deſcēdiq; in occurſum dn̄i mei regis.
Reſpōdēs vero abiſai fili⁹ ſaruię dixit: Nunq̇d d
pro his verbis nō occideť ſemei/ q̄ maledixit xp̄o
a dn̄i? Et ait dauid:†Quid mihi et vobis filij ſar/
a ¶ id eſt contrariū.
uię? Cur efficimini mihi hodie i ſathān? Ergo ne e
a ¶ Illos occidā hodie: qui me fecerūt regem ſup ſe.
hodie interficieť vir in iſrl'? An†ign ōro hodie me
factū regē ſup iſrl'? Et ait rex ſemei: Nō morieris. f
Iurauitq; ei. Miphiboſeth quoq; fili⁹ ſaul deſcē g
b dit in occurſum regis illotis pedib⁹ ⁊ intonſa bar h
ba: veſteſq; ſuas n̄ lauerat a die q̄ egreſſus fuerat i
rex/ vſq; ad diē reuerſiōis ei⁹ i pace. Cūq; hierl'm
occurriſſet regi/ dixit ei rex: Quare nō veniſti me
cū miphiboſeth? Et rn̄dēs ait: Dn̄e mi rex/ ſeru⁹
meus ꝯtempſit me. Dixitq; ei: ego famul⁹ tuus vt
ſterneret mihi aſinū / ⁊ deſcēdēs abirem cū rege.
Claudus eni ſum ſeru⁹ tuus. Inſup et accuſauit
me ſuū tuū ad te dn̄m meū regē. Tu aūt dn̄e mi
a ¶ Quo ad ſcientiā: q̄ ſicut angelus ſcis voluntatē dei.
rex ſicut angelus dī ēs: fac qđ b n̄placitū eſt tibi.
†Neq; ei fuit dom⁹ patris mei niſi morti obnoxia
dn̄o meo regi. Tu aūt poſuiſti me ſeruū tuū inter
cōuiuas mēſę tuę. Quid ǧ habeo iuſtę q̄relę: aut
q̇d poſſuʒ vltra vociferari/ ad regē? Ait aūt ei rex:
c Quid vltra loq̄ris? fixū eſt qđ locut⁹ ſum. Tu et k l
ſeba diuidite poſſeſſiōes. Rn̄ditq; miphiboſeth
regi: etiā cuncta accipiat poſtq̄ reuerſus eſt dn̄s
meus rex pacifice in domū ſuā.†Berçellai quoq; m
galaadites/ ſenex valde deſcēdēs de rogelim trāſ
duxit regē iordanē paratus etiā vltra fluuiū ꝓſe
qui eū. Erat autē berçellai galaadites ſenex val
de: id eſt octogenari⁹. ⁊ ipe p̄buit alimēta regi cū
morareť in caſtris: fuit quippe vir diues nimis.
Dixit itaq; rex ad berçellai: Veni mecū vt requi
eſcas ſecurus in hieruſalē. Et ait berçellai ad re
gem: Quot ſunt dies annorū vitę meę: vt aſcēdā n
cum rege in hieruſalē? Octogenari⁹ ſum hodie:
Nunq̇d vigent ſenſus mei ad diſcernendū ſuaue
vel amarū: aut delectare poteſt ſeruū tuū cibus
aut potus: vel audire poſſum vltra vocē cantorū
atq; cātatricū? Quare ſeruus tuus ſit oneri dn̄o
meo regi? Paululū ꝓcedā famulus tuus ab ior
dane tecū. Nō indigeo hac viciſſitudine: ſed ob/

Glo.ordi.

a ¶ Quid mi Ca. XIX
hi ⁊c. Timebat dauid ſi in
†3. Re. 2. b terficereť ſemei: ꝙ reliq̄ q̄ ſi
militer regē offenderāt nol
lent eum ſibi facere regem.
b ¶ Illotis pedi. In he
breo infectis. Fecerat eni ſi
bi miphiboſeth ligneos pe
des ſm hebreos q̄bus pro
naturalib⁹ vtebať: erat eni
claudus. c ¶ Tu ⁊ ſeba.
In hebreo: Dixi tu et ſeba
diuidite agrum. Qđ dauid
imemor federis ⁊ iuramēti
qđ fecerat cū ionathan tam
iniuſtū ꝓtulit iudiciū: ideo
† 3. 16. b roboā ⁊ hieroboā diuiſerūt
regnū eius. Miphiboſeth
eni in libro ſamuelis legiť:
⁊ interp̄tať os verecundie.
In paral. v̄o idē miphibo/
ſeth meriboal legitur. i. liti/
gans cū altiſſimo: q̄ dauid
†3. 16. b ſcʒ reduxiſſet cū pace. et qđ
ait cūcta accipiat poſtq̄ re/
uerſus eſt dn̄s meus in do/
mū ſuā pacifice: indignādo
⁊ verba obliquādo ꝓtulit ꝯ
altiſſimū.

alstigras

Nico.de lyra

a ¶ Et oīs iuda. i. tri/
bus iuda: vt occurreret re/
gi ⁊ traduceret eū iordanē:
in nauib⁹ ad hoc paratꝭ ab
ipſis: vt dicūt aliq̄. Alij aūt
dicūt ꝙ iſta traductio intel/
ligiť ꝑ hoc ꝙ viri iuda trāſi/
erunt iordanē ante regē in
eq̄s: ad explorandū vbi aq̄
eēt bn̄ vadabilis. b ¶ Fe/
ſtinauit aūt ſe. fi. ge. ⁊c.
vt apud dauid inueniret mi
ſericordiā. c ¶ Et irrūpē/
tes ior. an̄ regē ⁊c. trāſeū
tes ad ripam oppoſitam in
†S. 9. b qua adhuc erat dauid vt ſi/
bi ſeruirēt in tranſitu. Cete
ra patēt vſq; ibi: d ¶ Nū
quid ꝓ his ver. nō occi
deť ſemei. q. d. magnū ma
lum eſſet ſi viuus euaderet:
quia incurrerat crimen leſe
maieſtatis. e ¶ Cur effi.
mihi hodie in ſathā: q̄
ſi dauid eum ſtatim occidi ꝑ
†3. Re. 2. b miſiſſet: alij qui cuʒ abſalon
fuerāt in ꝑſequendo dauid
timuiſſent ſibi: ⁊ illi qui nō/
dū venerant retroceſſiſſent
⁊ forte aliqui qui iam vene
rāt occulte receſſiſſent: et ſic
eius occiſio potuiſſʒ eſſe oc/
caſio magne ſciſſiōis ⁊ ma/
gni mali ꝯtra dđ. f ¶ Nō
morieris: iurauitq; ei. Sʒ
videť quod dauid iſtud iu/
ramentū fregerit: q̄ iniun/
xit filio ſuo ſalomōi de mor
te eius: vt habeť. ī. iij. li. ij.
ca. Dicendū ꝙ dauid nō iu/
rauit niſi ꝙ nō moreret tūc
et pro illa cauſa tm̄: ſed q̄
erat homo ſeditioſus mo/
nuit dauid filiū ſuum: vt cō
tra hoc poneret cautelā/ di/
cens: Vir autē ſapiēs es vt
ſcias que facies ei: vt ibidē
habetur:

habeť: ꝓpter qđ ſalomon a
inhibuit ei ſub pena mortis b
ne exiret hierl'm ꝑcludendo
ſibi viam faciēdi colligatio/
nes: ⁊ ꝓpter tranſgreſſionē
huius p̄cepti fuit mortuus.
dauid etiaʒ bn̄ cogitabat ꝙ
cautelā ſibi impoſitā nō ſer/ c
uaret: et ſic mortē de nouo
incurreret. g ¶ Miphi/
boſeth. Hic oſ̄dit ineq̄li/
tas dauid in hereditatis mi
phiboſeth diuiſione/ cū dici
tur: Miphiboſeth q̄ʒ fi
lius ſaul. i. nepos. Alij li/
bri habēt: Filius ionathan
filij ſaul. Sʒ veritas hebrai
ca ⁊ libri correcti nō habēt.
Dauid enī nō fuit tūc recor
datus amicitie ionathā pa/
tris miphiboſeth. Si enim d
fuiſſet recordat⁹: medietatē
hereditatꝭ ſue ſeruo ſuo nō
dediſſʒ. h ¶ Intōſa bar.
In heb. habeť: Incōpoſita
barba: q̄ illo tp̄e nō tonde/ e
bant barbā filij iſrl': ꝓut ha
beť. ſ̄. x. ca. de nūcijs dauid
i ¶ Veſteſq; ſu. nō la. in f
ſignū triſticie ꝓpter fugam g
dauid. Ex quo ptʒ verū qđ h
dictū eſt. ſ̄. xvj. ca. ſcʒ ꝙ ſiba i
ſeruus ſuus falſo diffama/
uerat eū apđ dauid. Cetera
patēt vſq; ibi: k ¶ Quid
vltra loq̄. q. d. pro nihilo:
q̄ dictū meū nō retractabo
totaliť. retractauit tm̄ in par
te/ dicēs: l ¶ Tu ⁊ ſeba
diui. poſſeſſio. iniuſte cō/
cedēs ſeruo ſuo medietatē
hereditatis ſue. propter qđ
regnū eius fuit poſtea diui
ſum tp̄e roboā nepotis ſui:
ꝓut dictū fuit plenius. ſ̄. j.
lib. ij. ca. Hic aūt aduerten/
dum q̄ꝫtū adulatores et de/ Cōtra adulatores detra
tractores ſunt periculoſi p̄n
cipibus: q̄ dauid tā ſctūs ⁊
iuſt⁹ v̄bis ſebe adulatoris
⁊ detractoris: vt ptʒ ex p̄di/
ctis fuit ita capt⁹ ⁊ inuolut⁹
ꝙ hereditatē miphiboſeth
dn̄i ſui ei ꝯceſſit in abſentia
miphiboſeth. ⁊ eo nō audi/
to: ⁊ qđ peius eſt poſtq̄ au
diuit miphiboſeth ſevere ex
cuſantē: vt ptʒ ꝑ p̄dicta non
retractauit dictū ſuū iniuſtū
totaliter: ſed ſeruū ſuū peſſi/
mū fecit equalē dn̄o quē tn̄
debuiſſet ſuſpendiſſe ꝓpter
falſam accuſationeʒ dn̄i ſui
de crimine leſe maieſtatis.
m ¶ Berzellai q̄ʒ. Hic
ꝯn̄r oſ̄diť gratitudo dauid
erga berçellai q̄ ſibi neceſſa
ria ꝓ p̄te miniſtrauerat: vt
ptʒ ex p̄dictis: ⁊ eū vſq; ad
iordanē ꝯduxerat cui dauid
obtulit p̄mia et honores ſi
vellet ire hierl'm ſecū: ſʒ ex/
cuſauit ſe ꝓpť ſenectutē/ di.
n ¶ Quot ſūt di. an. vi.
mee. q. d. tp̄s eſt ꝙ ego co/
gitē de morte: nō de hono/
ribus aut delitijs qđ eſt cō/
tra ſenes ſe igerētes curijs
magnato ꝝ:

A altiſſimũ. a ¶ Eſt aũt ſeru⁹ tu⁹ chamaã. Eſt aũt in hebreo: Ecce ſeruus tu⁹ chanaan. Chanaan interp̄tat̄ ſuſpirãs: q̄diu cũ p̄re fuit: ſuſpirãs vocatus eſt. Poſtq̄ vero ad doctrinã dauid trãſijt: nõ chanaam/ſed chamaã vocat⁹ eſt.i.fidelis.

Et tenuit

Nico.de lyra

✱ magnatorũ: miſit tñ filiũ ſuũ cũ dauid di. a ¶ Eſt aũt ſer.t.chamaã. Ita q̄ debet ſcribi p m in medio ⁊ in fine. b ¶ Ipē vadat tecũ. Ipē eſt enim iuuenis ⁊ poterit addiſcere ea q̄ ſunt ꝟtutis ⁊ honoris. Notandũ eſt hic q̄ in curia dauid erãt cãtores ⁊ cãtatrices inſtrumentis ⁊ vocibus humanis. talib⁹ enĩ licitũ eſt vti moderate: q: ſicut mēbra corporis indigēt quiete ⁊ recreatione: ita ⁊ vires aĩales: ad q̄ð mltũ facit melodia. c ¶ Et oſ. eſt rex ber. In ſignũ magne amicitie. d ¶ Et bñdixit ei. Imprecans ei bona vite pñt. ⁊ future. e ¶ Omnis aũt ppl'us. Supra poſita eſt ipi⁹ regis reductio. hic ↄ̄ñr poſt interpoſitionē p̄dictorũ deſcribit̄ reducēti ũ cõcertatio: cui⁹ cauſa exprimit̄/cũ d̄r: Ois aũt ppl's ⁊c̄. Iordanē fluuiũ modo ſupradicto. (Nota)

f ¶ Et media tm̄ ps af. de po. iſrl'. Et iõ in hoc reputabãt ſe dehonoratoſ. Tũ q: plures erãt: Tũ q: p̄mo nũcios miſerãt ad dauid ꝓ ei⁹ reuerſione: vt p̄dictũ eſt: ꝓpter q̄ð dixerũt regi: g ¶ Quare te furati ſũt ⁊c̄. q.d. in clanculo factuʒ eſt anteq̄ veniremus in cõtēptum nr̄m. h ¶ Et rñdit oĩs vir iu. Supbe. i ¶ Quia mi. ppi. eſt rex. i. de tribu et cognatione mea. k ¶ Decē ptib⁹ ego ma. ſũ. q.d. licʒ nõ ſit de tribu nr̄a: tamē multo plus valem⁹ ſibi in ſubſidiũ tpale ⁊ adiutoriũ ↄ̄tra aduerſarios. (B)

l ¶ Duri⁹ aũt re. vi. iuda. Tũ q: erãt viri bellicoſi ⁊ aĩoſi. Tũ q: erãt hoĩes de tribu regia ex q̄ p̄ aliis in ſupbiã erigebant.

Accidit q̄ʒ. Ca. XX Poſtq̄ deſcripta eſt punitio dauid rõne homicidij vrie: ⁊ rõne adulterij cũ Berſabee. hic ↄ̄ſequēter ponit̄ eiuſdē punitio rõne ꝓditionis: q: vriã occidit ꝓditorie: vt patʒ ex ſupradictis xi.ca. ⁊ de hoc punit̄ hic p rebellionē ppl'i cõtra ipm̄ ad inſtinctũ ſeba filij bochri. Circa q̄ð ſic ꝓcedit̄: q: primo deſcribit̄ hui⁹ rebellionis ortus. ſc'do punitiõis modus/ibi: Dixit aũt rex amaſe. Pria in duas: in p̄tē p̄ncipalē ⁊ icitalē. ſc'da/ibi: Cũq̄ veniſſet rex. Circa primũ dicit̄: Accidit q̄ʒ ⁊c̄. ſ. in cõtētione aliarũ tribuũ ↄ̄ tribũ iuda. n ¶ Vir belial. i. abſq̄ iugo diſcipline ⁊ legis diuine. o ¶ Noie ſeba. Et ſic debet ſcribi vbiq̄ per e. ſed cõmunis vſus nõ habet. p ¶ Vir gemineus. i. de ſtirpe gemini. et ſic patʒ q̄ erat de cognatione ſaul ꝓpter q̄ð odiebat dauid ꝓpter tranſlationē regni de domo ſaul ad ipʒ. ⁊ ideo vidēs ppl'm diſpoſitũ ad rebellãdũ ipi dauid. q ¶ Cecinit buc. Vt ex repētino ſonitu omēs tacerēt. ⁊ ſic daret̄ ei maior au (Diuiſio)

ſecro vt reuertar ſeru⁹ tu⁹: et moriar in ciuitate mea: ⁊ ſepeliar iuxta ſepulchꝝ
a p̄ris mei ⁊ m̄ris meę. Eſt autē ſeru⁹ tu⁹ a

a ¶ in hebreo chanaan.

chãmaam ipē vadat tecũ d̄ñe mi rex: ⁊ b
fac ei q̄cq̄d tibi bonũ videt̄. Dixit itaq̄ ei rex: Mecũ trãſeat chamaã et ego faciã ei q̄cq̄d tibi placuerit: et oē q̄ð petieris a me ipetrabiſ. Cũq̄ trãſiſſet vniuerſus ppl's/⁊ rex iordanem: reſtitit: et c
oſculat⁹ eſt rex berçellai/et bñdixit ei. d
Et ille reuerſus eſt in locũ ſuũ. Tranſiuit ergo rex in galgalã/⁊ chamaã cum eo. Ois aũt ppl's iuda traduxerat re- e
gē: ⁊ media tãtũ pars affuerat de ppl'o f
iſrl'. Itaq̄ oēs viri iſrl' ↄ̄currētes ad regē. Dixerũt ei: Quare furati ſunt fra- g
tres nr̄i viri iuda: ⁊ traduxerũt regē et domũ ei⁹ iordaneʒ: oēſq̄ viros dauid cũ eo? Et rñdit oĩs vir iuda ad viros h
iſrael: q: mihi† ꝓpior eſt rex Cur iraſce- i
ris ſup hac re? Nũq̄d comedim⁹ aliq̄d ex rege: aut munera nobis data ſunt? Et rñdit vir iſrl' ad viros iuda/⁊ ait: Et p̄mogenit⁹ ego ſũ: decē ptib⁹ ego maior k
ſũ apud regē: magiſq̄ ad me ptinet dauid q̄ ad te. Cur feciſti mihi iniuriã: et nõ mihi nunciatũ eſt priori vt reducerem regē meum? Durius aũt reſpõde- l
runt viri iuda viris iſrael.

Ccidit quoq̄ vt Ca. XX m
ibi eſſet vir belial noie ſeba n o
filius bochri vir gemine⁹: p
⁊ cecinit buccina/⁊ ait: Nõ q r
eſt nobis pars in dauid: neq̄ heredi- s
tas in filio iſai. Reuertere in taberna-

a ¶ damnati ab eccl'ia in ſua prauitate moriunt̄: pri⁹ uſq̄ quod ceperãt iplere poſſunt.

cula tua iſrael. Et ſepãratus eſt om- t
nis iſrael a dauid: ſecutuſq̄ eſt ſeba filiũ bochri. Viri aũt iuda adheſerũt regi ſuo a iordane vſq̄ hieruſalē. Cũq̄ v
veniſſet rex in domũ ſuã in hieruſalē: tulit decem mulieres cõcubinas ſuas quas dereliquerat ad cuſtodiendã domũ: ⁊ tradidit in cuſtodiã eas: alimēta eis prebens ⁊ nõ eſt ingreſſus ad eas: ſed erant clauſę vſq̄ ad diē mortis ſuę in viduitate viuentes. Dixit autez rex x
amaſę: Conuoca mihi oēs viros iuda in diē tertiũ: ⁊ tu adeſto p̄ſens. Abijt g̊ amaſa vt conuocaret iudã: ⁊ morat⁹ eſt extra palatiũ q̄ð ei conſtituerat rex. Ait aũt dð ad ab iſai† Nũc magiſ affligetur⁹ eſt nos ſeba fili⁹ bochri q̄ abſalõ.

maior audientia. r ¶ Et ait. Voce magna. s ¶ Non eſt nobis pars in dauid ⁊c̄. Quaſi diceret ex quo cõtēpſit nos: nos debemus eum dimittere ⁊ aliũ regē eligere. (A)
t ¶ Et ſe. ē oĩs iſrl' a da. Ad tp̄s vt ſic dauid de ꝓditiõe ↄ̄tra vriã puniret̄. ⁊ ſeba ꝓpter ſuã maliciã occideret̄. v ¶ Cũq̄ ve. rex. Hec eſt ps incidētalis: q: dauid veniens in hierl'm repperit ſe eſſe fedatũ in vxoribus ſuis p abſalon: vt dictũ eſt. ſ. xvj. ca. ⁊ ideo recluſit eas: ꝓuidens eis de victu et veſtitu duplici rõne. p̄mo q: ꝓhibet̄ Leui. xviij. b. Turpitudinē nur⁹ tue nõ diſcooperies. lʒ autē iſte mulieres nõ fuerint vxores abſalon filij dauid ſ̄m veritatē: fuerãt tñ ſ̄m apparētiã ꝓpter cõcubitũ carnalē. ⁊ iõ nõ erat decēs q̄ dauid vltra ad eas accederet: nec etiã aliq̄s ali⁹: ⁊ iõ fecit eas recludi. ſc'do q: ſi viderent̄ in publico rememoraret̄ factũ abſalon: q̄ð in vituperiũ dauid redũdabat. x ¶ In vi. viuētes. Ex hoc ptʒ q̄ð p̄dictũ eſt. ſ. eas fuiſſe vxores dauid. Aliter nõ diceret̄ hic viuere ĩ viduitate. Iſta tñ viduitas intelligit̄ q̄tũ ad ſeparationē thori: nõ q̄tũ ad mortem mariti: q: dauid adhuc viuebat. Abſalõ aũt nũq̄ fuit earũ marit⁹: q: nullus poterat accipe vxorē patris. maxīe eo viuente: (al's† ꝓpitior)
y ¶ Dixit aũt rex. Hic ↄ̄ñr deſcribit̄ punitio ſebe de rebelliõis cõmotiõe. vbi primo deſcribit̄ ipius inſecutio. ſc'do eius occiſio/ibi: Venerũt itaq̄. tertio repetit̄ regni dauid ordinatio/ibi: Fuit ergo ioab. Prima in duas. in p̄tē p̄ncipalē ⁊ incidētalē. ſc'da ibi: Cũq̄ illi eſſent. Circa primũ ſciēdũ q̄ dauid habebat bellatores ex trib⁹ partib⁹. vna erat tribus iuda q̄ ſibi adheſerat: vt dictũ eſt: et ↄ̄gregationē iſtoꝝ cõmiſit amaſe: q: erat p̄nceps militie illius tribus: q: licʒ ioab eſſet ſup totũ exercitũ generaliter. tñ in qualibet tribu erat vn⁹ p̄nceps militie ſpecialiter. idð ↄ̄gregationē militie trib⁹ iuda meli⁹ poterat facere amaſa q̄ ali⁹. Alia parſ erat bellatoꝝ q̄ erãt de domo dauid tãq̄ famuli ei⁹: ⁊ ſtipendiarij ſpeciales: ⁊ iſtos cõmēdauit abiſai dicēs: (D) (Diuiſio)

✱ Tolle ergo

Moraliter. m ¶ Accidit quoq̄ vt ibi eſſet vir belial noie ⁊c̄. Per iſtũ q̄ cũ ſonitu buccine mouit ſeditionē in ppl'o ↄ̄ regē: ſignificat̄ q̄libet ſeditioſus in regno vel p̄ncipatu: ciuitate: eccl'ia vel cenobio turbãs cõmunitatis pacē. y ¶ Dixit aũt rex amaſe: Conuoca mihi oēs vi. iuda. Per hoc autē q̄ dauid ſebã pſeq̄ iuſſit: ſignificat̄ q̄ ſupior in regno/p̄ncipatu ciuitate/eccl'ia ⁊ cenobio debet ſeditioſũ hoĩeʒ p ſe ⁊ p ſuos pſequi ne p euʒ corrũpant̄ alij. ⁊ ſicut caput ſeba fuit abſciſum: vt dicit̄ infra: ſic talis ſedicioſus priuari debet capite. i. vita corpali per potētiã ſecularē ſi ptineat ad ei⁹ iuriſdictõeʒ: ſi aũt ad foꝝ ptineat eccl'ie p̄uari debet capite. i. ſuo gradu ⁊ poteſtate et ſic arceri q̄ non poſſit tales malicias exercere. Per hoc autez q̄ mulier ſapiēs dedit conſiliũ de ſebe decapitatione: ſignificat̄ q̄ tales punitiones fieri debent cũ magna diſcretione. (Moraliter) († ſ.16.c.)

a ¶ Et tenuit. Dextera C.XX mentũ tenere eſt q̃ſi ex benignita/ te blãdiri. Sed ſiniſtrã ad gladiũ mittit: q̃ latenter ex malicia ꝑcutit.

Mētũ dex tra tenere

b ¶ Nõne ego ſuz ⁊c. Ra. Iſte eſt ſermo legis in qua iubet̃ vt filij iſrael ingreſſi terrã chanaã prius pacẽ offerãt: ⁊ eos q̃ pacẽ ſuſcepe/ rint tributarios faciãt. eos vero qui nõ ſuſceperint: deleãt. Ideo muli/ er ſapiẽs exclamaſſe dicit̃: Nõne ego ſum q̃ reſpõdeo veritatẽ in iſrl̃ ⁊c. Quaſi cur deſtruis hanc ciuita tẽ anteq̃ pacẽ offeras ſcḋm legẽ: cur nõ ſeruas legẽ in iſraelitis: q̃ olim ſeruata eſt

Ni. de ly.

als† fabrefa ctus

a ¶ Tolle ḡ ſer. dñi tui ⁊c. q꞉ de facili nõ poſſet ibi capi. Ter/ tia pars erat bellatoꝝ de diuerſis tribub⁹ iſrl̃: q꞉ licz multitudo cuiuſ libet tribus receſſiſſet a dauid exce pta tribu iuda: tñ de q̃libet tribu erãt viri bellatores robuſti qui cõ/ iũcti fuerãt ipſi dauid a tp̃e quo fu git a facie ſaul: vt hr̃. i. Paral. xij. ca. ⁊ iſti volebãt iuuare ip̃m dauid ⁊ ad hos cõgregãdos exiuerat io/ ab: q꞉ erat difficili⁹ negociũ: ꝓpter qḋ in eius abſentia duz eſſet dicto mõ occupat⁹: ⁊ periculũ eſſet ĩ mo/ ra pſeq̃ndi ſeba: dauid cõmiſit abi ſai bellatores de domo ſua q̃ erãt aſſueti exire cuz ioab ⁊ obedire ei: verũtamẽ ioab ⁊ abiſai cũ ſuis ſo/ cietatibus cõuenerũt in vnũ ſicut erat cõdictũ. ⁊ ſcḋm iſta patz littera.

12.Re.2.a

N.2.f

b ¶ Cũq̃ illi eſſent. Hec eſt ꝑs ĩ occidẽtalis in q̃ agit̃ de ĩterfectio ne amaſe q̃ occurrit ioab ĩ dicta in/ ſecutiõe ſeba. c ¶ Qui fabri.le/ ui mo. ⁊c. In heb. hr̃: Et exĩt et cecidit. qḋ expõnẽs Ra. Sa. d. ꝙ ioab a ꝓpoſito ſic diſpoſuit vt cade ret ad terrã de vagina vt ſic amaſa crederet ꝙ ioab leuaret ḋ terra ad reponẽdũ in vagina: ⁊ nõ ad ꝑcuti endũ ip̃m. iõ ſubdit̃: d ¶ Porro ama. nõ obſer. i. nõ ſe obſerua/ uit a ꝑcuſſione gladij: ⁊ ĩterfecit eũ ꝓditorie ſub ſigno pac̃ ⁊ amicitie di. Salue mi frater. Erat enĩ eius cognat⁹ german⁹: q꞉ erãt de dua/ bus ſororib⁹: vt ptz ex p̃dictis. xvij ca. ⁊ iõ vocauit eũ fratrẽ. Occidit aũt eũ ex ĩuidia timẽs ne ei eq̃ret̃: q꞉ dauid ei iurauerat. Hoc faciat mihi deus ⁊ hec addat: ſi nõ mgr̃ mi litie fueris corã me oĩ tp̃e ꝓ ioab: vt dictũ eſt ca. p̃ce. ꝓpt̃ qḋ aliq̃ de amicis ioab vidẽtes eũ mortuũ di xerũt inſultãdo: e ¶ Ecce q̃ eſſe vo. ꝓ ioab co. da. q. d. ꝓpt̃ ſuã ambitionẽ reportauit mortẽ. Cete ra patẽt vſq̃ ibi: f ¶ Porro il. trãſi. ſ. ſeba fili⁹ bochri. g ¶ Per oẽs tri. il. ſollicitãdo eas vt cõſti/ tuerẽt eũ regẽ. h ¶ Vſq̃ ĩ abe. nomẽ eſt ciuitat̃ fortis et murate. i ¶ Et in bethmacha. nomẽ eſt territorij ĩ quo ciuitas illa eſt ſita: k ¶ Oẽſq̃ viri ele. ⁊c. Iſtud ex/ ponit̃ dupliciter. Vno mõ ꝙ fuiſſent ꝯgregati ad ſeba filiũ bochri. Alio mõ ꝙ eſſent cõgregati ad ioab: ve/ rũtñ q̃litercũq̃ accipiat̃ li oẽs acci pit̃ pro multis: q꞉ multi ꝯgregati fũt ⁊ ad iſtũ ⁊ ad aliũ: verũtñ videt̃ ꝙ fortior

Tolle igit̃ ſeruos dñi tui ⁊ pſeq̃re eũ: a ne forte inueniat ciuitateſ munitas: ⁊ effugiat nos. Egreſſi ſunt ḡ cũ eo viri

¶ due legiones.

ioab: cerethi q̊z ⁊ pheleti: ⁊ oẽs robu/ ſti exierũt ḋ hierl̃z ad pſeq̃ndũ ſeba fi liũ bochri. Cũq̃ illi eẽnt iuxta lapidẽ b grandẽ qui eſt in gabaon: amaſa veni ens occurrit eis. Porro ioab veſtit⁹

¶ .i. lorica.

erat ſtricta tunica ad menſuram habi tus ſui: et deſuꝑ accinctus gladio de pendẽte vſq̃ ad ilia in vagina: qui †fa c bricat⁹ leui motu egredi poterat et ꝑ/ cutere. Dixit itaq̃ ioab ad amaſam:

a †Salue mi frat̃. Et tenuit manu dex/ tera mẽtũ amaſe q̃ſi oſculãs eũ. Por d ro amaſa non obſeruauit gladiũ quẽ hẽbat ioab. Qui ꝑcuſſit eũ ĩ latere et effudit iteſtina ei⁹ ĩ terrã: ⁊ mortu⁹ eſt. Nec ſcḋz vuln⁹ appoſuit. Ioab aũt ⁊ abiſai frater eius perſecuti ſunt ſeba filium bochri. Interea quidam viri cum ſtetiſſent iuxta cadauer amaſe de ſocijs ioab dixerũt: Ecce qui eſſe e voluit pro ioab comes dauid †Ama ſa aũt ꝯſpſus ſãguie iacebat ĩ via me dia. Vidit hoc q̃dã vir ꝙ ſubſiſteret oĩs ppl̃s ad videndũ eũ: ⁊ amouit amaſaz de via ĩ agrũ: oꝑuitq̃ eũ veſtimẽto/ ne ſubſiſterẽt trãſeũtes ꝓpt̃ eũ: Amoto igit̃ illo die via trãſibat oĩs vir ſeq̃ns ioab ad pſequẽdũ ſeba filiũ bochri. Porro ille trãſierat ꝑ oẽs trib⁹ iſrl̃ vſ f q̃ ĩ abelã ⁊ ĩ bethmacha oẽſq̃ viri ele g h cti ꝯgregati fugerãt ad eũ. Venert̃ ita i k q̃ ⁊ oppugnabãt eũ in abela ⁊ ĩ beth l macha: ⁊ circũdedert̃ munitiõib⁹ ciui tatẽ: ⁊ obſeſſa ẽ vrbs. Oĩs aũt turba q̃ erat cũ ioab moliebat̃ deſtruere mu ros. Et exclamauit mulier ſapiẽs de m ciuitate: Audite audite: dicite ioab: n Appropinq̃ huc ⁊ loq̃r tecũ. Qui cũ acceſſiſſz ad eã/ ait illi: Tu es ioab: Et ille rñdit: Ego ſũ. Ad quẽ ſic locuta eſt: Audi ſermões ancille tue. Qui rñ dit: Audio. Rurſũq̃ illa: Sermo in o

a ¶ In hebreo nõ habet̃ ꝓuerbio.

q̊t dicebat̃ in veteri ꝓũerbio. Qui in p

a ¶ Quaſi hec eſt vrbs conſilij.

terrogãt/ iterrogẽt ĩ abela: ⁊ ſic ꝓficie q

b bãt. Nõne ego ſũ q̃ rñdeo veritatẽ ĩ iſrl̃: r ⁊ tu q̃ris ſubuertere ciuitatẽ: ⁊ euerte s t

a ¶ Que eſt mater conſilij.

re mãtrẽ in iſrl̃: Quare p̃cipitas here ditatẽ dñi: Rñdẽſq̃ ioab ait: Abſit: v abſit hoc a me: nõ p̃cipito neq̃ demoli or: nõ ſic ſe hz res: ſed hõ ḋ mõte ephra x

ꝙ fortior pars cõgregata fuerit ad ioab: q꞉ ſeba obſeſſus non audebat exire. l ¶ Venerũt ita. Hic ꝯñr deſcribit̃ ip̃i⁹ ſeba occiſio: q꞉ ciuitas obſeſſa erat in ꝑiculo deſtructiõis: qḋ notat̃ cũ ḋr: Oĩs aũt tur. q̃ erat cũ io. mo. deſtru. ⁊ iõ exco/ gitata fuit via ſaluatiõis ciuitatis ꝑ modũ q̃ ſeq̃t̃: m ¶ Et excla. mu. ſa. Dicunt hebrei ꝙ iſta mulier fuit ſara filia aſer q̃ deſcẽdit cũ iacob in egyptũ. vt hr̃ Geñ. xlvj. ⁊ ꝙ habuit ſpm̃ ꝓphetie ꝑ quẽ reuelauit iacob cũ lugeret filiũ ſuũ ioſeph eſtimans eũ mortuũ ꝙ ip̃e viuebat: lz nõ cre/ diderit donec vidit plauſtra et mu/ nera ſibi miſſa a ioſeph: de q̃b⁹ hr̃ Geñ. xlv. Dicũt etiã ꝙ ipſa oſtẽdit moyſi ſepulchrũ ioſeph qñ filij iſrl̃ egreſſi fuerũt de egypto. ⁊ ſcḋm hoc ex/ ponũt qḋ ſequit̃ poſtea: Nõne ego ſũ q̃ rñdeo veritatẽ in iſrl̃. ſ. reuelãdo Iacob ⁊ moyſi q̃ dicta ſunt: ſz iſtud videt̃ oĩno ficticiũ: q꞉ ſcḋm p̃dicta iſta mulier añ deſcẽſuz iacob in egyptũ hẽbat ſpm̃ ꝓphie: ⁊ ꝑ ꝯñs ad min⁹ hẽbat. xx. an. vel circit̃. Itẽ a deſcen ſu iacob ĩ egyptũ vſq̃ ad exitũ filio rũ iſrl̃ ḋ egypto fluxerũt ãni. ccxx. ſic ptz ex his q̃ dicta fuert̃ Exo. xij. Itẽ ab exitu de egypto vſq̃ ad fũdatio/ nẽ tẽpli q̃rto ãno regni ſalomõiſ flu xerũt an. cccclxxx. vt hr̃. iiij. Re. vj. Qui ſiml̃ iũcti faciunt an. dccxx. Se ditio vero excitata ꝑ ſeba filiũ bochri fuit circa finẽ vite dḋ: q꞉ iam erat ſe nex: cũ igit̃ ſalomõ fuerit coronat⁹ ip̃o adhuc viuẽte: vt hr̃. ĩ. iij. li. i. ca. ⁊ tẽplũ fundauerit q̃rto anno regni ſui: vt hr̃. ĩ. iij. li. ca. vj. oportet dice re ꝙ iſta mlĩer tũc hr̃et ſeptingẽtos annos vl̃ circit̃: qḋ eſt incõueniẽs ꝓ illo tp̃e in q̃ vita hũana ꝓtendebat̃ vſq̃ ad. c. an. ad pl⁹ cõiter: ⁊ iõ dicẽ dũ ꝙ fuit alia mulier: ⁊ ḋr ſapiẽſ nõ ꝓpt̃ ſpm̃ ꝓphie ſz ꝓpt̃ induſtriã natu ralẽ ⁊ eloq̃ntiã. ſic dictũ eſt. ſ. xiiij. ca. de mlĩere thecuite. n ¶ Dicite io. ap. huc. q꞉ volebat loq̃ cũ eo ſe crete q̃ꝫtum poterat fieri. o ¶ Ser mo inq̊t ⁊c. vet⁹ ꝓuerbiũ hic acci pit̃ ꝓ lege. ſic dictũ fuit. ſ. i. li. xxiiij. ca. in q̃ p̃cipit̃ filijs iſrl̃ vt veniẽtes ad expugnãdum ciuitatẽ p̃mo offer/ rẽt ei pacẽ: vt hr̃ Deut̃. xx. ⁊ hoc eſt qḋ ḋr hic: p ¶ Qui iterrogãt iter. in abe. i. filij iſrl̃ q̃ expugnãdo ciui/ tatẽ debẽt p̃mo interrogare de pa/ ce. ſic debent facere in hac ciuitate. q ¶ Et ſic ꝑfi. q꞉ ſic implerẽt leg̃ mãdatũ ⁊ haberẽt intẽtũ. r ¶ Nõ ne ego ſũ ⁊c. in iſrl̃. loquit̃ in ꝑſo na ciuitat̃. q. d. iſta ciuitas ſꝑ tenuit veritatẽ ⁊ fidẽ regi. Vñ ĩ heb. hr̃ ſic: Ego pacificaꝝ veraciũ iſrl̃. i. vna de nũero pacificarũ ciuitatũ ⁊ veraciũ regi. s ¶ Et tu q̃. ſubuer. ci. q. d. malũ facis. t ¶ Et euer. ma. ĩ iſ. q꞉ q̃libz ciuitas eſt mr̃ ppl̃i ibidẽ na ti ⁊ nutriti. In aliq̃b⁹ libris ĩterpo/ nit̃: Ciuitatũ. ſz nõ eſt ḋ textu: q꞉ nõ eſt in hebreo nec in libris correctis. v ¶ Abſit ab. hoc a me. hoc verbũ du/ plicauit ioab ad maiorẽ aſſertionẽ: vel vt dicit Ra. Sa. ſemel ꝓ rege et ſeml̃ ꝓ ſe. q. d. nec rex q̃rit hoc nec ego iõ ſubdit̃: x ¶ Sz hõ de monte eph. ⁊c. q̃ cõmouit ſeditiõez ꝯ regẽ illũ ſolũ

ſeruata eſt alienigenis. a ¶ Qui abſciſum ⁊c. Rab. Reditus ppli ad dauid poſt interfectionē abſalon reditū prioris ppli ad chriſtū poſt mortē prauoꝝ magroꝝ: ſignificat q̄ in ſynagoga iudeoꝝ diu regnabat: ⁊ a veritatis auditu pplm ſubuertebat. Interptat aūt ſeba ſecta a ſecando / nō ſectādo. Bochri ꝟo pmogenitus meꝰ iſrl: de q̄ dicitur: filiꝰ meꝰ pmogenitus iſrl ſeba. i. errorē ſecutus ſeparauit ſe a domo dauid. i. eccl'ia: ſed ad mulieris ſapiētis. i. ſpūalis doctrine ſuggeſtionē caput ſebe. i. diabolū a corde ſuo abſcidit: ⁊ ad dauid. i. chriſtū filiū dei rediſt.

F Acta eſt quoq̄ ¶ C. XXI. Rab. Fames facta ī iſrl ꝓpter gabaonitas ſterilitatē bonoꝝ operū ſignificat in ſubditis ꝓpter negligētiā doctoꝝ: q̄ nō ꝓcurāt eis paſtū verbi dei dū inſeruiūt terrenis. Necant̄ ꝗ gabaonite: cū ſtudiū recte ꝯuerſatiōis ⁊ reformatio pnīe poſt lapſum ſubtrahit̄ incautis ꝑ hereticos .ſ. vel ſpūs malignos. Gabaon enī collis meroris interptat̄. Gabaonite īterficiunt̄ cū deſidioſi poſt ꝑpetrata ſcelera vana ſpe ſecuritatis a diabolo deludunt̄: q̄ dicūt faciamus mala vt veniāt bona: quoꝝ dānatio iuſta eſt: ſ; reſpha q̄ interptat̄ curſus filia achia: q̄ interptat̄ pater eiꝰ tollēs ciliciū. ſubſtrauit ſupra petrā ⁊c. q: pia ſollicitudo ſanctorū talibꝰ ſuccurrēs rigore ieiunij ⁊ inſtātia pcū incūbit donec miſericordiā dei de celo impetret ſup eos: cōpeſcēs prauos hoīes ⁊ malignos ſpūs. ne vitā eoꝝ praue ſuggerēdo corrūpāt vlterius. c ¶ Et voluit ſaul ⁊c. Dicēs ſc; Joſue gratis gabaonitas viuere ꝑmiſiſſe: ⁊ filijs iſrl ⁊ iuda pdā eoꝝ in iuſte abſtuliſſe. Huiꝰ ꝟo vltiōis cā in gabaonitas achimelech ſacerdos fuit.

im ſeba filiꝰ bochri cognoīe: leuauit manū ſuā ꝯ regē dauid. Tradite illū ſolū / ⁊ recedemꝰ a ciuitate. Et ait mulier ad ioab: Ecce caput eiꝰ mittet̄ ad te ꝑ muꝝ. In a greſſa eſt ꝗ ad oēm pplm: ⁊ locu b a ta eſt eis ſapiēter. Qui abſciſum caput ſebe filij bochri ꝓiecerunt ad ioab † ⁊ ille cecinit tuba: ⁊ receſſerūt ab vrbe vnuſq̄ſq; in tabernacula ſua. Joab autē reuerſus eſt hierlm ad regē†. Fuit ergo io c ab ſup oēm exercitū iſrl. Banaias aūt filius ioiade ſup cerethe os ⁊ pheletheos: aduraz ꝟo ſup d tributa. Porro ioſaphat filiꝰ abi a ¶ idē ꝙ cancellariꝰ. lud a cōmētarijs. Seba aūt ſcriba. Sadoch ⁊ abiathar ſacerdotes: hirā aūt hiraites erat ſacer e f dos dauid. C. XXI

b F Acta eſt quoq̄ fa g mes in diebꝰ dauid h tribꝰ annis iugiter: ⁊ i k cōſuluit dauid oraculū dñi. Di l xitq̄ dñs: ꝓpter ſaul et domū eiꝰ †ſanguinū: q: occidit gabaonitas. Vocatꝭ ergo gabaonitis rex m dixit ad eos: † Porro gabaoni n te non erāt de filijs: ſed reliquie ammorreorum. Filij quippe iſra o a ¶ in hebreo nō habet̄ ne perimerēt eos. el iurauerant eis †ne perimerent c eos: et voluit ſaul ꝑcutere eos p

Ni. de ly.

☞ Tulit itaq̄ illū ſolū querimꝰ. a ¶ Ingreſſa eſt ꝗ ad oēm pplm. i. ad maiores ciuitatis in quibꝰ ppls virtualiter ꝯtinetur. Sic enī volebat loq̄ vt lateret ipm ſeba. b ¶ Et locuta eſt eis ſapiē. Quid aūt dixerit nō exꝑmit̄. ſed dicūt aliq̄ ⁊ ꝓbabiliter ꝙ ipa oſtēdit eis bona ipiꝰ dauid. ⁊ mala ipiꝰ ſeba. ⁊ ꝙ tota ciuitas erat ꝓpinqua exterminio ꝓpter eū. Ex his ꝯcludens ꝙ meliꝰ erat ipm ſolū occidi q̄ ipm ⁊ oēs alios ꝓpt ipm: ⁊ ſic factū eſt. c ¶ Fuit ꝗ ioab ⁊c. Hic cōſeq̄nter poſt reductionē dauid in regnū ⁊ ſedationē cōmotionis excitate ꝑ ſeba. cōueniēter repetit̄ ordinatio domꝰ dauid: et pt; ſnīa ex dictis. ſ. viij. ca. in fine. his exceptis. d ¶ Adurā vero ſuptri. Que reddebant̄ ipi dauid a nationibꝰ ſibi ſeruiētibꝰ ſub tributo: ꝓut dictū fuit. ſ. viij. ca. e ¶ Hirā aut hiraites. Dicit̄ hiraites a ciuitate de q̄ erat. f ¶ Sacerdos dauid. i. magnꝰ apud eū: ſicut dictū eſt. ſ. viij. ca. ꝙ filij dauid ſacerdotes erāt. Dicit aūt Ra. Sa. ꝙ dauid fecerat iſtū principē ⁊ iudicē. i. magnū inter pncipes ⁊ iudices.

aliter ✳ c ¶ Fuit ꝗ ioab ⁊c. Per hoc aūt ꝙ decapitato ſeba ordinatio domꝰ dauid recolit̄. ſignificat̄ ꝙ ſubtractis de medio ſeditioſis q̄ſtū ad regnū / pncipatū / eccl'ia; vel cenobiū: q̄dlibet iſtoꝝ ad bonū ſtatū ⁊ diſpoſitionē reformat̄.

¶ In ca. xx. vbi dicit̄ in poſtil. Qui interrogāt: interrogēt in

Additio. Veritas hebraica ſic habet: Interrogare interrogāt in abela: ⁊ ſic ꝑfecerūt ſeu ꝯſummauerūt: ego pacificarū ⁊ veraciū iſrl q̄re ſubuertis ciuitatē ⁊ matrē in iſrl. Ad cuiꝰ ſenſum ꝓpriū dicēdū ꝙ cū ioab veniſſet ꝑſequēdo ſeba: gētes ſue ꝑ viā querebāt ꝓ ciuitate abela: eo ꝙ audiſſent ipm ſeba ibidē eſſe recluſū ⁊ nō ceſſabāt interrogare ꝓ hac ciuitate donec ad eā ꝑuenerūt. Idcirco hec mulier in ꝑſona ciuitatis dicebat ipi ioab: Audiui ꝙ tu ſeu gētes tue ꝑ viā interrogaſtis ꝓ iſta ciuitate ꝯtinue donec ad eā ꝑueniſtis. ⁊ hoc eſt q̄d dr: Interrogare interro. i. gentes tue. In abe(abela ⁊c.)

In abela. i. ꝓ abela. ⁊ ſic ꝑfecerūt viā ſuā. i. donec acceſſerunt ad eā. ⁊ q: ipe ioab veniebat cū exercitu diſpoſitꝰ ad bellū. ⁊ ciuitas illa nō turbabat pacē regni iſrl: neq̄ ſubtrahebat veritatē fidelitatis ipiꝰ regni iſrl: idcirco nō apparebat cauſa aliq̄ q̄re pnceps militie regis ipam ciuitatē debuiſſet debellare. vnde ꝯnr q̄rebat ab ipo ioab cām q̄re ſic veniebat interrogādo ꝓ ciuitate in bellico apparatu. q̄ſi ad deſtructionē eiꝰ. ⁊ hoc cu; dicit: Ego pacificarū ⁊ veraciū iſrl: quare ſubuertis ⁊c. C

F Acta eſt ⁊c. ¶ Ca. XXI poſt punitionē dauid de pcō luxurie. hic ꝯnr ponit̄ punitio ꝓ pctō negligētie. ⁊ pmo narrat̄ factū. ſcdo explicat̄ q̄druplex bellu; / ibi: Factū eſt aūt. Circa primū ſciēdū ꝙ ioſue ⁊ pncipes iſrl iurauerūt gabaonitis ꝙ nō interficerent̄: ꝓut hr̄ Joſue. ix. ca. Saul aūt cū regnaret multos eorū interfecit ꝯ pdictū iuramētū q̄d obligabat nō ſolū ioſue ⁊ pncipes iſrl illiꝰ tēporis / ſed etiā poſteros eoꝝ. factū aūt iſtud erat notoriū. ⁊ iō debuit puniri ꝑ dauid q̄ ſucceſſit ſauli: ⁊ q: circa hoc fuit negligens ſecuta eſt vltio diuina cogēs ad vindicādū iſtud factū. Sic igit̄ ꝓcedit̄. q: pmo ponit̄ afflictio ppli. ſecūdo vindicatio delicti / ibi: Vocatis ꝗ. Primū ponit̄ cū dr: Facta eſt ⁊c. ſ. in terra iſrl. h ¶ In diebꝰ dauid. Eo ꝙ negligēs fuerat de iuſticia fiēda modo pdicto. i ¶ Tribꝰ an. iugit̄. i. ꝯtinue ſe habētibꝰ. k ¶ Et ꝯſuluit ora. dñi. Ra. Sa. ꝙ pmo anno nō conſuluit: eo credidit ꝙ ſterilitas terre cōtigiſſet ex curſu naturali tēpis. ſcdo anno credidit ꝙ ꝯtigiſſet ꝓpter idolu; Miche: q̄d adhuc erat in tribu dan: vt dicit Ra. Sa. ꝓpter q̄d illud idolū deſtruxit: ſed q: ſterilitas terre ꝑ hoc non ceſſauit: tūc ꝯſuluit dñm de cā ſterilitatis. ſcdo ponit̄ reuelatio pcti ꝓpter q̄d dicta ſterilitas acciderat / cū dicit̄: l ¶ Dixit dñs ꝓ. ſaul ⁊c. Domus ſaul vocat̄ domus ſanguinū. i. digna ſanguinis ſui effuſione. m ¶ Vocatis ꝗ gabaonitis. Hic ꝯnter ponit̄ vindicatio delicti. Circa q̄d pmo deſcribit̄ pene taxatio. ſcdo executio ibi: Tulit itaq̄ rex. Tertio mortuoꝝ tumulatio / ibi: Et nūciata ſunt. Circa pmū dicit̄: n ¶ Porro gabaoni. nō erāt de filijs ⁊c. Hoc introducit̄ duplici cauſa. vna eſt: vt ſciret̄ ꝓpter quā cām reſeruati fuerāt a filijs iſrl ceteris interfectis: q̄ notat̄ / cū dicit̄: o ¶ Filij q̄ppe iſrl iurauerāt eis. ſ. ꝙ nō interficerent̄. vn̄ aliq̄ libri ſic habent: Ne perimerēt eos. Sed nō eſt in hebreo nec in libris correctis. ſubintelligit̄ tm̄: ꝓpter q̄d aliq̄s poſuit per modū gloſe. ⁊ poſtea inſertū eſt textui ꝑ imperitiā ſcriptorū. iuramentū autē factū gabaonitis ⁊ modus obligationis: plene habet̄ Joſue ix. ca. Alia cauſa eſt: vt dicit Ra. Sa. Quia ſi gabaonite fuiſſent de filijs iſrl: fuiſſent magis miſericordes: ⁊ indulſiſſent factū ſaulis ꝯtra eos: ſicut indulſerāt ſacerdotes qui remāſerāt poſt mortē achimelech ⁊ alioꝝ qui fuerunt interfecti cū eo: vt habet̄. ſ. j. libro. xxij. ca. ⁊ ſic ppls nō fuiſſet fame punitus. p ¶ Et voluit ſaul ꝑcutere ⁊c. Dicunt aliqui ꝙ nō interfecit gabaonitas: ſed q: interfecit ſacerdotes: vt dictū eſt: ⁊ ga☞ baonite

Moraliter Moralr. g ¶ Facta eſt ⁊c. Que fuit a deo immiſſa ꝓpter pctm̄ ſaulis ex gabaonitaꝝ occiſiōe. ⁊ ꝑ hoc oñdit̄ q̄nta ſit pcti grauitas ī īnocētū deꝑſſiōe: ⁊ maxīe eiꝰ q̄ tenet̄ eos cuſtodire. Nā ꝓpter hoc pctm̄ tribꝰ annis totus ppls afflictꝰ fuit fame. Sūt enī tria genera pctoꝝ q̄ ꝓpter ſui grauitatē dicūt̄ ad deū clamare. Primū ē īnocētiſ occiſio Geñ. iiij. b. Ecce vox ſanguinis fratris tui abel clamat ad me de t̄ra. Scdm eſt pctm̄ ꝯ naturā Geñ. xviij. c. Clamor ſodomoꝝ ⁊ gomorreoru; venit ad me. Tertiū eſt defraudatio pauperum Jac. v. b. Ecce merces oꝑarioꝝ vroꝝ q̄ fraudati ſūt a vobis clamat: ⁊ clamor eorū in ✳ aures dñi

Margin notes (right): Diuiſio — † Ioſ. 2. 6. — † ſ. 8. d — D — als †et ſanguinē — † Ioſ. 9. c — Diuiſio — Als nō h; †ne perimerēt eos

a ¶ Tulit itaqȝ ⁊c. Qui cũ doech idumeo adhuc pueri ſacerdotes et gaboanitas occiderũt armoni. ſ. et miphiboſeth. b ¶ Filios michol. Quos ſcilicȝ michol vxor dauid que et egla dicit̃ adoptauit ſibi inter filios: quos merob ſoror eius de filio Berçellai ſuſcepit.

tur. ſ. j. li. xviij. ca. i ¶ Qui crucifixerũt eos in mõ. i. in loco patẽti. k ¶ Corã dño. i. ad declarationẽ diuĩe iuſticie. l ¶ Tollẽs autẽ reſpha fi. abia cili. ſub. ſibi ⁊c. q̄ corpora illa dimiſſa fuerũt in patibulis: voluit ea ſeruare intacta ab auibus ⁊ feris: iõ parauit ſibi locũ iuxta ea: nec tamẽ erat ſola: quia nõ poſſȝ ſic cuſtodire: q̄ aliq̃n oportebat eã dormire. tamẽ ſola nomĩat̃ q̄ erat p̃ncipalis in hoc facto.

Ni. de ly.

¶ Gab. qd baonite habebãt ab eis victũ et veſtitũ eo ꝙ ſeruiebãt eis portando ligna et aquas ad locũ cultus diuini: prout determinatũ fuerat per Joſue ⁊ principes iſrl̃: vt habet̃ Joſue. ix. propter quod loquit̃ ſcriptura ac ſi ſaul ĩterfeciſſet gabaonitas: q̄ ille quodãmodo dicit̃ hoĩem interficere qui aufert ſibi victum. Sed littera nõ cõcordat huic expoſitiõi: q̄ dicit̃: Voluit eos ꝑcutere çelo q̃ſi pro filiis iſrael ⁊ iuda. ſaul aũt nõ interfecit ſacerdotes hoc çelo: ſed q̄ dederant panes ⁊ gladiũ ipi dauid: vt habet̃. ſ. li. j. xxij. ca. ⁊ iõ dicũt alij ꝙ iſte çelus intelligit̃: q̄ ſaul cupiens poſſeſſiones gabaonitaꝝ eo ꝙ erãt in tribu beniamin: et occupabãt vnã ciuitatẽ notabilem. dicebat ꝙ meli⁹ eſſet ⁊ deo acceptius ꝙ filij iſrl̃ ip̄imet aq̃s ⁊ ligna miniſtrarẽt in loco diuini cultus: ⁊ illi delerent̃. ꝑ hoc pallians cupiditatẽ ſuam. Sed hoc nõ eſt veriſimile: q̄ illa cõportatio aquarũ et lignorũ fuit gabaonitis impoſita tanq̃ ſeruitus ⁊ mors ciuilis: ꝓut dictũ fuit Joſue. ix. ca. ⁊ idõ nõ erat ꝓ filiis iſrael: ſed cõtra ip̄os hanc ſeruitutẽ ad eos trãſferre. ꝓpt̃ qd dicũt alij ꝙ ſaul motus cupiditate p̃dicta: dicebat ꝙ Joſue ⁊ principes tribuũ male fecerant dimittẽdo gabaonitas: q̄ partẽ hereditatis iſrl̃ occupabãt: et ꝙ debebat hoc corrigere cũ eẽt tante ptãtis ⁊ maior in regimine ppl̃i q̃ ioſue ⁊ principes tribuũ: qui nõ habuerũt regiã poteſtatẽ. a ¶ Qd erit veſtri piaculũ. i. emenda vobis ſufficiens. b ¶ Ut bñdicatis hereditati dñi. i. vt deus placat⁹ emẽda vobis ſufficiẽti: bñdicat terre iſrl̃ dando pluuiã ad terre fecundationẽ. c ¶ Nõ eſt nobis ſuꝑ au. ⁊c. Erant enĩ pauperes: et ideo veriſil̃e eſt ꝙ dauid eis obtulerit primo emendã pecuniariã: ſed ipſi rennuerunt dicentes: d ¶ Virũ q̃ attri. nos ⁊ op. inique ⁊c. ita ꝙ primo petiuerũt occiſionẽ oĩm qui erãt de domo ſaulis: ſȝ q̄ dauid eis ſuggeſſit ꝙ nimis petebãt: fuerũt finaliter ꝯtenti de ſeptẽ viris. e ¶ Ut crucifigam⁹ eos dño. i. ad declarationẽ iuſticie diuine. f ¶ Et ait rex ego da. Tum q̄ ſciebat voluntatẽ dñi ꝙ factũ ſaulis puniretur: vt ptȝ ex p̃dictis. Tum q̄ magis erat cõdeſcẽdendũ toti ppl̃o q̃ affligebat̃ fame q̃uſq; hoc factũ vindicaret̃. g ¶ Tulit itaqȝ. Hic ponit̃ pene taxate executio / cũȝ dr̃: Tulit itaqȝ rex duos fi. reſpha fi. abia / q̊s pe. ſaul ar. ⁊c. Dicit Ra. Sa. ꝙ iſti duo ſpecialiter noĩant̃: q̄ fuerũt in occiſione ſacerdotũ cum doech. h ¶ Et q̃nqȝ fili. mi. fi. ſaul q̊s genue. ⁊c. Jſti fuerũt filij merob ſororis michol naturales: ſed michol eos nutriuit ⁊ adoptauit poſtea: eo ꝙ nõ habebat filios naturales: iõ dicunt̃ eius filij: ⁊ ẜm hoc dicit̃ eos genuiſſe hadrieli: nõ q̄ fuerit eius vxor ſed merob ſoror eius: vt habetur. S. j. li.

çelo quaſi ꝓ filiis iſrael et iuda. Dixit
ergo dauid ad gabaonitas: Quid fa-
ciã vobis: ⁊ qd erit veſtri piaculũ / vt bñ- a b
dicatis hereditati dñi: Dixerũtq; ei ga
baonite: Nõ eſt nobis ſuꝑ auro ⁊ argẽ- c
to q̃ſtio: ſed ꝯtra ſaul et ꝯtra domũ ei⁹:
neq; volumus vt interficiat̃ hõ de iſrl̃.
Ad quos rex ait: Quid ḡ vultis vt fa-
ciã vobis: Qui dixerũt regi: Virũ q̃ at- d
triuit nos: ⁊ opp̃ſſit iniq̃ ita delere debe
mus vt nec vnus q̃dẽ reſidu⁹ ſit de ſtir-
pe eius in cunctis finib⁹ iſrl̃. Dent̃ no- †
bis ſeptẽ viri de filiis eius: vt crucifiga- e
mus eos dño in gabaa ſaul quõdã ele-
cti dñi. Et ait rex: Ego dabo. Peper- f
citq; rex miphiboſeth filio ionathe filij
ſaul ꝓpter iuſiurandũ dñi: qd fuit iter
a dauid ⁊ inter ionathan filiũ ſaul. Tulit g
itaq; rex duos filios reſpha filie abia /
quos pepit ſaul armoni ⁊ miphiboſeth:
b ⁊ q̃nq; filios michol filie ſaul q̊s genue- h
rat hadrieli filio berçellai / q̃ fuit de mo
lathi: ⁊ dedit eos in man⁹ gabaonitaꝝ:
qui crucifixerũt eos in mõte corã dño. i k
Et ceciderũt hi ſeptẽ ſimul occiſi ĩ die-
bus meſſis p̃me / incipiẽte meſſione hor
dei. Tollẽs aũt reſpha filia abia ciliciũ / l
ſubſtrauit ſibi ſupra petrã ab initio meſ
ſis / donec ſtillaret aq̃ ſuꝑ eos de çelo: ⁊ m
nõ dimiſit aues lacerare eos ꝑ diẽ / ne-
q; beſtias ꝑ noctẽ. Et nũciata ſunt da- n
uid q̃ fecerat reſpha filia abia ꝯcubina
ſaul: ⁊ abijt dauid ⁊ tulit oſſa ſaul ⁊ oſſa o
ionathe filij ei⁹ a viris iabes galaad: q̃
furati fuerãt ea de platea bethſan / in q̃
ſuſpẽderãt eos philiſtijm / cũ interfeciſ-
ſent ſaul in monte gelboe: ⁊ aſportauit
inde oſſa ſaul et oſſa ionathe filij eius.
Et colligẽtes oſſa eorũ q̃ affixi fuerãt: p
ſepelierũt ea cũȝ oſſibus ſaul ⁊ ionathe
filij eius in terra beniamin: in latere in q
ſepulchro cis patris eius. Feceruntq;

Sed videt̃ ꝙ dd fecerit ꝯtra legẽ Deut. xxi. vbi p̃cipit̃ ꝙ adiudicat⁹ morti et appẽſus in patibulo deponat̃ eadẽ die ⁊ ſepeliat̃. Dicẽdũ ꝙ illud erat fiendũ de cõmuni lege. Sed in hoc facto fuit p̃ncipal̃r reuelatũ ipſi nathan ꝓphete ⁊ per nathan denunciatũ dauid ꝙ voluntas dei erat ꝙ remanerẽt in patibulis donec oſtẽderet̃ ſignũ ꝓpitiatiõis diuine per dationẽ pluuie: q̄ dicta ſterilitas ꝑ ſiccitatem contigerat. et ideo ſubdit̃: m ¶ Donec ſtilla. aqua. madefaciẽs terra. ſuꝑ eos de ce. ⁊c. Nominant̃ iſti ſuſpẽſi ſpecialiter: q̄ deſcẽſus pluuie erat ſignũ ꝙ tunc deberent dari ſepulture. Ra. Sa. aſſignat etiã aliã cauſam more ipſoꝝ in patibulo: q̄ erãt iuxta viã cõmunẽ in qua multi gẽtiles tranſibãt: ⁊ cũ peterẽt q̃les hoĩes fuiſſent: reſpondebat̃ eis: de genere regio: ⁊ cũȝ q̃rerent vltra cauſam ſuſpẽſionis: reſpondebat̃ eis ꝙ hoc erat ꝓpter occiſionẽ gabaonitaꝝ qui de gentilitate cõuerſi fuerãt ad iudaiſmũ: q̄ tẽpore ioſue fuit iſta cõuerſio. vt dictũ fuit Joſue. ix. ca. ⁊ ꝑ hoc multi gentiles mouebant̃ ad hoc ꝙ tranſirent ad fidẽ ⁊ ritũ iudeoꝝ. n ¶ Et nũciata ſunt da. Hic ꝯñter ponit̃ iſtorũ venerabilis tumulatio / cũ dicit̃: Et nũciata ſunt da. que fe. reſpha. cuſtodiẽdo corpa. o ¶ Et abijt da. ⁊ tu. oſſa ⁊c. que erãt ſepulta in nemore iabes. vt habet̃. ſ. lib. j. xxxi. ca. qui nõ erat locus ſolẽnis ꝓ talibus ꝑſonis. p ¶ Et colligentes oſſa eoꝝ q̃ affi. fue. ſepe. ⁊c. in terra beniamin de cuius tribu erant. q ¶ In latere in ſepulchro cis patris eius. i. iuxta latus ſepulchri cis patris ſaul.

¶ Factũ eſt aũt.

✳ aures domini ſabaoth ĩtroiuit. † ¶ Dent̃ nobis ſe. viri. Sicut dic̃ Greg⁹. Homel̃. xxiiij. Qm̃ totũ tẽpus ſeptẽ diebus cõprehendit̃: recte ſeptenario numero vniuerſitas deſignat̃. Per ſeptẽ igit̃ viros crucifigẽdos pro pctõ expiãdo vt deus terre repropitiaret̃: ſignificat̃ vniuerſitas hoĩm carnẽ ſuam crucifigẽtiũ cũ vitiis ⁊ cõcupiſcẽtiis ꝓ pctõꝝ ſuoꝝ ⁊ aliorũ expiatiõe: propter qd iſti dicunt̃ crucifigi corã dño ad differentiã hypocritarũ qui carnẽ ſuam crucifigũt corã mundo Matth. vi. c. Exterminãt facies ſuas vt videant̃ hominibus ieiunantes. ideo ſubditur: m ¶ Et nõ dimiſit aues lacerare ⁊c. Per aues autem ſignificant̃ demones: vt habetur Matth. xiij. In parabola ſeminantis. Similiter per beſtias vt habet̃ in pluribus ſacre ſcripture locis. Igit̃ ꝑ aues ad alta volãtes ſignificant̃ demones de vana gloria tẽptantes. et per beſtias de nocte circũeuntes ſignificant̃ demones de nimia carnis afflictione tentãtes: ſicut in collatiõib⁹ patrũ dicitur de abbate Johãne quẽ diabolus induxit ad immoderatũ ieiuniũ: ꝑ qd impediuit bonoꝝ actuum exercitiũ. Carnes igit̃ ſe crucifigentiũ corã dño mõ p̃dicto nõ lacerant̃ ab auib⁹: q̄ ſibi cauent de vanitate glorie. nec a beſtiis: q̄ ſibi cauent ab

✳ indiſcretione

a ¶ Gob. Qđ interp̄tať lacus: q: ſicut in lacu leonū q̄s mitti tur: ita ſemetip̄m miſit dauid ꝯtra goliā. b ¶ Tertiū q̊z ꝛc̄. Ra. Ioſeph⁹ de tertio p̄lio ita dicit: poſt hāc vero cōpaſſionē paleſtini denuo pugnauerunt: ſup q̄s exercitū mittēte dauid fortiſſim⁹ apparuit ephan cognat⁹ ei⁹. Nā ꝯtra ſingulos for/ tiſſimoſ philiſtinoꝝ ſolus pugnādo pe mit eos: alios ꝯuertit in fugā: q̄rū etiā multi in p̄lio ceciderūt. Utrū aūt ephā adeodatū appellauerit: vel quemlibet aliū etiā incertū eſt. d ¶ Quartum bellū. Goliath iterať qđ egit dauid p̄ımit⁹ tp̄e ſaulis. Nā in Paral. non niſi tertio principaliter pugnaſſe ꝯ phi liſteos legiť. ¶ Rab. Quattuoꝛ bella dauid ꝛ ſeruoꝝ ei⁹ ꝯtra philiſteos xp̄i bellū ſignificant: qđ oī tp̄e hui⁹ vite in mēbꝛis ſuis ꝯtra pſecutoꝛes ꝛ neq̄tias ſp̄ūales ꝯtinuať: licȝ enī faſtus mundi vel ꝓteruitas malignoꝝ ſpirituū ſe eri gat ꝯtra eccl'iam dei: oīs tñ p̄ncipatus aduerſarioꝝ ꝓ dauid īperāte et p̄lio ſeruoꝝ ſuoꝝ diſponēte cedit: ꝛ ad nihi lū reducit. vñ: Uana ſalus hoīs. In deo faciem⁹ virtutē. ꝛ ip̄e ad nihilū re ducet tribulātes nos. c ¶ Bethlee/ mites. Quia Noemi ꝛ Ruth ex qui bus dauid oꝛt⁹ eſt tp̄e vbertatis reuer ſe ſunt in bethleē: ꝛ q: cā panis Ruth Booz nota eſt: locus ille dom⁹ panis vocat⁹ eſt. Uel q: Noemi cū nuru il/ luc reuerſa panis abūdantiā in domo Booz ꝯſecuta eſt. ¶ Ca. XXII

Ocut⁹ eſt aūt dauid do. Ra. Solus decimuſſeptim⁹ pſ. in libꝛis regum reperiť: q: regnū illud ſignificat vbi aduerſari um nō habebim⁹. Titulus enī ei⁹ eſt: In die q̄ eripuit eū deus de manu ini/ micoꝝ ei⁹/ ꝛ de manu ſaul. Dauid enī B ſignificat eū q̄ natus eſt ex ſemine da/ uid ẜm carnē: q̄ in coꝛp̄e ſuo qđ eſt ec/ cleſia adhuc patiť inimicos. vñ: Sau/ le ſaule q̄d me pſeq̄ris. Eripieť aūt oī/ no coꝛpus eius: cū nouiſſima deſtrueť moꝛs/ vt pueniať ad regnuȝ dei. Pſ. iſte nō pōt ꝯuenire vni pſone. Primo enī ꝓpheta loquiť g̃ras agens: q: de graui periculo diuina pietate liberať hic. Circūderūt me gemit⁹ moꝛtis ꝛc̄. Secūdo lo

oīa quecunq̄ ꝓceperat rex: ꝛ re/ ꝓpitiat⁹ eſt de⁹ terrę poſt hęc. Factū eſt aūt rurſum p̄liū phili a ſtinoꝝ aduerſum iſrľ: et deſcēdit dauid ꝛ ſerui ei⁹ cū eo: et pugna/ bāt ꝯtra philiſtijs. Deficiēte aūt dauid ieſbidenob/ q̄ fuit de gene b c re arapha: † cui⁹ ferrū haſtę trecē tas vncias appēdebat: et accin/ d ctus erat enſe nouo: niſus eſt p/ cutere dauid: ꝓſidioq̄ꝫ ei fuit abi ſai filius ſaruię: ꝛ pcuſſum phili/ ſtęū interfecit. Tūc iurauerūt vi ri dauid/ dicētes: Iā nō egredie ris nobiſcū in bellū: ne extiguas lucernā iſrľ. Secūdū bellū quo/ e

a ¶ vꝛbs q̄ ꝛ gaſer.

a q̄ꝫ fuit in gob contra philiſtęos.

¶ locus eſt.

Tūc pcuſſit ſobochai de vſathi: f g çephi de ſtirpe arapha đ genere h b gigantiū. Tertiū q̊z fuit bellū in i gob ꝯtra philiſtęos In q̄ pcuſſit k

a ¶ dauid qui. ſ. elect⁹ eſt a deo in regnū.
b ¶ q: de ſaltu vbi paſcebat oues accepit eū deus. c ¶ q: de genere beſeleel mater ei⁹.

adeodat⁹/ filius ſaltus polymita l m

a ¶ de bethleem extitit.

c rius bethleemites/ goliath gethę n o um: cui⁹ haſtilę haſtę erat q̄ſi lici d atoriū texētiū. Quartū bellū fu/ p it in geth in quo vir fuit excelſus: q̄ ſenos in manib⁹ pedibuſq̄ꝫ ha/ q bebat digitos: id eſt viginti q̄ttu/

a ¶ hāc dicūt iudei matrem gigantiū fuiſſe oꝛphan noemi nurum.

oꝛ: ꝛ erat de oꝛigīe arapha: ꝛ blaſ r phemauit iſrľ. Percuſſit autē eū ionathas fili⁹ ſammaa fratriſ dđ. Hi quattuoꝛ nati ſūt de arapha in geth: ꝛ ceciderūt in manu dauid ꝛ ſeruoꝝ eius. Ca. XXII.

Ocut⁹ ē aūt dđ dño s

e

Nico. de lyra

✻ a ¶ Factū eſt aūt. Hic ꝯñr po/ niť q̄druplex bellū. ꝛ p̄mo oſtēdiť qua liter dñs ꝓtexit dauid in illis piculis. ſcđo g̃rarumactio reddiť ꝓ his ꝛ alijs bñficijs ca. xxij. Circa p̄mū dꝛ: Factū eſt aūt rurſuȝ ꝛc̄. Dicūt aliq̄ ꝙ iſtud acciderat ante famē p̄dictaȝ: q: iā ante in pſecutiōe abſalon ſerui dauid nō p/ miſerāt ip̄m ire cū alijs ad p̄liū: vt ha/ beť. ſ. ca. xviij. ſed hoc nō videť vex p hoc qđ diciť hic: Poſt hec ꝛc̄. ꝛ ſic vi/ deť referri ad factū narratū añ īmedia te. aliť nō habereť aliq̄d certū ad qđ re ferreť. Preterea iſtud bellū videť ꝯti giſſe q̄ñ vires dauid iā debilitate erāt ex ſenectute vt oſtēdūt circūſtantie lr̄e. Necvalet iſtud qđ induciť de bello ꝯtra abſa lon. Qr enī ſerui dauid non pmiſerūt ip̄m ire ad p̄eliū fuit ex cauſa ſpeciali. ſ. q: dauid p̄ncipaliter ꝛ ſingulariter q̄ſi ad moꝛ tē q̄rebať: vt patȝ ibidē. ꝛ ca. xvij. Dixit achitophel de dauid: Unū enī virū tu q̄ris ꝛc̄. et iō illud īpedimētū fuit ſingulare. Sed ī iſto bello vidētes ſerui dauid ip̄m viribus debilitatū: oꝛdinauerūt ꝛ iuramēto firmauerūt ꝙ de cetero nō iret ad p̄/ liū in ꝓpꝛia pſona. b ¶ Ieſbidenob. Dicūt aliqui ꝙ ſunt tres dictiones: ita ꝙ deeſt p̄poſitio/ ꝛ nob nomē loci: ſed patȝ hoc falſum. Tū q: iſte nō fuit de nob/ ſed de geth: vt ptȝ in fi/ ne hui⁹ ca. Tū q: in hebꝛeo li de nō pōt eſſe p̄poſitio: ꝛ iō to/ tū eſt vna dictio. c ¶ De genere arapha. i. gigāteo: vt di/ cūt hebꝛei. d ¶ Et accict⁹ erat en. no. In hebꝛeo hr̄: Et ac cinctuſ erat de nouo. ita ꝙ li enſe nō eſt de textu. Dicūt enī he bꝛei ꝛ eſt veriſiľe ꝙ illa die fuerat fact⁹ miles de nouo. ꝛ iđo nitebať facere ꝓbitatē euidētē in pcuſſione regis. Cetera pa/ tēt ex dict'. e ¶ Scđm bel. ꝛc̄. Ii ſcđm nō ſignificat hic oꝛdinē tp̄is: q: h̄ mō nō narranť hic iſta bella: qđ ptȝ ex h̄ ꝙ illud bellū qđ dꝛ hic t̄tiū fuit ſimpľr pꝛimū: vt patebit. illđ aūt qđ dꝛ hic p̄mū fuit ſimpľr vltimū: q: poſt illud dđ non iuit ad p̄liū. Narrať tñ hic p̄mo ꝓpť ꝯtinuationē ad p̄cedētia īmediate: q: ꝯtigit poſt famē ſu pꝛadictā in ſenectute dđ: ꝛ iō nō eſt h̄ oꝛ/ do tp̄is/ ſȝ narratiōis: q: iſtud bellū īme/ diate narrať poſt p̄cedēs. ꝛ ita dicēdū de alijs ſeq̄ntib⁹. f ¶ Tūc p. ſo. Nomē ē ꝓpꝛiū militis. g ¶ De vſathi. i. de tali loco. h ¶ Zephi. Als çiph nomē eſt gi gātis ab eo pcuſſi. i ¶ Tertiū quoq̄ꝫ fuit bellū in gob cōtra philiſteos. Iſtud fuit bellu in q̊ dauid iterfecit goli/ ath: vt ptȝ ex ſeq̄ntib⁹: ꝓpť qđ dicēdū qđ gob eſt nomē loci ſpecialis q̄ erat in val/ le terebinthi in q̄ fuit illud bellū: ſicut hr̄ . ſ. li. j. ca. xvij. ſicut in valle ſueſſionenſi ſūt multa loca pticularia. ꝛ ſic iſtud bellū qđ fuit in gob tanq̄ꝫ in loco pticulari. fuit etiā in valle terebinthi ſicut loco cōi. † I. re. 17. a k ¶ In q̊ p. adeo. i. dauid q̄ fuit a deo elect⁹ ꝛ dat⁹ ad regimē ppľi: vt ptȝ ex di/ ctis. ſ. j. li. xvj. ca. l ¶ Fili⁹ ſal. Quia lō go tp̄e habitauit in nemoꝛib⁹ fugiēs a fa/ cie ſaul: vt patȝ ex p̄dictis. ſ. j. li. ca. xxiij. m ¶ Polymitari⁹. q: deſcēdit de gene re beçeleel q̄ fuit p̄ncipaľ ī op̄e polymita/ rio tabnacľi: vt hr̄ Exo. xxxj. n ¶ Beth/ leemites. Quia ibi fuit natus: vt ptȝ ex dictis. ſ. li. j. ca. xvj. o ¶ Goliath ge. D tū q̊ pugnauit dauid ad ſingulare certa mē: ꝛ ex h̄ pȝ qđ dictū ē. ſ. ꝙ iſtud bellū oꝛ dine tp̄is fuit p̄mū: q: añ bellū illđ nō fu it dđ in aliq̄ bello: īmo domi remanſerat alijs fratrib⁹ ſuis ad bellū poſt ſaul eūti/ bus tāq̄ꝫ nimis iuuenis. p ¶ Quartū bel. ꝛc̄. In q̊ fuit vir excelſus. i. magnitu dine excedēs cōmunē ſtaturam hoīm. q ¶ Qui ſenos in ꝛc̄. Hoc poniť ad oñdēdū ꝙ ſicut erat exceſſiue magnitudi nis: ita etiā erat terribiľ in alijs. r ¶ Et blaſ. iſrľ. i. vitupauit ꝓuocādo eos ad p̄ liū: ſic de golia dꝛ. ſ. j. li. xvij. ca.

✻ indiſcretione. a ¶ Poſt hec factū eſt aūt rurſum p̄eliū philiſtinoꝝ. Moraliter Hic deſcribunť q̄ttuoꝛ bella dauid ꝛ ſer uoꝝ ei⁹ ꝯ aduerſarios: p q̄ ſignificanť q̄t tuoꝛ bella xp̄ianoꝛuȝ ꝯ infideles ꝛ iniq̄s. Primū fuit ꝯtra p̄ncipes iudeoꝝ. Scđȝ ꝯtra īperatoꝛes romanoꝝ. Tertiū cōtra ꝯſutias hereticoꝝ in q̄b⁹ habuerūt victo riā p patiētiā: ſapiētiā ꝛ opationē miracu loꝝ. Quartū bellū erit ꝯtra antixp̄ȝ de q̄ victoꝛia habebiť p ieſum xp̄m. Naȝ ip̄m interficiet ſp̄ū oꝛis ſui ꝛ deſtruet illuſtra tione aduentus ſui: vt dicitur. ij. Theſſa lo. ij. ¶ Ca. XXII

Ocut⁹ eſt aūt da. ꝛc̄. Poſt liberatiōeȝ dauid a pi culis. Hic ꝯñr poniť cāticū g̃rarūactiōis. ꝛ p̄mo po/ niť g̃rarūactio ꝓ p̄teritis. ſcđo vaticinatio de futur' Diuiſio ✻ ca. xxiij.

Moraliter. s ¶ Locutus eſt aūt dauid dño verba Moraliter car. hui⁹. Dauid figura xp̄i fuit. ꝓpter qđ xp̄s dauid noīať Oſee. iij. vbi diciť: Et querēt dñm deū ſuū ꝛ dauid regē ſuū. Et trāſlatio chaldaica ſic habet: Et obediēt dauid meſſie ſuo. Propter qđ iſte pſ. exponiť myſtice de chꝛiſto hoīe qui libe/ ratus fuit ab aduerſarijs ſuis in ſua reſurrectiōe. ꝓpter quod tunc dixit Matth. vlti. d. Data eſt mihi omnis poteſtas in ce lo ꝛ in terra. igitur in eius perſona dicitur:

✻ Dñs pe

E G Secũdo loquit̃ eccl'ia que ante aduentũ dñi innumeras ptu-
lit calamitates. Poſteaq̧ miſert⁹ deus medicinã ſancte icar-
nationis indulſit: ⁊ baptiſmatis bñficio xp̄ianũ pplm de or-
bis vniuerſitate collegit/ibi: Deus q̃ accinxit me v̄tute. Ter
tio mire miſericordie vox ſaluatoris illabit̃: vbi pulcherrimis
alluſionib⁹ virtus ei⁹ deſcribit̃/ibi: Vi
uit dñs: ⁊ bñdictus deus meus. Quar
to iterum eccleſie catholice dicta profe-
runtur: et cum magna exultatione diui
nitatis conceſſa munera laudantur.

¶ anticipatio.
a v̄ba carmis hui⁹/ i die q̃ libe-
rauit eũ dñs de manu oim in
b imicox ſuox ⁊ de manu ſaul.
c d Et ait dñſ petra mea/ ⁊ robur
meũ: ⁊ ſaluator me⁹. De⁹ dñſ †
fortis meus: ⁊ ſperabo in eũ.
e f † Scutũ meũ ⁊ cornu ſalutis
g mee: eleuator me⁹: et refugiũ
meũ: ſaluator me⁹: de iniq̄ta- †
h te liberabis me. Laudabilem
i iuocabo dñm: et ab inimicis
k meis ſaluus ero. Quia circũ
dederũt me cõtritiões mortl:
l torrẽtes belial terruerũt me.
m Funes iferi circũdedert̃ me:
n p̄uenerũt me laquei mortis.
o In tribulatiõe mea iuocabo
dñ: ⁊ ad deũ meũ clamabo.
a ¶ templũ dei filius dei.
p Et exaudiet de tẽplõ ſancto
ſuo vocem meã: ⁊ clamor me
q us veniet ad aures ei⁹. Com-
¶ peccatores.
mota eſt et contremuit terra:
¶ ſpes. ¶ ſuperborũ.
et fundamẽta montiũ cõcuſ- †
ſa ſunt et conquaſſata: quo-
a ¶ recognouerũt iram dei.
niã irat⁹ eſt eis dñs. Aſcẽdet r
a ¶ compunctio penitentiũ.
fumus de naribus eius: ⁊ ig- s
a ¶ corda hoim inflãmata a ſpũſctõ.
nis de ore eius volauit: car-
bones ſuccẽſi ſunt ab eo: Et
a ¶ apl'os aduẽtus ſui nuncios miſit.
b ¶ formã ſerui ſuſcepit.
inclinauit cęlos ⁊ deſcẽndit: t
et caligo ſub pedibus eius. v
a ¶ plenitudinẽ ſciẽtie.
Et aſcẽdit ſup cherubin ⁊ vo x
a ¶ ſcientiã ſanctox.
lauit: ⁊ lapſus eſt ſup pẽnas

Nico. de ly. G Ceruis.

✱ ca. xxiij. Circa p̄mũ p̄mittit̃ q̃dã pre
fatio. ſcd̃o ſubdit̃ grãrũactio/ibi: Dñs
petra mea. Circa primũ dicit̃: Locut⁹
eſt aũt dauid do. ver. car. hu. ſ. qd̃
Pſ. 17. a ſequit̃ poſtea. Et d̃r carmẽ: q: pſalmus
iſte in hebreo cõpoſitus eſt metrice: ⁊ p
modũ laudis diuine. a ¶ In die q̃ li
be. eũ dñs ⁊c̃. Ex quo pꝫ ꝙ iſte pſal-
mus fuit factus a dauid poſt oẽs pſecu
tiones ei⁹ ⁊ ſedatis aduerſarijs ipo exi
ſtente inq̃ete ꝯtẽplatiõis. b ¶ Et de
manu ſaul. iſta pſecutio ſpecialiter ex
primit̃: q: fuit diuturnior alijs ⁊ pericu
Diuiſio loſior. c ¶ Dñs petra me. Hic ꝯñr
ponit̃ canticũ ꝓ grãrũactione: vbi pri-
mo ponit̃ cantici narratio. ⁊ ſcd̃o inten
ta ꝯcluſio/ibi: Viuit dñs. Canticũ aũt
iſtud factũ fuit a dauid ꝓ ſua liberatio-
ne a periculis multis: vt pꝫ ex dictis: ⁊
ideo p̄mo exp̄mit̃ dei ipm liberãtis effi-
cacia. ſcd̃o ſue liberatiõis materia/ibi:
Saluator me⁹. tertio mod⁹ ſiue forma/
Diuiſio ibi: Miſit de excelſo. Circa p̄mũ dicit̃:
Dñs petra mea. i. fundamẽtũ me ſta
biliens contra multiplices impulſus.
d ¶ Et robur meũ. me fortificãs con
F tra hoſtiles iſult⁹. e ¶ Scutũ meũ.
muniẽs me ꝯtra hoſtiũ ictus. f ¶ Et
cornu ſa. mee. repellẽs ⁊ deijciẽs ad-
uerſariorũ incurſus. g ¶ Saluator
me⁹. Hic ꝯñr exp̄mit̃ materia huius li
birationis: videlꝫ multa mala ⁊ pericu
la de q̃bus liberat⁹ fuit virtute diuina.
Circa qd̃ p̄mo deſcribit̃ ſua liberatio.
ſcd̃o ſubdit̃ liberatio ppl'i de egypto q̃
ſi ꝓ exemplo/ibi: Cõmota eſt. Circa ea
q̃ ſunt dicẽda in hoc cantico: cõſideran
dum ꝙ factũ fuit metrice: vt dictũ eſt: ⁊
ideo rõne metri hic ponunt̃ aliq̃ modi
loquẽdi qui nõ ponunt̃ cõiter in orõne
ꝓſaica: q: frequẽter accipit p̄teritũ pro
p̄ſenti vl' futuro ⁊ ecõuerſo: ⁊ aliq̃n de
figuratiua locutione tranſit ad planã ⁊
ecõuerſo. Dicit igit̃: Saluator me⁹ de
iniq̃tate liberabis me. i. liberaſti. Et no
tat̃ hic iniq̃tas dauid in facto berſabee
de qua fuit liberat⁹ q̄ꝫtum ad culpã per
verã cõtritionẽ ⁊ cõfeſſionẽ: ⁊ q̄ꝫtuꝫ ad
penã p diuinã vltionẽ: vt paꝫ ex ſupra
dictis. h ¶ Laudabilẽ inuo. dñm.
. i. dignũ omi laude. i ¶ Et ab ini. me. ſal. ero. ſ. ab inimi-
cis inuiſibilib⁹ qui ſunt maligni ſpũs ſicut iam liberatus ſum
ab inimicis viſibilib⁹. k ¶ Quia circũde. me ⁊c̃. poſt ma-
la ſpũalia a q̃b⁹ liberat⁹ fuit: enarrat corpalia ex pſecutiõe ſau
lis: in hoc qd̃ d̃r: Circũdederũt me: q: ſaul ⁊ viri eius cin-
gebãt dauid in modũ corone: ita ꝙ dauid deſperabat ſe poſſe
euadere: vt habet̃. s̃. li. j. xxiij. ca. l ¶ Torrẽtes be. i. impe-
tus pſecutionis ſaul. q̃ erat abſq̧ iugo diſcipline ⁊ legis diui-
ne. m ¶ Funes infer. In hebreo habet̃: Societates infer
ni. i. demones incitãtes ſaulẽ ad me pſequẽdũ. n ¶ Preue
nerũt me la. mor. ſcꝫ Ziphei: ⁊ alij inſidiatores q̃ q̃rebant
tẽpus ⁊ locũ quomõ dauid caperet̃: vt habet̃. s̃. j. lib. xxiij. ca.
o ¶ In tribula. mea inuo. dñm. i. inuocaui. p ¶ Et ex
audiet de tẽ. i. de celo qd̃ eſt templũ gl'ie ſue. q ¶ Cõmo-
ta eſt. Hic inducit exemplũ de liberatiõe ppl'i iſrl' de egypto:
vt dicit Ra. Sa. q: modus fuit hebreox in liberatiõibus pti
cularibus facere mentionẽ de liberatiõe egyptiaca q̃ fuit ge- G
neralis toti ppl'o: vt pꝫ in plurib⁹ locis ſacre ſcripture. Dicit
igit̃: Cõmota eſt ⁊ cõtre. ter. q: ꝓpt̃ plagas inflictas egy
pto a dño oẽs habitãtes terrã egypti fuerũt cõmoti ⁊ cõterri
ti: vt habet̃ in Exo. ſ. o. Et etiã ad litterã iter plagas illas egy-
pti fuerũt facte coruſcationes et tonitrua
horribilia: vt habet̃ Exo. viij. ita ꝙ vide-
bat̃ tremere tota terra: ⁊ mõtiũ fundamẽ
ta cõmoueri. r ¶ Aſcendit fu. de na.
ei⁹. loquit̃ de deo more hoĩs irati de cui⁹
narib⁹ exit fum⁹: q: ira eſt accẽſio ſangui-
nis circa cor. ⁊ inde aſcẽdũt ſpiritus ad ſu
periora: ⁊ id̃ ira maxime apparet in facie:
vt in oculis ⁊ naribus. Sciendũ tñ ꝙ ira
⁊ alie paſſiões in deo nõ habẽt locũ: niſi
ſ̃m quendã modũ. Dicit̃ enĩ deus iraſci
q̃n punit pctõres: q: ad modũ hoĩs irati
ſe habet. s ¶ Et ignis de ore ei⁹ vo.
q: ignis grãdo mixta pariter ferebant̃ ad
punitionẽ egyptiox: vt habet̃ Exo. ix. e.
Et dicit̃ hic ꝓceſſiſſe de ore dei: q: de vo-
lũtate ⁊ p̄cepto eius fiebat talis punitio.
t ¶ Et inclinauit ce. ⁊ deſcẽ. nõ p loci
mutationẽ ſed p effect⁹ exhibitionẽ. ſcꝫ ad
punitionẽ egyptiox ⁊ liberationẽ hebre-
orũ. v ¶ Et caligo ſub pe. ei⁹: q: fe-
cit tenebras palpabiles tribus dieb⁹. in
egypto: vt h̃r Exo. x. x ¶ Et aſcẽdit ⁊c̃
Per h̃ deſignat̃ velocitas diuini ſubſidij
ad liberationẽ ppl'i de egypto: q: oẽs fili
os iſrl' eadẽ die ſimul eduxit. cũ tñ eſſent
in numero maximo: vt habet̃ Exodi. xij.
✱ Poſuit tene.
✱ c ¶ Dñs petra mea. i. fundamen- Mor.
tũ meũ. nã humana xp̄i natura in diuino
ſuppoſito ſuſtẽtabat̃. d ¶ Et ro. meũ.
Nam opa miraculoſa fecit v̄tute diuina.
† ¶ Et ſal. me⁹ deus me⁹ ⁊c̃. Hec ver
ba ſunt xp̄i ſ̃m ꝙ hõ. ſic enĩ minor eſt pa- b
tre: ⁊ ſ̃m hoc d̃r pater ⁊ ſaluator ei⁹ ⁊ de-
us eius. ⁊ hoc mõ exponat̃ in ſequẽtibus
in q̃b⁹ eſt talis loquẽdi modus. † ¶ De
iniq̄tate libe. me. i. de manib⁹ iudeorũ
q̃ dicunt̃ hic iniq̄tas ĩ abſtracto. ꝓpt̃ excel
ſuꝫ malignitat' eox. m ¶ Circũde. me
⁊c̃. i. anguſtia mee paſſiõis l ¶ Torrẽ-
tes be. i. impetus tribulatiõis a diabolo
excitati. l ¶ Terruerũt me. Sic dicit̃
Mar. xiiij. c. Cepit Jeſus pauere ⁊ tede
re. ⁊ hoc fuit ad declarandũ in eo verita-
tẽ humane nature. m ¶ Funes infer.
circũ. me ⁊c̃. Et loquit̃ de funib⁹ q̃bus
fuit ligatus p ꝓcurationẽ demonis q̃ vo-
cat̃ hic infern⁹. o ¶ In tribula. inuo.
do. Nã in anguſtia crucis orauit patrẽ/
dicẽs: Pater in man⁹ tuas cõmẽdo ſpm̃
meũ Luc. xxiij. f. p ¶ Et exaudiet de
tẽ. ſan. ſuo vo. meã. Sicut dicit Heb.
v. c. Qui in dieb⁹ carnis ſue p̄ces ſuppli
cationeſq̧ ad eũ qui poſſit illũ ſaluũ face-
re a morte cũ clamore valido ⁊ lachrymis
offerens exauditus eſt pro ſua reuerẽtia.
q ¶ Cõmota eſt ⁊ ꝯtre. ter. ſcꝫ in paſſiõe. Matth. xxvij. f.
Mota eſt terra ⁊ petre ſciſſe ſunt. † ¶ Fundamẽta mõ.
cõcuſſa ſunt ⁊ cõquaſ. q̃m irat⁹ eſt eis dñs. De⁹ enĩ in
vindictã mortis xp̄i hominis venire fecit exercitũ romanorũ
cõtra principes iudeox: qui dicunt̃ hic montes ꝓpter ſtatus
eminentiã ⁊ eorũ corda que dicunt̃ hic fundamẽta. concuſſa
fuerunt timore in romanorũ aduentu: ⁊ cõquaſſata in templi
populi ⁊ ciuitatis interitu. r ¶ Aſcẽdit fumus de nari.
eius. ſcꝫ dei de quo loquit̃ ad modũ hominis irati de cui⁹ na
ribus exit fumus. s ¶ Et ignis de ore ei⁹. Nã romani ex
inſtinctu dei tẽplũ ⁊ ciuitatẽ incenderũt. t ¶ Et inclinauit
ce. ⁊ deſcẽ. Per effectũ iuſticie ſue quẽ oñdit. v ¶ Et cali
go ſub pedi. eius. Nã iudei remanentes erroris caligine
ſunt inuoluti. x ¶ Aſcendit ſup cherubin. i. ſuper apl'os
quos repleuit ſciẽtia: ꝓpter qd̃ cherubin noiant̃. † ¶ Et la
pſus es ſup pen. ven. Naꝫ xp̄s in celũ aſcẽdit velocius q̄ꝫ
✱ moueat vent⁹.

a ¶ Poſuit tene. in cir. ſuo. hoc intelligit de nube exiſtē/ te inter filios iſrl' ⁊ exercitū egyptiorū ſup mare rubrū q̄ erat obſcuriſſima ⁊ denſiſſima ex pte egyptioꝝ: ita ꝙ nō poterant accedere ad filios iſrael: vt habet Exo. xiiij. b ¶ Cribrans aquas de nu. celo. q̄ ex denſitate illius nubis fluebāt plu/ uie groſſe ad malus impedimētū egyptioꝝ: verūtñ q̄ illa nubes il luminabat noctē ex pte filioꝝ iſrl' vt ibidē dr. iō ſubdit: c ¶ Pre fulgore in cōſpe. ei⁹ nu. et q̄ ex nube illa generata fuerūt ful/ gura et tonitrua qb⁹ rote curruū ferebant in pfundū: ſicut dictuꝫ fuit ibidē. iō ſubdit: Succēſi ſunt carbones ignis ⁊c̄. d ¶ Miſit ſagit. et diſſi. eos. i. fulgura et coruſcationes qb⁹ territi dixerūt: fugiam⁹ iſraelē. dn̄s enī pugnat p eis cōtra nos: q̄ tñ ſicut ibidē dicit: fugiētib⁹ egyptijs occurre rūt aque. iō ſubdit: e ¶ Et ap/ paruerunt effu. ma. egyptios ſubmergētes. f ¶ Et reuelata ſūt fun. or. q̄ ſupficies terre q̄ erat in pfundo maris fuit diſco/ operta: ita ꝙ filij iſrl' tranſierūt p mediū maris: vt hr̄ Exo. xiiij. Di cit aūt terra q̄ eſt ſub aq̄s maris fundamētū orbis ad ſilitudinem fundamēti dom⁹ qd̄ eſt pars infe rior. Similit terra q̄ eſt in pfun/ do maris habet ſup ſe elementū aque ⁊ poſtea aeris: ⁊ pn̄ter ali/ as ptes orbis. Cōſequēter oſten/ dit a quo talis punitio egyptioꝝ facta ſit/ cuꝫ dr: Ab increpatione dn̄i ⁊c̄. g ¶ Miſit de excel. Hic deſcribit forma ſiue mod⁹ li beratiōis ipius dd: q̄ mod⁹ fact⁹ eſt v̄tute diuina. ⁊ pmo deſcribit mod⁹ ſue liberatiōis p modū eua ſiōis de manu aduerſariorū. ſcd̄o p modū inſecutōis ⁊ deſtructiōis eoꝝ/ ibi: In te enī currā accinct⁹. Prima in duas. in partē pncipa lē ⁊ incidentalē. ſcd̄a ibi: Cū ſctō. Circa pmū dicit: h ¶ Libera/ uit me. ſ. deus ſua gr̄a ⁊ virtute. i ¶ Ab inimico meo po. i. ſau le. k ¶ Et ab his q̄ ode. me. i. abſalon ⁊ ſuis ſeq̄cib⁹. l ¶ Qm̄ robu. me erāt. ⁊ ī hoc ꝯfitet dd ſe liberatū v̄tute diuina: nō ſua. m ¶ Preuenit me in die af. mee. q̄ cū deſperaret ſe nō poſſe euadere a facie ſaul: vt habet. ſ. .i. li. ca. xxiij. venit nūcius ad ſaul di. Feſtina ⁊ veni: qm̄ philiſtijm infuderūt ſe ſup terrā: qd̄ factum fuit ordinatiōe diuina: vt ſaul o/ mitteret pſequi dauid. n ¶ Et eduxit me in lati. q̄ dauid q̄ a ſaul ⁊ viris eius erat circun dat⁹ in modū corone vt ibidē dicit: recedēte ſaule liber potuit ire quo voluit. o ¶ Retribuet mi. do. ⁊c̄. Ex hoc enim ꝙ ſauli pepcit: cū tñ poſſet eū occidere: vt habet. ſ. li. i. ca. xxiiij. ⁊. xxvi. ⁊ q̄ abſalon ſe pſequētē ſaluare voluit ne in pctō mor tali moreret: put dictū fuit. ſ. ca. xviij. Ex miſcd̄ia fuit diſpoſi tus ad h̄ ꝙ de⁹ eſſet ſibi miſericors ⁊ ppiti⁹ in dando ſibi gra tiā in p̄ſenti ⁊ gloriā in futuro: ſm illud Matth. v. a. Beati miſericordes qm̄ ipi miſe. ꝯſequent. p ¶ Oia eni iudi. ei⁹ in cōſpe. meo. vt caueā ab eoꝝ trāſgreſſiōe. q ¶ Et ero pfe. co. eo. q̄ in ꝯiunctiōe ad deū per charitatē cōſiſtit eſſen tialiter pfectio vite. r ¶ Et cuſtodiā me ab iniq̄. mea. ca uendo diligēter de cetero a recidiuo. s ¶ Cū ſancto. Hec eſt pars incidētalis: q̄ dauid locut⁹ fuerat de ſua liberatione ppter ſuā innocētiā: iō hic incidētaliter oſtēdit dei miſcd̄iam ⁊ benignitatē generalr erga bonos: dicēs ipſi deo: Cū ſan/ cto ſctūs eris: q̄ ſanct⁹ te ſanctū cōfitebit a quo ſua ſancti/ tas deriuat.

a venti. Poſuit tenebras in circūitu ſuo
b latibulū: cribrās aquas de nubibus ce
c lorū. Pre fulgore in cōſpectu eius nu
bes: ſuccēſi ſunt carbones ignis. Tona †
(a ¶ apoſtolis.)
bit de celō dn̄s: et excelſus dabit vocē
(a ¶ euangeliſtas.)
d ſuam. Miſit ſagittās ſuas ⁊ diſſipauit
(¶ miracula.)
e eos/ fulgura ⁊ cōſumpſit eos. Et appa/
(a ¶ manifeſtata fides eccleſie.)
f ruerūt effuſiones maris/ et reuelata ſūt
fundamēta orbis/ ab increpatione dn̄i/
(¶ filium ſuum.)
g ab inſpiratōe ſpūs furoris eius. Miſit
(¶ vel celo. ¶ eccleſiā.)
de excelſo ⁊ aſſumpſit me/ ⁊ extraxit me
(¶ diabolo.)
h i de aquis multis. Liberauit me ab ini/
k mico meo potētiſſimo: ⁊ ab his qui ode
l rant me: quoniā robuſtiores me erant.
m Preuenit me in die afflictionis mee: ⁊
n factus eſt dn̄s firmamētū meū. Et edu
(¶ charitatē.)
xit me in latitudinē: liberauit me q̄ cō/
o placui ei. Retribuet mihi dn̄s ſm iuſti
ciā meā/ ⁊ ſm mundiciā manuū mearū
reddet mihi. Quia cuſtodiui vias dn̄i:
p ⁊ nō impie egi a deo meo. Omia eni iu
dicia eius in conſpectu meo: et p̄cepta
q eius nō amoui a me. Et ero pfectus co
r rā eo/ et cuſtodiā me ab iniq̄tate mea.
Et reſtituet mihi dn̄s ſm iuſticiā meā:
⁊ ſm mundiciā manuū mearū in cōſpe
s ctu oculorū ſuoꝝ. † Cum ſācto ſanctus
(¶ o deus.)
eris: ⁊ cū robuſto pfectus. Et cū electo t v x
(a ¶ q̄ ei nō faues: puerſus videris.)
elect⁹ eris: ⁊ cū puerſo puerteris. Et pplm y z a
(¶ vel humilē.)
paupē ſaluū facies oculiſq; tuis excel/ b
ſos hūiliab. Quia tu lucerna mea dn̄e c

tas deriuat. t ¶ Et cū robuſto. ad tolerandū aduerſa pa/ tiēter. v ¶ Perfectus. ſ. eris dādo ſibi gratiā tolerādi ad uerſa: nō ſolū patiēter: ſꝫ etiā ſuſcipiēdi gaudēter ſicut marty res gaudebāt in paſſionib⁹: qd̄ eſt maxime pfectionis in virtu te fortitudinis. x ¶ Et cū electo. ad vitā beatā ex tua libe/ ralitate. y ¶ Elect⁹ eris. q̄ eliget te oib⁹ alijs cōtēptis. z ¶ Et cū puer. puer. reddendo ei penā ſm puerſitatē ſuā: iuſte tñ ex pte tua. Vl' alit: Cū puer. puer. ſ. ſm iu/ diciū ſuū erroneū: q̄ hoīes puerſi cū ab eo puniūt iuſte: dicūt deū cū eis puerſe agere. a ¶ Et pplm pau. i. abiectū ⁊ hūilē. b ¶ Sal uū fa. ⁊c̄. q̄ ſm qd̄ dr Jaco. iiij. b De⁹ ſupbis reſiſtit: humilib⁹ autē dat gr̄am. c ¶ Quia tu lu. me. do. qd̄ pōt intelligi duplr. Lucer/ na enī eſt lumē in teſta: ⁊ iō lumen naturale intellect⁹ hūani poſitū in corpe terreo bn̄ dr lucerna dn̄i: q̄ lumē naturale rōniſ ē q̄dā impſſio diuini lūinis: ſm illd̄ pſ. iiij. b. Si gnatū eſt ſup nos lu. ⁊c̄. Itē deus p̄ſens homini p gr̄am ſuam dicit ei⁹ lucerna: q̄ oīs creatura ad deū cōparata tenebra eſt. ideo ſubdit: Et tu dn̄e moueat vent⁹.

Moraliter

a ¶ Poſuit tene. ⁊c̄. Nā ipō aſcēdēte nubes ſuſcepit eū ab oculis eoꝝ. Act. i. b. b ¶ Cribrāſ aq̄s ⁊c̄. i. aq̄s ſapiē salutares p p̄dicationē aploꝝ: q̄ di cunt nubes. Eſa. lx. b. Qui ſūt iſti q̄ vt nubes volāt. Ipſi v̄o p⁹ aſcē/ ſionē xp̄i ad p̄dicādū p orbē fuerūt diſpſi. c ¶ Pre fulgore ei⁹ ⁊c̄. ignis. Nā ad p̄dicationē aplorū fulgore miraculoꝝ ꝯfirmatā genti les q̄ erāt q̄ſi carbōes extincti p in fidelitatē: ſuccēſi ſūt ad amorē xp̄i p fidē charitate formatā. † ¶ To nabit de ce. do. Per aplos ali/ oſq; diſciplos p̄dicātes. d ¶ Mi ſit ſa. ſu. i. ſacras ſcp̄turas p p̄di/ catores ⁊ doctores. d ¶ Et diſſi pa. e. ſ. ꝯdicētes euāgelice v̄itati. e ¶ Fulgura. i. miraculoꝝ ſigna. e ¶ Et cōſum. e. Nā p euidētia miracula ipugnatoreſ euāgelij fue rūt ꝯfuſi. e ¶ Et appa. ef. i. mul titudīes credētiū. Eſa. lx. a. Mira bit ⁊ dilata. cor tuū qn̄ ꝯūſa fuerit ad te multitudo maris: fortitudo gē tiū venerit tibi. f ¶ Et reue. ⁊c̄. i. regna q̄ttuor orbis pncipalia. ſ. ba byloniorꝝ/ pſaꝝ/ grecoꝝ/ romāoꝝ q̄ p lapidē abſciſum ſine manibus. i. xp̄m ſūt ꝯtrita: ⁊ impiū xp̄i manet in ſecula ſecloꝝ: vt habet Dan. ij. g ¶ Miſit de ex. ⁊c̄. Loquit hic xp̄s p ſuo corpe myſtico de aq̄s tribulationū p iudeos ⁊ ipe/ ratores romanoꝝ diuinit⁹ liberato. h ¶ Libe. me ⁊c̄. Hoc dr ppter iperiū romanū qd̄ fuit potētiſſimū ⁊ multiplr attēta uit deſtruere corp⁹ xp̄i myſticū. k ¶ Et ab his q̄ ode. me. i. a iudeis. l ¶ Qm̄ ro. me erant. ſ. in pmitiua eccl'ia: vt ptꝫ Act. viij. ⁊. ix. m ¶ Preuenit ⁊c̄. ſ. de⁹ dās ſuis fidelib⁹ vir tutē patiētie. n ¶ Et edu. me in la. fidē xp̄i diffundendo p orbē. o ¶ Retri. mi. do. ⁊c̄. Hic exp̄mit eccl'ie meritū ⁊ ſe/ quēs p̄miū q̄tū ad illos q̄ numero ⁊ merito ſunt de corpe xp̄i myſtico. ⁊ iſti ſūt q̄ cauēt ab īmūdicia pctōꝝ ⁊ ſtudēt adimple/ tionē mādatoꝝ diuioꝝ. ⁊ p h̄ ptꝫ ſnīa vſq; ibi: s ¶ Cū ſctō. i. xp̄o. s ¶ Sctūs e. ꝯformādo te ei q̄tū ad p̄cepta. t ¶ Et cū ro. i. xp̄o: cui⁹ virt⁹ eſt īfinita. v ¶ Perfect⁹. ꝯformādo te ei q̄tū ad euāgelica ꝯſilia. x ¶ Et cū ele. i. xp̄o. y ¶ Ele ct⁹ e. Trāſlat⁹ ad gl'iaꝫ electoꝝ. z ¶ Et cū puer. i. diabolo q̄ totalr auerſus ē a deo. z ¶ Peruerteris. ſpōn ſeq̄ndo. c ¶ Tu lu. m. do. Nā i vita ꝯtēplatiua de⁹ ē lucerna eccl'ie.

q v * Currā accinct⁹

a ¶ Ceruis. Cerui ſpũales viri ꝓpter alacritatẽ: vepres.i. implicamẽta ſeculi traſilientes.

Nico.de lyra

a ¶ Et tu dñe illu.tene.meas. Põt etiã dici ꝙ tenebre hic vocanẽ opa meritoria ꝑ peccatũ mortale ſupueniẽs extincta. q̃ viuificanẽ ⁊ illuminanẽ recuperata gr̃a. b ¶ In te eni. Hic ponitur liberatio dauid ꝑ modũ inſecutionis ⁊ deſtructionis aduerſariorũ ſuoꝝ/cũ dr: In te.i.in tua ꝟtute. c ¶ Currã accinctꝰ.i.ad preliũ expeditus. d ¶ In deo meo trã.murũ. Capiẽdo aduerſarios intra ſuũ fortalitiũ. e ¶ Deꝰ im.via eiuſ. Via iſta eſt lex diuina in q̃ nõ eſt aliqua ĩmũdicia ꝯceſſa tanq̃ licita: lʒ aliqua mala fuerint permiſſa ꝓpter maiora mala euitãda: ſicut libellꝰ repudij ꝑmiſſus fuit in le.ve. ⁊ vſura cũ extraneis: ne vxores occiderẽt ⁊ ne frẽs ſuos vſuris grauarent: ꝓut dictũ fuit plenius Deu.xxij. ⁊.xxiij. f ¶ Eloquiũ dñi igne examinatũ.i.puruʒ et mũdũ: ſicut metallũ in fornace ꝓbatũ. g ¶ Scutũ eſt oim ⁊c̃.ſ. ipſe deus. h ¶ Quis deus ⁊c̃. q.d. nullus: q: alij ſũt dij participatiue: ſcʒ hoĩes ſcti: ꝭm illud Pſ.lxxxi.b. Ego dixi: dij eſtis. vel dij falſi: ſicut idola gentiũ. i ¶ Deus q̇ ac.me fortitudine. Corꝑali ꝯtra hoſtes viſibiles ⁊ ſpũali ꝯtra inuiſibiles. k ¶ Et cõpla.ꝑfectã viã meã. Auferendo offendicula corꝑalia et ſpũalia. l ¶ Coequans pedes me.⁊c̃. Dãdo mihi agilitatẽ ad inſequendũ hoſtes meos fugiẽtes: ⁊ eſt locutio hypꝑbolica: q: nõ habuit tantã velocitatẽ currendi ſicut ceruus. ſicut dicitur: talis mulier eſt albior niue. ad deſignãdũ excellentiã ſue albedinis / q̃uis nõ ſit ita alba ſicut nix. m ¶ Et ſuꝑ excel.mea ſtatuẽs me.i. ſtabiliens in regia dignitate. n ¶ Docẽs manus meas ad p̃. Quia artẽ p̃liãdi me docuit. o ¶ Et cõpones q̃ſi arcũ ereũ ⁊c̃.i.fortitudinem ad hoc cõuenientẽ mihi dedit. In hebreo habetur. Et ꝯcuſſus arcꝰ ereus brachio meo: q: arcũ ereũ faciliter tendebat: vt di. Ra.Sa. p ¶ Dediſti mihi clypeũ ⁊c̃.q.d.fortitudo mea parũ eſſet niſi adeſſet ꝓtectio tua. q ¶ Et mã.mea ⁊c̃. Eſt enĩ diſpoſitio ad hoc ꝙ hõ multiplicetur in bonis tꝑalibꝰ et ſpũalibꝰ: ꝭm illud Mat.v.a. Btĩ mites qm̃ ipĩ poſſidebũt terrã. In heb.habetur: Et manſuetudo tua multiplicauit me: ⁊ eſt ſenſus: ex benignitate tua ꝓuenit mihi multiplicatio in bonis tꝑalibus ⁊ ſpũalibꝰ ⁊ ꝓle ⁊ nõ ex merito meo. r ¶ Dilataſti ⁊c̃. In hebreo habetur: Paſſus meos: qñ enim pedes ſunt cõiuncti adinuicẽ: tũc homo eſt diſpoſitus ad cadendũ: ſed qñ ſunt ꝯueniẽter elongati/tũc ſtat firmius. Per hãc igitur ſimilitudinẽ intelligitur ꝙ firmitas in ſtatu regio inerat ipſi dauid a deo. Cetera patẽt ex dictis vſq; ibi: s ¶ Inimicos meos de.mihi dorſum.i.vertentes dorſum corã me fugiendo. t ¶ Clamabũt. Ad idola. v ¶ Et nõ erit q̇ ſal. Quia in eis nulla virtꝰ eſt ſaluãdi. Vel aliter. Clamabũt.inuocando auxiliũ hũanũ. ⁊ nõ erat q̇ audeat iuuare. x ¶ Ad dñm. Cõuertẽt ſe humano auxilio deficiẽte. y ¶ Et nõ exau.eos. Quia talis clamor ꝓcedit ex ſeruili timore. z ¶ Saluabis me.i.ſaluaſti. a ¶ A cõtradictionibꝰ ppl'i mei.i. in rebellione ppl'i mei ꝯtra me excitata ꝑ ſeba filiũ bochri: vt dictũ eſt.ſ.xx.ca. b ¶ Cuſtodies me in ca. gẽ.i. in ſtatu regni. c ¶ Ppl's quẽ ignoro ⁊c̃. Quia philiſtei: ammonite ⁊ moabite ⁊ idumei ſeruiebãt ei ſub tributo: vt patʒ ex p̃dictis ca. viij. ⁊.xij. qui tamẽ erãt gentiles ⁊ idolatre: ⁊ ſic erant ignoti ipĩ dauid noticia approbationis. d ¶ Filij alieni re.mihi.i.illi qui deberẽt eſſe filij mei. per maliciã ſuã alienati reſtiterũt mihi: vt patuit.ſ. in rebellione abſalon et alioꝝ exiſtentiũ cũ eo: qui tñ debebãt obedire dauid ſicut patri. e ¶ Auditu au.obe.mihi.i. ſimulatorie ⁊ non vere: q: abſalon ⁊ ſui ſeq̃ces q̇ ſimulabãt ſe dauid obedientes: de facto fuerũt rebelles. f ¶ Filij alieni de. Quia debellati fuerunt: ⁊ mortuo abſalon fugerũt: vt dictũ eſt.ſ. xviij. g ¶ Et cõtra.in angu.ſuis. In hebreo habetur: In clauſuris ſuis: q: ſeba cũ fautoribꝰ ſuis pre timore recluſit ſe in abela: vbi fuit decapitatꝰ: vt dictũ eſt.ſ.xx. h ¶ Viuit dñs. Hic ponitur huiꝰ cantici intẽta concluſio: videlicet diuini noĩs magnificatio ꝓ p̃dictis bñficijs. et hoc eſt quod dicitur: Viuit dñs. q: eſt ipa vita ꝑ eſſentiã. ⁊ oĩa viuũt in eo. ꝭm qd̃ dr Joh.j.a. Qd̃ factuʒ eſt (.ſ. oĩs creatura) in ipõ vita erat: q: creatura anteq̃ creetur nõ eſt niſi ipſa creatrix eſſentia: que eſt idẽ ꝙ intelligere diuinũ ſiue intelligentia diuina. ⁊ q: intelligere eſt ſuprmꝰ gradꝰ vite: vt habetur.ij.de aĩa. ⁊ deꝰ ſolus vnico actu intelligẽdi ꝑfecte ſe cõꝑhendit ⁊ oĩa: q̇ quidẽ actus eſt ſempiternus. ideo dicit ph̃s.xij. Metaphyſice. Qʒ deꝰ viuit vita nobiliſſima ſempiterna ⁊ optĩa. i ¶ Et bñdictꝰ ex bñficijs. Mihi collatis.

Et exaltabitur

c ¶ Curram accinctus. In actiue vite operibus. d ¶ In deo meo tranſiliã murũ.i.tentatiõis impedimẽtum. f ¶ Eloquiũ dñi igne examinatũ. Quia nõ habet aliq̇d ĩpuritatis vel falſitatis admixtũ. g ¶ Scutũ eſt oim ſperantiũ in ſe. Cõtra inuaſiões poteſtatis maligne. k ¶ Et cõplanauit ꝑfe.viã meã. Oia offẽdicula auferẽdo. l ¶ Coequans pe.meos ceruis. Dans mihi ꝓmptitudinem volũtatiſ ad currẽdũ poſt ipm̃ in bonis. m ¶ Et ſuꝑ excel.ſua ſtatuens me.i.me firmãdo in conſilioꝝ obſeruatione. n ¶ Docẽs manꝰ meas.i.opatiões meas. o ¶ Ad preliũ. Cõtra incentiua viciorum. q ¶ Et manſuetudo mea multiplicauit me.ſ.meritorie ⁊ diſpoſitiue. Nam manſuetudo eſt quedã tractabilitas mentis ad oĩe bonum. r ¶ Dilataſti greſſus meos ſubtus me. Ad ambulandũ ſine caſu in via morũ. † ¶ Perſequar inimicos meos ⁊ cõterã.i. vicia et diabolos. † ¶ Incuruaſti reſiſtẽtes mihi.i.motus ſenſualitatis inclinãdo ſub obediẽtia rationis. Poteſt ⁊ hoc aliter exponi de impugnatoribus eccl'ie qui facti ſunt ei obedientes vt ſaulus ⁊ ꝯſimiles. s ¶ Inimicos meos dediſti mihi dorſum.i.obſtinatos in iudaiſmo qui fugati ſunt ⁊ diſperſi per mũdũ. † ¶ Quaſi lutũ plateaꝝ cõminu.eos. Quia cõtẽptibiles ſunt oĩbus alijs gentibus. z ¶ Saluabis me a contradictionibus ppl'i mei. Quia contra eccleſiã non audẽt modo loqui. c ¶ Populus quem ignoro ſeruiet mihi. Quia gentiles qui a deo videbanẽ ignorati: eo ꝙ erant in idolatria derelicti deuote ſeruiunt in eccleſia chriſti. e ¶ Filij alieni reſiſtent mihi.i.iudei a veritate alieni q̃ſtum potuerunt reſtiterunt eccleſie chriſti. e ¶ Auditu auris obedient mihi. Et non auditu cordis quod dicitur ꝓpter illos qui ficte conuertunẽ de iudaiſmo. ꝓpter quod ſubditur: f ¶ Filij alieni defluxerunt. A via veritatis. g ¶ Et contrahenẽ in anguſtijs ſuis. In gehenne penis. h ¶ Viuit dominꝰ ⁊ benedictus deus. Hec ſunt verba cuiuſlibet membri chriſti vniti per gratiam.

Deus for

---

a ¶ peccatoꝝ qui eſt inter deũ ⁊ hoĩes.

a ¶ chriſtus infideles electus vicia.

a ¶ vñ: donec ponã inimicos tuos ſca.pe.tuorũ.

a ¶ iudeorum.

a ¶ iudei ex patre diabolo nati.

---

† Ps.17.d ⁊ tu dñe illuminabiſ tenebras meas. a b
In te eni currã accinctus: in deo meo c d
tranſiliã mũrũ. Deus imaculata via e
eius: eloquiũ dñi igne examinatũ: ſcu f g
tũ eſt oim ſperantiũ in ſe. Quis eſt de h
us preter dñm/ et quis deꝰ fortis p̃ter
deũ noſtrũ? Deus qui accinxit me for i
titudine: ⁊ cõplanauit perfectã viã me k
am: coequãs pedes meos ceruis: ⁊ ſu l m
ꝑ excelſa mea ſtatuẽs me. † Docẽs ma n
† Ps.17.e. et.143.a nus meas ad preliũ: et cõponẽs quaſi o
arcũ ereũ brachia mea. Dediſti mihi p
clypeũ ſalutis tue: et mãſuetudo mea q
multiplicauit me. Dilataſti greſſus r
meos ſubtuſ me: ⁊ nõ deficiẽt tali mei.
† Perſequar inimicos meos ⁊ ꝯterã: ⁊ †
nõ reuertar donec cõſumã eos. Cõſu
† Ps.17.f. mã eos ⁊ cõfringã vt nõ cõſurgant: ca
dẽt ſub pedibꝰ meis. Accinxiſti me for †
titudine ad p̃liũ: incuruaſti reſiſtentes
mihi ſubtus me. Inimicos meoſ dedi s
ſti mihi dorſum/ odiẽtes me / ⁊ diſꝑdã
eos. Clamabũt ⁊ non erit q̇ ſaluet: ad t v
dñm et nõ exaudiet eos. Delebo eos x y
vt puluerẽ terre: q̃ſi lutũ plateaꝝ cõmi †
nuã eos atq; ꝯfringã. Saluabis me a z a
ꝯtradictionibꝰ ppl'i mei: cuſtodies me b
in caput gentiũ. Ppl's quẽ ignoro ſer c
uiet mihi: filij alieni reſiſtẽt mihi: audi d e
tu auris obediẽt mihi. Filij alieni de f
fluxerũt: ⁊ ꝯtrahenẽ in anguſtijs ſuis. g h
Viuit dominus et benedictus deus

a ¶ Et exaltabitur.nõ in ſe cũ ſit magnitudinis infinite:ſ3 in creaturis ipm laudãtib⁹. b ¶ De⁹ q̃ das vin.mi.⁊c̃. vt p3 ex p̄cedẽtib⁹: ꝓpter qð ↄcludit: c ¶ Propterea ↄfi.ti.do. in pſalmis laudis tue. d ¶ In gentib⁹:q₂ pſalmi facti a dd̃ deriuati ſunt ad gẽtes ↄuerſas ad fidẽ xp̄i in diuerſis ptibus orbis. e ¶ Magnificãs ſa.re.ſui. .i.mei q̃ ſũ cõſtitut⁹ rex ab eo. f ¶ Et faciẽs mi.xp̄o ſuo da.q̃ de manda to dei vnct⁹ fuit a Samuele:vt hr̃.s̃.j. li.xvj.ca. g ¶ Et ſemini ei⁹ vſq3 in ſem.q₂ filij dd̃ regnauerũt vſq3 ad ca ptionẽ babylonicã:⁊ p⁹ reuerſionẽ de babylõe Zorobabel q̃ deſcẽdit de dd̃ habuit ducatũ ſup pplm:⁊ alij ↄñr de tribu dauid vſq3 ad herodẽ alienige nã ſub quo natus eſt xp̄s de ſemĩe dd̃ ſm carnẽ:cui⁹ regnũ ⁊ imperiũ manet in ſc̃la ſc̃loꝝ amẽ:Et iſta fuerũt diffuſi us tractata Geñ.xlix.⁊ Mat.ij.⁊ in q̃ dã q̃ſtione de q̃libet quã de hac mate ria diffuſius diſputaui.

Moraliter ✳ a ¶ De⁹ for.ſa.mee.ad me ꝓte gẽdũ ab ipulſu oĩs ptãtis aduerſarie. b ¶ De⁹ q̃ das vin.mi.ↄtra mũdũ/carnẽ/diabolũ. † ¶ Deieciſti pplos ſub me.i.motus meos iteriores ⁊ ex teriores ſbijciẽs rõni recte. † ¶ Qui educis me ab ini.meis.ſ.mũdo/dia bolo/carne. † ¶ A viro iniq̊ li.me. .ſ.ab antixp̄o q̃ erit iiq̃ſſim⁹. c ¶ Pro pterea cõfi.tibi dñe ⁊c̃.grãs agen do magnifice de beneficijs ſupradictis.

meus:⁊ exaltabitur de⁹ fortis ſalu a tis mee. De⁹ q̃ das vindictas mi b
a ¶ in iudicio cũ reddã malis iuxta merita.
hi:⁊ deieciſti pplos ſub me. Qui †
educis me ab inimicis meis:⁊ a re
a ¶ diabolo.
ſiſtẽtib⁹ mihi eleuas me † a virõ ini †
a ¶ eccleſiã meã.
quo liberabis mẽ. Propterea cõ c
fitebor tibi dñe in gentibus:⁊ no d
mini tuo cãtabo.† Magnificãs e
ſalutes regis ei⁹:⁊ faciẽs miſericor f
¶ ſaluatori. a ¶ electis.
diã xp̄o ſuo dauid et ſemini eius g
vſq3 in ſempiternũ. ¶ Ca.XXIII

a ¶ q₂ hanc laudẽ dauid in articulo mortis domino de uote cantauit.

a Hec autẽ ſunt verba b
nouiſſima q̃ dixit da
uid filius iſai: Dixit vir cui cõſti i k
b tutũ eſt de chriſto dei iacob: egre l m
a ¶ al's pſalmiſta. ¶ ſanctus.
gius pſaltẽs iſrael † Spũs dñi lo n
¶ filius.
cut⁹ eſt p me:⁊ ſmo eius p linguã o
meã. Dixit: De⁹ iſrl' mihi locut⁹ p q
eſt fortis iſrl'. Dominator hoim: r s
c iuſtus dominator in timore dei. t

¶ Glo.ordi.

Hec aũt ſunt ¶ Ca.XXIII verba nouiſſima ⁊c̃. Ra ba. Quia vltimã cõfeſſionis laudẽ ſignificãt:quã ſupato hoſte ⁊ p acta victoria mortis ſc̃ti cãtabũt in eter nũ. b ¶ Egregi⁹ pſal.q₂ luculẽtiſſi me de xp̄o dei:⁊ de incarnatiõe ei⁹ ac redẽptione hũani generis ꝓphetauit. c ¶ In timo.dei.q̃ in timore di dña tionẽ in ſubditis exercet:luc' opa p ſolẽ iuſticie illumĩata ꝓfert:nec ĩ eis aliq̃d obſcuꝝ remanet:ſ3 im bre celeſtis grẽ irrigat⁹ germĩa ꝟtutũ ĩ carne viuẽs fructificat.

¶ Ni.de ly.

☞ Nec eſt q̃cq3
¶ Ca. XXIII

Hec aũt ſunt. Poſita gratiarũactione de p̄teritis. Diuiſio hic ↄñr deſcribitur ꝓphetia dauid de futuris.⁊ primo ponit hmõi vaticiniũ.ſc̃do cathalog⁹ fortiũ/ibi: Hec ſt̃ noĩa. Circa p̄mũ p̄mittitur ꝓphetia dd̃ de p̄miatione bonoꝝ.ſc̃do de punitiõe maloꝝ/ibi: Preuaricatores autẽ. Circa p̄mũ primo oñdit excellentia ꝓphetie dauid ꝟbo.ſc̃do exẽplo/ibi: Sicut lux aurore. Circa p̄mũ ſciendũ q̃ excellẽtia ꝓphetie maxie ac cipitur ex duob⁹.ſ.ex materia reuelata ⁊ ex mõ reuelatiõis. pri mo g̊ oſtendit excellẽtia ꝓphetie dauid ex p̄mo. ſc̃do ex ſc̃do/ibi: Spũs dñi. Circa p̄mũ ſciendũ q̃ q̃to aliq̃d futurũ eſt ex cellẽtius:tãto reuelatio facta de illo ſiue ꝓphetie eſt excellen tior:q₂ cognitio nobilitatẽ ſortit ex obiecto:vt hr̃.j.de anima. Tpe aũt ve.te.illud qð fuit futurũ excellẽtiſſimũ fuit incarna tionis myſteriũ:qð fuit reuelatũ ipſi dd̃ nõ ſolũ q̃tũ ad futu ritionis certitudinẽ:ſ3 etiã q̃tũ ad ei⁹ ꝓgeniẽ:videl3 q̃ Chri ſtus de ſemine ſuo eſſet naſcitur⁹:⁊ p eũ mũdus eẽt ſaluãd⁹: ſicut dauid a pſecutiõibus inimicorũ ſuoꝝ fuerat ꝟtute diuĩa ſaluat⁹.⁊ h̃ eſt qð d₂: h ¶ Hec aũt ſunt ver.no.⁊ iõ p₂e ceteris memoriter retinẽda:ſm q̃ dicit Greg⁹.homel.xix.Id circo dñs tunc diſcipulos increpauit cũ eos corpaliter reliq̃t: vt ꝟba q̃ recedẽs diceret artius in corda audiẽtiũ impreſſa re manerẽt. i ¶ Dixit vir.i.dauid. k ¶ Cui cõſti.eſt.i.fir miter ꝓmiſſum abſq3 retractatiõe. l ¶ De xp̄o dei ia.i.de xp̄o quẽ iacob ſpũſancto inſpiratus p̄dixit venturũ ad ſalutẽ hoim:ſm q̃ dicitur.Geñ.xlix.b. Nõ auferetur ſceptrũ de iuda:⁊ dux de femore ei⁹:donec veniat q̃ mittẽdus eſt:⁊ ipe erit ex pectatio gentiũ tanq3 ſaluator eaꝝ. Ubi notandũ eſt q̃ trãſla Nota tio chaldaica habet:donec veniat meſſias.i.xp̄s grece:et vn ctus latine.q̃ quidẽ ꝓphetia fuit impleta in dño nr̃o ieſu xp̄o vncto p̄ ceteris plenitudine grẽ:vt habetur Ioh.j.b. Uidimus eum quaſi

eum q̃ſi vnigenitũ a patre plenũ grẽ ⁊ veritatis:q₂ natus fu it de ꝟgine tpe herodis regis ſub quo fuit trãſlatũ ſceptrũ re gni ad alienigenã:vt dictũ eſt ca.p̄cedẽti:q₂ pater ei⁹ fuit idu meus:vt al's eſt diffuſius declaratũ. m ¶ Egregi⁹ pſal.iſ. q₂ cãtica q̃ cantabantur in tẽplo erãt de pſalmis dd̃. n ¶ Spi rit⁹ dñi. Hic oñditur excellẽtia ꝓphe tie dauid ex mõ reuelatõis ſibi facte. Circa q̃ ſciendũ q̃ l3 reuelatio ꝓphe tica fiat multis modis vt plenius de claraui ſup Danielẽ ⁊ ſup librũ Pſal moꝝ:tñ duo modi ſũt magis genera les q̊s accipio q̃tũ ad p̄ſens.vn⁹ eſt qñ mẽti ꝓphe fit reuelatio alicui⁹ futu ri ſupnaturaliter cogniti:⁊ cũ hoc in ꝟtute imaginatiua ꝓphete ꝟtute di uina formatur aliq̃ viſio imaginaria in q̃ tanq3 in ſpeculo inſpicit ꝟitas ĩtel lectualis:ſicut in cognitiõe naturali cognitio q̃dditatiua inſpicit ĩ fantaſ matib⁹ in ꝟtute imaginatiua forma tis:ſm q̃ dicit ph̃s.iij.d̃ aĩa. Intelli gentib⁹ nobis neceſſe eſt fantaſmata ſpeculari.⁊ h̃ mõ Hieremias ꝓpħa vidit deſtructionẽ ciuitatis hierl'm fu turã p intellectũ in viſiõe imaginaria olle ſuccẽſe ⁊ virge vigilantis:vt hr̃ Hiere.j. Alio mõ fit reuelatio ꝟitatis ſupnaturalis abſq3 tali viſiõe imagi naria.et iſte mod⁹ ꝓphetie altior eſt p̄mo:ſicut melioris intellect⁹ iudicatur ille in cognitiõe naturali q̃ ꝟitatẽ in telligibilẽ ſibi propoſitã ſtatim capit abſq3 exẽplo ad h̃ manuductiuo:q3 il le q̃ nõ põt ea3 cape niſi ſibi ꝓponatur exẽplũ ſenſibile manuductiuũ.et ſilr ille q̃ ↄcluſiões geometricas ĩtellige ret abſq3 deſcriptiõe alicui⁹ figure:q3 ille q̃ nõ poſſ3 h̃ cape abſq3 tali deſcri ptiõe. Iſto aũt ſc̃do mõ fuit cognitio ꝓphetica ipi⁹ dd̃.vt hr̃ in ꝓlogo ſup Pſalmi.et h̃ eſt qð d₂: Spũs dñi lo.eſt p me.i.ſpũali viſiõe inſtruxit me abſq3 viſiõe imaginaria. o ¶ Et ſer.ei⁹ p lin.meã.q₂ nõ ſolũ illumi nauit intellectũ meũ ad intelligẽdũ:ſ3 etiã linguã meã ſpeãli mõ direxit ad loq̃ndũ:q₂ ꝓphetias ſuas locut⁹ eſt p modũ lau dis diuine mag' q̃ alij ꝓphete. q ¶ Dixit.ſ.dd̃. r ¶ De⁹ iſrl' mi.lo.eſt.l3 enĩ ſit de⁹ oĩm generalr̃:tñ d₂ de⁹ iſrl' p ve rã fidẽ ⁊ cultũ latrie ſpecialr̃. s ¶ Fortis iſ.i.ad ꝓtectionẽ iſrl':ſic patuit in eductiõe iſrl' de egypto in ſignis mirabilib⁹. s ¶ Dñator ho.iu.reddẽs vnicuiq3 ꝓpa merita. t ¶ Dña tor i ti.q₂ a ſb ditis ſuis vult timeri timore filiali:ñ timore ſuili ✳ Sicut lux.

Propheti ca reuelatio

† Ps.17.d Ro.15.b

al's † magni ficantes Phus

† 36.diſ.c.q̃ eccl'iaſticis .§.ecce

D

Moraliter Morałr. h ¶ Hec ſunt ver.no.q̃ di.da.⁊c̃. Per dd̃ q̃ in gloſa ſup pſalmũ d₂ eximi⁹ ꝓphetarũ:ſignificatur hõ pfect⁹ in vita ↄtẽplatiua.nã antiq̃tus ꝓphete appellabantur vidẽtes .j.Reg.ix.b. Qui hodie d₂ ꝓpheta olim appellabatur vidẽs. Uita ꝟo ↄtẽplatiua cõſiſtit in orõne deuota:⁊ in meditatio ne ſanctarũ ſcripturarũ diuinit⁹ eleuata. Et talis cõtemplati uus bene dicitur fili⁹ iſai.i.dei. Nã iſai interp̄tatur ſalus mea.et de deo dicitur Ps.xxvj.a. Dñs illumĩatio mea ⁊ ſal⁹ mea ⁊c̃. Talis aũt cõtemplatiu⁹ mõ ſpeciali aſſimilatur deo:ꝓpter qð d₂ ei⁹ fili⁹. Et qm̃ recognoſcit ſicut grat⁹ dei bñficia:d3 regra tiando dicere ⁊ maxie circa finẽ vite ſue. i ¶ Dixit vir.i.di cat loquẽs de ſeipõ ſicut de alio.nã hic eſt mod⁹ loq̃ndi ſc̃toꝝ de ſeipis.vñ Moyſes Nu.xij.a.dixit.Erat aũt moyſes mã ſue.⁊c̃.Et iohẽs euãgeliſta: Hic eſt diſcipul⁹ ille q̃ teſtimoniũ phibet ⁊c̃. k ¶ Cui ↄſti.ẽ de xp̄o.i.ꝓmiſſũ eſt ei q̃ ſit eter naliter cũ ipõ. Ioh.xij.d. Ubi ego ſum illic et mini.me⁹ erit. m ¶ Egregi⁹ pſal.iſ. Quia talis ↄtẽplatiu⁹ ĩ diuinis laudi bus cõponẽdis ⁊ dicẽdis eſt p̄cipu⁹:⁊ q₂ talia nõ attribuit ſi bi ſ3 grẽ dei.ſubditur: n ¶ Spũs dñi lo.eſt ⁊c̃.p lin.meã. in diuinis laudib⁹ ⁊ doctrinis. p ¶ Dixit.i.dicat regratiã do. q ¶ Deus iſrl'.i.angeloꝝ deũ clare vidẽtiũ. q ¶ Mi hi lo.eſt. Nã p angelos fiunt cõiter illuſtrationes hominũ. r ¶ Fortis iſ. Nã angeli ſc̃ti hñt ab ipſo ꝟtutẽ. s ¶ Dña tor ho. Quos regis p angelos tanq3 p medios inter hoĩes ⁊ deũ. t ¶ In timore dei.ſ.filiali q̃ ſemp ↄiũgitur charitati. ✳ Sicut lux

Ps.1.a. a ¶Nec eſt quicq̄ ex eo ⁊c. Raba. Qui in lege dn̄i meditat die ac nocte fit tanq̄ lignū qđ plātatū iuxta aquas dat fructū ſuū in tēpore ſuo: ⁊ oīa q̄cūq̄ faciet ꝓſperabunt. b ¶Et ſi q̄s tangere voluerit eas ar. ferro ⁊ lig. ⁊c. Qui ſcʒ cōmunicās pctīs alienis ꝓpt̄ cordis ſui duriciā iniq̄tatū pōdere ꝓmittit: ⁊ iaculis pctōꝝ ꝯfodit: eiuſq̄ opa eternis ignibus digna: ad nihilū redigent. c ¶Hec ſunt noīa. Iſid. Texit cathalog⁹ viroꝝ fortiū in figura ſctōꝝ: q̄ q̄uis virtutū ſublimitate ꝓficiāt: tn̄ vſq̄ ad excellentiā diuine trinitatis nō attingūt. Hoc eſt enī quod ſcriptū eſt / vſq̄ ad tres ꝓmos nō puenit.

Ps.88.b Quis enī in nubib⁹ equabit dn̄o: aut ſimilis erit dn̄o in filijs dei?

d ¶Fortiū dauid. De his fortibus ait Joſephus.

Joſephus Primus oīm erat euſebius fili⁹ achimee: qui aciē hoſtiū frequēter irrūpens nō ceſſauit donec nōgētos occideret. Poſt hunc erat eleaçar fili⁹ dodi: qui cū rege fuerat in ſarpha. Hic iſraelitis formidantib⁹ philiſtinorū exercitum ⁊ fugientibus ſolus reſtitit: ⁊ multos occidit vt ſanguīe occiſoꝝ gladius eius hereret in dextera. Iſraelite ꝟo vidētes paleſtinos in fugā cōuerſos: deſcēdentes de mōtibus ꝑſecuti ſunt eos: ⁊ puenit iſraelitis famoſa victoria. Tertius fuit ſemeias filius heli: q̄ in loco maxille cū hebrei fugerēt exercitus paleſtinoꝝ ſolus portauit alios ꝓſternēs / alios in fugā cōuertēs. e ¶Ipe eſt. Rab. Virga de radice ieſſe abſq̄ nuptiali ope florē ꝓtulit: qui de vno hoīe typū gentiū ꝓferēte: vno īpetu. i. ſermonis īperio: legionē expulit demonū. f ¶Tenerrim⁹ ligni ver. Ra. Virtus viri bellica ⁊ modeſta ſignificat: q2 ſicꝫ ꝟmiculus ligni tener q̄dē ⁊ fragilis ⁊ modicus apparet: fortiſſimū tn̄ lignum terebrat ⁊ conſumit (vnde a terendo teredinis nomen accepit) ſic ille domi omībus affabilis quietus ⁊ humilis: in certamine publico robuſtū ſe et intolerabilem hoſtibus exhibebat. Hūc tn̄ ꝓncipē fortiū hebre⁹ ſuſpicat̄ eſſe dauid de quo dr̄: ſedēs in cathedra ſapiētiſſim⁹ ⁊c. cui⁹ ſapīa oñdit̄ ī ſapiētiſſimo: hūilitas ī ꝟmiculi exēplo: in īterfectiōe octingētoꝝ fortitudo.

a ¶eccl'ie. b ¶reſurgēte xp̄o a mortuis.
Sicut lux aurore oriēte ſole ma a
a ¶infidelitatis. b ¶miraculis.
ne abſq̄ nubibus rutilat: ⁊ ſicut b c
a ¶p̄dicatione. b ¶vir infidelis de eccl'ia.
pluuijs germiat herba de terra.
a Nec tāta eſt dom⁹ mea apđ deū: d
vt pactū ſempiternū intret mecū e
firmū in oīb⁹ atq̄ munitū. Cun f
a ¶in el⁹ poteſtate cōſiſtit.
cta enī ſalus mea / ⁊ oīs volūtas: g
nec eſt quicq̄ ex eo qđ nō germi h
a ¶oīs arbor q̄ nō facit fructū bonū eradicabit̄ ⁊ in ignē mittet̄.
net. Preuaricatores aūt q̄ſi ſpi i
a ¶ſpecialiter iudei ⁊ heretici de terra viuētiū euulſi: eterno incēdio tradunt̄.
ne euellent̄ vniuerſi: q̄ nō tollun k
b tur manib⁹: Et ſi q̄s tāgere volue l
rit eas armabit̄ ferro ⁊ ligno lan
ceato: igneq̄ ſuccēſe cōburēt̄ vſ m n
c d q̄ ad nihilū. Hec ſūt noīa fortiū o
dauid. Dauid ſedēs ī cathedra p
a ¶ieſbaan fili⁹ abamoni: ſicut Para. legit̄.
ſapiētiſſimus ꝓnceps inter tres: q
a ¶q̄ ait ego ſum vermis ⁊ nō homo ⁊c.
e f Ipe eſt q̄ſi tenerrim⁹ ligni vermi r

berate qđ nō ordinet̄ in deū: ſm ꝙ dicit apl's. j. ad Cor. x. g. Oīa in gl'iam dei facite et in ſtatu tali erat dauid in fine vite ſue q̄n dixit iſta ꝟba. i ¶Preuaricatores aūt ⁊c. Hic ponit̄ ꝓpheta dauid de punitiōe maloꝝ. ⁊ ꝓmo q̄tū ad penā tēporalē / cū dr̄: Preuaricatores aūt ⁊c. ⁊ hoc ipletū fuit q̄n iudei p Titū ⁊ Veſpaſianū ꝓpter ꝓuaricatiōeꝫ in xp̄m fuerūt de terra iſrl' euulſi. k ¶Que nō tol. ma. Quia correctionē xp̄i ⁊ aploꝝ māſuetā nō receperūt: ſed ꝯtra eos inſurrexerūt: ⁊ iō omiſſa eſt correctio dura romanoꝝ q̄ notat̄ / cū dicit̄: l ¶Et ſi q̄s tāgere ⁊c. Quia romani venerūt ſup iudeos cū exercitu mag̃ ⁊ bn̄ armato. m ¶Igneq̄ ſuccēſe. Quia romani cōbuſſerūt ciuitatē ⁊ tēplū ⁊ magnā ptē ppl'i ibidē exiſtētē. ſcđo tāgit̄ pena eterna / cū ſubdit̄: n ¶Cōburent̄ vſq̄ ad ni. Quia mortui in infidelitate deſcēderunt ad ignē gehēne. Pōt etiā h intelligi de punitione maloꝝ in generali in iudicio extremo. o ¶Hec noīa. Hic ponit̄ cathalogus fortiū dauid. ⁊ primo exꝓmunt̄ noīa aliq̄ꝝ valde notabiliū. ſecūdo alioꝝ magis cōmuniū / ibi: Aſabel. Circa ꝓmū ſciēdū ꝙ alit̄ exꝓmūt̄ hic ⁊. j. Paral'. xj. ⁊ aliq̄ ibi exꝓmunt̄ q̄ hic tacēt̄ ⁊ ecōuerſo: ⁊ aliq̄ hic tacent̄ q̄ ſupi⁹ ſunt ſufficiēter expſſa. ⁊ oīa iſta ſūt ꝯſiderāda ad ītelligēdū iſtū cathalogū. Sciēdū igitur ꝙ in vniuerſali fuerūt. xxxix. cōputat̄ dauid rege ⁊ ioab ꝓncipe militie: et ꝓter iſtos duos fuerūt. xxxvij. vt ꝯcludit̄ in fine hui⁹ ca. q̄ꝝ ſeptē fuerūt valde notabiles: q̄ꝝ tres ꝓmi dicunt̄ robuſtiſſimi: q2 q̄libet eoꝝ debellauit q̄ſi vnū exercitū. ⁊ ꝓmus de illis trib⁹ fuit Jeſbaan. de q̄ hr̄ .j. Paral'. xj. ſecūd⁹ fuit eleaçar fili⁹ aboy. terti⁹ fuit Sēma fili⁹ agge: de q̄b⁹ hr̄ in hoc ca. Poſt iſtos fuerūt tres alij valde fortes: q̄ꝝ q̄libet īterfecit vnū gigātē. primus iſtorū fuit abiſai frater ioab q̄ interfecit ieſbidenob. ſecūdus Sobochai: q̄ interfecit çaph. terti⁹ Joathan fili⁹ ſemmaa fratris dauid q̄ īterfecit illū gigātē q̄ habebat ſenos digitos in manib⁹ ⁊ pedib⁹: ⁊ de iſtis trib⁹ dictū eſt. s̄. ca. xxi. Poſt iſtoſ tres fuit Banaias fili⁹ ioiade: de q̄ agitur in h ca. q̄ fuit valde fort'. ⁊ iō ſingularit̄ noīat̄ poſt ſex p̄cedētes: ⁊ an̄. xxx. ſeq̄ntes. His viſis deſcēdamus ad l'ram. p ¶Dauid ſe. ⁊c. Plus enī cōmendat̄ de ſapiētia q̄ de fortitudine. q2 Prou̅. viij. b. dicit̄: Melior eſt ſapiētia q̄ vires. q ¶Princeps in. tres. i. excellētior in fortitudine q̄ tres ꝓmi q̄ vocati ſūt robuſtiſſimi. r ¶Ipe eſt q̄. te. ⁊c. Quia licꝫ iſte ꝟmicul⁹ in ſe ſit molliſſim⁹: tn̄ pforat lignū durū. ſic dđ in ſe māſuetiſſim⁹ ⁊ mitiſſim⁹: ꝯ hoſtes rebellātes fuit fortiſſim⁹.

℞ Semma

¶Nico. de lyra

✻ a ¶Sicut lux. Hic inducit exēpla ad p̄dicta. ⁊ primo ad vltimū dictū. ſ. de ꝓphetia ⁊ viſione ſpūali abſq̄ imaginaria. Ad cui⁹ intellectū ſciēdū ꝙ ſol dupliciter videt̄. vno mō tect⁹ aliq̄ nubecula. Alio modo in ſua claritate ſine tali nube: ⁊ certū eſt ꝙ ille eſt acutioris viſus q̄ pōt eū videre ſine tali nube: q̄ ille qui nō pōt videre abſq̄ nube exceſſū claritatis ſolis ſuo viſui cōtēperāte: ⁊ iō iſtud ꝓ exēplo inducit̄ ad oſtēdēdū excellentiā ꝓphetie dauid q̄ fuit ſine imaginib⁹: vt p̄dictū eſt: que ſūt quaſi q̄dā nubes ꝯtēpantes veritatē intelligibilē debilitati intellect⁹ hūani: vt ptꝫ ex p̄dictis. ⁊ h eſt qđ dr̄: b ¶Abſq̄ nu. rutilat. i. abſq̄ imaginib⁹ viſiōe ītellectuali me illuſtrat. Scđo inducit exēplū ad aliud dictū. ſ. de reuelatiōe facta ipſi dauid de xp̄o naſcituro de ſemine ſuo: qđ factū eſt ex diuina liberalitate / ⁊ nō merito hūano. ⁊ hoc eſt qđ dr̄ in exemplo: c ¶Et ſicut pluuijs ⁊c. Terra enī q̄ de ſe ē arida nō habet aptitudinē ad ꝓferēdū herbā: ſed eā ꝓfert ex humore pluuie deſup deſcēdētis. Sic chriſt⁹ nat⁹ eſt de beata virgine pfuſa plenitudine gr̄e. ſm illud Iſa. xlv. b. Rorate celi deſup ⁊ nubes pluāt iuſtū: aperiat̄ terra ⁊ germīet ſaluatorē. vn̄ ſubdit̄: d ¶Nec tā. eſt ⁊c. i. tāti meriti. e ¶Vt pa. ſem. ⁊c. De chriſto naſcituro de domo mea cui⁹ regnū ſtabit in eternū: ſm ꝙ dr̄ Iſa. ix. b. Sup ſoliū dauid ⁊ ſup regnū ei⁹ ſedebit vt ꝯfirmet illud et corroboret in iudicio et iuſticia amodo et vſq̄ in ſempiternū. iō ſubdit̄: f ¶Cūcta ei ſa. mea. Supple depēdet ⁊ expectat̄ ab eo. g ¶Et oīs v. mea. i. oē deſideriū meū ſupple tēdit in ip̄m: ⁊ eſt mod⁹ loq̄ndi q̄ apud hebreos vocat̄ decurtat⁹. ſ. q̄n loquēs nō exꝓmit totū ꝯceptū ſuū: qđ maxime cōtingit q̄n loquit̄ ex exceſſu deuotiōis / ſicut erat in ꝓpoſito. h ¶Nec eſt q̄cq̄ ⁊c. Qđ fit q̄n ex volūtate nihil ꝓcedit deliberate

✻ Qui octin

✻ a ¶Sicut lux au. ori. ſole. Verba ſunt ꝯtēplatiui dei bn̄ficia recognoſcētis: vt ſit ſenſus: ſicut lux aurore eſt a ſole: ſic a deo eſt illuſtratio mētis mee. b ¶Abſq̄ nu. i. abſq̄ falſitat' admixtiōe. c ¶Et ſi. plu. ger. ⁊c. Nō virtute terre ſed pluuie. ſic germinat mēs mea in ꝓfectu bonoꝝ ꝟtute gr̄e diuine. d ¶Nec tā. eſt do. mea. i. edificiū ꝟtutū q̄tū eſt ex me. e ¶Vt pa. ſē. in. mecū. De btitudine ſupna ꝯſeq̄nda. ſꝫ totū eſt ex ſua gr̄a. f ¶Cūcta enī ſal⁹ ⁊c. Supple tēdit ad beatitudinē ꝯſeq̄ndā inq̄tū mouet̄ ex dei gr̄a. h ¶Nec eſt q̄cq̄ ex ea ⁊c. Bonū inq̄tū mouet̄ p diuinū īſtinctū. i ¶Preuaricatores aūt. Hic ꝯn̄r tāgit ſtatū pctōꝝ: vt oppoſita iuxta ſe poſita magis eluceſcāt. Dicit̄ igit̄: i ¶Preuaricatores aūt q̄ſi ⁊c. ſ. de cōſortio ſctōꝝ. k ¶Que nō tol. ⁊c. ſ. hoīm ſimpliciū / ſed iudicū locū dei tenētiū. l ¶Et ſi q̄s ⁊c. Pena debita feriēdo. † ¶Armabit̄ ferro ⁊ ligno lan. i. debita poteſtate ⁊ efficaci ad hoc faciēdū. m ¶Igneq̄ cōburent̄. ſ. gehenne ſi in ſuis peccatis moriant̄. o ¶Hec nomīa fortiū dauid. Per quos ſignificant̄ bonus p̄latus et eius coadiutores. p ¶Dauid ſedēs in ca. ſapiētiſſim⁹. Per quod deſignat̄ ꝙ bonus princeps vel p̄latus qui habet alios iudicare debet eos in ſapiētia ſuperare. r ¶Ipe eſt q̄ſi tenerrim⁹ ligni vermicul⁹. Sicut enī ligni ꝟmiculus eſt valde mollis ⁊ tn̄ pforat lignū durū. ſic bon⁹ ꝓnceps vel p̄lat⁹ bonis eſt ſuauiſſim⁹: ⁊ ꝯtra rebelles ⁊ malos acut⁹. iō ſubdit̄:

✻ Qui octingen

a ¶ Semma.audiēs. b ¶ Agge.medi
tans ſiue loquens. c ¶ Arari. Monta/
nus qui geſtat pſonā xp̄i ſiue p̄dicatoꝝ ei⁹.
d ¶ Stetit. Rab. Chriſtus cū ſpirituſctō
in agro eccl'ie ſtans īfirmos velut hordeū
tuet̄: vel certe verecūdiā caſtitatis in cōti/
nentibus q̄ſi lentes gladio oris cōtra luxu
riā defendit. e ¶ Deſcēde.tres. Tres
fortes ſupra nominati. Jeſbaā filius acha
moni quē Joſephus euſebiū filiū achimee
noīat: ⁊ eleaçar filius achoi: quē dicit filiū
eē dodi: ⁊ ſemmaa fili⁹ agge: quē ſemeiā fi
liū heli vocat. Hebrei aūt tres iſtos arbi/
trant̄ fuiſſe abiſai filiū ſaruie: et ſobochai
vſathitem: ⁊ ionathā filiū ſemmaa fratris
dauid: q̄ ſupra memorati ſunt in p̄lijs phi/
liſtinoꝝ. Cui ſentētie ꝯgruere videt̄ qꝺ ſe
quit̄: Abiſai quoq; frater ioab fili⁹ ſaruie
⁊c̄. Hinc enim apparet ꝙ abiſai princeps
erat: ⁊ noīatus inter tres ſequētes. ¶ Jo/
ſephus. Cū eſſet rex in hierl'm paleſtinoꝝ
ſupuenit exercitus: tūc dauid aſcēdit in ar/
cem vt de bello cōſuleret dn̄m. Caſtra v̄o
inimicoꝝ erant in valle fixa vſq; bethleem
que ꝓcul eſt ab hierl'm ſtadijs viginti. Da
uid ergo ait: Bonā aquā habem⁹ in regio
ne mea: ⁊ p̄cipue laudabat eam q̄ erat iu/
xta puteū in porta: mirabat̄ ſi eſſet q̄ ex eo
poculū ei p̄beret: qꝺ magis q̄ꝫ pecuniā ma
gnā optaret. Hoc cū audiſſent iſti tres vi/
ri irrūpentes per medios hoſtes venerūt
in bethleē: ⁊ haurientes aquā per inimica
caſtra reuerſi ſunt ad regem obſtupeſcenti
bus paleſtinis fiduciā ⁊ magnitudinē eoꝝ
qui ſic eos contēnebāt. f ¶ At ille nolu
it. Greg⁹. Cogitandū eſt vt qui illicita cō/
miſit: a quibuſdā etiā licitis abſtineat vt ꝑ
hoc cōditori ſuo ſatiſfaciat: vt qui cōmiſit ꝓ
hibita: abſcidat ſibi etiā cōceſſa: ⁊ ſe repre/
hendat in minimis: quē meminit peccaſſe
in maximis. Lex veteris teſt. vxorē alienā
cōcupiſci ꝓhibet. A rege v̄o fortia iuberi
militib⁹ vel deſiderare aquā nō penaliter
vetat. Dauid v̄o alienā vxorē cōcupiuit et
abſtulit cuius culpā digna verbera ſunt ſe
cuta: ⁊ malū qꝺ ꝑpetrauit per penitētie la/
menta correxit. Qui cū longe poſt ꝯtra ho
ſtiū cuneos ſedit: aquā ex eoꝝ ciſterna de/
ſiderauit. cui⁹ electi milites intra cateruas
hoſtiū erumpētes: aquā quā deſiderauе/
rat illeſi ꝑtulerūt. Sed vir flagellis erudi/
tus ſe ꝓtinus cū periculo militū aquā deſi
deraſſe rep̄hendit: eamq; dn̄o fundēs liba
uit. In ſacrificiū enī dn̄i effuſa aqua cōuer
ſa eſt: q᷑ culpā cōcupiſcētie mactauit ꝑ pe/
nitentiā ſue reprehenſionis. Qui ḡ cōcupi
ſcere alienā coniugē nō timuit: poſt etiā q᷑
aquā cōcupiſceret expauit. g ¶ Sed liba/
uit eā dn̄o/di. ꝑpi. ⁊c̄. Exemplū fortitu
dinis ⁊ cōſtantie militib⁹ p̄buit: vincēs na
turā ne ſitiēs biberet: vt exercitus ſitim to/
lerare diſceret. ¶ Myſtice v̄o aquā nō ſi
tiebat: ſed naſciturū in bethleē de virgine
chriſtū p̄uidebat: cuius lauacrū et ſangui/
nem ſitiebat. Aquā ergo nō bibit ſed fudit
Sitiebat enim fontē eternū qui nō pericu
lis q̄rit̄ alienis ſed aliena pericula abluit.

Nico.de ly. ⁊ Tres p̄mos

* a ¶ Qui octingentos interfe.im
petu vno. Qꝺ non eſt intelligendū ſic ꝙ
omnes interfecerit ꝓpria manu: ſed quia
per eius probitatē fuerūt principaliter oc/
ciſi. Uel quia fugiētes eum pre timore ali/
qui cecide rūt in aquā vel loca ruinoſa vbi
fuerunt mortui. ⁊ ſm̄ iſtam expoſitionē de
dauid oportet dicere ꝙ ieſbaan hic nō no/
minat̄: quia īmediate ſubdit̄: b ¶ Poſt
hūc Eleaçar

a ¶ in Paral.ccc. ſed qꝺ ibi min⁹
habet̄ hic ſupplet̄.
culus: q̄ octingēntos īter/ a
fecit ipetu vno. Poſt hūc b
¶ dauid.
eleaçar filius patrui eius
ahoites inter tres fortes q̄
erāt cum dauid: qn̄ expro
a ¶ in Paral. in aphec dn̄i.
brauerūt philiſtijm: ⁊ ꝯgrē
gati ſunt illuc in p̄liū. Cū/
q; aſcēdiſſent filij iſrl'/ipſe †
ſtetit et ꝑcuſſit philiſteos:
donec deficeret man⁹ ei⁹: ⁊ c
obrigeſceret cū gladio. Fe d
citq; dn̄s ſalutē magnā in
die illa: ⁊ ppl's q̄ fugerat re e f
uerſus eſt ad ceſoꝝ ſpolia g
a detrahēda. Et p⁹ hūc ſem h
b c ma fili⁹ agge de arari. Et
ꝯgregati ſunt philiſtijm in
ſtatiōe. Erat q̄ppe ibi ager
a ¶ In Paral. hordeo.
lentē plen⁹. Cūq; fugiſſet
d ppl's a facie philiſtijm/ſte/ i
tit ille ī medio agri et ītuit⁹ k
eſt eū. Percuſſitq; philiſte
os: ⁊ fec̄ dn̄s ſalutē magnā l
e Nec nō ⁊ ante deſcēderāt m
a ¶ abiſai: ſobochai: ionathan.
tres q̄ erāt p̄ncipes īter tri/
ginta: ⁊ venerāt tp̄e meſſis
ad dauid ī ſpelūcā odollā
Caſtra aūt philiſtijm erāt
a ¶ .i. valle raphaim.
poſita in valle gigāntū: et
dauid erat in p̄ſidio. Por
ro ſtatio philiſtinoꝝ tunc
erat in bethleē. † Deſidera
uit igit̄ dauid aquā de la/
a ¶ vt ſuos temptaret.
cu/ēt ait: O ſi q̄s mihi da/ n
ret potū aque ꝺ ciſterna q̄
eſt in bethleē iuxta portā.
Irruperūt ḡ tres fortes ca
ſtra philiſtinoꝝ/ ⁊ hauſerūt
aquā de ciſterna bethleē q̄
erat iuxta portā: ⁊ attulerūt
f ad dauid. † At ille noluit o
g bibere ſꝫ libauit eā dn̄o/di
cēs: Propiti⁹ ſit mihi dn̄ſ:
ne faciā hoc. Num ſangui
nē hoīm iſtoꝝ q̄ ꝓfecti ſūt/
⁊ aīarū periculū bibā: No
luit ḡ bibere. Hec fecerūt
tres robuſtiſſimi. † Abiſai p
q̄ꝫ frater ioab fili⁹ ſaruie/
p̄nceps erat de tribus. Ip q
ſe eſt qui leuauit haſtā ſuā

hunc eleazar filius patruj eius ⁊c̄. C
In aliq̄bus aūt libris hebraicis ⁊ latinis
fit hic punctus. Dauid ſedēs in cathedra
ſapiētiſſimus: ⁊ qꝺ ſequit̄: Princeps in/
ter tres. Intelligit̄ de ieſbaan: q̄ fuit pri/
mus inter tres robuſtiſſimos: vt dictum
eſt: Ipſe eſt quaſi tenerrimus ⁊c̄. i. valde
dulcis et amicabilis erga ſuos: et durus
cōtra aduerſarios. Qui octingentos īter
fecit. j. Paral'. xj. dicit̄ ꝙ ipſe leuauit ha/
ſtam ſuam ſuꝑ. ccc. vulneratos. Dicendū
ꝙ hic narrat̄ vna de victorijs ſuis ⁊ ma/
ior: ⁊ ibi alia ⁊ minor. vnde ibidē dicitur:
Leuauit haſtā ſuaꝫ ſuper. ccc. vulneratos
vna vice. per hoc denotans aliam eius vi
ctoriam. Poſt hūc eleazar filius pa/
trui eius ahoites ⁊c̄. De huius ꝓbita
te ſubditur: Ipſe ſtetit in bello ſocijs ſuis
retrocedētib⁹: vt pꝫ ex ſeq̄ntib⁹. c ¶ Do
nec deficeret manus eius ⁊ obrige.
cū gladio. Ex labore ⁊ ſanguine aduer/
ſarioꝝ ad manū eius decurrēte. d ¶ Fe
citq; dn̄s ſalutē mag. in die illa ⁊c̄.
Per eius probitatē. vn̄ ſubdit̄: e ¶ Et
popul⁹ qui fugerat. de eius ſocietate.
f ¶ Reuerſus eſt. ſcꝫ ad preliū animat⁹
probitate ipſius: ⁊ ſic patet ꝙ per eum de
bellatus fuit exercitus aduerſariorum.
g ¶ Ad ceſorū ſpolia detrahenda.
Habita perfecta victoria. h ¶ Et poſt
hunc ſemma fili⁹ agge de arari. De
cuius probitate ſubdit̄: i ¶ Stetit ille
in medio agri. fugiētib⁹ ſuis. k ¶ Et
intui. eſt eū. q᷑ defendit agrū. l ¶ Et
fecit dn̄s ſalutē mag. q᷑ tunc per illuꝫ
popul⁹ iſrael habuit victoriā. m ¶ Nec
nō ⁊ ante deſcē. Iſtud factū de appor/
tatione aque ipſi dauid tam ꝑiculoſa: in li
bro de hebraicis q̄ſtionib⁹ exponit̄ de tri
bus fortib⁹ ſequētib⁹ ſcꝫ abiſai ⁊ alijs duo
bus poſt eū. Sed hoc nō videt̄ verū q᷑ in D
fine ꝯcludit̄: Hec fecerūt tres robuſtiſſi/
mi: ⁊ iō de trib⁹ p̄mis ſimplr̄ videt̄ intelli
gi ⁊ nō de abiſai: ⁊ duobus ſibi adiūctis:
maxie q᷑ ſubdit̄ poſtea cōmēdatio abiſai.
n ¶ Si q̄s mi. da. po. aq̄ de ci. ⁊c̄. et
dixit dꝺ hoc nō ꝓpter ꝯcupiſcētiā aq̄: ſed
q᷑ volebat audaciā ſuoꝝ experiri. vn̄ ſub/
dit̄: o ¶ At ille no. bi. ſed li. eā dn̄o.
Per hoc oñdēs ꝙ exponēs ſe ꝑiculis cō/
tra infideles facit ſacrificiū dn̄o acceptiſſi † 1.pa.11.d
mū. p ¶ Abiſai q̄ꝫ. Hic ponit̄ cōmen/
datio triū fortiū q̄ erāt in ſcꝺo gradu: q̄ꝝ
p̄m⁹ erat abiſai q̄ interfecit ieſbidenob gi/
gantē: vt dictū eſt. ſ̄. xxi. ca. et cū hoc fecit
aliā ꝓbitatē notabilē: que notat̄ cū dicit̄:
q ¶ Ipe eſt q̄ le. ha. ſu. ⁊c̄. et patꝫ lr̄a.
Alij v̄o duo de iſto ternario. ſ. ſobochai ⁊
ionathan filius ſemmaa fratris dꝺ hic ta
cent: q᷑ ſufficienter. ſ̄. exprimunt̄. xxi. ca.
⁊ Et banaias

* a ¶ Qui octingētos ⁊c̄. Nā malo Moraliter
rū multitudine nō terret̄ nec ab executiōe
iuſticie p̄pedit̄. b ¶ Poſt hūc ele. per †41.diſ.c.2
iſtū ſignificat̄ fortis bellator ꝯ vitia vſq;
ad horā mortis. iō ſubdit̄: † ¶ Ipe ſte/
tit ⁊c̄. man⁹ eius. In morte naꝫ bellū
cōtra vitia terminat̄. h ¶ Et poſt hūc
ſem. ⁊c̄. Per iſtū ſignificat̄ fortis defen
ſor eccleſie. ideo ſubdit̄: i ¶ Stetit ille
in me. agri ⁊ itui. eſt eū. Ager iſte ē ec
cleſia: que eſt ager dn̄i nr̄i ieſu xp̄i: in quo
ſeminauit bonū ſemē. m ¶ Nec non ⁊
ante deſcē. tres ⁊c̄. Per iſtos ſignifica †
tur bon⁹ religioſus: q̄ per obſeruātiā triū ſ̄.21.c
votoꝝ religionis efficit̄ triplicat⁹. ⁊ ꝑ hoc
haurit aquā ſalutaris ſapientie de puteo
ſacre ſcripture. qui dicit̄ altus. Job. iiij. b
* Q᷑ aūt boni

E b a ¶ Tres pmos. Intelligi volūt ſa/
pientiā/humilitatē/ ⁊ fortitudinē. Da
uid enī ſedit ſapiētiſſim⁹: ipē ligni ver
miculus.i.hūilis.dccc. interfecit velut
fortis: ad has tres virtutes nemo for/
tiū dauid puenit. b ¶ Et banaias.
Qui erat magr̄ de capſeel.i.de cōgre/
gatione dei in cerethi ⁊ phelethi: q̄ in/
terptant̄ occidētes ⁊ viuificātes. Ipſe
pcuſſit duos leones moab: q̄s Para.
duos ariel moab noīat. Hi q̄ viri for/
tiſſimi fuerūt in regno moab vn̄ ⁊ leo/
nes dicunt̄. Ariel enī leo dei interp̄ta
Joſephus tur. c ¶ In media ciſterna. Joſe/
phus. Hic apti⁹ dicit: q̄ꝺ fuerit.ſ.ciſter
na nimis ꝓfunda. tēpe hyemis niuis
aggere coequata. In hanc leo inſcius
decidit: ⁊ ꝯcluſus grādi rugitu clama/
uit. Banaias v̄o q̄ cū ceteris ad ſpecta
culū venit: in ciſternā deſilijt: ⁊ leonez
interfecit. Banaias q̄ interp̄tat̄ edifi/
cator dn̄s: chriſtū ſignificat qui ecclīaz
i.Cor.3.b edificat. Unde paulus: Dei edificatio
eſtis hic in tpe niuis ⁊ frigoris: cū ſcz
grā chriſti mūdo reſplenduit: ⁊ frigus
charitatis hoīes refrigerauit. leonē.i.
diabolū interfecit. Hebreus v̄o hunc
leonē moab intelligit: qui in medio ci/
ſterne.i.in domo dn̄i vbi tenebat cor/
nua altaris occiſus eſt. Altare vero ci
ſterni dicit̄: q̄ ſicut aq̄ ciſterne abluit
⁊ mūdat: ita ſanctuariū dn̄i purgat pec
cata. In dieb⁹ niuis: q̄ p mortē expia
Ps.50.b ut pctm̄. vn̄: Lauabis me: q̄ꝺ impletū
eſt in medio ciſterne: et ſup niuē deal/
bor: q̄ꝺ impletū eſt in eo q̄ꝺ ait: diebuſ
niuis. d ¶ Virū egyptiū. Immita
torē.ſ. egyptij deū blaſphemātis quez
moyſes iubēte dn̄o interfecit: ille enī
blaſphemauit deū: hic ꝓphetā ⁊ regē.
e ¶ Spectaculo habentē. Specta
bat enī vt ſi hierl'm egrederet̄ interfi/
F ceret̄. f ¶ Haſtā. Legē dei: quam ſi
meditatus fuiſſet pmanēdo in hierl'm
nō periret: ſed q̄ p̄ceptū regis ꝯtēpſit
banaias in virga.i.in rectitudine iuſti
cie ad eū deſcēdit: ⁊ haſtā quā nō recte
tenebat extorſit. g ¶ Qui erāt iter
triginta nobiliores. Uerūtamē
vſ.⁊c̄. Neminē moueat q̄ in ſūma nō
xxx. ſed.xxxvij. legunt̄. triginta enī ⁊ ſe
ptē legunt̄ hoc mō. Septē.ſ.fortes hi:
dauid qui dicit̄ adeodatus: abiſai.ſo/
bochai/ionathan/eleaçar/ ſemma fili⁹
agge de arari: ⁊ banaias/ecce ſeptem.
Triginta aūt hi ſunt/ aſael/eleanan ⁊
ceteri. h ¶ Urias etheus. Hic vlti
mus ponit̄ ꝓ eo q̄ꝺ ſequit̄: Et addidit
furor dn̄i ⁊c̄. Iā enī vltio facta fuerat
in dauid ⁊ in domo ei⁹/ſed nō in ppl'o:
q̄ vel nō reſtitit dauid vel ꝯſenſit.

E t addidit ¶ Ca. XXIIII
Grego. Pro qualitatibus ſb
ditorum diſponuntur acta re/
gētiū: vt ſepe ꝓ malo gregis etiā vere
boni delin

Nico.de lyra

a ¶ Et banaias. Iſte eſt ſepti/
mus ſpecialiter noīatus ꝓpter ſpecia/
lē ꝓbitatē que exprimit̄/cū dicit̄:
b ¶ Ipē pcuſſit duos leones mo
ab.i.duos milites illius ppl'i audaces
vt leones. c ¶ Et ipſe deſcendit
⁊ pcuſſit leonez in media ciſt.⁊c̄.
Hic accipit̄ leo ad litterā: qui ꝓpter ni
uē os fouee cooperientē illuc cecidit:
ii.pa.21.a ad quē deſcendit banaias ⁊ eū interfe
cit. Cōſe

ꝯ trecētos q̄s int̄fecit: noīat⁹ ītri
b⁹/⁊ int̄ treſ nobilior. Eratq̄ʒ eoꝝ
a p̄nceps: ſʒ vſq̄ʒ ad tres p̄mos nō
b puenerat. Et banaias fili⁹ ioiade a
viri fortiſſimi magnoꝝ operū de
a ¶ al's magiſter. b ¶ Qui tuebant̄ moab contra dauid.
capſeel. Ipē percuſſit duos leo/ b
nes moab: ⁊ ipē deſcendit ⁊ pcuſ c
c ſit leonē in media ciſterna in die
a ¶ ſemei qui maledixit dauid.
d bus niuis. Ipſe q̄ʒ interfecit vi/ d
a ¶ qui in Parał. quinq̄ʒ cubitos ſtature legitur habuiſſe.
e rū egyptiū: virū dignū ſpectācu
f lo: habētē in manu haſtā. Itaq̄ʒ
cū deſcēdiſſet ad eū in virga: vi
extorſit haſtaz de manu egyptij:
⁊ interfecit eū haſta ſua. Hec fe/
cit banaias fili⁹ ioiade: ⁊ ipē noīa e
a ¶ abiſai ſobochai: ionathan: quibus equi parari poterat.
g tūs inter tres robuſtos q̄ erāt in/
ter triginta nobiliores. Ueruntn̄
¶ primos.
vſq̄ʒ ad tres nō puenerat. Fecit †
a ¶ chriſtū. b ¶ cui diuinitas oēm ſcientiā cōtulit. c ¶ ſecreti cōſciū.
q̄ʒ eū ſibi aūricularium a ſecreto
¶ pater.
dauid. Aſabel frater ioab inter f
triginta. Elcanan fili⁹ patrui ei⁹
de bethleē. Sēma de arari. Eli/
cha de arodi. Heles de phalti.
Hira filius aces de thecua. Ab
ieçer de anathot. Mobonnai d̄
vſathi. Selmon ahoites. Ma/
charai netophatites. Heleph fi/
lius banaa: ⁊ ipſe netophatites.
Hithai fili⁹ ribai de gebeeth fili/
oꝝ beniamin. Banai pharatho
¶ vel thai.
nites. Heldai de torrente gaas.
Albialbon arbathites. Açame
ueth de breomi. Eliaba d̄ ſalbo/
ni. Filij iaſen: ionathan haran.
Sēma de orodi. Haiā fili⁹ ſarar
arothites. Helifeleth fili⁹ aaſbai
filij maachati. Heliā fili⁹ achito
phel gelonites. Eſrai de carme/
¶ vel farai.
lo. Pharai de arbi. Igaal fili⁹
nathā de ſoba. Bōni de gaddi.
Selech de āmoni. Naarai bero
thites armiger ioab filij ſaruię.
Hira hietrites. Gareb ⁊ ipſe hie
a ¶ fidē ⁊ oſeruātiā decalogi grā ſeptifor/mis ſpūs operante bono/rantes.
b trites. Urias ethęus. Omēs tri/
gintaſeptem. ¶ Ca.
¶ Sathā.
E t addidit XXIIII

cit. Cōſequenter oſtēdit̄ eius alia ꝓbi
tas de interfectione cuiuſdā egyptij q̄ G
ꝓpter magnitudinē appropinquabat
ad naturā giganteā/cū d̄r: d ¶ Ipe
quoq̄ʒ interfecit virū egyptiū ⁊c̄.
In libro de hebraicis queſtionib⁹ ex/
ponit̄ hoc de ſemei quē interfecit ba/
naias de mandato ſalomonis: vt ha/
betur.ī.iij.li.ij.ca. ⁊ vocat̄ hic egypti⁹
per imitationē: eo q̄ maledixit regi da
uid ſicut egyptius quē interfecit moy/
ſes in deſerto q̄ maledixerat deo: vt
habet̄ Leui.xxiiij. ſed hec expoſitio in
nullo cōcordat textui: ⁊ iđo eadē facili
tate cōtēnit̄ qua ꝓbat̄: ꝓpter quod et
multa alia liber hebraicarū queſtionū
ſup libros Regū a plurib⁹ peritis di/
cit̄ nō eſſe Hieronymi ſed cuiuſdā iu/
dei: ⁊ q̄ Hieronym⁹ in libro illuſtriū
virorū inter libros ſolū ſup Gen̄. noī/
nat librū ſuū hebraicarū queſtionum.
e ¶ Et ipē noīat⁹ iter tres ro. Se
cūdi gradus: nō q̄ eſſet de numero eo
rū: ſed q̄ ꝓpter ꝓbitates ſuas poterat
quaſi eq̄parari vni eoꝝ: ꝓpter q̄ꝺ noīa
tur ante. xxx. ſequētes vt p̄dictum eſt.
f ¶ Aſahel frater ioab. Hic ꝯñter
noīant̄ alij.xxx. ⁊ legat̄ lr̄a ſicut iacet.
Int̄ p̄dictos fortes nō noīat̄ ioab: q̄
erat ſup oēs principes primus: vt di/
cūt aliqui. Alij v̄o dicūt q̄ nomē eius
tacet̄ inter fortes: q̄ poſuit maculā in
glīa ſua: q̄ occidit ꝓditioſe abner: vt
habet̄.ſ.iij.ca. ⁊ amaſam ſilr̄: vt habet̄
.ſ.xx.ca. abſalon ꝯtra inhibitionem re
gis: vt habet̄.ſ.xviij.ca.
✳ Or autē boni religioſi hanc hauſe Mor
rint aquā: ptʒ per libros Hieronymi/
Auguſtini ⁊ aliorū doctorū plurimū q̄
fuerunt religioſi. ⁊ hec aqua eſt domi/ h
no libanda. nam ad eius honorem eſt
ſimpliciter ordinanda. a ¶ Et ba/
ias filius ioiade: viri for. De iſto
dicit̄ q̄ ipē interfecit duos leones mo
ab ⁊ tertiū leonē in diebus niuis: ⁊ ſi/
gnat virum valde virtuoſum in ſeculo
qui interfecit iraſcibilē ⁊ concupiſcibi/
lē: ſignificatas per duos leones moab
qui interpretat̄ ex parte. Rebellio au/
tē iſtarū viriū cōtracta eſt ex primo pa/
rente. Sed homo virtuoſus tollit eam
reducēdo iraſcibilē ⁊ cōcupiſcibilē ſub
rōne. Per tertiū v̄o leonez ſignificat̄
ꝯcupiſcentia oculoꝝ quā interficit per
largitatē erga pauperes in diebus ni/
uis.i. tēpore refrigeſcētis charitatis.
d ¶ Ipē q̄ʒ in. virū egyptiū.i. val
de altū. p quē ſignificat̄ diabolus qui
dicit̄ egypti⁹.i. tenebroſus: ⁊ eſt valde
altus p ſupbiā: ipm̄ autē deijcit virtuo
ſus p verā humilitatē. † ¶ Fecitq̄ʒ
eū ſibi auriculariuz a ſecreto da/
uid. Nam bonus prelatus et prin/
ceps figuratus p dauid tales ſecreta/
rios et conſiliarios cum diligentia ſi/
bi querit.

E t addidit ¶ Ca. XXIIII
furor. Hic deſcribit̄ punitio
✳ dauid ꝓpter

Moraliter. g ¶ Et addidit fu/ Moral
ror dn̄i iraſci contra iſrael. Ex hoc
autē oſtendit̄ q̄ ꝓpter maliciam popu
li permittit aliquando dn̄s bonū prin/
cipem vel prelatū errare. Unde dicit
Grego. exponens locū iſtum. Secun/
dū merita ſubditorum diſponunt̄ acta
regentiū. Unde ſepe fit vt ꝓ culpa gre
gis boni delinquat vita paſtoris.
✳ Uade ⁊ numera

boni delinq̄t vita paſtoris. Dauid eni deo teſte laudatus: ſecretoꝝ dei ꝯſcius: tumore repētine elatiōis inflatus: pplm numerādo peccauit: et ppls penā ſuſcepit: quia ſm merita plebiū diſponunt corda rectoꝝ. Iuſtus ꝓo iudex peccātis vitiū ex ipoꝝ aīaduerſione corripuit: quoꝝ cauſa peccauit. Sed q2 ꝓpria volūtate ſuperbiēs a culpa alienꝰ nō fuit: vindictā etiā ipſe ſuſcepit. Ira eni que corꝑaliter pplm ꝑtulit: ipm q3 dolo re ꝯſtrauit. Ita eni iuncta ſunt merita rectorū ⁊ plebiū: vt ſepe ex culpa paſtoꝝ deterior fiat vita plebiū: ⁊ ex merito plebiū mutet vita paſtorū. Sed q2 rectores habēt iudicē ſuum: nō temere iudicēt ſubditi vitam

2.6. Regentiū. Per ſemetipm eni dñs es nūmulariorū fudit: ⁊ cathedras vendentiū colūbas euertit: ſignās q2 per mgr̄os vitā iudicat plebium: ꝑ ſemetipm facta magiſtroꝝ: Quis etiā ſubditorū vitia que a magiſtris diſſimulant: vel iudicari nequeunt eius iudicio reſeruent: dum ꝗ ſalua fide res agit virtutis eſt meritū: q̄cq̄d prioris eſt tolerare. Debet tamē humiliter ſuggeri ſi forte valeat qđ diſplicet emēdari. Sed curandū eſt ne in ſuperbiā tranſeat iuſticie inordinata defenſio: ⁊ dum rectitudo incaute dirigit: magiſtra rectitudinis humilitas amittat: ne eū preeſſe q̇s deſpiciat: quē forte in aliquo reprehendat. Cōtra hunc tumorē ſupbie ꝓpria infirmitas īceſſanter attendatur. Vires eni nr̄as veraciter ex-

B aminare negligimꝰ: et q2 de nobis fortia credimus: p̄latos diſtricte iudicamꝰ. Quo eni nos minus agnoſcimus: illos quos reprehēdere nitimur plus videmꝰ. Singula hec mala ſunt que ſepe a ſubditꝭ in p̄latis: ſepe a p̄latis in ſubditis cōmittunt: q2 prelati ſubditos minus ſapiētes arbitrant: ⁊ ſubiecti rectoꝝ facta iudicant: ⁊ ſi regimē tenere cōtingeret: ſe melius agere putant. Vn̄ rectores minus prudēter que agenda ſunt vident: q2 eorū oculus nebula elationis obſcurat: ⁊ ſepe ſubiectus factus p̄latus hoc facit: qđ du3 ſubditus fuerat arguebat: vt quia illa que iudicauerat ꝑpetrat: ſaltem q2 iudicauit erubeſcat. Sicut igit prelatis curandū eſt: ne eorū corda ſingularis ſapientie locus ſuperior extollat: ita ſubiectis ꝓuidendum ne ſibi rectorū facta diſpliceant. Si autem magiſtrorū vita iure reprehenditur: oportet vt ſubditi eos etiam cum diſplicēt venerent. Sed ſolerter intuendum eſt ne eum quē venerari neceſſe eſt: imitari appetas aut quē imitari deſpicis venerari contēnas. Subtilis enim via tenenda eſt rectitudinis ⁊ humilitatꝭ: vt ſic magiſtrorū facta diſpliceāt: vt ſubditorum mens a magiſterij reuerentia nō recedat. a ¶ Dedit ergo ioab numerū deſcriptionis. No-

21.8 tandum q2 in Paral. legit: Mille milia centū milia de iſrl: ⁊ de iuda q̄dringēta ſeptuaginta milia quos intelligendu3 eſt Ioab numeraſſe: ſed noluiſſe oſtendere niſi quanti in ſamuelis libro ſcribuntur.

G Sermo dñi

a ¶ In Paral. cōſurrexit ſathan aduerſus iſrl: ⁊ icitauit dauid vt numeraret pplm.

furor domini iraſci cōtra iſrael: commouitq3 a dauid in eis dicentem ad ioab: † Vade nume- b

¶ faſtu ſupbie tactus.

ra iſrael ⁊ iudā. Dixitq3 rex ad ioab ꝑncipē exercitus ſui: Perambula oēs tribus iſrael a dā vſq3 ad berçabee ⁊ numerate oēm populum vt ſciam numerū eius. Dixitq3 ioab regi: Adaugeat dominꝰ

¶ tantum.

deus tuus ad populū

a ¶ vt ſit duplo tantus.

tuum / q̊antꝰ nūc eſt: iterūq3 centuplicet in conſpectu domini mei regis. Sed quid ſibi c dominꝰ meus rex vult in re huiuſcemōi? Ob d tinuit autem ſermo regis verba ioab et principum exercitꝰ. Egreſ e ſuſq3 eſt ioab et principes militum a facie regꝭ / vt numerarēt populum iſrael. Cumq3 pertranſiſſent iordanem: venerunt in aroer ad dexteram vrbis quę eſt in valle gad: et per iaçer tranſierūt in galaad: et in terram in f feriorem hodſi. Et venerūt in dan ſilueſtria Circumeūtes q̊3 iuxta ſidonem tranſierunt ꝓpe męnia tyri: et omnem terram euęi ⁊ chananęi: veneruntq3 ad meridiem iuda in berſabee. Et luſtrata vniuerſa terra / affuerunt poſt nouem menſes et viginti dies in hieru-

a ſalem. Dedit ergo ioab numerum deſcriptionis popłi regi. Et in g uenta ſunt de iſrael octingenta milia virorum fortium: qui educerent gladiū: ⁊ de iu- b da quingēta milia pu-

※ dauid ꝓpter peccatū ſupbie: q2 p̄cepit numerari pplm ex elatione. Igit circa hoc ꝑmo ponit ipſiꝰ dauid iuſſio. ſcđo iuſſionis executio / ibi: Egreſſuſq3 eſt ioab. tertio facti punitio / ibi: Percuſſit aūt cor dauid — C Diuiſio

a Circa primū ſciendū qđ iſtud factum cōtigit ante ea que dicta ſunt in ꝑncipio p̄cedentis ca. q2 illa fuerunt verba nouiſſima dauid: vt dicit ibidē. p̄mittit igitur

b origo trāſgreſſionis dauid in facto iſto: cu3 dicit: Et addidit furor ⁊c̄. Ex hoc eni ꝙ dñs volebat punire populū ꝑmiſit dauid efferri ad numerationē populi. vn̄ dicit gloſa Gregorij ſuꝑ locū iſtū: Pro q̄litatibus ſubditoꝝ diſponunt acta regentiū: vt ſepe pro malo gregis etiam vere boni delinquat vita paſtoris. Dauid enim deo teſte laudatus tumore repentine elationis inflatus populū numerando peccauit ⁊ populus penā ſuſcepit: quia ſm meritū plebiū diſponunt corda rectoꝝ. Quale autē fuerit peccatū populi quo demeruit: in littera nō habet: ſed in libro de hebraicis q̄ſtionibus dicit: quod hoc fuit eo ꝙ populus dauid nō reſtitit vt debuit in facto vrie: ⁊ ideo in ca. p̄cedenti vltimus nomīat: vt ſentētia huius capituli p̄cedēti aliq̄liter copulet: Sed hoc dictū videt falſum: q2 peccatū dauid cōtra vriam vxorē eius polluendo: ⁊ ipm ꝓditioſe occidendo fuit ſecretū quouſq3 totum fuit cōpletū: vt patet ex p̄dictis ca. xij. ꝓpter qđ dixit nathan ad dauid: tu feciſti abſcondite ⁊c̄. Propter qđ patet ꝙ populus nō potuit peccato dauid occurrere. Similiter nec poſt factū quādo venit ad noticiā populi debuit puniri: quia pena iam determinata erat a ſūmo iudice deo: vt pat3 ibidē per verba nathan ꝓphete: ⁊ ideo melius dicit ꝙ peccatū populi fuit rebellio eius cōtra dauid ſequēdo ſeba filium bochri: qui erat homo peſſimus ⁊ ſeditioſus: ⁊ de hac rebellione ſolus ſeba fuerat punitus: vt habet. s̄. xx. ca. ꝓpter qđ populus erat puniēdus: qđ factū eſt per peſtillentiā immiſſam a deo ſuꝑ populū ꝓpter eius numerationē.

† 1. q. 4. §. his ita. v̄. itē dauid

a ¶ Cōmouitq3 da. in eis di. ad ioab. ſ. ſathan ipm incitauit: vt habet expſſe. j. Paral. xxj. b ¶ Vade nume. iſrl ⁊ iudā: ꝑ ſe p̄cepit tribū iude numerari: q2 erat nobilior ⁊ bellicoſior. hanc aūt numerationē p̄cepit dauid ad ſui oſtentationē de tot milibus bellatoꝝ. c ¶ Sed q̇d ſibi dñs meꝰ rex vult. Ioab enī vidēs regē ex elatione moueri voluit hoc impedire: ſed nō potuit. iō ſubdit: d ¶ Obtinuit āt ſer. re. Tum q2 ſuꝑior erat: Tum q2 dñs pplm punire diſpoſuerat. e ¶ Egreſſuſq3 eſt io. Hic ponit dicte iuſſiōis executio: vt pt3 lr̄a vſq3 ibi: f ¶ Et inter. iſe. hodſi. In hebreo habet: In terrā locoꝝ nouoꝝ. i. de nouo habitatoꝝ vel cultorū ꝑ abſciſionē nemoꝝ. Cetera patēt vſq3 ibi: g ¶ Et inuenta ſunt de iſ. octin. mi. ⁊c̄. j. Paral. xxj. hr̄ numerꝰ iſrl mille milia ⁊ centum milia. q̄ diſſonātia ſoluit ab hebreis. Vno mō ꝑ hoc ꝙ ioab nō numerauit tribū leui ⁊ tribū beniamin: vt hr̄. j. Paral. xxj. Quarū numerꝰ bñ aſcēdebat ad. ccc. milia: ⁊ ſic in vniuerſo erat numerꝰ ſic ponit. j. Paral. Hic aūt ponit nūerꝰ reſecatꝭ illis de tribu beniamī ⁊ leui. Alio mō ⁊ meliꝰ vt videt: q2 ioab inuitꝰ exeq̄bat hoc mādatū: ⁊ iō nō curauit multos omittere: vt pt3 de tribu leui ⁊ beniamin: ⁊ q2 videbat regē ex ſupbia motū: iō tradidit ſibi minorē numerū q̄3 eēt in ꝟitate: ne nimis ſupbiret: ⁊ hic ponit numerꝰ ipſi dđ traditꝰ q̇ erat minor: aliꝰ aūt q̇ erat maior ſm ꝟitatē exꝑmit. j. Paral. Cauſa aūt q̄re nō numerauit tribū leui ⁊ beniamin dicet. j. Paral. vbi h3 locū. h ¶ Et de iuda quingēta mi. ⁊c̄. Aliq̄ libri habēt hic q̄nq̄ginta milia: ſ3 in hebreo ⁊ in libris correctis habet: Quingenta milia. Sed tunc occurrit

※ dubium quō

✳ b ¶ Vade ⁊ nu. ⁊c̄. Per dđ q̇ ex elatiōe p̄cepit pplm nūerari: ſignificat q̇cūq3 ſupbiēs de bonis opibꝰ ſuis: cū tñ ſint ex bonitate dei: ⁊ talis eſt ſiſis pharıſeo dicēti Luc. xviij. b. Nō ſu3 ſicut ceteri hoīm: raptores: adulteri: iniuſti. velut etiā hic publicanꝰ: ieiuno bis ī ſabbato: decimas do oīm q̄ poſſideo. Per h̄ aūt ꝙ ppls dđ fuit mortalitate ꝑcuſſus: ſignificat ꝙ opa bona de genere talis ſupbiētꝭ mortificāt ꝑ pctm̄ ſuꝑueniētis ſupbie: ſed qm̄ aliqñ talis ſupbus humiliat ⁊ cōterit de pctīs. ideo ad hoc ſignificādū ſđdit: — Moraliter

✳ Percuſſit aūt

a ¶ Sermo dñi ⁊c. In Exo.ſcriptū eſt. Quādo tuleris ſummā filiorū iſrl̄ iuxta numerū.dabūt ſinguli p̄ciū ꝓ aīabus ſuis dño: ⁊ nō erit plaga in eis ⁊c. Hoc oblitus dauid facere offēdit deū ⁊ facta eſt plaga in iſrl̄. Hinc ioſephus ait ꝓphetis declarātibus dauid ꝙ deus iraſceret̄: ſupplicauit vt ꝓpiti⁹ eſſet/ ⁊ veniā daret. Gad ergo Prophetā miſit ad eū de⁹: tres ſupplicij ꝯditiones portātē. Utrū.ſ. vellet famē in ꝓuincia generari annis ſeptē: aut trib⁹ mēſibus pugnando vinceret̄ ab hoſtib⁹: aut morbus ac lāguor accederet trib⁹ dieb⁹ hebreis. Cūq̄ ꝓpheta vrgēdo reſpōſionē exigeret quā dño renunciaret: cogitans rex q̄ ſi famē eligeret ꝯtra alios hoc facere videret̄: cū ipē multa frumēta haberet/ nec inopiā ſuſtineret: reliq̄s vero anguſtia eſſet. Si vero eligeret triū mēſiū victoriā hoſtiū: ipſe habēs circa ſe viros fortiſſimos et cuſtodes nihil timeret: ſed neci exercitus ſublaceret: cōmunē potius paſſionē ⁊ omībus equalē elegit dicens: Multo meli⁹ eſt in dei q̄ȝ hoſtiū man⁹ incidere. Qđ ꝓpha renūciauit dño: qui morbū et interitū miſit in exercitū hebreoꝝ. Moriebant̄ nō vno modo: vt languor poſſet facile agnoſci: ſȝ mors q̄dē in oībus: alius ſup aliū moriebat̄: alij ſup ſepeliēdis moriebant̄ ⁊ latēter īminens malū velociter afferebāt interitū. Incipiēte peſtifero languore ab hora matutina vſq̄ ad horā prandij cōſumpta ſunt ſeptuaginta milia. Erat aūt angelus dñi iuxta aream areune iebuſei. In Paral̄. q̄ȝ ſcriptū eſt. Porro angelus domini ſtabat iuxta aream ornā iebuſei. Leuanſq̄ dauid oculos ſuos vidit angelum dñi inter celū ⁊ terrā: ⁊ euaginatū gladiū in manu ei⁹/ ⁊ verſum ꝯtra hierl̄m. Et ceciderūt tam ipē q̄ȝ maiores natu veſtiti cilitijs ꝓni in terram. b ¶ Aut ſeptē annis. Et videt̄ q̄ qui pane verbi dei ꝑ gratiā ſeptiformis ſpūs nō paſcunt̄: ſeptē annis famē ſuſtinēt: ⁊ qui in noīe trinitatis regenerati nō ſunt: hoſtibus.i.demonib⁹ reſiſtere nō valēt: ſed peſtilētia īpietatis increduli moriunt̄. c ¶ Iuxta aream areuna. Area areuna eccl̄ia eſt gentiū in q̄ poſtq̄ȝ altare fidei verus dauid erexit: ꝯfeſtim mors īpietatis ceſſat: hāc areā dauid q̄nquaginta ſiclis emit: q̄ chriſtus ꝑ ſeptiformis ſpūs gratiam cunctis delictis omiſſis: gentilitatē in domū ſibi ſempiter-nā ſctificauit.

Exo.30.b. Joſephus

1.Pa.21.c

†Dan.13.c. Phil.1.c 1.Pa.21.b

gnatorū. Percuſſit aūt cor a
dauid euȝ poſtq̄ȝ numerat⁹
eſt pplus: et dixit dauid ad †
dñm: Peccaui valde i hoc b
facto: ſed p̄cor dñe vt trāſferas iniq̄tatē ſerui tui: q̄ ſtulte egi nimis. Surrexit itaq̄
a dd mane: ⁊ ſmo dñi fact⁹ eſt ad gad ꝓphetā ⁊ vidētē dauid dicēs: Uade ⁊ loq̄re ad dd: Hec dicit dñs: Triū ti- †
bi dat̄ optio. Elige vnū qđ voluerl̄ ex his/ vt faciā tibi. Cūq̄ veniſſȝ gad ad dauid
b nūciauit ei dicēſ: Aut ſeptē †
annis veniet tibi fames in terra tua: aut tribus mēſib⁹ fugies aduerſarios tuos: et illi te ꝑſequentur: aut certe trib⁹ dieb⁹ erit peſtilentia in terra tua. Nūc ergo delibera ⁊ vide quēȝ reſpondeā ei q̄ me miſit ſermoneȝ. Dixit aūt dauid ad gad: Coartor c
vndiq̄ nimis. †Sȝ meli⁹ eſt d
vt incidam in manus domini (multę enim miſcdię eius ſunt) q̄ȝ in manus hominū.
Immiſitq̄ dñs peſtilētiam e
in iſrael/ de mane vſq̄ ad tē f
pus cōſtitutū: ⁊ mortui ſunt ex populo dan vſq̄ berſabeę ſeptuaginta milia virorū. †Cumq̄ extēdiſſet manū ſuā angelus dñi ſup hieruſalē vt diſꝑderet eā: miſert⁹ eſt dñs ſup afflictionē: ⁊ ait angelo ꝑcutiēte pplm: Sufficit nūc/ cōtine manū tuaȝ.
c Erat aūt angelus dñi iuxta g
¶ ipſa eſt hieruſalem.
areā areuna iebuſei. Dixitq̄ dauid ad dñm cū vidiſſet āgelū cedētē pplm† Ego ſū

Nico.de lyra

†De pe.di. 2.c.fugerat autē

✱ dubiū quō tot erāt in vna tribu: q̄ numer⁹ nouē tribuū aliarū q̄ fuerūt numerate per ioab: nō aſcēdit niſi ad mille milia ⁊ cētū milia: vt p̄dictū. Ad qđ dicēdū ꝙ tribus iuda fuit alijs bellicoſior: ⁊ iō plures habuit bellatores q̄ȝ aliq̄ alia. Itē q̄ bellatores de alijs nationib⁹ ꝯiungebant̄ cū dauid: ſicut ptȝ.ſ̄.xv.ca.de ethai getheo: q̄ cū ſexcētis bellatorib⁹ erat ꝯiunctus ipī dauid: ⁊ ſilr̄ fuit de alijs nationib⁹. ⁊ oēs iſti cōputabant̄ cū bellatoribus de tribu iuda de q̄ erat dauid: ꝓpt̄ ꝙ numer⁹ bellatorū tribus iude tātū aſcēdebat. Sciendū tm̄ ꝙ.j. Paral̄.xxj.dicit̄. De iuda aūt.cccc lxx.milia qđ ſoluit̄ ab hebreis. Uno mō ꝙ.xxx.milia q̄ omittūtur.i. Paral̄.erāt capita alioꝝ: ⁊ ſic nō numerāt̄ cū eis ibi: hic aūt in numero cū alijs ꝯcludunt̄. Alio mō ꝙ in li. Paral̄.ponit̄ numer⁹ minor q̄ fuit traditus dauid ne nimis ſuꝑbiret: vt predictū eſt. Hic autē ponit̄ numerus ſm̄ veritatē qui maior erat oppoſito modo q̄ȝ de numero iſrl̄: vt patȝ ex dictis. Nec eſt incōueniēs ſic variari modū loquendi: q̄ freq̄ēter per talē modū ſoluunt̄ apparētes diſſonātie euangeliſtarū.

†De pe.di. 3.c.illō ꝟo

Diuiſio a ¶ Percuſſit aūt cor dauid ⁊c̄. Hic cōſequēter deſcribitur punitio delicti. vbi primo ponit̄ determinatio pene. ſcđo executio iuſticie diuine/ ibi: Immiſitq̄ dñs peſtilentiā. tertio placatio offenſe/ ibi: Uenit aūt gad. Circa p̄mū exprimit̄ penitētia dauid/ cū dicit̄: Percuſſit aūt cor.i. ꝯſciētia eū reprehēdit. b ¶ Peccaui valde. Pctō ſuꝑbie: vt dictū eſt. Itē ex mandati diuini trāſgreſſione: qđ habetur Exo.xxx. vbi dicit̄: Quādo tuleris ſummā filiorū iſrl̄ dabūt ſinguli preciū ꝓ aīmabus ſuis dño et nō erit plaga in eis: ⁊ quantū ſit illud preciū ſubdit̄ ibidē: Dimidiū ſicli ⁊c. Nolebat enī domin⁹ ꝙ numeratio generalis ppl̄i qualē precepit dauid fieri fieret per capita: ſed ꝙ quilibet offerret dño dimidiū ſiclū: ⁊ tunc numerabant̄ ſicli: ⁊ ſic apparebat numerus popl̄i: q̄ erat duplus ad numerū ſiclorū: vt dictum fuit Exo.xxx. Hec autē numeratio nō fuit ſic facta: ⁊ ſic ſecuta fuit plaga. Cōſequenter ponit̄ determinatio pene/ cum dicit̄: Triū tibi datur optio ⁊c. Et ptȝ littera vſq̄ ibi: c ¶ Coartor vndiq̄ nimis. Quia quodlibet illorū videbat̄ durū. d ¶ Sed melius eſt vt incidā in manus dñi ⁊c. Eligendo peſtilentiā triū dierū: Tum q̄ de dei miſericordia ſperabat: Tū q̄ ſi elegiſſet famē ſeptē annoꝝ. ipē ⁊ alij diuites ꝓuidiſſent ſibi đ victu: ⁊ pauperes fuiſſent nimis afflicti. Itē ſi elegiſſet fugā corā aduerſarijs. ipē ⁊ alij potētes fuiſſent ꝓtecti auxilio pugnatorū/ ⁊ refugio fortalicioꝝ: ⁊ ceteri fuiſſent occiſi. ⁊ ideo elegit penā omibus equalē: q̄ peſtilentia a deo īmiſſa equaliter poterat cadere ſuper regē et pauperē. e ¶ Immiſitq̄ dñs peſtilentiā in iſrl̄. Hic ponit̄ dicte pene executio/ cū dicit̄: f ¶ De mane vſq̄ ad tēpus cōſtitutū.i. vſq̄ ad tertiā diē incluſiue: vt dicūt aliqui: q̄ ſic erat pena determinata. Sed hoc nō videt̄ verū: q̄ infra dicit̄: Uenit aūt gad ad dauid ī die illa. ⁊ videt̄ loq̄ ſcriptura de p̄ma die peſtilētie. Ad hoc enī venit gad vt dauid offerret holocauſtū ⁊ ceſſaret plaga inchoata: vt hr̄ infra. Ex q̄ videt̄ etiā ꝙ tp̄s peſtilentie nō erat ꝯſummatū. ⁊ iō dicūt alij ꝙ tēpus ꝯſtitutū intelligit̄ tēpus prādij. Sed tale tp̄us nō videt̄ eſſe ꝯſtitutū in lege. ⁊ iđo dicūt alij ⁊ meli⁹ vt videt̄ ꝙ tēpus cōſtitutuȝ intelligit̄ hora ſacrificij veſꝑtini. Illud enī ſtatutū fuit in lege Exo.xxix. ita ꝙ a mane p̄mi diei vſq̄ ad horā illā mortui ſunt de pplo.lxx.milia viroꝝ. Sed tūc occurrit dubiū: q̄ ſicut dictū eſt: peſtilētia triū dierū erat determinata. ⁊ ſic videt̄ ꝙ ſit mutatio facta in deo. Ad qđ dicēdū ꝙ nō: q̄ peſtilētia triū dierū erat dicta ꝑ modū cōminationis: ſicut Ione.iij.b. Adhuc quadraginta dies et niniue ſubuertet̄: q̄ tamē nō fuit ſubuerſa. Sic in ꝓpoſito duo dies peſtilentie vltimi fuerūt tm̄ per comminationē dicti. primus ꝟo dies per modū ſentētie diffinitiue: ꝓpter qđ fuit peſtilētia tātū illo die. iō ſubdit̄: Miſertus eſt dñs ſuꝑ afflictionē ⁊c. g ¶ Iuxta areā areuna. Iſte erat binomi⁹: q̄ cū hoc vo-✱cabat̄ ornā

✱ a ¶ Percuſſit aūt cor dauid euȝ poſtq̄ȝ nu. eſt ppl̄s. Per cōtritionem. Sed q̄ nō ſufficit contritio niſi cōfeſſio ſequat̄ habita oportunitate. ideo ſubdit̄: † ¶ Et dixit dauid ad dñm: Peccaui val. ⁊c̄. Et dicit̄ in hoc facto. nā in ꝯfeſſione vera pctā ſunt particulariter exprimēda. Et qm̄ poſt confeſſionē requirit̄ ſatiſfactio ꝑ penā. iō ſubdit̄: † ¶ Triū tibi dat̄ optio. Sequit̄: † ¶ Aut ſeptē annis veniet tibi fames in terra tua. Per hoc aūt ꝙ dauid preelegit peſtilētiam triū dierū perſecutioni triū menſiū ⁊ fami ſeptē annorū: ſignificat̄ ꝙ pena ꝓ peccatis ſuſtinenda in vita preſenti: magis eſt eligenda ⁊ acceptāda q̄ȝ in purgatorio que longior eſt aut in inferno: q̄ a ꝑte poſt eſt eterna: ꝑ hoc aūt ꝙ dauid dixit.

✱ Uertat̄ obſecro

B nam ſanctificauit. a Arenua. Interp̃tatur arca. Orñã ve ro lumen nobis. Bene ḡ dauid volẽs placare dñm: altare iu/ betur in area areune vel orne ɔſtituere: q꞉ aliter nõ placatur deus ab hoĩe niſi in arca cordis per lumẽ recte fidei ⁊ vere di lectiõis ɔſtituat altare hũilitatis: in quo offerat ſacrificiũ obla

ſ.50.d tionis ⁊ laudis. vñ: Sacrificiũ laudis h.m. ⁊ ſacrificiuꝫ deo ⁊c̃. Area areune vel orne. ip̃a eſt hieruſalẽ. b Et ob

pa.1.8 tulit ho. ⁊c̃. Hinc in Paral. Taber/ naculũ qđ fecerat moyſes in deſerto et altare holocauſtoꝝ ea tẽpeſtate erat in excelſo gabaon: ⁊ nõ p̃ualuit dauid ire ad altare: vt obſecraret dñꝫ. Nimio em̃ timore fuerat ꝑterrit᷒ videñs gladiũ an/ geli dñi. Dixitq꞉ dauid: hec eſt domus dei ⁊c̃. In hoc loco ſ̃m hebreos voluit abraam offerre filiũ cũ aries ſubito ap/ paruit: quẽ aſſumẽs obtulit ꝓ filio.

ET rex dauid Ca. I ſenuerat. Nonne tibi videt̃ ſi occidentẽ ſequa ris lr̃am figmentuꝫ eſſe vel athenaruꝫ ludrica? Frigid᷒ ſenex obuoluit veſtimẽtis: ⁊ niſi cõplexu adoleſcentule nõ tepeſcit. Viuebat adhuc berſabee: ſuperat abigail ⁊ reliq̃ vxores ⁊ ɔcubi/ ne. Oẽs quaſi frigide repudiant̃: ⁊ in vni᷒ tm̃ grandeu᷒ caleſtit amplexibus. Abraã multo dauid ſenior fuit: ⁊ tñ vi/ uente ſara aliã nõ queſiuit vxorẽ. Iſaac duplices dauid ãnos habuit: ⁊ cum re/ becca iã vetula nũq꞉ refrixit. Tacebo đ priorib᷒ ante diluuiũ viris: qui poſt an nos q̃ngentos nõ dico ſenilib᷒: ſed pe/ ne carioſis artub᷒ nuſq꞉ puellares que ſiere cõplexus. Moyſes dux iſraelitici ppl̃i centũ viginti ãnos habuit ⁊ ſepho ram nõ mutauit. Que eſt ḡ iſta ſunami tis vxor ⁊ virgo tã feruẽs vt frigidũ ca/ lefaceret? Tã ſancta: vt calentẽ ad libi/

B dinẽ non ꝓuocaret? Exponat ſalomon patris delitias ⁊ pacific᷒ bellatoris am plexus. Poſſide ſapientiã: poſſide ĩtel/ ligentiã. Ne derelinquas eã ⁊ appre/ hendet te: ama illã ⁊ ſeruabit te. Oẽs pene virtutes corporis mutant̃ in ſeni bus: ⁊ creſcẽte ſola ſapiã decreſcũt cete ra: ieiunia: camene: huc illucq꞉ diſcur/ ſus: peregrinoꝝ ſuſceptio: đfenſio pau perum: inſtantia orationũ: viſitatio lan guentiũ: labor manuũ vñ p̃bent̃ elemo ſyne: ⁊ cũcta q̃ ꝑ corp᷒ exercent̃: fracto corpore minora fiũt. Nec h̃ dico ꝙ in iu uenilibus ⁊ adhuc ſolidioris etatis: q̃ ſcꝫ labore ⁊ ardentiſſimo ſtudio: vite q̃ꝫ ſanctimonia ⁊ orationis frequẽtia ſcien tiã cõſecuti ſunt: frigeat ſapiã: q̃ in ple/ riſq꞉ ſenib᷒ etate marceſcit. Sꝫ ꝙ adole ſcentia multa corporis bella ſuſtinet: et inter incẽtiua vitioꝝ ⁊ carnis titillatio/ nis quaſi ignis in lignis viridibus ſuf/ focet̃: ⁊ ſuũ nõ poſſit explere fulgoreꝫ. Senect᷒ vero eoꝝ q̃ adoleſcẽtiã ſuã ho/

ß.1.a neſtis actib᷒ inſtruxerunt: ⁊ in lege dñi meditati ſũt die ac nocte: etate fit docti or: ꝓceſſu tẽporis ſapientior: ⁊ veteruꝫ ſtudioꝝ dulciſſimos fruct᷒ metit. Ipſuꝫ q꞉ nomẽ abiſac ſapiãm ſenũ indicat am pliorem. Interp̃tat̃ eniꝫ pater me᷒ ſuꝑ fluus. i. abundãs vl̃ p̃ris mei rugitus: verbũ ſuꝑflui ambiguũ ẽ: ſꝫ hic ſignifi/ cat ꝙ ſapiã amplior ſit in ſenib᷒ ⁊ redũdans. Alibi aũt ſuſlpu us quaſi nõ neceſſarius ponit̃. abiſaac aũt ⁊ rugit᷒ ꝓprie nũcu pat̃: qđ maris fluct᷒ reſonat: ⁊ (vt ita dicã) de pelago veniens fremit᷒ audit̃. Ex quo oſtendit̃ abũdantiſſimũ ⁊ vltra hũanã vocẽ in ſenib᷒ diuini ſermonis tonitruũ cõmorari. Sunami/ tis vero coccinea dicit̃: vt ſignificet calere ſapientiã ⁊ diuina lectione fer

qui peccaui: ⁊ ego iniq̃ egi: Iſti q̃ oues ſũt q̃d fecerũt? Vertatur † obſecro man᷒ tua ɔtra me ⁊ ɔtra domũ p̃ris mei. Venit autẽ gad a ꝓpheta ad dauid in die illa: ⁊ di xit ei: Aſcẽde ɔſtitue dño altare

a in area areuna iebuſei. Et aſcen dit dauid iuxta ſmonẽ gad quẽ p̃ceperat ei domin᷒. Cõſpiciẽſq꞉ areuna aĩaduertit regẽ ⁊ ſeruos ei᷒ trãſire ad ſe ⁊ egreſſus adora b uit regẽ ꝓno vultu in terrã / ⁊ ait: Quid cauſe ẽ / vt veniat domin᷒ meus rex ad ſeruũ ſuũ? Cui da/ uid ait: Vt emã a te areã ⁊ edifi/ cẽ altare dño ⁊ ceſſet interfectio q̃ graſſat̃ in ppl̃o. Et ait areuna ad dauid: Accipiat ⁊ offerat do minus me᷒ rex / ſicẽ placet ei. Ha bes boues in holocauſtũ: ⁊ plau ſtrũ ⁊ iuga boũ in vſum lignoꝝ. Oĩa dedit areuna regi: Dixitq꞉ c areuna ad regem. Dñs de᷒ tuus ſuſcipiat votuꝫ tuũ. Cui reſpon dens rex ait: Nequaq꞉ vt vis: ſꝫ emã p̃cio a te: ⁊ ñ offerã dño do meo holocauſta gratuita. Emit d

a In Paral. legit̃: dedit ḡ dauid ornaꝫ ꝓ loco ſiclos auri iuſtiſſimi ponder̃ ſexcen tos. Intelligendũ eſt em̃ boues argenti ſi/ clis q̃nquaginta: areã v̾o ſexcentis aureis emiſſe.

ergo dauid areã ⁊ boues argẽti e ſiclis q̃nquagita: ⁊ edificauit ibi f

b altare dño dauid: ⁊ obtulit holo cauſta ⁊ pacifica. Et ꝓpitiat᷒ eſt dominus terre ⁊ cohibita eſt pla ga ab iſrael.

Finit ſecundus.

Prim᷒ liber Malachim. i. re gum tertius incipit.

Ca. I

c ET rex da g uid ſenue rat habe/ batq꞉ eta tis pluri/ mos dieſ.

lectione feruere. Quod licet dñici ſanguis indicet ſacramẽtũ etiã feruorẽ oñdit ſapiẽ. vñ obſtetrix illa ĩ geneſi coccinũ ligat in manu phares: q̃ ab eo ꝙ parietem diuiſerat duos populos ante ſeparantẽ diuiſoris nomẽ. i. phares ſortit᷒ eſt. Et raab me retrix in typo eccl̃ie reticulam myſteriũ ſanguinis ɔtinentẽ: vt

Nico. de lyra

hiericho cabatur ornaꝫ: vt habet̃. j. Paral. xxj. a Venit autẽ gad ꝓpheta ad dauid. Hic ɔñter deſcribit̃ placa tio offenſe: ꝑ oblationẽ dauid ad dictũ gad ꝓphete ꝑ reuelationẽ dñi. qđ no/ tatur cũ đr: Et aſcẽdit dauid iuxta ſermonẽ gad: quẽ p̃cepat ei dñs ⁊c̃. b Et egreſſus adorauit re/ gẽ ꝓno vul. in ter. i. fecit ei reueren tiã regi debitam. Iſte em̃ q̃uis eẽt gẽ tilis erat amic᷒ dauid ⁊ ei ɔfederatus: q꞉ ꝑ eũ dauid habuerat partem ciuita/ tis hieruſalem. Cetera patent vſq꞉ ibi: c Oĩa dedit areuna regi. i. đ are

b voluit: ſꝫ dauid accipe noluit niſi ꝓ pre cio. vnđ ſequit̃: d Emit ḡ dauid are. j. Paral. xxj. d. đr: Dedit ḡ dauid ornan ꝓ loco ſiclos auri iuſtiſſimi pon deris ſexcẽtos. Et ideo lr̃a q̃ ſic habet debet ſic punctari: Emit ḡ dauid a reã: ⁊ tacet̃ hic p̃ciũ qđ. j. Paral. expri mit̃ ſex centoꝝ auri ſicloꝝ. ⁊ ſequitur: e Et boues argenti ſiclis quin quaginta. ſ. ꝓ bob᷒ tm̃. f Et edi ficauit ibi altare. dño dauid. ſcilꝫ ille loc᷒ ẽ in q̃ abraã voluit ĩmolare iſa ac filiũ ſuũ: vt dictũ fuit Geñ. xxij. ⁊ ia cob vidit ibi ſcalã: vt dictuꝫ fuit Geñ. xxviij. ⁊ ibi poſtea fundatũ fuit templũ

c per ſalomonem: vt habetur. ĩ. iij. libro vj. ca. et. ij. Paral. iij.

✳ † Vertat̃ obſecro ira tua ɔ me. Oſtẽdit̃ ꝙ p̃nceps ꝑfect᷒ in boni/ tate parat᷒ eſt exponere ſe morti ꝓ po puli ſui ſaluatione: exemplũ hui᷒ dedit dñs noſter ieſus xp̃s di. Ioh. x. c. Ego Moraliter

d ſum paſtor bon᷒: ⁊ aĩam pono ꝓ ouib᷒ meis. Hoc etiã fecit Codrus rex perſa rũ qui p̃eelegit occidi ꝓpter ſalutẽ ppl̃i ſui: vt ſupra dictum eſt. Codr᷒ rex

e Poſtilla venerabilis mgr̃i Nico/ laus de lyra ſuꝑ ſcđm librũ Regũ ex/ plicit: Incipit poſtilla eiuſdẽ ſuꝑ Ter/

f tiũ librum Regum.

ET rex dauid Ca. I ſenuerat. In p̃ceden/ tibus libris actuꝫ eſt de regno filioꝝ iſrl̃ vnito. hic ɔñr agit̃ de regno eius diuiſo: ꝓpter qđ a/ Diuiſio pud hebreos duo libri p̃cedẽtes ſunt: vn᷒ liber q̃ vocat̃ ſamuel: ⁊ duo ſequẽ tes ſũt vnus: alius liber q̃ vocat̃ mala chim. i. regũ in plurali. Primo igit̃ de duplici regno agit̃ ꝓut floruit. Scđo ꝓut cadere cepit. ſ. q̃rto libro: q꞉ extũc gẽtes ſubdite hebreis ceperũt rebella re: ⁊ tãdẽ dñari eis ⁊ finalit̃ eos capti/ uare. Circa p̃mũ ſciendũ ꝙ vbi vnũ re gimen terminat̃: ſequẽs inchoat̃: ideo p̃mo agit̃ de regni vnitate ſb̃ ſalomõe in p̃ncipio regni ſui: ſcđo de regni diui ſione circa finẽ vite ſue. xj. ca. Pria in duas: q꞉ p̃mo deſcribit̃ ipſius ſalomo/ nis reg̃ inſtitutio. ſcđo ĩſtituti ɔfirma tio. ca. ij. p̃ma in tres: q꞉ p̃mo deſcribit̃ ipſi᷒ dđ ſenilis ɔditio. ſcđo adonie ambitio / ibi: Adonias aũt: tertio ſalomõis ꝓmotio / ibi: Dixitq꞉ nathan. Circa primũ đr:

g Et rex dauid ſenuerat: ⁊ tñ nõ habebat niſi. lxx. ãnos ad plus: quia

Moralit̃. g Et rex dđ ſe. ⁊c̃. Sic frequẽter dictũ eſt ꝑ dđ figurat̃ dñs noſter ieſus xp̃s q̃ ſenex đr eo ꝙ etern᷒ eſt in ✳ deitate. Hebꝫ Moraliter